

អភិបាលដ៏ជឿជាក់

វិស័យ គតិយកាក

៥៦

ព.ស. ២៥០៥

របបរដ្ឋបាល

ជួនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាម្នាក់ម្នាក់

ជួនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលគ្មានប្រពន្ធសារលា ជាម្នាក់ម្នាក់

មន្ត្រីគ្រប់គ្រងទិសដីខ្មែរទេស ប្រទេស គ្រូដ៏ដុំប្រទេសដី ខែរុក្ខសាលាបសុវិន័យ
ទេសភូមិពេញ បងប្រពិតសេវា យោធិករណ៍នាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៧១ មក ដល់ ១៩៧៥ គឺគ្រូដ៏មោឃ
ពេល ១៩៩៥ ដល់ ១៩៩៧ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រូដ៏ដុំប្រទេសដី ។ រដ្ឋាភិបាលក្រុងភ្នំពេញ
ខ្មែរ ហើយក៏ជាអ្នកចាត់ចែងប្រតិបត្តិការប្រើប្រាស់បន្តបន្ទាប់ គឺខ្មែរទេសដី ។ រដ្ឋាភិបាលក្រុងភ្នំពេញ
ជាតិដីខ្មែរ មានសម្ភារៈធុរិករណ៍នាខ្មែរដីស្រែចំការ ដើម្បីធ្វើអោយការប្រើប្រាស់ដី បានល្អឡើងវិញ
ក៏ដូចជាប្រើប្រាស់ដីស្រែចំការ ។

រដ្ឋាភិបាលក្រុងភ្នំពេញបានប្រើប្រាស់ទិសដី ជួនចំពោះជនជាតិខ្មែរទេសដី គ្រូដ៏មោឃ
មនុស្សជាតិខ្មែរ នៅក្នុងទិសដីករណ៍នាខ្មែរ ដែលមានទិសប្រើប្រាស់ទិសដី ។

ខ្មែរទេសដីខ្មែរទេសដីករណ៍នាខ្មែរ ដែលមានទិសប្រើប្រាស់ទិសដី ។ ម្យ៉ាងទៀត គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ
ខ្មែរ គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ ក៏ដូចគ្នាទៀត គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ ។ គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ
មុនគេទៅក្នុងខ្មែរ ទេសដីខ្មែរ ដើម្បីធ្វើអោយការប្រើប្រាស់ដី បានល្អឡើងវិញ
និងប្រើប្រាស់ដីស្រែចំការ ។

ការណែនាំដល់គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ ដែលមានទិសប្រើប្រាស់ទិសដី
របស់គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ ដែលមានទិសប្រើប្រាស់ទិសដី ។ គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ គឺគ្រូដ៏មោឃខ្មែរ
ក្នុងទិសដីខ្មែរ ដើម្បីធ្វើអោយការប្រើប្រាស់ដី បានល្អឡើងវិញ និងប្រើប្រាស់ដីស្រែចំការ
បានល្អឡើងវិញ ។

ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៧

- សមាគមជួនចំពោះជនជាតិខ្មែរ គ្រូដ៏មោឃខ្មែរ
- អ្នកតំណាងគតិយកាក The Rev. Seikyo Mochaku
- ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eitoku Shinohara
- អ្នកតំណាង The Rev. Zenda Marunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
- The Rev. Keiichi Wada The Rev. Gyo Sugitani The Rev. Shuichi Singsa
- The Rev. Risho Masuda The Rev. Kyoichi Nakama Mr. Rokusuke Ei

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation from Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 30 years of effort, in 1958.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community. It is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community. It is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people of the world.

Cambodia has experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. May now a time has come to succumb grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence,
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: The Rev. Seikyo Murakami

Secretary General: The Rev. Eisaku Shoyehara

Management Team:

The Rev. Zenko Matsunaga The Rev. Jitsuo Arima The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Kotoku Wani The Rev. Gijun Sagitani The Rev. Shincho Saigeta

The Rev. Issa Masuda The Rev. Kiyoshi Nakajima Mr. Reikazuo Fu

「トリピタカ」復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版「トリピタカ」は、フノンペン仏教研究所が、仏教界の英傑を集め、1930年から1958年まで、30年の歳月をかけて翻訳し、分類し、長大にして完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア文化の法宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを出刊に賛同し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、亦、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今大嘗旨の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に悲劇的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、怒りを静め、怒みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを旨とするものであり、相互の連帯と友誼の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻出版委員会

世話人代表	無着 威慈	世話人	松本 然道	専任	実成
事務局長	春原 純一		伊藤 達雄	顧問	全
			杉谷 義晴	役員	真田
			前田 利勝	役員	教之
			水 六輔		

Acknowledgment

Dear Cambodian Friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Tokyo, which launched the translation project in 1930 and completed the translation after 37 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important contribution to the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community; it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community. It is not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Those who experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this war. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With fondly joined in reverence,
July 1971

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: The Rev. Sakyo Mochike

Secretary General: The Rev. Eisaku Shirohata

Management Team:

The Rev. Zensho Matsunaga, The Rev. Jitsuge Arima, The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Keicho Wano, The Rev. Gijun Sagitaro, The Rev. Shincho Shigeta

The Rev. Ichio Nanda, The Rev. Kyoshi Nakajima, Mr. Rikuzo Kaji

【トリピタカ】復刻増刊にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、フロンテンの仏教研究所が、仏教界の告知を以て、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分装し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の宝庫であると共に、カンボジア出版文化の宝庫です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻、刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、吾、平和を愛する地球のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、怒りを忘れ、ブツダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の増刊は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを旨とするものであり、相互の理解と友情の証なのです。

合掌

1981年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻出版委員会

世話人代表	無着 成岳	世話人	松永 然道	寄馬	実成
事務局長	西軍 興一		伊藤 佳通	渡井	全一
			杉谷 義純	深田	良博
			前田 礼博	中島	教正
			永 六輔		

អភិធម្មវិគោ

វិក័ត្តស្ស តតិយោ ភិគោ

សិក្ខាបទវិក័ត្ត

[១] បន្តា សិក្ខាបទមនិ ចាលាភិចាតា វេមណិ-
សិក្ខាបទមនិ អនិច្ចាតាតា វេមណិសិក្ខាបទមនិ កាមសុ-
បិក្ខាបទមនិ វេមណិសិក្ខាបទមនិ មុសាវាតា វេមណិ-
សិក្ខាបទមនិ សុខាមោយេបដ្ឋម្យមាណ្ឌាតា វេមណិ-
សិក្ខាបទមនិ ។

[២] តត្ថ កាតមំ ចាលាភិចាតា វេមណិ-
សិក្ខាបទមនិ ។ យស្មី សមយេ កាមាវចរំ ឡុសលំ ចិក្ខុំ
ឡុស្មុក្ខំ ហោតិ សោមមស្សសហគតំ ញាលាសម្មុដ្ឋុក្ខំ
ចាលាភិចាតា វិក័ត្តស្ស យា តស្មី សមយេ ចាលា-
ភិចាតា អារតិ វិភតិ បដិវិភតិ វេមណិ អតិវិយា-
បវេមណិ អនច្ឆា បត្តិ វេលាអនតិក្កហេ សេតុយា-
លោ វនិ វុត្តតិ ចាលាភិចាតា វេមណិសិក្ខាបទមនិ

អភិធម្មវិគោ

វិក័ត្ត តតិយោភាគ

សិក្ខាបទវិក័ត្ត

[១] សិក្ខាបទ ៥ គឺ សិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវិញ ចាតតិយា
ញាតិសត្វមានជីវិត ឡុត្តាភំបុរុកទ្ធិនិ ១ សិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុ
វិញ ចាតតិយាតានំយកទ្ធីវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ ១ សិក្ខាបទ គឺ
ចេតនាជាហេតុវិញ ចាតតិយាប្រព្រឹត្តិទុស ក្នុងភាមទាំងខ្យល ១
សិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវិញ ចាតតិយាពោលទូរកាស្សកុលា ១
សិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុវិញ ចាតតិយាភិក្ខុវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ
គឺចិក្ខុវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ ។

[២] បន្តាសិក្ខាបទទាំង ៥ នោះ សិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុ
វិញ ចាតតិយាញាតិសត្វមានជីវិត ឡុត្តាភំបុរុកទ្ធិនិ គឺដូចម្តេច ។
ក្នុងសម័យលា ចិក្ខុវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ ព្រះវិញ្ញាណយោសាមំបុរុកទ្ធិនិ សម្មុ-
យុត្តាភិយញាណ តើតាវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ ក្នុងសម័យនោះ កាលវិញ កាល្យាណវនិ
កាលវិញប្រាជ្ញា កាលវិញប្រាជ្ញាវិញ ចាតតិយាពោលទូរកាស្សកុលា គឺតាមិមំបុរុ-
កទ្ធិនិ កាលវិញស្មិយ កាលវិញប្រព្រឹត្តិកទ្ធិនិវេលា កាលវិញបុរុកទ្ធិនិ
លា បេសំបុរុកទ្ធិនិវេលាវិញ ចាតតិយាភិក្ខុវិភវេសេមំបុរុកទ្ធិនិ ទេមញាតិ សិក្ខាបទ

អំបូរដ៏ល្អ កែត្រា

អរសេសា ធម្មា វេទនាសិលា សម្បយុត្តា ។
 ឥន្ទ កេតមំ ចាណាតិចាតា វេទនាសិក្ខាបដិ ។
 យស្មី សមយេ កាខាវទំ កុសលំ ចិន្តិ ឧប្បន្នំ
 ហោតិ សោមចស្សសមាគមំ ប្រាណសម្បយុត្តំ ហា-
 ណាតិចាតា វេទនាស្ស យោ ឥស្មី សមយេ ចេត-
 នា សញ្ញេតនា សញ្ញេតយំឥន្ទំ ឥទំ វុត្តតិ ចាណា-
 តិចាតា វេទនាសិក្ខាបដិ អរសេសា ធម្មា ចេត-
 នាយ សម្បយុត្តា ។ ឥន្ទ កេតមំ ចាណាតិចា-
 ណ វេទនាសិក្ខាបដិ ។ យស្មី សមយេ កា-
 ខាវទំ កុសលំ ចិន្តិ ឧប្បន្នំ ហោតិ សោមចស្ស-
 សមាគមំ ប្រាណសម្បយុត្តំ ចាណាតិចាតា វេ-
 ទនាស្ស យោ ឥស្មី ។ ចត្តាហោ អវិក្ខេបោ
 ឥទំ វុត្តតិ ចាណាតិចាតា វេទនាសិក្ខាបដិ ។
 អរសេសា ធម្មា វេទនាសិក្ខាបដិ ។

អំបូរដ៏ល្អ កែត្រា

និរចននាជាហេតុវ្យា ចាកសិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិធួត្តានំបុរេក្នុង លេ
 តំនិធួយជីសោស កំឈ្មោះថា សម្បយុត្តាជាយាចននាជាហេតុវ្យា ។
 បណ្ណសិក្ខាបដិ ៩ នោះ សិក្ខាបដិ និរចននាជាហេតុវ្យា ចាក
 សិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិ ធួត្តានំបុរេក្នុង តើដូចម្តេច ។ ក្នុងសម័យ
 ណា ចិត្តជាតាហៅចានុសាស ប្រឡំជាយសោមចស្ស សម្បយុត្តាជាយ
 ញាណ តើសាវ្យំនិ ក្នុងសម័យនោះ លាភិក លាហាភិក មេចម្តីភិ
 ណា មេសំបុត្តលវិសេសវ្យា ចាកពុណាភិបាត ខេរាវេថា សិក្ខាបដិ
 និរចននាជាហេតុវ្យា ចាកសិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិ ធួត្តានំបុរេក្នុង
 តើដូចម្តេច ។ បណ្ណសិក្ខាបដិ ៩ នោះ សិក្ខាបដិ និរចននាជា
 ហេតុវ្យា ចាកសិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិ ធួត្តានំបុរេក្នុង តើដូចម្តេច ។
 ក្នុងសម័យណា
 ចិត្តជាតាហៅចានុសាស ប្រឡំជាយសោមចស្ស សម្បយុត្តាជាយញ្ជាណ
 តើសាវ្យំនិ ក្នុងសម័យនោះ តាវេលក្រូ ។ មេ ។ កាផ្តន្តិធួនិ មេ
 មំវាយយាយ មេសំបុត្តលវិសេសវ្យា ចាកពុណាភិបាត ខេរាវេថា
 សិក្ខាបដិ និរចននាជាហេតុវ្យា ចាកសិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិ ធួត្តានំ
 បុរេក្នុង ។ បណ្ណសិក្ខាបដិ ៩ នោះ សិក្ខាបដិ និរចននាជា
 ហេតុវ្យា ចាកសិយាញ្ញំនិស្សរាជបិកិធិ ធួត្តានំបុរេក្នុង តើដូចម្តេច ។

អង្គប្រជុំគណៈ វិទ្យា

លេខ៧ សមយោ តាមាវចរំ តុសុសលំ ចិត្តំ ឧប្បុទ្ធិ
 លោកិំ សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សុក-
 រោសោមជ្ឈមាណស្ថានា វិមុត្តស្ស ជានិព្វ ។ ២ ។
 មន្ត លោ វរោត្តរោ វេទំ វុត្តតិ សុកមោយ-
 មជ្ឈមាណស្ថានា វេមណីសិក្ខាមនិ ។ តត្ថ កាតវិ
 សុកមោយមជ្ឈមាណស្ថានា វេមណីសិក្ខាមនិ ។
 លេខ៧ សមយោ តាមាវចរំ តុសុសលំ ចិត្តំ ឧប្បុទ្ធិ
 លោកិំ សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ
 លេខ៧ ។ ២ ។ សោមនស្សសហគតំ ញាណ-
 មជ្ឈមន្ត ។ ២ ។ សោមនស្សសហគតំ ញាណ-
 មជ្ឈមន្ត សសង្ការោ ។ ២ ។ ឧបក្ខាសហគតំ
 ញាណសម្បយុត្តំ ។ ២ ។ ឧបក្ខាសហគតំ ញាណ-
 សម្បយុត្តំ សសង្ការោ ។ ២ ។ ឧបក្ខាសហគតំ
 ញាណមជ្ឈមន្ត ។ ២ ។ ឧបក្ខាសហគតំ ញាណ-
 មជ្ឈមន្ត សសង្ការោ សុកមោយមជ្ឈមាណស្ថាន

អង្គប្រជុំគណៈ វិទ្យា

ត្ថសម័យណា ចិត្តវិភាសនាសុសល ប្រជុំវាយសោមនស្ស សម្ប-
 យុត្តវាយញាណ កើតឡើង ត្ថសម័យនោះ ការងារលំ ។ ២ ។ ករ-
 ដ្ឋកឡើង ការងារយាយ យសំបុត្តលវេលាវិ ពាក្យពុទ្ធវិភំនិវេ-
 រសចក្កប្រមាឌ គឺជីកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុកមិនមើល រមែងវាយ សិក្ខាបទ
 កើតកនាងពាក្យវិ ពាក្យពុទ្ធវិភំនិវេរសចក្កប្រមាឌ គឺជីកនូវទឹក
 ស្រវឹង គឺសុកមិនមើល ។ បណ្តសិក្ខាបទព័ន្ធ ៥ ៖ នោះ សិក្ខាបទ
 គឺពាក្យពាក្យវិ ពាក្យពុទ្ធវិភំនិវេរសចក្កប្រមាឌ គឺជីកនូវទឹក
 ស្រវឹង គឺសុកមិនមើល កើតឡើង ។ ត្ថសម័យណា ចិត្តវិភាស-
 នាសុសល ប្រជុំវាយសោមនស្ស សម្បយុត្តវាយញាណ ប្រកប
 ដោយសត្វៈ កើតឡើង ។ ២ ។ ប្រជុំវាយសោមនស្ស ប្រកបពាក្យ
 ញាណ ។ ២ ។ ប្រជុំវាយសោមនស្ស ប្រកបពាក្យញាណ ប្រកប
 ដោយសត្វៈ ។ ២ ។ ប្រជុំវាយឧបក្ខា សម្បយុត្តវាយញាណ
 ។ ២ ។ ប្រជុំវាយឧបក្ខា សម្បយុត្តវាយញាណ ប្រកបដោយសត្វៈ
 ។ ២ ។ ប្រជុំវាយឧបក្ខា ប្រកបពាក្យញាណ ។ ២ ។ ប្រជុំវាយ
 ឧបក្ខា ប្រកបពាក្យញាណ ប្រកបដោយសត្វៈ កើតឡើង ត្ថសម័យ
 នោះ ករវិជ្ជា ករវិជ្ជាសក្ខី ករវិជ្ជាស្រឡះ កាយស្តេចញាត្រវិជ្ជា
 ពាក្យពុទ្ធវិភំនិវេរសចក្កប្រមាឌ គឺជីកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុកមិនមើល

អំពីប្រតិបត្តិការ វិសេស

យស្តី សេដ្ឋកិច្ច ការងារចាំ កុសល ចិត្ត ឧប្បជ្ឈិ
បោសិ ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្កា-
រោ សុរាមេយមជ្ឈម្យាននដ្ឋានា វិមន្តស្ស ជេស្សា
។ ១ ។ មន្ត្រៈយា អរិស្ត្រៈយា វេទិ វុត្តិ សុរា-
មេយមជ្ឈម្យាននដ្ឋានា វរាមណីសិក្ខាមនិ ។

(២) មន្ត សិក្ខាមនាធិ ចាណាតិចាតា
វេមណីសិក្ខាមនិ អនិច្ឆាណា វេមណីសិក្ខាមនិ
ណាមសុ ធិត្តាណា វេមណីសិក្ខាមនិ មុសាវនា
វេមណីសិក្ខាមនិ សុរាមេយមជ្ឈម្យាននដ្ឋានា វេ-
មណីសិក្ខាមនិ ។

១២៖ ឧត្ត តាមមី ចាណាតិចាតា វេមណី-
សិក្ខាមនិ ។ យស្តី សេដ្ឋកិច្ច ការងារចាំ កុសល
ចិត្ត ឧប្បជ្ឈិ ហោតិ សោមនស្សសហគតំ ញាណ-
វិប្បយុត្តំ ហិរិ មជ្ឈិមំ ចរណីតំ វេត្តាធិមេយេវិ

អំពីប្រតិបត្តិការ វិសេស

ក្នុងសម័យណា ចិត្តជាតាមវិចារកុសល ច្រឡំដោយសេចក្តី ក្រុម
នាគញាណ ប្រាមដោយសន្តិវ រតីត្ប្រិទ្ធ ក្នុងសម័យនោះ យល់
គាល់ ។ យ ១ ការផ្តន្ទិឡើង ការអំណោយមាយ លេសបុគ្គលវេល
វៀរ បានហត្ថជាវិគំនិវេសចក្តីប្រហា ធីតិកម្មវិក្រស្រវីធំ ធីសុរា
មិនមែន ខេមេយថា សិក្ខាមន គំចេតនាដំហេតុវៀរ បានហត្ថ
វិគំនិវេសចក្តីប្រហា ធីតិកម្មវិក្រស្រវីធំ ធីសុរាមិនមែន ។

(២) សិក្ខាមន ៥ គឺ សិក្ខាមន គំចេតនាដំហេតុវៀរ បានហត្ថ
ញាតិសក្ខាននិវេស ឲ្យញាតិចុះកម្មនិ ១ សិក្ខាមន គំចេតនាដំហេតុវៀរ
បានហត្ថនាគន័យធីតិកម្មវិក្រស្រវីធំ ១ សិក្ខាមន គំចេតនាដំ
ហេតុវៀរ បានហត្ថប្រត្រិក្តិកុស ក្នុងសម័យនៃ ១ សិក្ខាមន
គំចេតនាដំហេតុវៀរ បានហត្ថពោលវ្យាងកាស្យកុហត ១ សិក្ខាមន
គំចេតនាដំហេតុវៀរ បានហត្ថជាវិគំនិវេសចក្តីប្រហា ធីតិកម្មវិក្រ
ស្រវីធំ ធីសុរាមិនមែន ។

១៣៖ មន្ត សិក្ខាមន ៥ គឺ ១ នោះ សិក្ខាមន គំចេតនាដំហេតុវៀរ
បានហត្ថញាតិសក្ខាននិវេស ឲ្យញាតិចុះកម្មនិ រតីត្ប្រិទ្ធ ។ ក្នុងសម័យ
ណា ចិត្តជាតាមវិចារកុសល ច្រឡំដោយសេចក្តី សម្បយុត្តដោយ
ញាណ ធិតិក្តិយកុសល ធីត្តាសា ធីត្ត ធិតិក្តិយាននុវេសាធិបរិ

អភិធម្មបទិកា វិវាដេ

សេវេនេស្សេសេហាភតំ ញាណវិជ្ជយុត្តំ សសង្ខារេន
 ។ ១១ ។ ឧបេស្សេសេហាភតំ ញាណសម្មយុត្តំ ។ ២២ ។
 ឧបេស្សេសេហាភតំ ញាណសម្មយុត្តំ សសង្ខារេន
 ។ ១២ ។ ឧបេស្សេសេហាភតំ ញាណវិជ្ជយុត្តំ ។ ២៣ ។
 ឧបេស្សេសេហាភតំ ញាណវិជ្ជយុត្តំ សសង្ខារេន ហិង្គ
 មជ្ឈិមំ មណីតំ ទទ្ធានិមេតេយ្យំ វិរយានិមេតេយ្យំ ចិត្តា-
 វិសេសយ្យំ ទទ្ធានិមេតេយ្យំ ហិង្គ មជ្ឈិមំ មណីតំ វិ-
 រយានិមេតេយ្យំ ហិង្គ មជ្ឈិមំ មណីតំ ចិត្តានិមេតេយ្យំ
 ហិង្គ មជ្ឈិមំ មណីតំ សុភារមយមជ្ឈិម្យមាធិដ្ឋានា វិ-
 មជ្ឈិម្យយោ កស្មី សមយេ សុភារមយមជ្ឈិម្យមាធិដ្ឋា-
 នា មរណិ វិរតិ មជ្ឈិមតំ វេមណិ អតិវិយា វគ្គា-
 វណិ មជ្ឈិមតំ វេលាមនិគ្គមោ សេតុបណោ វិនិ-
 ជ្ជ្រិកំ សុភារមយមជ្ឈិម្យមាធិដ្ឋានា វេមណិ សិក្ខាមនំ
 មរណេន មជ្ឈិមតំ វេមណិយា សម្មយុត្តា ។ ២៤ ។
 វេមណេន មជ្ឈិមតំ វេមណិយា សម្មយុត្តា ។ ២៥ ។

អភិធម្មបទិកា វិវាដេ

ច្រៀងវាយសាមស្ស ប្រាសចានញាណ ប្រាសវាយសង្ខារ ។ ២៦ ។
 ច្រៀងវាយវេទ្គា សម្មយុត្តាវាយញាណ ។ ២៧ ។ ច្រៀងវាយ
 វេទ្គា សម្មយុត្តាវាយញាណ ប្រាសវាយសង្ខារ ។ ២៨ ។ ច្រៀ-
 ងវាយវេទ្គា ប្រាសចានញាណ ។ ២៩ ។ ច្រៀងវាយវេទ្គា ប្រាស
 ចានញាណ ប្រាសវាយសង្ខារ ជំចិត្តោវេទ្គាម កណ្តាល ទុក្ខម
 ជាចិត្តោវេទ្គាម ជាអនិមត្តំ មានវិរយៈជាអនិមត្តំ មានចិត្តោវេទ្គាម ជាអនិមត្តំ
 មានចិត្តោវេទ្គាម វិសេសនាម កណ្តាល ទុក្ខម ជាចិត្តោវេទ្គាម វិ-
 រយានិមត្តំ វិសេសនាម កណ្តាល ទុក្ខម ជាចិត្តោវេទ្គាម ជាអនិមត្តំ វិសេស-
 នាម កណ្តាល ទុក្ខម តើតាម្បី ក្នុងសម័យនោះ ការរៀន ការស្រាវជ្រាវ
 ការរៀនសូត្រ ការបញ្ជូនញាណ វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម
 គឺជីកនូវជីកស្រវឹង គឺសុភវិចារយេ បានដល់ការវិចារយេ ការវិចារយេ
 ការវិចារយេស ការវិចារយេស្រវឹងកន្លងវិលា ការសង្ខារវាយហេតុ មរណ៍
 មជ្ឈិមតំ វិសេសនាម វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម គឺជីកនូវជីកស្រវឹង
 គឺសុភវិចារយេ គេហេតុ វិសេសនាម វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម គឺជីកនូវជីកស្រវឹង
 គឺសុភវិចារយេ ហិង្គ មជ្ឈិមតំ វេមណិយា សម្មយុត្តា វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម ។ ២៦ ។
 វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម គឺសុភវិចារយេ វាយហេតុជាដំបូងនៃសច្ច័យប្រាម ។ ២៧ ។

សិក្ខាវិហារ្ត្ត ធម្មបទដ្ឋកថា

សិក្ខាវិហារ្ត្ត ១ មេ ១ បច្ចុប្បន្ន អរិក្ខតោ វង្សំ វុទ្ធកិ
 សុប្បវេណយេនប្បដ្ឋាននិក្ខេបនា វិវាទណំ សិក្ខាវិហារ្ត្ត ។
 ១២១ ធម្មបទ ធម្មបទ សិក្ខា ១ យស្មី សមយេ កាតា
 ណំ យុសលំ កិច្ចំ ឧប្បន្នំ យោតិ គោបទស្សសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ វុទ្ធាម្ពណំ ក ។ មេ ១ ឧប្បាម្ពណំ
 វិសំ យំ ក មហានុ កស្មី សមយេ ធម្មស្ស យោតិ ។
 ១២២ អរិក្ខតោ យោតិ វិមេ ធម្ម សិក្ខា ។ កាតមេ
 ណយ សិក្ខា ១ យស្មី សមយេ កាតាវិចិ តុសលំ
 កិច្ចំ ឧប្បន្នំ យោតិ គោបទស្សសហគតំ ញាណ
 វិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ គោបទស្សសហ
 គតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ គោបទស្សសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ ឧបត្តាសហ
 គតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ ឧបត្តាសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ ឧបត្តា
 សហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ ឧបត្តាសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន វុទ្ធាម្ពណំ ក ។ មេ ១

សិក្ខាវិហារ្ត្ត ធម្មបទដ្ឋកថា

កាបិរោយ ។ មេ ១ កាបិរោយ កាបិរោយ មេ ១ កាបិរោយ
 សិក្ខាវិហារ្ត្ត កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ
 កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ
 កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ កាបិរោយ

[ដំ] ធម្មបទ ធម្មបទ សិក្ខា ១ យស្មី សមយេ
 កាតា ណំ យុសលំ កិច្ចំ ឧប្បន្នំ យោតិ គោបទស្សសហគតំ
 ញាណ វិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ គោបទស្សសហ
 គតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ គោបទស្សសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ ឧបត្តាសហ
 គតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ ឧបត្តាសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន ។ មេ ១ ឧបត្តា
 សហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ ។ មេ ១ ឧបត្តាសហគតំ
 ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ការេន វុទ្ធាម្ពណំ ក ។ មេ ១

អង្គប្រជុំជាតិ កម្ពុជា

សម្រេចយល់ ថា យ៉ាងណា ក៏ បទប្បញ្ញត្តិ ស្តី សម្រេច
សម្រេច ហោតិ ។ លេខ ១ អវិស្វករ ហោតិ ៧៩
សម្រេច អវិស្វករ ។ ក្នុងនោះ ធម្មា សិក្ខា ។ យស្មី
សម្រេច ក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ អប្បប្ប
ប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ លោកុត្តរិ ណាម
ភាវេតិ ជំរុញចិត្ត អប់រយនាមី ជំនួញនាមី បណា
លេខ ១ ប្រកាស ក្នុងនោះ បទប្បញ្ញត្តិ ក្រាមេហិ
។ លេខ ១ បទប្បញ្ញត្តិ ណាម ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ធុត្តា
លេខ ១ ធុត្តា មន្ត្រី កសិ សម្រេច ធុត្តា ហោតិ
។ លេខ ១ អវិស្វករ ហោតិ ៧៩ ធម្មា សិក្ខា ។

អង្គប្រជុំជាតិ កម្ពុជា

សិក្ខាបទវិភង្គ បញ្ញាបញ្ញត្តិ

[៨] មន្ត្រី សិក្ខាបទពាណិ ចាណាតិចាតា វេរ
ណាសិ សិក្ខាបទ អនិស្វាតាចា វេរណាសិ សិក្ខា
បទ កាសសុ ធុត្តាចាតា វេរណាសិ សិក្ខាបទ

អង្គប្រជុំជាតិ កម្ពុជា

បានបង្កើតសម្រេចយល់ ថា បទប្បញ្ញត្តិ ស្តី សម្រេច
នោះ កាលបរិច្ឆេទ ៧ លេខ ១ កាលបរិច្ឆេទ ៧ លេខ ១
គឺ ជំនួញចិត្ត មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ ធុត្តា មន្ត្រី
ភាវេតិ ។ ក្នុងនោះ ធម្មា សិក្ខា ។ យស្មី
សម្រេច ក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ អប្បប្ប
ប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ លោកុត្តរិ ណាម
ភាវេតិ ជំរុញចិត្ត អប់រយនាមី ជំនួញនាមី បណា
លេខ ១ ប្រកាស ក្នុងនោះ បទប្បញ្ញត្តិ ក្រាមេហិ
។ លេខ ១ បទប្បញ្ញត្តិ ណាម ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ធុត្តា
លេខ ១ ធុត្តា មន្ត្រី កសិ សម្រេច ធុត្តា ហោតិ
។ លេខ ១ អវិស្វករ ហោតិ ៧៩ ធម្មា សិក្ខា ។

អង្គប្រជុំជាតិ កម្ពុជា

សិក្ខាបទវិភង្គ បញ្ញាបញ្ញត្តិ

[៨] សិក្ខាបទ ៥ គឺ សិក្ខាបទ គឺ ចក្ខុវិស័យ វេរ
ណាសិ ធុត្តា មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ ធុត្តា មន្ត្រី
ភាវេតិ ។ ក្នុងនោះ ធម្មា សិក្ខា ។ យស្មី
សម្រេច ក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ អប្បប្ប
ប្បញ្ញត្តិ មន្ត្រី ភាវេតិ ។ លេខ ១ លោកុត្តរិ ណាម
ភាវេតិ ជំរុញចិត្ត អប់រយនាមី ជំនួញនាមី បណា
លេខ ១ ប្រកាស ក្នុងនោះ បទប្បញ្ញត្តិ ក្រាមេហិ
។ លេខ ១ បទប្បញ្ញត្តិ ណាម ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ធុត្តា
លេខ ១ ធុត្តា មន្ត្រី កសិ សម្រេច ធុត្តា ហោតិ
។ លេខ ១ អវិស្វករ ហោតិ ៧៩ ធម្មា សិក្ខា ។

បដិសម្ព័ន្ធវារីកង្កែ

[១១] ធនសេព្វ បដិសម្ព័ន្ធា អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា
ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលាប្បដិ-
សម្ព័ន្ធា ។ អត្ត ញាណំ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ធម្ម
ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា តត្រ ធម្មវិវុត្តាភិណាយ
ញាណំ វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា ញាណសុ ញាណំ បដិ-
កាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។

[១២] ធនសេព្វ បដិសម្ព័ន្ធា អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា
ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលាប្បដិ-
សម្ព័ន្ធា ។ ទុក្ខ ញាណំ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ទុក្ខសមុ-
បយេ ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា ទុក្ខនិរោធិ ញាណំ
អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ទុក្ខនិរោធិតាមិទិយោ បដិវេទនាយ
ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា តត្រ ធម្មវិវុត្តាភិណាយ
ញាណំ វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា ញាណសុ ញាណំ បដិ-
កាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។

បដិសម្ព័ន្ធវារីកង្កែ

[១១] បដិសម្ព័ន្ធា ៤ គឺ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា
វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។ សេចក្តីដឹងក្នុងច្បាប់
ឈ្មោះថា អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹងក្នុងវិទ្យា ឈ្មោះថា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា
សេចក្តីដឹងក្នុងការពារលទ្ធផលផ្តុំ ក្នុងវិវុត្តិវិធីចម្រើន ឈ្មោះថា
វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹងក្នុងក្រាលាងវិទ្យាយ ឈ្មោះថា បដិ-
កាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។

[១២] បដិសម្ព័ន្ធា ៤ គឺ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា
វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។ សេចក្តីដឹងក្នុងច្បាប់
អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹង ក្នុងការពារលទ្ធផលផ្តុំ ឈ្មោះថា
ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹងក្នុងការពារលទ្ធផលផ្តុំ ឈ្មោះថា អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា
សេចក្តីដឹងក្នុងវិទ្យា ជាដំណើរការកម្រិតវិទ្យា ឈ្មោះថា ធម្មប្បដិ-
សម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹងក្នុងការពារលទ្ធផលផ្តុំ ក្នុងវិវុត្តិវិធីចម្រើន ឈ្មោះថា
វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធា សេចក្តីដឹងក្នុងក្រាលាងវិទ្យាយ ឈ្មោះថា បដិ-
កាលាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។

បដិសម្ព័ន្ធហិរិយ ក្បួនទូទៅ

[១៣] គតសេនា បដិសម្ព័ន្ធនា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។ យេត្តន្តិ ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេត្តនេវ ញាណំ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា តត្រ ធម្មវិវត្តប្បដិសម្ព័ន្ធនា ញាណំ វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា ញាណេស្ស ញាណំ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។

[១៤] គតសេនា បដិសម្ព័ន្ធនា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។ យេ ធម្មា ជាតា ព្វតា សញ្ញតា វិទ្ធកម្មា អភិវិទ្ធកម្មា ចាតុក្កតា ឥមេស្ស ធម្មេស្ស ញាណំ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេតិ ធម្មចរិ(១) ។ ធម្មា ជាតា ព្វតា សញ្ញតា វិទ្ធកម្មា អភិវិទ្ធកម្មា ចាតុក្កតា ឥមេស្ស ធម្មេស្ស ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា តត្រ ធម្មវិវត្តប្បដិសម្ព័ន្ធនា ញាណំ វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា ញាណេស្ស ញាណំ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។

១. អ. ធម្ម ធម្ម ។

បដិសម្ព័ន្ធហិរិយ ក្បួនទូទៅ

[១៥] បដិសម្ព័ន្ធនា ៤ គឺ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។ យេត្តន្តិវីធិសេនុ យេត្តនេវ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេត្តន្តិវីធិសេនុ យេត្តនេវ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេត្តន្តិវីធិសេនុ យេត្តនេវ ធម្មវិវត្តិ ក្នុងធម៌វិធិអត្ថនោ យេត្តនេវ វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេត្តន្តិវីធិសេនុញាណាវាធិទ្ធកម្មា យេត្តនេវ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។

[១៦] បដិសម្ព័ន្ធនា ៤ គឺ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា វិវត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធនា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។ ធម៌វាធិទ្ធកម្មាយោ កើត ធម៌វា ល្អកាលសំ ឥរោល ចំរុធិវិវិធិ កើតប្រាគវិវិធិ យេត្តន្តិវីធិសេនុ ធម៌វាធិទ្ធកម្មាយោ យេត្តនេវ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធនា ធម៌វាធិទ្ធកម្មាយោ កើត ធម៌វា ល្អកាលសំ ឥរោល ចំរុធិវិវិធិ កើតប្រាគវិវិធិ កើត ធម៌វា ធម៌វាធិទ្ធកម្មាយោ យេត្តន្តិវីធិសេនុធម៌វាធិទ្ធកម្មាយោ យេត្តនេវ ធម្មប្បដិសម្ព័ន្ធនា យេត្តន្តិវីធិសេនុញាណាវាធិទ្ធកម្មា យេត្តនេវ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធនា ។

បទសុត្តនិកាយ សុទ្ធកថាដំបូង

សត្វក្នុងពេលនាមិវិនិយោ បដិមនាយ ញាណំ ធម្មប្បដិ-
សត្តិយេ កម្រ ធម្មចិរុត្តានិលារេម ញាណំ និរុត្តិយ្យដិ-
សត្តិយេ ញាណេសុ ញាណំ បដិកាលប្បដិសត្តិទា ។
កេសារិ ភកាស្យា បដិសត្តិមា អត្តប្បដិសត្តិមា
បរិប្បដិសត្តិមា និរុត្តិយ្យដិសត្តិមា បដិកាលប្បដិស-
ត្តិមា ។ មកុ កាតតា ធម្មប្បដិសត្តិមា ។ វេទ កិច្ច-
កម្មំ វាសាតិ សុត្តិ កេយ្យំ វេយ្យករណំ តាមិ
ធម្មោ និវរុត្តកំ ជាតកំ អត្តតទប្បំ វេទល្យំ អយំ
ស្រតិ ធម្មប្បដិសត្តិមា សោ គស្យ គស្យា ភាសិគ-
ស្យា មត្តិ វាសាតិ អយំ វេស្យ វាសិគស្យ អន្តាតិ
អយំ វេស្យ ភាសិគស្យ អន្តាតិ អយំ ស្រតិ
ធម្មប្បដិសត្តិមា កម្រ ធម្មចិរុត្តានិលារេម ញាណំ
និរុត្តិយ្យដិសត្តិមា ញាណេសុ ញាណំ បដិកាលប្ប-
ដិសត្តិមា ។

សុទ្ធកថាដំបូង ។

បទសុត្តនិកាយ សុទ្ធកថាដំបូង

សេចក្តីដ៏ធំក្នុងចម្លើយ ថាបំណើការតាមវិសេសសង្ខារ លេចរាល់
ធម្មប្បដិសត្តិមា សេចក្តីដ៏ធំក្នុងការការពារបច្ចុប្បន្នក្នុងអត្តចិន្តា
រល្មោះថា និរុត្តិយ្យដិសត្តិមា សេចក្តីដ៏ធំក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រយោជន៍
បដិកាលប្បដិសត្តិមា ។

(១៧) បដិសត្តិមា ២ គឺ អត្តប្បដិសត្តិមា ធម្មប្បដិសត្តិមា

និរុត្តិយ្យដិសត្តិមា បដិកាលប្បដិសត្តិមា ។ បណ្តាបដិសត្តិមាទាំង ២ ទោះ
ធម្មប្បដិសត្តិមា កើតធម្មោ ។ កិច្ចកម្មសាសនាទេ ជីវិតទូលំទូលាយ គឺសុត្តិ-
កេយ្យ វេយ្យករណៈ ជាដា ។ ភិក្ខុភារៈ ជាតកៈ អត្តកម្ម-
វេស្យ ទេរណ្ណារាជ ធម្មប្បដិសត្តិមា កិច្ចការ ជីវិតទូលំទូលាយ
ទោះ ។ ថា ទេរសចក្ខីនិកាសិទ្ធិទេ ទេរសចក្ខីនិកាសិទ្ធិទេ ទេរ-
សចក្ខី អត្តប្បដិសត្តិមា សេចក្តីដ៏ធំក្នុងការការពារបច្ចុប្បន្នក្នុងអត្តចិន្តា
ដំបូងនោះ រល្មោះថា និរុត្តិយ្យដិសត្តិមា សេចក្តីដ៏ធំក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រយោជន៍
រល្មោះថា បដិកាលប្បដិសត្តិមា ។

ចប់ សុទ្ធកថាដំបូង ។

អក្ខរក្រម រឿង

[១៥] ចរាស្យា ធម៌សម្ពិតា អត្ថប្បដិសម្ពិតា
 ធម្មប្បដិសម្ពិតា ចិត្តប្បដិសម្ពិតា ចរិកាណប្បដិសម្ពិ-
 តា ។ ឥតិយេ ធម្មា កុសលា ។ យស្មី សម-
 យេ យោវចា កុសលី ចិត្តំ ធម្មន្តំ យោតិ
 យោវចេហសមាធិនំ ញាណាសម្បយន្តំ ធូតាធម្មណំ
 ។ យេ ។ ធម្មាធម្មណំ តិ យំ យំ វិ មហាន្ត-
 វេន្តិ សមាយេ ឋាន្យា យោតិ ។ យេ ។ វាវិគ្គាតា
 យោតិ វិសេ ធម្មា កុសលា វិសេសុ ធម្មសុ
 ធម្មណំ ធម្មប្បដិសម្ពិតា តេសំ វិគាតេ ញាណំ
 អត្ថប្បដិសម្ពិតា យាយ ចិត្តំយោ តេសំ ធម្មាធិ-
 យន្តន្តិ យោតិ ឥត្រេ ធម្មនិក្ខតាភិណយេ ញាណំ
 ចិត្តប្បដិសម្ពិតា យេ ម ញាណេ តាចិ ញាណា-
 វិ ជាតាតិ វិសាចិ ញាណាធិ វិធមត្ថត្រេតតា-
 វិចិ ញាណាសុ ញាណំ ចរិកាណប្បដិសម្ពិតា ។
 ចរាស្យា ធម៌សម្ពិតា អត្ថប្បដិសម្ពិតា ធម្មប្បដិ-
 សម្ពិតា ចិត្តប្បដិសម្ពិតា ចរិកាណប្បដិសម្ពិតា ។

អក្ខរក្រម រឿង

[១៧] ធម៌សម្ពិតា ៦ គី អត្ថប្បដិសម្ពិតា ធម្មប្បដិសម្ពិតា
 ចិត្តប្បដិសម្ពិតា ចរិកាណប្បដិសម្ពិតា ។ តួសមិថាគុសលេ វិស្សោ
 ភ្លេច ។ ក្នុងសម័យនោះ ចិត្តជាតាហវេរុសស ព្រឡំរោយសេវសេវ
 សម្បយេន្តិវេយន្តាណា គាត្រុវេរុវារាម្មណភីក្ខិ ។ យេ ។ យោវចេហ
 តេសុណភីក្ខិ ឬក៏ ព្រាហ្មន្តុវេរុសុណិលា ។ យើយភីតាឡិវិ ក្នុងសេវិល
 ខេរ វេស្សៈ តិវិភេន ។ យេ ។ សេចក្តីបំបែកយោយ តិវិភេយ
 នេត្តេចបិថាគុសលេ សេចក្តីដឹកក្នុងចំណីវិទ្យាយានៈ ឈ្មោះថា
 ធម្មប្បដិសម្ពិតា សេចក្តីដឹកក្នុងវិទ្យាវេទន៍ចំណីវិទ្យាយានៈ ។ លុយោ
 អត្ថប្បដិសម្ពិតា បញ្ញាភិទេម៍ចំណីវិទ្យាយានៈ ដោយចិត្តិលា សេចក្តី
 ដឹកក្នុងការតាស្ទុវេមនិក្ខិ ក្នុងចិត្តិចារ ឈ្មោះថា ចិត្តប្បដិសម្ពិតា
 សេចក្តីដឹកវិញ្ញាណចំណីវិទ្យាយោ ឬក្នុងដឹកក្នុងញាណចំណីវិទ្យាយានៈ
 ដោយត្រាណនា ញាណចំណីវិទ្យាយានៈ ជាធម្មជាតិដ៏ស្រស់ស្រាយ
 ក្តី ឈ្មោះថា ចរិកាណប្បដិសម្ពិតា ។ ធម៌សម្ពិតា ៦ គី អត្ថប្ប-
 ដិសម្ពិតា ធម្មប្បដិសម្ពិតា ចិត្តប្បដិសម្ពិតា ចរិកាណប្បដិសម្ពិតា ។

អំពីប្រតិបត្តិការ វិញ្ញាណ

បញ្ជី ១២២៧ លោកគុក្ខន្តី ណាទី គោរវតិ ជិយ្យា-
 វិញ្ញាណ មនោយតាមី ទិដ្ឋិកតាទី មហាតាយ មហា-
 មាយ ក្នុងយោ មន្តិយា វិវិច្ឆា គោរមតិ ។ ២២ ។
 បញ្ជី ១២២៨ ណាទី ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ មុត្តាបដិបទី
 ក្នុងវិញ្ញាណ ឧស្ម័យ សមយេ ឧស្សា ហោតិ ។ ២៣ ។
 បញ្ជី ១២២៩ ហោតិ ឥមេ ចម្មា គុសណា ឧបសា
 យស្មុ ញាណិ ធម្មប្បដិសន្តិកា តេសំ វិចារតា
 យស្មុ ឧប្បដិសន្តិកា យាយ ធម្មិញ្ញិយា តេសំ
 បញ្ជី ១២៣០ មញ្ញត្តិ ហោតិ ឧត្រ ធម្មចិរុត្តាភិណយេ
 បញ្ជី ១២៣១ ចិរុត្តិប្បដិសន្តិកា យេន ញាណេន តាទិ
 បញ្ជី ១២៣២ ជាតាតិ ឥតាទិ ញាណាទិ ឥនបត្តដ្ឋោ
 បញ្ជី ១២៣៣ ញាណសុ ញាណិ បដិភាណប្បដិសន្តិកា ។
 (១៤) ធម្មស្សោ បដិសន្តិកា ឧប្បដិសន្តិកា
 ឧប្បដិសន្តិកា ចិរុត្តិប្បដិសន្តិកា បដិភាណ-
 ប្បដិសន្តិកា ។ គោរម ចម្មា គុសណា ។

អំពីប្រតិបត្តិការ វិញ្ញាណ

ក្នុងសម័យណា បុគ្គលចំរើនខ្លួនលោកុត្តរវិញ្ញាណ ជាដំបូងគឺសេដ្ឋី ជនវ្យា
 ភាវបិទសន្សំ (គូរកិរលសវដ្ឋ) ដើម្បីលះបង់ខ្លួនវិជ្ជាជំនឿខ្យល ដើម្បី
 ដល់ខ្លួនបរមគុម្មិ ស្ងប់ជាតតាមព័ន្ធខ្យល ។ ២២ ។ ចូលក្នុងបរម
 បដ្ឋាន ជាខ្ញុំតាមដំបូងខ្លួនគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងសម័យនោះ ជស្សៈ គ្រឹះគិលេម
 ។ ២៣ ។ សេចក្តីដំបូងគេនោះ គឺគិលេម នេះគួរដឹងថាគុសល
 សេចក្តីដំបូងគេនៃព័ន្ធខ្យលនេះ ហ្នោះថា ធម្មប្បដិសន្តិកា សេចក្តីដំបូង
 ក្នុងវិញ្ញាណ នៃបដិភាវិញ្ញាណនោះ ហ្នោះថា ធម្មប្បដិសន្តិកា បញ្ជី
 ១២៣៤ ថាមន្តិក្ខណា សេចក្តីដំបូងគេនៃព័ន្ធខ្យលនេះ
 ធម្មចិរុត្តិ ក្នុងវិញ្ញាណនោះ ហ្នោះថា ចិរុត្តិប្បដិសន្តិកា សេចក្តីដំបូង
 ញាណព័ន្ធខ្យលថា បុគ្គលដំបូងញាណព័ន្ធខ្យលនោះ ក៏ជាបញ្ជី
 ណា ញាណព័ន្ធខ្យលនេះ ជាធម្មតាគ្រប់គ្រាន់នៃវិញ្ញាណ ហ្នោះថា
 បដិភាណប្បដិសន្តិកា ។

(១៥) បដិសន្តិកា គឺ ធម្មប្បដិសន្តិកា ធម្មប្បដិសន្តិកា ចិរុត្តិ-
 ប្បដិសន្តិកា បដិភាណប្បដិសន្តិកា ។ គួរដឹងថាគុសល គឺដូចគ្នា ។

បដិសម្ព័ន្ធគៃវង្គ ធម៌ធម្មកាសីយំ

សុត្តនិច្ឆៃតិលាមេ ញាណំ ចិន្តិយ្យដិសម្ព័ន្ធា
ធម៌ ញាណាម កាដិ ញាណាដិ ជាតាភិ វិសាដិ
ញាណាដិ វិសមត្តុដ្ឋាភកាដិ ញាណាសុ ញាណំ
បដិកណាយ្យដិសម្ព័ន្ធា ។

[២៦] តិស្ស បដិសម្ព័ន្ធា អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា
ចិន្តិយ្យដិសម្ព័ន្ធា បដិកណាយ្យដិសម្ព័ន្ធា ។ កាតមេ
ចម្ពា អស្យាភតា ។ យស្មី សមាយ កាណាវិសាស្ម
ធម្មវេសស្ម កម្មស្ម កកត្តា ឧបចិត្តា វិហារិ
តត្ថុវិញ្ញាណំ ឧប្បម្ពំ ហោតិ ឧបត្ថាសាណតតំ វិហា
រម្មណំ តស្មី សមាយ ធម្មោ ហោតិ វេទនា
ហោតិ សញ្ញា ហោតិ វេទនា ហោតិ ចិត្តំ ហោតិ
ឧបេក្ខា ហោតិ ចិត្តស្ម ឯកត្ថតា ហោតិ បដិច្ឆ័យិ
ហោតិ ឧបេក្ខិច្ឆ័យិ ហោតិ ជីវិតិច្ឆ័យិ ហោតិ
យេ ក ប ច តស្មី សមាយ អញ្ញាតិ អត្ថិ ថដិច្ច
សុត្តប្បដ្ឋា អរិយោ ចម្ពា វិស ចម្ពា អស្យា
កាតា ឧបេសុ ឧប្បសុ ញាណំ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា

បដិសម្ព័ន្ធគៃវង្គ ធម៌ធម្មកាសីយំ

សេតត្ថិវីនិក្ខតិកាសាវប្បមម្ពិក្ខិ ក្ខតិវិក្ខិកាសា តេត្ថេវា ចិន្តិយ្យដិ
សម្ព័ន្ធា ។ សេតត្ថិវីនិក្ខតិកាសាវប្បមម្ពិក្ខិ ក្ខតិវិក្ខិកាសា
ច្បាយនា ដោយញាណាម ញាណាតំវិក្ខាយនា ធម៌ប្បដិ
ញ្ញាវិសត្តាវេទិត្តិ វេទនាម បដិកណាយ្យដិសម្ព័ន្ធា ។

[២៧] បដិសម្ព័ន្ធា កតិ អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា ចិន្តិយ្យដិសម្ព័ន្ធា បដិក
ណាយ្យដិសម្ព័ន្ធា ។ ក្នុងធម៌ក្នុងក្រឹត កើត្ថវាម្ពេ ។ ក្នុងសម័យវេលា
ចក្ខុញាណាវិបាក ប្រាស្ម័តិកាវេទិត្តសម វិសេប្បស្មិយិ បដិស
សម្ព័ន្ធាយ ជាចក្ខុញាណ ប្រឡំដោយទេវតុ ធាន្យដោយប្រវត្តិ
កើត្ថវិក្ខិយោយ ក្នុងសម័យនោះ ផស្សៈ កើតមាន វេទនា កើតមាន
សញ្ញា កើតមាន វេទនា កើតមាន ចិត្ត កើតមាន ។ ហេតុ កើតមាន ចិត្ត
កត្តតា កើតមាន ចិន្តិយ្យ កើតមាន ។ ចក្ខុវិក្ខិយកើតមាន ជីវិតិច្ឆ័យ
កើតមាន ម្នាក់ ក្នុងសម័យនោះ ធម៌ចំវិក្ខាយវិសោក កំ
មានប្រក្រម្រយដ៏ដ្ឋិ ហើយកើតឡើង ក៏កើតមាន ខេត្តករិ
ជាអញ្ញក្រឹត សេតត្ថិវីនិក្ខតិកាសាវប្បមម្ពិក្ខិ វេទនាម អត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា

បដិស្សន្តិកាប្បដិសេដ្ឋានិយម

ធម្មស្មី សមាយ ធម្មស្មី យោតិ វេទនា យោតិ
 សញ្ញា យោតិ ធម្មតា យោតិ ចិត្តំ យោតិ វិញ្ញាណា
 យោតិ វិទាណ យោតិ ចំតំ យោតិ សុខំ យោតិ
 ចិត្តស្ស ឝកក្កតា យោតិ ចត្ថុត្ថយំ យោតិ សោម-
 ណស្សត្ថុត្ថយំ យោតិ ជីវិត្តុត្ថយំ យោតិ យេ វា មម
 ធម្មស្មី សមាយ អញ្ញាមិ កៃតិ មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន អរូបិយា
 ចរុណ វិមេ ធម្មា អន្សកតា វិមេសុ ធម្មេសុ ញាណំ
 កត្តប្បដិសម្ពិទា យាយ ចិត្តុត្ថយោ ធម្មសំ ធម្មាចំ មញ្ញតិ
 យោតិ ត្រេត ធម្មចិត្តុត្ថយោ ញាណំ ចិត្តុត្ថយ-
 បិសម្ពិទា យេន ញាណោ នាមិ ញាណាចំ ជា-
 យោតិ ឝនាចំ ញាណាចំ ឝនអត្តន្នាតតាចំតិ ញា-
 ណេសុ ញាណំ មជ្ជិមុខុប្បដិសម្ពិទា ។ ឝស្សោ
 មជ្ជិមុខុប្បដិសម្ពិទា អត្តប្បដិសម្ពិទា ចិត្តុត្ថយុប្បដិសម្ពិទា មជ្ជិ-
 មុខុប្បដិសម្ពិទា ។ កតាម ធម្មា អន្សកតា ។
 ធម្មស្មី សមាយ កាខាវិទាស្ស កុសលស្ស កាម្មស្ស
 ធម្មតា ។ មជ្ជិមុខុ វិទាណា មោតិញ្ញាណតាតុ

បដិស្សន្តិកាប្បដិសេដ្ឋានិយម

គួរសម័យេនា ឝស្សៈ កើតមាន វេទនា កើតមាន សញ្ញា កើត
 មាន យោតិ កើតមាន ចិត្ត កើតមាន វិញ្ញាណ កើតមាន វិយារ
 កើតមាន បីកិ កើតមាន សុខ កើតមាន ចិត្តកក្កតា កើតមាន
 មជ្ជិមុខុ កើតមាន សោមណស្សត្ថុត្ថយ កើតមាន ជីវិត្តុត្ថយ កើត
 មាន បូតិ គួរសម័យេនា មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន ណា មជ្ជិមុខុប្ប
 កាស្រយនីត្តិភាពយោតិកត្តោ កើតមាន នេះខ្លះគឺជាសម្មត្រឹម
 សេចក្តីដ៏ត្រឹមត្រូវនៃមជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន រលោះថា អត្តប្បដិសម្ពិទា មញ្ញតិវា
 មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន យោតិកត្តោ សេចក្តីដ៏ត្រឹមត្រូវនៃសម្មត្រឹម
 គួរនិវត្តិភាព យោតិ ចិត្តុត្ថយុប្បដិសម្ពិទា សេចក្តីដ៏ត្រឹមត្រូវនៃញាណាចំ
 មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន បុគ្គល ដ៏ត្រឹមត្រូវនៃមជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន យោតិញាណា
 ញាណាចំមជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន ជាមជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាននៃមជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន យោតិ មជ្ជិ-
 មុខុប្បដ្ឋាន ។ មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន អត្តប្បដិសម្ពិទា ចិត្តុត្ថយុប្បដិសម្ពិទា
 មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន ។ មជ្ជិមុខុប្បដ្ឋាន កតាម ធម្មា អន្សកតា ។
 ធម្មស្មី សមាយ កាខាវិទាស្ស កុសលស្ស កាម្មស្ស
 ធម្មតា ។ មជ្ជិមុខុ វិទាណា មោតិញ្ញាណតាតុ

អវិជ្ជាបដិសន្ធិ

ឧប្បត្តិ យោគី ឧបេត្តាសមាគមា ព្រហ្មវដ្តណា ក
 ឧបេត ឧប្បវដ្តណា ក យី យី ក មហាវដ្ត គស្មី
 សមេយ ឧបេត្ត យោគី វេទនា យោគី សញ្ញា
 យោគី វេទនា យោគី ចំន្តិ យោគី វិសញ្ញា យោគី
 វិសញ្ញា យោគី ឧបេត្តា យោគី ពិគ្គស្ស វគ្គក្កតា
 យោគី មជ្ជិម្មិយំ យោគី ឧបេត្តិម្មិយំ យោគី
 វិជ្ជិម្មិយំ យោគី យេ ក មម គស្មី សមេយ
 មញ្ញិ អត្ថិ មជ្ជិម្មសម្មប្បដ្ឋា អរូបំយោ ធម្មា សីម
 ធម្មា អប្បាគតា កមេសុ ធម្មសុ ញ្ញាលំ អត្ថប្ប-
 ជិសម្ពិទា យោយ ចំរុត្តិយា តេសំ ធម្មាជំ មញ្ញត្តិ
 យោគី គាត្រ ធម្មចំរុត្តិកំលាម ញ្ញាលំ ចំរុត្តិម្ម-
 ជិសម្ពិទា យេន ញ្ញាលាម តាមិ ញ្ញាលាមិ ជាយាតិ
 វេហិ ញ្ញាលាមិ វេនមន្ត្រិយោគតាជិតិ ញ្ញាលាសុ
 ញ្ញាលំ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទា ។ តិស្សេ មជ្ជិស-
 ញ្ញា អត្ថប្បជិសម្ពិទា ចំរុត្តិម្មជិសម្ពិទា មជ្ជិកាលា-
 ម្មជិសម្ពិទា ។ តតមេ ធម្មា អប្បាគតា ។

អវិជ្ជាបដិសន្ធិ

វេទនាបុគ្គលវដ្តិមិយ សត្យំហោយ ជាមេមេត្តិយោគតា ព្រហ្មវដ្តណា
 ឧបេត្តា មាត្រុបដិសម្ពិទ្ធិ វេយ មាត្រុបដិសម្ពិទ្ធិ ឬក៏ ព្រហ្មវដ្ត
 ព្រហ្មវដ្តណា ។ ហើយក៏ត្រូវចំ គុដិសម្ពិទ្ធិនោះ ធម្មា ក៏
 មាន វេទនា កើតមាន សញ្ញា កើតមាន វេទនា កើតមាន ចំរុត្តិ
 កើតមាន វិគ្គុ កើតមាន វិចារ កើតមាន ឧបេត្តា កើតមាន ចំរុត្តិ
 កត្តា កើតមាន មជ្ជិម្មិយ កើតមាន ឧបេត្តិម្មិយ កើតមាន វិជ្ជិ-
 ម្មិយ កើតមាន ឬក៏ គុដិសម្ពិទ្ធិនោះ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ មាន
 ព្រហ្មវដ្តយន្តិក្កាវិយាតិក្កិ ក៏កើតមាន ខេត្តមជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ
 សេចក្តីដឹងក្តីមជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិនោះ យោគីនោះ អត្ថប្បជិសម្ពិទ្ធិ មញ្ញត្តិដែល
 កើតមាននោះ យោគីក្តីណា យោគីដឹង គុដិសម្ពិទ្ធិនោះ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ
 ក្តីនោះ យោគីនោះ ចំរុត្តិម្មជិសម្ពិទ្ធិ សេចក្តីដឹងក្តីញ្ញាលាមជ្ជិ-
 កាលម្មជិសម្ពិទ្ធិនោះ យោគីនោះ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ ញ្ញាលាម
 កើតមាននោះ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិនោះ យោគីនោះ មជ្ជិកាល-
 ម្មជិសម្ពិទ្ធិ ។ មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ ក៏ អត្ថប្បជិសម្ពិទ្ធិ មិគ្គប្បជិសម្ពិ-
 ទា មជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ ។ ក្តីមជ្ជិកាលម្មជិសម្ពិទ្ធិ កើតមាន ។

ឃើញនិរតិ អំណាចដ៏ធំ

ឃើញ សំឡេង កាត់វាវៃស្ប តុលស្ប កង្ក្រម្ប
ប្រសូត ឧបតិកត្តា វិបាក មនោវិញ្ញាណនាត ឧប្បត្តា
ហោតិ លោមឧស្ស័សហតតា ញាណិសម្បយុត្តា
១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ
ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ ឃើញ និរតិ អំណាចដ៏ធំ

ឃើញនិរតិ អំណាចដ៏ធំ

ក្នុងសម័យនោះ មានវិញ្ញាណនាត បរិបូណ ប្រាសាទជ័យជន្ន
កុសល វិធីបុគ្គលនិយម សន្សំនិយម ជានាត្រូវឡើងជាយោប
ឧស្ស សម្បយុត្តនៃអាយត្រាណ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
សម្បយុត្តនៃអាយត្រាណ ប្រកថាអាយសន្សំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
លោមឧស្ស ប្រាសាទកញ្ជាណ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
ប្រាសាទកញ្ជាណ ប្រកថាអាយសន្សំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
សម្បយុត្តនៃអាយត្រាណ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
ប្រកថាអាយសន្សំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
សម្បយុត្តនៃអាយត្រាណ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
ប្រកថាអាយសន្សំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
សម្បយុត្តនៃអាយត្រាណ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០
ប្រកថាអាយសន្សំ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០

អំណាចនៃប្រាជ្ញា

យោង ញាណោ ឆានិ ញាណាទិ ជាយាតិ ឥនោទិ
 ញាណាទិ ឥនេត្តុន្ទ្រាតតាទិទិ ញាណោសុ ញាណំ
 អនិកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ។ ធិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធោ
 អនុប្បដិសម្ព័ន្ធោ ចិត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធោ បដិកាយាប្បដិ-
 សម្ព័ន្ធោ ។ កត្តាម ឧប្បា អប្បកតតា ។ យស្មី
 សមយេ ប្បប្បបដិសម្ព័ន្ធោ មគ្គំ កាមេនិ វិវិក្ខុវ កាមេ-
 ណំ ។ មេ ។ អវមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារនិ បវវិក-
 សិណំ តស្មី សមយេ ធិស្សោ យោតិ ។ មេ ។ អវិ-
 ត្តុចោ យោតិ ឥនេ ឧត្តា កុសលា ធិស្សោ វុត្តា-
 វចាស្ស តុសលស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបទិកត្តា
 វិហារនំ វិវិក្ខុវ កាមេណិ ។ មេ ។ អវមំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារនិ បវវិកសិណំ តស្មី សមយេ
 ធិស្សោ យោតិ ។ មេ ។ អវិត្តុចោ យោតិ ឥនេ
 ឧត្តា អប្បកតតា ឥនេសុ ធិស្សោ ញាណំ អនុប្បដិ-
 សម្ព័ន្ធោ យាយ ចិត្តិយោ តេសំ ធិស្សោ បញ្ញត្តិ យោតិ
 ឧប្រ ឧត្តចិត្តាភិណៈប ញាណំ ចិត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធោ

អំណាចនៃប្រាជ្ញា

សេចក្តីដឹងស្តីញាណ ព័ន្ធក្នុង ប្រាជ្ញា ដឹងស្តីញាណ ព័ន្ធក្នុង
 ដោយញាណោ ញាណព័ន្ធក្នុង ដោយ ជាប្រយោជន៍នៃប្រាជ្ញា
 ឈ្មោះថា បដិកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ។ បដិសម្ព័ន្ធោ ពាក្យ អនុប្បដិសម្ព័ន្ធោ
 ចិត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធោ បដិកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ។ ត្រូវដឹងប្រាជ្ញា
 រក្សាប្រាជ្ញា ។ ក្នុងសម័យនោះ ក្នុងរូបចំរើនទូទៅ ដើម្បីដឹងប្រាជ្ញា
 ក្នុង ក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ។ មេ ។ ប្រាជ្ញា បដិសម្ព័ន្ធោ ឈ្មោះ
 បដិសម្ព័ន្ធោ ជាអន្តរាគមន៍ ក្នុងសម័យនោះ ធិស្សោ យោតិ ។ មេ ។
 សេចក្តីដឹងនាយាយ កើតមាន នៃក្នុងបដិសម្ព័ន្ធោ ដឹង
 វិបាក ប្រាជ្ញា ក្នុងសម័យនោះ ដឹងប្រាជ្ញា ដឹងប្រាជ្ញា
 យើង ក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ។ មេ ។ ប្រាជ្ញា បដិសម្ព័ន្ធោ
 មានវិសិណ (ជាអន្តរាគមន៍) ក្នុងសម័យនោះ ធិស្សោ យោតិ
 មាន ។ មេ ។ សេចក្តីដឹងនាយាយ កើតមាន នៃក្នុងបដិសម្ព័ន្ធោ
 អនុប្បដិសម្ព័ន្ធោ សេចក្តីដឹង ក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ឈ្មោះថា អនុប្បដិ-
 សម្ព័ន្ធោ ឈ្មោះនៃក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ដោយចិត្តិយោ សេចក្តីដឹង
 ក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ក្នុងកាយាប្បដិសម្ព័ន្ធោ ឈ្មោះថា ចិត្តិប្បដិសម្ព័ន្ធោ

របស់ស្ត្រីក្នុងគ្រួសារ

មេបា ញាណាណា គាត់ ញាណាណា ជាជាតិ ឥសានី
 ញាណាណា ឥធម៌បុត្រាតកាដឹតិ ញាណាសុ ញាណា
 រាជីកាលា ឲ្យដំសម្ពិតា ។ តិស្សា បដិសម្ពិតា
 កុមារ្យដំសម្ពិតា ធិត្តិប្បដិសម្ពិតា ធម៌កាលា ឲ្យដំ-
 សម្ពិតា ។ កកាម ធម្មា អន្តរកតា ។ យស្មី
 មោយ អន្តរធម្មតិយ៉ា មត្តិ កាវតិ សត្វសា
 រាតិញ្ញាណយកដំ សមតិក្កុដ្ឋ ទេវសញ្ញាណសញ្ញា-
 យកធនសញ្ញាសហគម៌ សុខស្ស ធម៌ មហាណា
 ។ មេ ។ ធម្មត្តិ ណាដំ ឧបសម្បដ្ឋ វិហាតិ ឧស្មី
 សមយេ ជស្សា ហោតិ ។ មេ ។ ក្រីត្តាចា
 ហោតិ ឥមេ ធម្មា តុសលា តស្សា ក្រីត្តាចា
 ធម្មា តុសលស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបតិកត្តា
 វិហាតិ សត្វសា រាតិញ្ញាណយកដំ សមតិក្កុដ្ឋ
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញា យកធនសញ្ញា សហគម៌ សុខស្ស
 ធម៌ មហាណា ។ មេ ។ ធម្មត្តិ ណាដំ ឧបសម្បដ្ឋ
 វិហាតិ ឧស្មី សមយេ ជស្សា ហោតិ ។ មេ ។

របស់ស្ត្រីក្នុងគ្រួសារ

សេចក្តីដឹងក្នុងគ្រួសារ គាត់ ញាណាណា ជាជាតិ ឥសានី
 ញាណាណា ឥធម៌បុត្រាតកាដឹតិ ញាណាសុ ញាណា
 រាជីកាលា ឲ្យដំសម្ពិតា ។ តិស្សា បដិសម្ពិតា
 កុមារ្យដំសម្ពិតា ធិត្តិប្បដិសម្ពិតា ធម៌កាលា ឲ្យដំ-
 សម្ពិតា ។ កកាម ធម្មា អន្តរកតា ។ យស្មី
 មោយ អន្តរធម្មតិយ៉ា មត្តិ កាវតិ សត្វសា
 រាតិញ្ញាណយកដំ សមតិក្កុដ្ឋ ទេវសញ្ញាណសញ្ញា-
 យកធនសញ្ញាសហគម៌ សុខស្ស ធម៌ មហាណា
 ។ មេ ។ ធម្មត្តិ ណាដំ ឧបសម្បដ្ឋ វិហាតិ ឧស្មី
 សមយេ ជស្សា ហោតិ ។ មេ ។ ក្រីត្តាចា
 ហោតិ ឥមេ ធម្មា តុសលា តស្សា ក្រីត្តាចា
 ធម្មា តុសលស្ស កម្មស្ស កតត្តា ឧបតិកត្តា
 វិហាតិ សត្វសា រាតិញ្ញាណយកដំ សមតិក្កុដ្ឋ
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញា យកធនសញ្ញា សហគម៌ សុខស្ស
 ធម៌ មហាណា ។ មេ ។ ធម្មត្តិ ណាដំ ឧបសម្បដ្ឋ
 វិហាតិ ឧស្មី សមយេ ជស្សា ហោតិ ។ មេ ។

ធម៌សម្បត្តិវិសេស្ត អតំបុត្តនិវេទនំ

យោស្សី សមយេ . អនុសយស្ស អនុស្ស កេតិក្កា
 បុរេតិក្កា វិចារកា អនោចាតុ ឧប្បញ្ញ ហោតិ ឧបត្តា-
 ណាណេន ប្លោមម្មណា ភិ ។ យេ ។ វេដ្ឋន្តាម្មណា ភិ
 ។ យេ ។ មាតាវិញ្ញាណោតុ ឧប្បញ្ញ ហោតិ ឧបត្តា-
 ណាណេន ប្លោមម្មណា ភិ ។ យេ ។ ធម្មាម្មណា ភិ
 យិ យិ ភិ យតាត្ត ភស្តិ សមយេ ឧស្សោ ហោតិ
 វេទនា ហោតិ សញ្ញា ហោតិ ធម្មនា ហោតិ ចិត្ត
 ហោតិ វិវេក្កា ហោតិ វិចារេ ហោតិ ឧបត្តា
 ហោតិ ចិត្តស្ស ឋិត្តតា ហោតិ បដិច្ឆ័យិ ហោតិ
 ធម្មត្តិច្ឆ័យិ ហោតិ ជីវិតិច្ឆ័យិ ហោតិ យេ ក វេទ
 យស្សី សមាយ អត្តាភិ វត្តិ បដិច្ឆសម្មប្បញ្ញា អនុវិ-
 យេ ធម្មា វេទ ធម្មា អនុវាគតា វេទេសុ ធម្មសុ
 ញ្ញាណំ វត្តប្បដិសម្ពិទា យេយ ចិត្តិយា កេសិ
 វញ្ញាភិ ធម្មត្តិ ហោតិ កច្ឆ ធម្មចិត្តាភិលាយេ
 ញ្ញាណំ ចិត្តិប្បដិសម្ពិទា យេន ញ្ញាណេន ភាចិ
 ញ្ញាណេន ជាតាតិ វេទាចិ ញ្ញាណាភិ វេទអនុវិញ្ញា-
 ណេនិវិ ញ្ញាណេន ញ្ញាណំ បដិសាយាប្បដិសម្ពិទា ។

ធម៌សម្បត្តិវិសេស្ត អតំបុត្តនិវេទនំ

ក្នុងសម័យនោះ មាននាគ ជាដំបូង បញ្ជូនមនុស្សម្នាក់ម្នាក់ ដែលប្រឡូក
 ធ្វើរោង រាងស្រូវ ជាដើម ប្រឡូកដោយទេវតា មានប្រាសាទ
 រដ្ឋាភិវឌ្ឍ ។ យេ ។ មានគ្រូបង្ហាញសិល្បៈ គឺគ្រូស្រ្តីស្រីយេ ។ យេ ។
 មាតាវិញ្ញាណោតុ ប្រឡូកដោយទេវតា មានប្រាសាទរដ្ឋាភិវឌ្ឍ ។ យេ ។
 មានធម៌វិសេស្ត ក្នុង ក្រុងក្រុងវិសេស្ត ។ ហើយគឺសម្បត្តិ
 ក្នុងសម័យនោះ វេទនា កើតមាន វេទនា កើតមាន សញ្ញា កើតមាន
 ធម្មនា កើតមាន ចិត្ត កើតមាន វិញ្ញាណ កើតមាន វិចារេ កើតមាន
 ឧបត្តា កើតមាន ចិត្តក្នុងតា កើតមាន មន្ត្រិយ កើតមាន វេទ
 ច្រៀម កើតមាន វិវេក្កិយ កើតមាន ប្រតិ ក្នុងសម័យនោះ ធម៌វិសេស្ត
 ប្រឡូកដោយ មិនមានប្រាសាទស្រ្តីស្រី ហើយកើតមាន
 គឺកើតមាន ទេវតាធម៌វិសេស្ត កើតមាន វេទក្នុងវិសេស្តធម៌វិសេស្ត យេយ
 កើតមាន អនុប្បដិសម្ពិទា កើតមាន ចិត្តិយា កើតមាន កេសិ
 កើតមាន ធម្មត្តិ ហោតិ កច្ឆ ធម្មចិត្តាភិលាយេ កើតមាន
 ចិត្តិប្បដិសម្ពិទា យេន ញ្ញាណេន ភាចិ កើតមាន
 ញ្ញាណេន ជាតាតិ វេទាចិ ញ្ញាណាភិ វេទអនុវិញ្ញាណេន កើតមាន
 ញ្ញាណេន ញ្ញាណំ បដិសាយាប្បដិសម្ពិទា ។

បដិសម្ព័ន្ធ វិញ្ញា

(២៦) វិញ្ញា បដិសម្ព័ន្ធ អនុប្បដិសម្ព័ន្ធ
វិញ្ញា បដិសម្ព័ន្ធ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធ ។ កកមេ
មរណ អន្ធកកម ។ យស្មី សុយយ មាតាតាតុ
មរណ្ណ មោតិ កិរិយា មេវ គុសលា មាតុលា
ម វ កម្មវិហានា ឧបស្សាសមាគមា កុលាប្បលា
និ ។ មេ ។ មោឡិយាម្បលា ភ យំ យំ ភ មយាត្ត
មស្មី សមយេ មរណ្ណ មោតិ វេនជា មោតិ សញ្ញា
មោតិ មេតថា មោតិ ជិត្តិ មោតិ វិញ្ញា មោតិ
វិញ្ញា មោតិ ឧបស្សា មោតិ គិល្លស្មិ ឯកក្កតា
មោតិ មន្រ្តិយំ មោតិ ឧបស្សិជ្ជិយំ មោតិ ធីវិទិ
ជ្ជិយំ មោតិ យេ ភ មេ តស្មី សមយេ អញ្ញេបិ អត្ថិ
បដិភូសាមុប្បមា អរិយោ ធម្មា កំអ ធម្មា អន្ធកកម
កំមេសុ ធម្មសុ ញ្ញាលំ អនុប្បដិសម្ព័ន្ធ យេ យេ មិ-
ន្តិយា តេសិ ធម្មានិ មញ្ញតិ មោតិ តត្រ ធម្មវិញ្ញា
កិលាម ញ្ញាលំ វិញ្ញាប្បដិសម្ព័ន្ធ យេ ញ្ញាលោ ១
នាមិ ញ្ញាលាមិ កំមាជំ ញ្ញាលាមិ កំមគន្ធាញ្ញា-
មោតិ ញ្ញាលាសុ ញ្ញាលំ បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធ ។

បដិសម្ព័ន្ធ វិញ្ញា

(២៦) បដិសម្ព័ន្ធ វិញ្ញា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធ
បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធ ។ ត្នកធម៌ជាអន្ធកក្រិភ តើដូចម្តេច ។ ត្នក
សម័យលា បាទាមតុ គីរិយា មិនឯកុសល មិនឯកុសល
ពុំទាន់ឯកុសល ប្រជុំវាយមេតុ មនុស្សកាលស្មី ។ មេ
មនុស្សកាលស្មី មុតិ ប្រាស្រ្តទ្រព្យសម្បត្តិ ។ មេ
មេតុតិ ត្នកសម័យនោះ វស្សុ កើតមាន វេទនា កើតមាន សញ្ញា
កើតមាន មេតុ កើតមាន ពិច្ឆា កើតមាន វិញ្ញា កើតមាន វិញ្ញា
កើតមាន មេតុ កើតមាន ពិច្ឆាកុត្តិ កើតមាន មន្រ្តិយ កើតមាន
មេតុត្រិយ កើតមាន វិជ្ជិកិយ កើតមាន មុតិ ត្នកសម័យនោះ មេ
ពុំទាន់ឯកុសល មិនមានម្តេ វិសាលស្រ្តិយវិញ្ញាចាយកើតមាន
កំកើតមាន មេតុត្រិយជាអន្ធកក្រិភ សេចក្តីដឹងត្រឹមតំទិញយោះ
យោះជា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធ ញ្ញាត្រិយតំទិញយោះនោះ ដោយពិច្ឆ
ណា សេចក្តីដឹងត្រឹមតំទិញយោះនោះ ត្នកវិញ្ញា វេទនា
វិញ្ញាប្បដិសម្ព័ន្ធ សេចក្តីដឹងត្រឹមតំទិញយោះនោះ ត្នកវេទនា
មុតិញ្ញាពុំទាន់ឯកុសលនោះ ដោយញ្ញាលាមា ញ្ញាលាពុំទាន់ឯកុសលនោះ
ជាមុតិញ្ញាពុំទាន់ឯកុសល យោះជា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធ ។

បទប្បញ្ញត្តិ

ក៏សព្វ មនុស្សប្រាម អនុប្បវិទ្ធិសម្ពុត្តិ មិទ្ធកិច្ចមិនសម្ពុត្តិ
 មនិកាណាប្បវិទ្ធិសម្ពុត្តិ ។ កេត្តមេ មន្តា មន្តា មន្តា ។
 យេស្ថី សមយេ មនោវិញ្ញាណានុ ឧប្បដ្ឋា យោតិ
 កិរិយោ វេទី កុសលោ ធាតុសលា ម ក កម្មវិបា-
 កោ សោមឧស្សសោតតា រូបាម្មណា ក ។ មេ ។
 មន្តាម្មណា ក ។ មេ ។ មនោវិញ្ញាណានុ ឧប្បដ្ឋា
 យោតិ កិរិយោ វេទី កុសលោ ធាតុសលា ម
 ក កម្មវិបាកោ ឧបេត្តាសោតតា រូបាម្មណា ក
 ។ មេ ។ មន្តាម្មណា ក យេ យេ ក មនោវិញ្ញា ភស្តី
 សមយេ មនោវិញ្ញា យោតិ វេទនា យោតិ សញ្ញា
 យោតិ វេទនា យោតិ ចិន្ទី យោតិ វិគម្ពា យោតិ
 វិបាកោ យោតិ ឧបេត្តា យោតិ ចិន្ទស្ស មនុត្តា
 យោតិ កិរិយាប្រិយេ យោតិ សមាធិប្រិយេ យោតិ
 មនុត្តិយេ យោតិ ឧបេត្តប្រិយេ យោតិ វិវិគ-
 ប្រិយេ យោតិ វេទ ក មន ភស្តី សមយេ មន្តាបិ
 មន្តា មនុស្សមនុស្សា មន្តាវេទ មន្តា វេទ មន្តា
 មន្តាកេតា វេទសុ វេទសុ ញាណំ អនុប្បវិទ្ធិសម្ពុត្តិ

បទប្បញ្ញត្តិ

បទប្បញ្ញត្តិ ៣ គឺ អនុប្បវិទ្ធិសម្ពុត្តិ មិទ្ធកិច្ចមិនសម្ពុត្តិ
 សម្ពុត្តិ ។ កេត្តមេ មន្តា មន្តា មន្តា ។ យេស្ថី សមយេ
 មនោវិញ្ញាណានុ ឧប្បដ្ឋា យោតិ កិរិយោ វេទី កុសលោ
 ធាតុសលា ម ក កម្មវិបាកោ សោមឧស្សសោតតា រូបាម្មណា ក
 ។ មេ ។ មន្តាម្មណា ក ។ មេ ។ មនោវិញ្ញាណានុ
 ឧប្បដ្ឋា យោតិ កិរិយោ វេទី កុសលោ ធាតុសលា ម
 ក កម្មវិបាកោ ឧបេត្តាសោតតា រូបាម្មណា ក
 ។ មេ ។ មន្តាម្មណា ក យេ យេ ក មនោវិញ្ញា ភស្តី
 សមយេ មនោវិញ្ញា យោតិ វេទនា យោតិ សញ្ញា
 យោតិ វេទនា យោតិ ចិន្ទី យោតិ វិគម្ពា យោតិ
 វិបាកោ យោតិ ឧបេត្តា យោតិ ចិន្ទស្ស មនុត្តា
 យោតិ កិរិយាប្រិយេ យោតិ សមាធិប្រិយេ យោតិ
 មនុត្តិយេ យោតិ ឧបេត្តប្រិយេ យោតិ វិវិគ-
 ប្រិយេ យោតិ វេទ ក មន ភស្តី សមយេ មន្តាបិ
 មន្តា មនុស្សមនុស្សា មន្តាវេទ មន្តា វេទ មន្តា
 មន្តាកេតា វេទសុ វេទសុ ញាណំ អនុប្បវិទ្ធិសម្ពុត្តិ

រតនបិណ្ឌ វិណ្ឌ

យោយ វិទ្យុញ្ញោ តេសី ឧប្បាធិ បញ្ញាញី រោតិ ឥត្រ
 ឈុប្បិឡាតិណេម ញ្ញាណំ វិទ្យុញ្ញោជិសម្ពិណ្ឌ យេឧ
 ញ្ញាណេឧ កាធិ ញ្ញាណាធិ វិណាតិ ឥយាធិ ញ្ញាណាធិ
 ឥឧបត្ថុដ្ឋាតតាធិតិ ញ្ញាណាស្ម ញ្ញាណំ បដិកាណា-
 ប្បដិសវិណា ។ ឥស្សេ វដិសម្ពិណ្ឌ ឥត្តប្បដិសម្ពិណ្ឌ
 វិទ្យុញ្ញោជិសម្ពិណ្ឌ បដិកាណាប្បដិសម្ពិណ្ឌ ។ តេមេ
 យុ ឥញ្ញាតតា ។ យស្មី សមយេ មោវិញ្ញា-
 ណាធាតុ ឧប្បន្ទា រោតិ កវិយា រោវ កុសលា
 បាតុសលា ឧ ឧ កម្មវិបតតា រោមឧស្សសហ-
 តតា ញ្ញាណាសម្បយុត្តា ។ មេ ។ រោមឧស្សសហ-
 តតា ញ្ញាណាសម្បយុត្តា សសង្ការេឧ ។ មេ ។ រោម-
 ឧស្សសហតតា ញ្ញាណាវិប្បយុត្តា ។ មេ ។ រោមឧ-
 ស្សសហតតា ញ្ញាណាវិប្បយុត្តា សសង្ការេឧ ។ មេ ។
 ឧមញ្ញាសហតតា ញ្ញាណាសម្បយុត្តា ។ មេ ។ ឧម-
 ញ្ញាសហតតា ញ្ញាណាសម្បយុត្តា សសង្ការេឧ ។ មេ ។
 ឧមញ្ញាសហតតា ញ្ញាណាវិប្បយុត្តា ។ មេ ។ ឧមញ្ញ-
 ាសហតតា ញ្ញាណាវិប្បយុត្តា សសង្ការេឧ ។ មេ ។

រតនបិណ្ឌ វិណ្ឌ

បញ្ញិត្តីនធិតំវិញ្ញាយាមា រតនបិណ្ឌេណ រោមត្តីវិណ្ឌេនាមោម
 ត្តិបប្បដិស្កំ ត្តិវិញ្ញាណេ រោមរោ វិញ្ញេប្បដិសម្ពិណ្ឌ រោមត្តីវិណ្ឌ
 ញ្ញាណាតំវិញ្ញយថា បុត្តលដឹវិញ្ញញ្ញាណាតំវិញ្ញយាមា រោមញ្ញាណ
 ណា ញ្ញាណាតំវិញ្ញយាមា ក្នុងមុខាភ្នំដ្ឋក្រិយោប្បិ រោមរោ
 រោតិណាប្បដិសម្ពិណ្ឌ ។ វដិសម្ពិណ្ឌ តា ធិ ឥត្តប្បដិសម្ពិណ្ឌ វិញ្ញេប្បដិ-
 សម្ពិណ្ឌ វដិកាណាប្បដិសម្ពិណ្ឌ ។ តុតធម៌វិញ្ញេត្រៃ តើដ្ឋេប្បត ។
 ត្តិសមយោម មោវិញ្ញាណាធាតុ កវិយា ធិវិញ្ញេកុសល ធិវិញ្ញ
 កុសល តំវិញ្ញេវិញ្ញេប្បិប្បាត ប្រជ្ញវេកាយោមោមស្ស សប្បប្បុ
 រោមញ្ញាណ ។ មេ ។ ប្រជ្ញវេកាយោមោមស្ស សប្បប្បុរោមញ្ញាណ
 ប្រមោកាយសន្តិក ។ មេ ។ ប្រជ្ញវេកាយោមោមស្ស ប្រសពាតញ្ញាណ
 ។ មេ ។ ប្រជ្ញវេកាយោមោមស្ស ប្រសពាតញ្ញាណ ប្រមោកាយសន្តិក
 ។ មេ ។ ប្រជ្ញវេកាយមោមតុ សប្បប្បុរោមញ្ញាណ ។ មេ ។ ប្រជ្ញ
 វេកាយមោមតុ សប្បប្បុរោមញ្ញាណ ប្រមោកាយសន្តិក ។ មេ ។
 ប្រជ្ញវេកាយមោមតុ ប្រសពាតញ្ញាណ ។ មេ ។ ប្រជ្ញវេកាយមោមតុ
 ប្រមោកាយសន្តិក តើតាប្បិវិញ្ញាយ ។ មេ ។

បដិសម្ព័ន្ធវិញ្ញាណ បដិសម្ព័ន្ធជីវិត

បុគ្គលេវំ ណាមិ ករុណេ ។ មេ ។ អន្ធាតវេវំ ណាមិ
 ករុណេ ករិយំ លេវំ តុសលំ ពាតុសលំ ធន ធន
 មន្ត្រិយេភំ មិដ្ឋធម្មសុខិហារំ សត្វសោ មាគតិញ្ញា-
 នាយននិ សមតិក្កន្ត លេវំសត្តានាសញ្ញាយនន-
 យញ្ញាសមាគតំ . សុខស្ស ធន មហាធា ។ មេ ។
 មន្ត្រិយេ ណាមិ ធមសម្បជ្ជ វិហារតិ ឧស្មី សមយេ
 យស្ស លោតិ ។ មេ ។ អវិក្ខេបោ លោតិ វិម
 ធម្មា អត្តាគតា វិមេសុ ធម្មេសុ ញ្ញាណំ អត្តប្បជិ-
 សម្ព័ន្ធា យេយ មិគ្គិយា វេសំ ធម្មាមំ មញ្ញត្តិ លោតិ
 តាម្រ ធម្មមិគ្គិយា វិណិម ញ្ញាណំ មិគ្គិយា វិសម្ព័ន្ធា
 យេន ញ្ញាណេន តានិ ញ្ញាណាមិ មាធាតំ វិសាមិ
 ញ្ញាណាមិ វិនមន្ត្រិយា តានិ ញ្ញាណេសុ ញ្ញាណំ
 បដិកាលប្បជិសម្ព័ន្ធា ។

[២២] ធមស្ស បដិសម្ព័ន្ធា អត្តប្បជិសម្ព័ន្ធា
 ធម្មប្បជិសម្ព័ន្ធា មិគ្គិយា វិសម្ព័ន្ធា បដិកាលប្បជិ-
 សម្ព័ន្ធា ។ តិស្ស បដិសម្ព័ន្ធា កាមាវចរតុស-
 លេតា ចត្វសុ ញ្ញាណសម្បយុត្តសុ ចិត្តញ្ញាណសុ

បដិសម្ព័ន្ធវិញ្ញាណ បដិសម្ព័ន្ធជីវិត

បុគ្គលេវំ ណាមិ ករុណេ ។ មេ ។ អន្ធាតវេវំ ណាមិ
 ករុណេ ករិយំ លេវំ តុសលំ ពាតុសលំ ធន ធន
 មន្ត្រិយេភំ មិដ្ឋធម្មសុខិហារំ សត្វសោ មាគតិញ្ញា-
 នាយននិ សមតិក្កន្ត លេវំសត្តានាសញ្ញាយនន-
 យញ្ញាសមាគតំ . សុខស្ស ធន មហាធា ។ មេ ។
 មន្ត្រិយេ ណាមិ ធមសម្បជ្ជ វិហារតិ ឧស្មី សមយេ
 យស្ស លោតិ ។ មេ ។ អវិក្ខេបោ លោតិ វិម
 ធម្មា អត្តាគតា វិមេសុ ធម្មេសុ ញ្ញាណំ អត្តប្បជិ-
 សម្ព័ន្ធា យេយ មិគ្គិយា វេសំ ធម្មាមំ មញ្ញត្តិ លោតិ
 តាម្រ ធម្មមិគ្គិយា វិណិម ញ្ញាណំ មិគ្គិយា វិសម្ព័ន្ធា
 យេន ញ្ញាណេន តានិ ញ្ញាណាមិ មាធាតំ វិសាមិ
 ញ្ញាណាមិ វិនមន្ត្រិយា តានិ ញ្ញាណេសុ ញ្ញាណំ
 បដិកាលប្បជិសម្ព័ន្ធា ។

[២២] បដិសម្ព័ន្ធា គឺ អត្តប្បជិសម្ព័ន្ធា ធម្មប្បជិសម្ព័ន្ធា មិគ្គិយា
 វិសម្ព័ន្ធា បដិកាលប្បជិសម្ព័ន្ធា ។ បដិសម្ព័ន្ធា ព្យ ភិក្ខុវិញ្ញាណ-
 ប្បទ ២ វិញ្ញាណសម្បយុត្ត ភិក្ខុវិញ្ញាណសម្បយុត្ត ភិក្ខុវិញ្ញាណសម្បយុត្ត ២

អំណាចផ្តាច់ វិស្វ

បើវិញយោ កត្តសុ ញាណសម្បយុត្តសុ ចិត្តប្បវេសុ
ឧប្បវ្វ័ន្តិ អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា ឃៈតសុ ចេវ ឧប្បវ្វ័ន្តិ
កត្តសុ ច ញាណសុ កត្តសុ ច ឈេសុ ឧប្បវ្វ័ន្តិ ។

អំណាចផ្តាច់ ។

[២៣] ពតៈស្ស បដិសម្ព័ន្ធា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា
បទុប្បដិសម្ព័ន្ធា ចិត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលប្បដិ-
សម្ព័ន្ធា ។ ឧត្តម្ព័ បដិសម្ព័ន្ធាចិ កតិ ក្យសណ
បេតិ អកុសលា កតិ វេទ្យកតា ។ យេ ។ កតិ
សវណា កតិ អវណា ។

[២៤] សិយា ក្យសលា សិយា អក្សា-
នតា សិយា សុខាយ វេទនាយ សអាយុត្តា
សិយា អនុត្តមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា ។
វិស្វា បដិសម្ព័ន្ធា សិយា វិហកធម្មទម្ពា
សិយា វេទិតាករវិហកធម្មទម្ពា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា
សិយា វិហកា សិយា វិហកធម្មទម្ពា សិយា
វេទិតាករវិហកធម្មទម្ពា ។ វិស្វា បដិស-
ម្ព័ន្ធា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធាចិយា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា សិយា

អំណាចវិញ វិស្វ

កញ្ញាណសម្បយុត្ត ខាតិវិយា អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា វិស្វប្បដិសម្ព័ន្ធា
ចានិវ័ន្តិ កើតក្នុងមន្ត ២ អល ២ ថវ ។

ចប់ អំណាចវិញ ។

[២៥] បដិសម្ព័ន្ធា ២ គឺ អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា ឧប្បវ្វ័ន្តិ
ចិត្តប្បដិសម្ព័ន្ធា បដិកាលប្បដិសម្ព័ន្ធា ។ បទុប្បដិសម្ព័ន្ធាចានិ ២
បដិសម្ព័ន្ធា ពាក្យសលប្បដិសម្ព័ន្ធា ជាអនុប្បដិសម្ព័ន្ធា
។ យេ ។ ជាសវណាប្បដិសម្ព័ន្ធា ជាអវណាប្បដិសម្ព័ន្ធា ។

[២៦] បដិសម្ព័ន្ធា ពាក្យសល កំហេទ វេទិតាករ កំហេទ
ប្រកបដោយវេទនាសុខ កំហេទ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនមន្ត មិន
មែនសុខ កំហេទ ។ បដិសម្ព័ន្ធា ៣ មានវិញករមិច្ឆាប្រក្រតី កំហេទ
មិនមែនវិញករ ចានិមិនមែនវិញករមិច្ឆាប្រក្រតី កំហេទ អនុប្បដិ-
សម្ព័ន្ធាវិញករ កំហេទ មានវិញករមិច្ឆាប្រក្រតី កំហេទ មិនមែនវិញករ
ចានិមិនមែនវិញករមិច្ឆាប្រក្រតី កំហេទ ។ បដិសម្ព័ន្ធា ៣ មានម្ប
ប្រកបដោយវិសេសមានកត្តាដើម មិនកាន់យកហើយ ចានិវិញករ
យោជន៍ជល់ទុពាន អនុប្បដិសម្ព័ន្ធា មានម្បប្រកបដោយវិសេសមាន

ចំណុំទី១៣ បញ្ហាប្រឆាំង

អនុប្បវេណីរដ្ឋបាលសាលា សិស្ស អនុប្បវេណីរដ្ឋបាលសាលា-
 វិទ្យាល័យ ១ គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខ-
 សិស្ស អនុប្បវេណីសម្ព័ន្ធនា សំបុក អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខ-
 លេខាធិការ សិស្ស អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខសិស្ស ១
 គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា សុវត្ថិភាពសុវត្ថិភាព អនុប្បវេណី-
 សម្ព័ន្ធនា សំបុក សុវត្ថិភាពសុវត្ថិភាព សិស្ស អវត្ត-
 វិសាមញ្ញ សិស្ស អវត្តសុវត្ថិភាព ១ សិស្ស បំពេញ
 សហគមន៍ សិស្ស សុខសហគមន៍ សិស្ស ខុសគ្នា-
 សហគមន៍ ទៅ ទស្សនា ១ ការងារ បណ្តា-
 តន្ត្រី ទៅ ទស្សនា ១ ការងារ បណ្តាតន្ត្រី
 ១ គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា សិស្ស រាជយកាមីនា
 សិស្ស រាជយកាមីនា នាបច្ចេកទេស អនុប្ប-
 វេណីសម្ព័ន្ធនា សិស្ស រាជយកាមីនា សិស្ស អរាជយ-
 កាមីនា សិស្ស រាជយកាមីនា នាបច្ចេកទេស ១

ចំណុំទី១៣ បញ្ហាប្រឆាំង

អនុប្បវេណីរដ្ឋបាលសាលា សិស្ស អនុប្បវេណីរដ្ឋបាលសាលា-
 វិទ្យាល័យ ១ គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខ-
 សិស្ស អនុប្បវេណីសម្ព័ន្ធនា សំបុក អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខ-
 លេខាធិការ សិស្ស អសន្តិសិទ្ធិសន្តិសុខសិស្ស ១
 គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា សុវត្ថិភាពសុវត្ថិភាព អនុប្បវេណី-
 សម្ព័ន្ធនា សំបុក សុវត្ថិភាពសុវត្ថិភាព សិស្ស អវត្ត-
 វិសាមញ្ញ សិស្ស អវត្តសុវត្ថិភាព ១ សិស្ស បំពេញ
 សហគមន៍ សិស្ស សុខសហគមន៍ សិស្ស ខុសគ្នា-
 សហគមន៍ ទៅ ទស្សនា ១ ការងារ បណ្តា-
 តន្ត្រី ទៅ ទស្សនា ១ ការងារ បណ្តាតន្ត្រី
 ១ គំរូស្រ្ត បដិសម្ព័ន្ធនា សិស្ស រាជយកាមីនា
 សិស្ស រាជយកាមីនា នាបច្ចេកទេស អនុប្ប-
 វេណីសម្ព័ន្ធនា សិស្ស រាជយកាមីនា សិស្ស អរាជយ-
 កាមីនា សិស្ស រាជយកាមីនា នាបច្ចេកទេស ១

ឃើសម្តីទាំងស្រុង បញ្ចេញនូវ

ទំលេច ឃើសម្តីនា សិយា ឧប្បត្តិ សិយា
 អនុប្បត្តិ ន វត្តនា ឧប្បត្តិទិដ្ឋានិ អនុប្បត្តិសម្តីនា
 សិយា ឧប្បត្តិ សិយា អនុប្បត្តិ សិយា ឧប្បត្តិទិដ្ឋិ ។
 សិយា អតីតា សិយា អនាគតា សិយា បច្ចុប្បត្តិ ។
 វិញ្ញាណសម្តីនា បច្ចុប្បត្តិវដ្តនា ទ្វេ ឃើសម្តីនា
 សិយា អតីតវដ្តនា សិយា អនាគតវដ្តនា
 សិយា បច្ចុប្បត្តិវដ្តនា អនុប្បត្តិសម្តីនា សិយា
 អតីតវដ្តនា សិយា អនាគតវដ្តនា សិយា
 បច្ចុប្បត្តិវដ្តនា សិយា ន វត្តនា អតីតវដ្តនា-
 ទិដ្ឋិ អនាគតវដ្តនាទិដ្ឋិ បច្ចុប្បត្តិវដ្តនាទិដ្ឋិ ។
 សិយា អដ្ឋង្គា សិយា តហិទ្ធា សិយា អដ្ឋង្គ-
 តហិទ្ធា ។ វិញ្ញាណសម្តីនា តហិទ្ធាវដ្តនា ទិស្សា
 ឃើសម្តីនា សិយា អដ្ឋង្គាវដ្តនា សិយា តហិទ្ធា-
 វដ្តនា សិយា អដ្ឋង្គតហិទ្ធាវដ្តនា ។ អដ្ឋ-
 ង្គាឃើសម្តីនា ។

ឃើសម្តីតែង បញ្ចេញនូវ

ឃើសម្តីត ៣ កើតឡើងហើយ ក៏មាន មិនទាន់កើតឡើង ក៏មាន ក៏
 ដូចគ្នាជា ប្រ្រតិទិនកើតឡើងទេ អនុប្បត្តិសម្តីនា កើតឡើងហើយ
 ក៏មាន មិនទាន់កើតឡើង ក៏មាន ប្រ្រតិទិនកើតឡើង ក៏មាន ។ ឃើសម្តីនា
 ជាអតីត ក៏មាន ជាអនាគត ក៏មាន ជាបច្ចុប្បត្តិ ក៏មាន ។ វិញ្ញាណ-
 សម្តីនា មានលក្ខណ៍ជាបច្ចុប្បត្តិ ឃើសម្តីនា ២ មានលក្ខណ៍ជាអតីត
 ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជាអនាគត ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជាបច្ចុប្បត្តិ ក៏មាន
 អនុប្បត្តិសម្តីនា មានលក្ខណ៍ជាអតីត ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជាអនាគត
 ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជាបច្ចុប្បត្តិ ក៏មាន មិនស្តាប់គ្នាជា មានលក្ខណ៍
 ជាអតីតផង ជា មានលក្ខណ៍ជាអនាគតផង ជា មានលក្ខណ៍ជាបច្ចុប្បត្តិ
 ផង ក៏មាន ។ ឃើសម្តីនា ជាវាទិក្ខន្តិ ក៏មាន ជាវាទិក្ខន្តិ ក៏មាន
 ជាវាទិក្ខន្តិទិដ្ឋិក្រៅ ក៏មាន ។ វិញ្ញាណសម្តីនា មានលក្ខណ៍ជា
 ក្រៅ ឃើសម្តីនា ៣ មានលក្ខណ៍វាទិក្ខន្តិ ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជា
 ក្រៅ ក៏មាន មានលក្ខណ៍ជាវាទិក្ខន្តិក៏មានក្រៅ ក៏មាន ។ ឃើស
 ម្តីនា មិនប្រកបដោយការយឺត ទាំងមិនប្រកបដោយការយឺតទេ ។

អំបូរិយា វិញ្ញា

[២៤] ហេតុ សហេតុតា ហេតុសម្បយុត្តា ហេតុ
សេវ សហេតុករ ធ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តា
ឧ ធ វត្តញ្ច ធ ហេតុ សហេតុតាតិវិ ធ ហេតុ
ហេតុតាតិវិ ។ សម្បទ្ធយា សង្ខតា អនិទស្សនា
អប្បយិយា អន្តា តិស្សា បដិសម្ព័ន្ធ លោកិយា
អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា លោកិយា សិយា លោក្យត្តា
លោកិ វិញ្ញាយ្យ តោ ធន ធ វិញ្ញាយ្យ ។

[២៥] ចោ ធនាសវ ។ វិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ សាសវ
អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា ធនាសវ សិយា អធនាសវ ។
ធនាសវវិញ្ញាយ្យត្តា ។ តិស្សា បដិសម្ព័ន្ធ ធ វត្តញ្ច
ធនាសវ ចេវ ធនាសវ ចាតិ ធនាសវ ចេវ ចោ ធ
ធនាសវ អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ ធ វត្តញ្ច ធនាសវ ចេវ
ធនាសវ ចាតិ សិយា ធនាសវ ចេវ ចោ ធ ធនាសវ
សិយា ធ វត្តញ្ច សាសវ ចេវ ចោ ធ ធនាសវតិ ។

អំបូរិយា វិញ្ញា

[២៤] បដិសម្ព័ន្ធជាតិវិញ្ញាយ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយ
ទីវិហេតុ ប្រសាសិយាហេតុ ជាហេតុផល ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិហេតុផល
ជាហេតុផល ប្រសាសិយាហេតុផល មិនគួរកោល ថា មិនមែនជាហេតុ
តែប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិហេតុផល ថា មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនជា
ហេតុផលឡើយ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយ ប្រព្រឹត្តិទៅ
តាមតែង មិនប្រសាសិយាធម៌ត្រ មិនប្រសាសិយាធម៌កោល មិន
តទប្ប បដិសម្ព័ន្ធ ក ជាលោកិយ អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ ជាលោកិយ កំហុស
ជាលោក្យត្តា កំហុស មុត្តលធម៌វិញ្ញាយសាសិយាវិញ្ញាយលោក្យមួយ បដិ
អប្បដិវិញ្ញាយសាសិយាវិញ្ញាយលោក្យមួយ ។

[២៥] បដិសម្ព័ន្ធជាតិវិញ្ញាយ មិនមែនជាសាសវ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ក ប្រ
ព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយសាសវ អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយសាសវ
កំហុស មិនមែនជាសាសវ កំហុស ។ បដិសម្ព័ន្ធជាតិវិញ្ញាយ ប្រាសាសាសា
សាសវ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ក មិនគួរកោល ថា ជាសាសវ ទាំងប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយ
ទីវិញ្ញាយសាសវ ឡើយ ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយសាសវ តែមិនមែនជាសាសវ ។
អន្តប្បដិសម្ព័ន្ធ មិនគួរកោល ថា ជាសាសវ ទាំងប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយ
សាសវ ។ ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយសាសវ តែមិនមែនជាសាសវ កំហុស បដិ
គួរកោល ថា ប្រព្រឹត្តិទៅជាមួយទីវិញ្ញាយសាសវ តែមិនមែនជាសាសវ កំហុស ។

បរិច្ឆេទ ២៤

(២៧) ខ ទស្សនៈ ខ បណាតត្ថ ខ ភាវណា
 បណាតត្ថ ខ ទស្សនៈ ខ បណាតត្ថ មោក្ខកា ខ
 ភាវណា បណាតត្ថ មោក្ខកា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ
 សវិតត្ថោ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា សវិតត្ថោ សិយា
 វរិស្សោ ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ សវិតាវ អត្ថប្បដិ-
 សម្ព័ន្ធ សិយា សវិតាវ សិយោ អវិតាវ ។ សិយា
 សម្បត្តិកា សិយា អម្បត្តិកា សិយា មីតិសហគតា
 សិយា ខ មីតិសហគតា សិយា សុខសេនាគតា
 សិយា ខ សុខសេនាគតា សិយា ឧបត្តាសហគតា
 សិយា ខ ឧបត្តាសហគតា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ
 ភាវណា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា ភាវណា
 សិយា ខ ភាវណា ។ ខ ភាវណា ខ អត្ថា-
 វណា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ បរិយាចញ្ច អត្ថប្បដិសម្ព័-
 នា សិយា បរិយាចញ្ច សិយា អវរិយាចញ្ច ។
 តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ អនិយ្យានិកា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ
 សិយា និយ្យានិកា សិយា អនិយ្យានិកា ។

បរិច្ឆេទ ២៥

(២៨) បដិសម្ព័ន្ធ ខ ទស្សនៈ ខ បណាតត្ថ ខ ភាវណា
 បណាតត្ថ ខ ទស្សនៈ ខ បណាតត្ថ មោក្ខកា ខ
 ភាវណា បណាតត្ថ មោក្ខកា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ
 សវិតត្ថោ អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា សវិតត្ថោ សិយា
 វរិស្សោ ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ សវិតាវ អត្ថប្បដិ-
 សម្ព័ន្ធ សិយា សវិតាវ សិយោ អវិតាវ ។ សិយា
 សម្បត្តិកា សិយា អម្បត្តិកា សិយា មីតិសហគតា
 សិយា ខ មីតិសហគតា សិយា សុខសេនាគតា
 សិយា ខ សុខសេនាគតា សិយា ឧបត្តាសហគតា
 សិយា ខ ឧបត្តាសហគតា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ
 ភាវណា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ សិយា ភាវណា
 សិយា ខ ភាវណា ។ ខ ភាវណា ខ អត្ថា-
 វណា ។ តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ បរិយាចញ្ច អត្ថប្បដិសម្ព័-
 នា សិយា បរិយាចញ្ច សិយា អវរិយាចញ្ច ។
 តិស្សោ បដិសម្ព័ន្ធ អនិយ្យានិកា អត្ថប្បដិសម្ព័ន្ធ
 សិយា និយ្យានិកា សិយា អនិយ្យានិកា ។

បដិសន្ធិការក្នុង បញ្ជាបញ្ជា

ចំណុច ១ បដិសន្ធិការ អធិបតី ក្នុងប្រជុំបដិសន្ធិការ សំយោ
ប្រយោជន៍ សិយា អធិបតី ១ គំរូស្នា បដិសន្ធិការ
សម្រាប់ ក្នុងប្រជុំបដិសន្ធិការ សំយោ សម្រាប់ សិយា
បញ្ជា ១ អរណា ១ ២

បញ្ជាបញ្ជា ១

បដិសន្ធិការក្នុង បញ្ជា ១

បដិសន្ធិការក្នុង បញ្ជាបញ្ជា

បដិសន្ធិការ ១ បដិសន្ធិការក្នុង បញ្ជាបញ្ជា បដិសន្ធិការក្នុង
កំណត់ បដិសន្ធិការក្នុង កំណត់ ១ បដិសន្ធិការ ១ បដិសន្ធិការ
ដោយឡែក (សម្រាប់) ក្នុងប្រជុំបដិសន្ធិការ ប្រកបដោយឡែក បដិសន្ធិ
មិនមានឡែក កំណត់ ១ បដិសន្ធិការកំណត់ បដិសន្ធិការក្នុង ១

បដិសន្ធិការ ១

បដិសន្ធិការក្នុង ១

ញាណវិវាដោ

[២៧] ឃតេវិទេន ញាណវត្ថុ មញ្ញវិញ្ញាណា ន
មេត្ត មេត្តតុកា មេត្តវិច្ឆយុត្តា សម្បត្តយា
សត្វំតា មត្តោ លោកិយា សាសាវ សញ្ញាជំនិយា
តត្ថំជិយា ឱយជំយា យោកជំយា ជីវណិយា
មេត្ត ឱតាជិយា សង្កិលេសិកា អន្យាតាតា
មេត្តោតា អរតសិកា វិចារា ឱតាជំនុចាតា
វិយា មេត្តិលិច្ឆសង្កិលេសិកា មសវិត្តសវិចារា
មេត្តិវត្តវិចារមត្តា អវិត្តវិចារ ន មិទិសវាតតា
មេត្ត មស្សនេន ន កាវាយ មហាតត្វា មេត្ត មស្សនេន
ន កាវាយ មហាតត្វាមេត្តតា មេត្ត មយតាមិ-
មេត្ត តាមមយតាមិចោ មេត្ត មសត្តា តាស-
ត្វា មវិត្តា កាមាវចេន ន រុកាវចេន ន មត្តាវចេន

ញាណវិវាដោ

[២៨] ញាណវត្ថុ មេត្តោតា ន វិចិត្តោតា វិចិត្តោតាមេត្ត
និមនោមេត្ត ព្រាសមាមេត្ត ប្រកបដោយបត្តិយ ប្រតិបត្តិយប្រតិបត្តិ
កែន និមនោប្រ ដាលោកិយៈ ប្រកបដោយមាសវិៈ ជាប្រយោជន៍
ដល់សញ្ញាជនៈ ដែលនុះគប្បីជាគ្រឿង ដែលឈ្មោះគប្បីប្រព្រឹត្ត
ក្នុង ដែលឈ្មោះគប្បីប្រព្រឹត្តក្នុង ជាប្រយោជន៍ដល់ទិវណេៈ ដែល
មេត្តាសៈស្តុបអវិត្តិល ជាប្រយោជន៍ដល់មេត្តាតា គួរដល់មេត្តាសៈ
សេត្តន៍ ជាអន្យាត្រឹម ប្រកបដោយមាស្ត្រ មិនមែនមេត្តាសៈ
ជាវិចារ នានុប្បកបដោយកិលេស មានកត្តាជាដើមកាន់បក
យើង តាំងជាប្រយោជន៍ដល់មេត្តាតា មិនសេត្តន៍ តែគួរដល់ព្រា
សេត្តន៍សេត្តន៍ និមប្រកបដោយវិក្កុៈ តែប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែន
និមនោវិក្កុៈ មានគ្រឹមវិចារៈ មិនមានវិក្កុៈ តាំងនិមនោវិចារៈ មិន
វិក្កុៈប្រកបដោយវិចារ មិនគួរមេត្តាសៈ តាំងនិមនោវិចារ
តាវា មានមេត្តនិមនោវិចារៈ តាំងនិមនោវិចារៈ តាំងនិមនោវិចារ
និមនោវិចារៈ (កិលេសវិចារៈ) តាំងនិមនោវិចារ គួរតាមនិមនោវិចារ
និមនោវិចារៈសេត្តន៍ តាំងនិមនោវិចារៈសេត្តន៍ មាន
សេត្តន៍ ជាតាមាវា មិនមែនជាប្រព្រឹត្ត មិនមែនជាអន្យាត្រឹម

ញាណវិបុល រាជត

យេនេតិ ធម៌ កិញ្ញយុក ធម្មា សាសាតិ ធម្មា
 វាយសាតិ ធម្មា អាសាវិញ្ញយុត្តសាសាតិ ធម្មា
 វាយសាវិញ្ញយុត្តសាសាតិ ធម្មា សញោជិយិយោ ធម្មា
 វាយសញោជិយិយោ ធម្មា កញោជិយិញ្ញយុត្តសញ្ញា-
 ជិយិយោ ធម្មា សញោជិយិញ្ញយុត្តសញោជិយិយោ
 ធម្មា កក្កុមិយោ ធម្មា អកក្កុមិយោ ធម្មា
 កក្កុមិញ្ញយុត្តកក្កុមិយោ ធម្មា កក្កុមិញ្ញយុត្តអកក្កុ-
 មិយោ ធម្មា ឱយនិយោ ធម្មា អាចាយនិយោ
 ធម្មា ឱយវិញ្ញយុត្តឱយនិយោ ធម្មា ឱយវិញ្ញយុត្ត-
 អាចាយនិយោ ធម្មា យោកិយិយោ ធម្មា អយោកិ-
 មិយោ ធម្មា យោកិញ្ញយុត្តយោកិយិយោ ធម្មា
 យោកិញ្ញយុត្តអយោកិយិយោ ធម្មា ជិវវណិយោ
 ធម្មា អជិវវណិយោ ធម្មា ជិវវណិវិញ្ញយុត្តជិវវ-
 ណិយោ ធម្មា ជិវវណិវិញ្ញយុត្តអជិវវណិយោ ធម្មា

និងបញ្ញាវិសេសសុខ្តសមិទ្ធិប្រយោជន៍ កាលប្រញាប់គ្នាដោយបម្រើ ប្រញាប់ប្រញាប់
 ទៅដោយទំនំពាសាវិ៖ និងបញ្ញាវិសេសសុខ្តសមិទ្ធិ បញ្ញាប្រាសពាកយោសា៖
 តែប្រញាប់ដោយទំនំពាសាវិ៖ និងបញ្ញាប្រាសពាកយោសាសាវិ៖ តាំងបំណង
 អាសាវិ៖ បញ្ញាជាប្រយោជន៍សញោជន៍ និងបញ្ញាជាប្រយោជន៍
 ដល់សញោជន៍ បញ្ញាប្រាសពាកសញោជន៍ តែជាប្រយោជន៍ដល់
 សញោជន៍ និងបញ្ញាប្រាសពាកសញោជន៍ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់
 សញោជន៍ បញ្ញាវិសេសកុះធម្មិវិភាគក្រុង និងបញ្ញាវិសេសកុះធម្មិវិ-
 ភាគក្រុង បញ្ញាប្រាសពាកកុះ វិភក្តកុះធម្មិវិភាគក្រុង និងបញ្ញា-
 ប្រាសពាកកុះ តាំងកុះមិនធម្មិវិភាគក្រុង បញ្ញាវិសេសធម្មិវិ-
 ភាគកុះ និងបញ្ញាវិសេសធម្មិវិភាគកុះ បញ្ញាប្រាសពាកធម្មិវិ-
 ភាគកុះ តែធម្មិវិភាគកុះ និងបញ្ញាប្រាសពាកធម្មិវិភាគកុះ តាំងធម្មិវិ-
 ភាគកុះ មិនធម្មិវិភាគកុះ បញ្ញាវិសេសធម្មិវិភាគកុះ និងបញ្ញា-
 វិសេសធម្មិវិភាគកុះ បញ្ញាប្រាសពាកធម្មិវិភាគកុះ តែធម្មិវិភាគកុះ
 ធម្មិវិភាគកុះ និងបញ្ញាប្រាសពាកធម្មិវិភាគកុះ តាំងធម្មិវិភាគកុះ
 ប្រញាប់ប្រញាប់ដល់និវរណៈ និងបញ្ញាមិនប្រញាប់
 ប្រញាប់ដល់និវរណៈ បញ្ញាប្រាសពាកនិវរណៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់
 និវរណៈ និងបញ្ញាប្រាសពាកនិវរណៈ តាំងមិនប្រញាប់ដល់និវរណៈ

ព្រះបរមនិរ្ឫតិ

បរមសម្មាសម្ពុទ្ធស អង្គិ បេវេ បេវេត្ថា បរមសត្វា អង្គិ បរិក្ខា
 អង្គិ បរមត្ថនា អង្គិ អប្បយលា អង្គិ បរិក្ខារម្ម-
 យា អង្គិ បរមត្ថនាម្មយា អង្គិ អប្បមាលាម្មយា
 អង្គិ អត្តារម្មយា អង្គិ អត្តហេតុកា អង្គិ បត្តា-
 បិណ្ឌិ អង្គិ ឧប្បន្តា អង្គិ អនុប្បន្តា អង្គិ ឧប្បា-
 បិណ្ឌិ អង្គិ អតីតា អង្គិ អបាតតា អង្គិ បន្តប្បន្តា
 អង្គិ អតីតារម្មយា អង្គិ អបាតនារម្មយា អង្គិ
 អនុប្បន្តារម្មយា អង្គិ អប្បន្តា អង្គិ តបិប្បា អង្គិ
 អប្បន្តតបិប្បា អង្គិ អប្បន្តារម្មយា អង្គិ តបិប្បា-
 រម្មយា អង្គិ អប្បន្តតបិប្បារម្មយា ។ ឧបេត្តា-
 បរមតតា បញ្ញា អង្គិ វិចារតា អង្គិ វិចារកម្ម-
 យា អង្គិ បេវេ វិចារកម្មវិចារកម្មយា អង្គិ ឧ-
 បេតិប្បនា បិណ្ឌិ អង្គិ អនុបេតិប្បនា បិណ្ឌិ អង្គិ

ព្រះបរមនិរ្ឫតិ

បរមសម្មាសម្ពុទ្ធស កំមាន បិណ្ឌិបេវេបរមសម្មាសម្ពុទ្ធស បរិវិចារិយា
 បរមសម្មាសម្ពុទ្ធស កំមាន មានបេតាតត្ថប្បន្តា កំឈ បេវេប្ប-
 សភាតតំកំឈ មានប្រមាណមិនបុន កំមាន មានការប្រណីស្តប្បន្តា កំឈ
 មានការប្រណីស្តប្បន្តា កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្តា កំឈ
 កំឈ មានមន្តវាសាប្បណី កំឈ មានមន្តវាសាតុ កំឈ មានប្ប-
 វាសាប្បណី កំឈ កើតឡើងហើយ កំឈ មិនទាន់កើតឡើង កំឈ
 ប្រើធីនិកករឡើង កំឈ ជាវតីត កំឈ ជាអនាគត កំឈ បរ-
 មប្បន្ត កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត
 កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត កំឈ ជាវាសិក្ខន្ត កំឈ ជាវាសិក្ខ-
 កំឈ ជាវាសិក្ខន្តវិចារិក្រា កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត កំឈ
 មានការប្រណីស្តប្បន្ត កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត កំឈ មានការប្រណីស្តប្បន្ត
 កំឈ ។ បញ្ញា កើតប្រមាណយទេសតា ជាវិបាក កំឈ មានវិបាកបរិ-
 ប្បក្រម កំឈ មិនមែនជាវិបាក បំរើមិនមែនមានវិបាកបរិប្បក្រម
 កំឈ ដែលកម្មប្រកាសដោយកិលេសមានកណ្តាជាដើមកាន់យកហើយ
 បំរើជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខាន កំឈ ដែលកម្មប្រកាសដោយកិលេស
 មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក ដែលប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខាន កំឈ

ប្រាណវត្ថុ មតិ

ឃី កន្លែងនៃ ប្រាណវត្ថុ ។ អង្គវិទេន ប្រាណវត្ថុ កន្លែង កន្លែង កន្លែង កន្លែង កន្លែង ឃី អង្គវិទេន ប្រាណវត្ថុ ។ កន្លែងនៃ ប្រាណវត្ថុ កន្លែង អនុប្បត្តិ- បរិយាយបទ្បិក្ខន្ត កន្លែង ឃី កន្លែងនៃ ប្រាណវត្ថុ ។

[៣២] កន្លែងនៃ ប្រាណវត្ថុ គឺ កថាភក្តស្ស កថាភក្តនាមិ យេហិ គោរោហិ សមញ្ញាភក្តោ កថាភក្តោ អាសកន្តានិ^(១) បដិជាតាតិ បរិសាស្ស សីហនាមិ ទទតិ ប្រិយ្ហចន្តិ បរិភ្ជតិ ។ កតមាទិ មស ។ កិច កថាភក្តោ ហិទត្យ ហិទតោ អដ្ឋាទត្យ អដ្ឋាទតោ យថាភ្ជតិ បដាជាតិ យធារិ កថាភក្តោ ហិទត្យ ហិទតោ អដ្ឋាទត្យ អដ្ឋាទតោ យថាភ្ជតិ យថាជាតិ កិច អរិ កថាភក្តស្ស កថាភក្តនាមិ យេហិ យេ គលំ អាគម្ម កថាភក្តោ អាសកន្តានិ បដិ- ជាតាតិ បរិសាស្ស សីហនាមិ ទទតិ ប្រិយ្ហចន្តិ បរិភ្ជតិ ។ អុទ ច បរិ កថាភក្តោ អតីតានាម- បទ្បិក្ខន្តនាមិ កក្កសុខានាមិ ហិទតោ កេតុកេ

១. កេតុកេ កក្កសុខានាមិ កេតុកេ

ប្រាណវត្ថុ មតិ

ប្រាណវត្ថុ បទប្រកាស វ យំវិទេនេវ ។ ប្រាណវត្ថុ បទ វ វិ ប្រាណវត្ថុ វ កុណិយ វ ប្រាណវត្ថុ បទប្រកាស វ យំវិទេនេវ ។ ប្រាណវត្ថុ មាន ៧ គឺ ប្រាណវត្ថុ អនុប្បត្តិ បរិយាយបទ្បិក្ខន្ត វ ប្រាណវត្ថុ ប្រកាស វ យំវិទេនេវ ។

[៣៦] ប្រាណវត្ថុ មាន ១០ ក្នុងនោះ គឺ កថាភក្តស្ស កថាភក្តនាមិ យេហិ គោរោហិ សមញ្ញាភក្តោ កថាភក្តោ អាសកន្តានិ^(១) បដិជាតាតិ បរិសាស្ស សីហនាមិ ទទតិ ប្រិយ្ហចន្តិ បរិភ្ជតិ ។ កតមាទិ មស ។ កិច កថាភក្តោ ហិទត្យ ហិទតោ អដ្ឋាទត្យ អដ្ឋាទតោ យថាភ្ជតិ បដាជាតិ យធារិ កថាភក្តោ ហិទត្យ ហិទតោ អដ្ឋាទត្យ អដ្ឋាទតោ យថាភ្ជតិ យថាជាតិ កិច អរិ កថាភក្តស្ស កថាភក្តនាមិ យេហិ យេ គលំ អាគម្ម កថាភក្តោ អាសកន្តានិ បដិ- ជាតាតិ បរិសាស្ស សីហនាមិ ទទតិ ប្រិយ្ហចន្តិ បរិភ្ជតិ ។ អុទ ច បរិ កថាភក្តោ អតីតានាម- បទ្បិក្ខន្តនាមិ កក្កសុខានាមិ ហិទតោ កេតុកេ (កេតុកេ យកតោ ហិទតោ) ហិទតិ កថាភក្តនិ បទ្បិក្ខន្ត កាមបទ្បិយ កាមបទ្បិយ

អធិប្បវេណី វិចិត្រ

សាស្ត្រិយសិ រតនាធំ វ្រ្មាធំ យថាភូតំ បដាបាតិ ឥធម្ម្យ
 ឥតាភតស្ស ឥតាភតតលំ រោតិ យំ ពលំ អាភឌ្ច
 ឥតាភតា អាសកណ្ណាធំ បដិដាបាតិ បរិសាសុ
 សីហនាធំ ធនតិ ក្រហ្មចក្កំ បរិវត្តតិ ។ មុទ ច បរិ
 បដាភតា មុទ្ធលិកសាទុស្សតិ យថាភូតំ បដាបាតិ
 យម្យំ ឥតាភតា មុទ្ធលិកសាទុស្សតិ យថាភូតំ បដា-
 បាតិ ឥធម្ម្យ ឥតាភតស្ស ឥតាភតតលំ រោតិ យំ
 ពលំ អាភឌ្ច ឥតាភតា អាសកណ្ណាធំ បដិដាបាតិ
 បរិសាសុ សីហនាធំ ធនតិ ក្រហ្មចក្កំ បរិវត្តតិ ។
 មុទ ច បរិ ឥតាភតា សត្តាធំ មុទ្ធលាតិ យថាភូតំ
 បដាបាតិ យម្យំ ឥតាភតា សត្តាធំ មុទ្ធលាតិ យថា-
 ភូតំ បដាបាតិ ឥធម្ម្យ ឥតាភតស្ស ឥតាភតតលំ
 រោតិ យំ ពលំ អាភឌ្ច ឥតាភតា អាសកណ្ណាធំ
 បដិដាបាតិ បរិសាសុ សីហនាធំ ធនតិ ក្រហ្មចក្កំ
 បរិវត្តតិ ។ មុទ ច បរិ ឥតាភតា អាសកំ មយំ
 យថាភូតំ បដាបាតិ យម្យំ ឥតាភតា អាសកំ មយំ

អធិប្បវេណី វិចិត្រ

រោតិ យថាភូតតលល (៧៧) យសំព្រេតតាភត យលលវិសេស្ស
 ឥតាភតស្រ្រយាយិយ ទើបប្តង្គាមុវាខៈទីប្រសិរ ទើបប្តង្គិសិហនា
 ក្នុងក្នុងបិសំ ទើបប្តង្គិសិហនា ក្នុងក្នុងបិសំ ។ មួយទៀត
 ព្រេតតាភត ប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសាស្ត្រ
 ក្នុងក្នុងបិសំ ក្រង់ដែលព្រេតតាភតប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសា
 សំនិសាស្ត្រ ក្រង់ដែលព្រេតតាភតប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសា
 សំនិសាស្ត្រ ក្រង់ដែលព្រេតតាភតប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត រោតិ យថាភូតតលល (៧៧)
 យសំព្រេតតាភត យលលវិសេស្ស ឥតាភតស្រ្រយាយិយ ទើបប្តង្គា
 មុវាខៈទីប្រសិរ ទើបប្តង្គិសិហនា ក្នុងក្នុងបិសំ ទើបប្តង្គិសិហនា
 ក្នុងក្នុងបិសំ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ ប្រសិរ
 ឡូការសំនិសាស្ត្រ យសំសត្វតំនិសាស្ត្រ ក្រង់ដែលព្រេតតាភត
 ប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសាស្ត្រ យសំសត្វតំនិសាស្ត្រ រោតិ
 យថាភូតតលល (៧៧) យសំព្រេតតាភត យលលវិសេស្ស ឥតាភតស្រ្រ
 យាយិយ ទើបប្តង្គាមុវាខៈទីប្រសិរ ទើបប្តង្គិសិហនា ក្នុង
 ក្នុងក្នុងបិសំ ទើបប្តង្គិសិហនា ក្នុងក្នុងបិសំ ។ មួយទៀត
 ព្រេតតាភតប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសាស្ត្រ ក្រង់
 ដែលព្រេតតាភតប្រាបច្ច្រាសំតាមពិត ឡូការសំនិសាស្ត្រ ក្រង់

ប្រាណវិញ្ញាណវិញ្ញាណ

យោគីនំ មនោចាតំ វិមជ្ឈំ តណាតតស្ស តណាតតវលី
 យោគី យំ វលី អាតម្ម តណាតតា វេសតណាចំ
 មនីណាចាតំ វិសាស្ស សីហនាទិំ ធនតំ ប្រហ្មតន្តិំ
 មរិត្តតំ ។ វេសាទិំ វេស តណាតតស្ស តណាតតវលី-
 យោ យោ វលី អាតម្ម តណាតតា តណាតតោ វេស-
 តណាចំ មនីណាចាតំ វិសាស្ស សីហនាទិំ ធនតំ
 ប្រហ្មតន្តិំ មរិត្តតំ វិ វេសវិ ធន ញាណវត្ថុ ។

ធម៌កា ។

១២៧) បញ្ចវិញ្ញាណំ ធម៌ វេសតុយេវ អរហត្តុក្ការមវ
 បរាត្ថិវរុយុត្តមេវ សាប្បដូយមេវ សាម្ពុត្តមេវ វរុបមេវ
 វេសវិយមេវ សាសវិមេវ សញ្ញាវិទិយមេវ កុដ្ឋិ-
 យមេវ ឱយវិយមេវ យោគវិយមេវ វិវិណិយមេវ
 វេសវត្ថុមេវ វេសតាវិយមេវ សង្ក័លសិក្ខមេវ អក្សា-
 វេសមេវ សាវរុណមេវ អចេតសិក្ខមេវ វិហារមេវ
 វេសវិច្ចុណតាវិយមេវ វេសវត្ថុលីវុសង្ក័លសិក្ខមេវ
 វេសវិកត្តុយវិហារមេវ ធម៌ វេសវត្ថុវិហារមត្តមេវ

ប្រាណវិញ្ញាណវិញ្ញាណ

វេសតំ តណាតតស្ស (វិ ១១) វេសវិញ្ញាណវិញ្ញាណ វេសវិវិញ្ញាណ
 តណាតតស្ស យោ យោ វលី អាតម្ម តណាតតា វេសតណាចំ
 មនីណាចាតំ វិសាស្ស សីហនាទិំ ធនតំ ប្រហ្មតន្តិំ
 មរិត្តតំ ។ វេសាទិំ វេស តណាតតស្ស តណាតតវលី-
 យោ យោ វលី អាតម្ម តណាតតា តណាតតោ វេស-
 តណាចំ មនីណាចាតំ វិសាស្ស សីហនាទិំ ធនតំ
 ប្រហ្មតន្តិំ មរិត្តតំ វិ វេសវិ ធន ញាណវត្ថុ ។

ធម៌កា ។

១២៨) វិញ្ញាណ វេសវិយមេវ វេសតុយេវ វេសតុក្ការមវ
 បរាត្ថិវរុយុត្តមេវ សាប្បដូយមេវ សាម្ពុត្តមេវ វរុបមេវ
 វេសវិយមេវ សាសវិមេវ សញ្ញាវិទិយមេវ កុដ្ឋិ-
 យមេវ ឱយវិយមេវ យោគវិយមេវ វិវិណិយមេវ
 វេសវត្ថុមេវ វេសតាវិយមេវ សង្ក័លសិក្ខមេវ អក្សា-
 វេសមេវ សាវរុណមេវ អចេតសិក្ខមេវ វិហារមេវ
 វេសវិច្ចុណតាវិយមេវ វេសវត្ថុលីវុសង្ក័លសិក្ខមេវ
 វេសវិកត្តុយវិហារមេវ ធម៌ វេសវត្ថុវិហារមត្តមេវ

ឥតិសុវត្ថិក ភិក្ខុ

ពិស្សាគីហោមេវ ទ មីតិសយាគតមេវ មេវ ធម្មប្ប-
បដេយ ទ គាវិយយ មណាគត្វៈមេវ មេវ ធម្មប្បចេត-
យ កេវិយយ មណាគត្វៈយាតុកាមេវ ទេកិថយតាមិធា-
មកយតាមិមេវ មេវ សេត្តនាសត្តមេវ មរិក្ខមេវ
រាមាវាសមេវ ទ រុកាវុកមេវ ទ ករូតាវាសមេវ
អរិយាបដ្ឋមេវ មេវ អរិយាបដ្ឋមេវ អរិយាគមេវ
អរិយាស្រមិកាមេវ ឧប្បន្នំ មណវិញ្ញាណវិញ្ញាយ្យមេវ
អនិទ្ធាមេវ មណវិទ្ធាមេវ ។

[៣៦] ចក្កវិញ្ញាណ ឧប្បន្នវត្ថុកា ឧប្បន្នវត្ថុណាមិ
ឧប្បន្នស្មី វត្ថុស្មី ណម្មណ ឧប្បន្នន្នំ ។ បុរាណ-
វត្ថុកា បុរាណាប្បណាមិ បុរា ណាស្មី វត្ថុស្មី បុរា
ណាម អារម្មណ ឧប្បន្នន្នំ ។ អស្មន្និកវត្ថុកា តាមា-
រាប្បណាមិ មញ្ញន្នំ វិញ្ញាណមិ វត្ថុ អស្មន្និកា អា-
វត្ថុណា តាមិក ។ អសម្ពុត្តវត្ថុកា អសម្ពុត្តាវត្ថុណាមិ
អសម្ពុត្តស្មី វត្ថុស្មី អសម្ពុត្ត ណម្មណ ឧប្បន្នន្នំ ។

បទគាខិកេត្ត ភានិបទមរាមិយោ បិរោតិវក្កុយមេវមិធិ វិក្កោ
បទក្កុយយោមេវធម្មម្បា បិរក្កុយយោមេវមរាមិយោ មាសមេវបិរក្កុ
យយោមេវធម្មម្បា ភានិបទក្កុយយោមេវមា បិរោតិវក្កុយយោមេវ
(កម្មតិយស) ភានិបទមរាមិយោមេវធម្មម្បា មិចមេវមោមេវមេវ
ភានិមិមេវមោមេវមោមេវមោមេវ មោមោមោមោមោមោ មោមោមោ
មោមោមោមោ មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោ ។

[៣៦] គ្រងនក្កេវ វិញ្ញាណ ៥ មាទវត្ថុកិកេមិយ មោមោមោមោមោ
មិយ មី គាមេវវិក្កុយមេវមោមោមោមោមោមោ វិញ្ញាណ មាទវត្ថុកេ
មេវមោមោ ។ ចក្កេវ (វិញ្ញាណ ៥) មោមោមោមោមោមោមោមោ មោ
មោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ វិញ្ញាណ មាទវត្ថុកេ
មេវមោមោមោមោ ។ ចក្កេវ (វិញ្ញាណ ៥) មោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោមោ
មោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោមោ មោមោមោមោមោមោ
មោ ។

ဣန္ဒြေနှင့် အစာအာဟာရ

ဟေတုဒ်သော လောကဗျာဟရံ အတ္ထံ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ
 ဒိန္နု ဝ ဟေတုဒ်သော အတ္ထံ လောကဗျာဟရံ ဒိန္နု ဝ
 ဟေတုဒ်သော အတ္ထံ ယာဝဏီဣန္ဒြေသောဟံ ဒိန္နု ဝ ဟေတု-
 သော အတ္ထံ သိက္ခဏီဣန္ဒြေသောဟံ ဒိန္နု ဝ ဟေတုဒ်သော
 အတ္ထံ ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ ဒိန္နု ဝ ဟေတုဒ်သောဟံ ၃ ဝ
 ဟေတုဒ်သော ဟေတုဒ်သော အတ္ထုဒ်ဗျာဒိန္နု ဝ ဟေတုဒ်ဣန္ဒြေ-
 သောဟံ ဟေတုဒ်သော ဟေတုဒ်ဣန္ဒြေသော ဝ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ
 သောဟံဣန္ဒြေသောဟံ ဟေတုဒ်သော အတ္ထုဒ်ဣန္ဒြေသော
 ၃ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ ဟေတုဒ်သော ယာဝ-
 ဝဏီဣန္ဒြေသော ၃ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ ယာဝဏီဣန္ဒြေသောဟံ ဟေတု-
 သောဟံ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသော ၃ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေ-
 သောဟံ ဟေတုဒ်သော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော ၃ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ
 သိက္ခဏီဣန္ဒြေသောဟံ ဟေတုဒ်သော အတ္ထုဒ်ဣန္ဒြေသော ၃
 အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ ဟေတုဒ်သော ဣန္ဒြေသောဟံ ၃ အတ္ထုဒ်ဣန္ဒြေ-
 သောဟံ ၃ အတ္ထုဒ်ဗျာဒိ ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ ၃ ဟေ ၃
 ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ ၃ ဟေ ၃ သိက္ခဏီဣန္ဒြေသောဟံ ၃ ဟေ ၃
 ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ ဟေတုဒ်သော အတ္ထုဒ်ဣန္ဒြေသော

ဣန္ဒြေနှင့် အစာအာဟာရ

စာဗျာ (ဝိညာဏ ၈) အတ္တုဒ်ဣန္ဒြေ ၃ ဟေတုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ
 ကမ္မာဟံ ယောဓိဣန္ဒြေသော ယောဓိဣန္ဒြေ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ
 ဝိညာဏ ယောဓိဣန္ဒြေ ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ ယောဓိဣန္ဒြေ
 ဝန္တုဒ်ဣန္ဒြေသောဟံ ယောဓိဣန္ဒြေသော ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ
 ယောဓိဣန္ဒြေသောဟံ ယောဓိဣန္ဒြေ ၃ စာဗျာ (ဝိညာဏ ၈) မိစ္ဆာဣန္ဒြေ
 သိက္ခဏီဣန္ဒြေသောဟံ ၃ ဟေတုဒ်ဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော
 ယောဓိဣန္ဒြေသော ဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော
 ဝိညာဏ ယောဓိဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော
 ဝိညာဏ ဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော ယောဓိဣန္ဒြေသော
 သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော ဣန္ဒြေသော
 ဝိညာဏ မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော ယောဓိဣန္ဒြေသော
 ၃ ဟေ ၃ ယောဓိဣန္ဒြေသော ၃ ဟေ ၃ ယောဓိဣန္ဒြေသော
 ၃ ဟေ ၃ ဣန္ဒြေသော မိစ္ဆာဣန္ဒြေသော သိက္ခဏီဣန္ဒြေသော ယောဓိဣန္ဒြေသော

អំបូរខ្មែរ កែវ

១ បទពុទ្ធភោតិ បទពុទ្ធភោតិ កាយវិញ្ញាណស្ស កោតវិសយំ ចិ
 យោយវិញ្ញាណំ ២ បទពុទ្ធភោតិ កាយវិញ្ញាណស្ស
 យោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណំ ៣ បទពុទ្ធភោតិ
 កាយវិញ្ញាណស្ស កោតវិសយំ ចិ កាយវិញ្ញាណំ
 ៤ បទពុទ្ធភោតិ កាយវិញ្ញាណស្ស កោតវិសយំ
 បទពុទ្ធភោតិ ៥ បទពុទ្ធភោតិ យោតវិញ្ញាណស្ស
 យោតវិសយំ ចិ កាយវិញ្ញាណំ ៦ បទពុទ្ធភោតិ
 យោតវិញ្ញាណស្ស កោតវិសយំ ចិ កាយវិញ្ញាណំ
 ៧ បទពុទ្ធភោតិ ចិក្ខុវិញ្ញាណស្ស កោតវិសយំ ចិ
 កាយវិញ្ញាណំ ៨ បទពុទ្ធភោតិ ៗ ៩ អសមន្តា-
 ពារា ឧប្បជ្ឈន្តិ សមន្តាហរន្តស្ស ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 ១០ អមសិការា ឧប្បជ្ឈន្តិ បទសិការន្តស្ស
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ១១ អញ្ចក្កន្តា ឧប្បជ្ឈន្តិ ១២ បទិ-
 រាទិយា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ១៣ អបុត្តិ អទិកំ ឧប្បជ្ឈន្តិ

កាយវិញ្ញាណ បិបាសនាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ
 វិញ្ញាណ មិទេតិកាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ យោតវិញ្ញាណ
 វិញ្ញាណ មិទេតិកាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ យោតវិញ្ញាណ
 បិបាសនាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ បិ
 បាសនាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ ចិក្ខុវិញ្ញាណ បិបាស
 នាម្បូលំ ចិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ ចិ បទ
 ពុទ្ធភោតិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ យោតវិញ្ញាណ ចិ បទ
 ពុទ្ធភោតិ កោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ ៗ កាត្យតិ (វិញ្ញាណ ១) បិ
 បាសនាម្បូលំ ក្រោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ (ឧប្បជ្ឈន្តិ) គឺ កាលបុគ្គល
 ប្រមូលមក (ឧប្បជ្ឈន្តិ កាលបុគ្គលម្នាក់ម្នាក់) វិញ្ញាណចំនួន
 តិក្ខុវិញ្ញាណ ៗ កាត្យតិ (វិញ្ញាណ ២) បិបាសនាម្បូលំ ក្រោត
 វិសយំ យោតវិញ្ញាណ (ឧប្បជ្ឈន្តិ) គឺ កាលបុគ្គលម្នាក់ម្នាក់ (ឧប្ប
 ជ្ឈន្តិ) វិញ្ញាណចំនួន តិក្ខុវិញ្ញាណ ៗ កាត្យតិ (វិញ្ញាណ ៣)
 បិបាសនាម្បូលំ ក្រោតវិសយំ យោតវិញ្ញាណ គឺ បិបាសនាម្បូលំ កាលបុគ្គល
 ១ ៗ កាត្យតិ (វិញ្ញាណ ៤) បិបាសនាម្បូលំ មិទេតិកាម្បូលំ មិទេតិកាម្បូលំ

អង្គបណ្ឌិត វិញ្ញាណ

បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណាចំ សមទន្តក មនោទានុយាមិ ធន
 បុស្សនកុសលំ ធម្មំ សមាជ្ជយតិ ។ បញ្ញត្តិ
 វិញ្ញាណោហំ ធន សមាចដ្ឋតិ ធន វុដ្ឋានីតិ បញ្ញត្តិ
 វិញ្ញាណោហំ ធន សមាចដ្ឋតិ ធន វុដ្ឋានី ។ បញ្ញត្តិ
 វិញ្ញាណាចំ សមទន្តកមិ ធន សមាចដ្ឋតិ ធន វុដ្ឋានីតិ
 បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណាចំ សមទន្តក មនោទានុយាមិ ធន
 សមាចដ្ឋតិ ធន វុដ្ឋានី ។ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណោហំ ធន
 កវតិ ធន ឧបចដ្ឋតិ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណោហំ ធន កវតិ
 ធន ឧបចដ្ឋតិ ។ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណាចំ សមទន្តកមិ ធន
 កវតិ ធន ឧបចដ្ឋតិ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណាចំ សមទន្តក
 មនោទានុយាមិ ធន កវតិ ធន ឧបចដ្ឋតិ ។ បញ្ញត្តិ
 វិញ្ញាណោហំ ធន សុវតិ ធន បដិកុដ្ឋតិ ធន សុបិណំ បស្សៈ
 វិតិ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណោហំ ធន សុវតិ ធន បដិកុដ្ឋតិ
 ធន សុបិណំ បស្សៈ ។ បញ្ញត្តិ វិញ្ញាណាចំ សមទន្តក
 មិ ធន សុវតិ ធន បដិកុដ្ឋតិ ធន សុបិណំ បស្សៈវិតិ

វិវិទេសយោម ធូវយិវិកុសលេនិកុសលេ អរិយេវេយោមកុ កុ
 យំវិវិកុសលាចំ ៥ ។ កក្កដា មិនចូលលាខ មិនចេញលាខ
 លាខ ដោយវិញ្ញាណាចំ ៥ គឺ មិនចូល មិនចេញ ដោយវិញ្ញាណ
 ចំ ៥ ។ កក្កដា មិនចូលលាខ មិនចេញលាខ ក្នុងលំដាប់វិញ្ញាណ
 ចំ ៥ គឺ មិនចូល មិនចេញ ដោយមនោទានុ ក្នុងលំដាប់
 វិញ្ញាណចំ ៥ គឺ មិនចូល មិនចេញ ដោយមនោទានុ ក្នុងលំដាប់
 វិញ្ញាណចំ ៥ ។ កក្កដា មិនចូល មិនចេញ ដោយវិញ្ញាណ
 ចំ ៥ គឺ មិនចូល មិនចេញ ដោយវិញ្ញាណចំ ៥ ។ កក្កដា
 មិនចូល មិនចេញ ក្នុងលំដាប់វិញ្ញាណចំ ៥ គឺ មិនចូល មិន
 ចេញ ដោយមនោទានុ ក្នុងលំដាប់វិញ្ញាណចំ ៥ ។ កក្កដា
 មិនចូល មិនចេញ មិនយើញសុបិណ ដោយវិញ្ញាណចំ ៥ គឺ មិនចូល
 មិនចេញ មិនយើញសុបិណ ក្នុងលំដាប់វិញ្ញាណចំ ៥ ។ កក្កដា
 មិនចូល មិនចេញ មិនយើញសុបិណ ក្នុងលំដាប់វិញ្ញាណចំ ៥

កងប្រាសាទ ខែង

ក្នុង ក្រុងនោះ សុភមយា បញ្ញា ។ យោគវិហារេសុ
 កិ យោគយនេសុ យោគវិហារេសុ កិ សិប្បាយន-
 េសុ យោគវិហារេសុ កិ វិជ្ជាដ្ឋានេសុ ក្សត្រស្យកតិ
 កិ សត្វាធុលោមិតំ កិ ភូមិ អនិច្ចង្គំ កិ វេទនា
 បរិច្ចាតំ កិ សញ្ញា អនិច្ចាតំ កិ សង្កាត បរិច្ចាតំ
 កិ វិញ្ញាណំ អនិច្ចង្គំ កិ យំ ឋិត្តំ អនុលោមិតំ
 ឃ្មុំ មិដ្ឋំ ភូមិ មុតិ មេត្តំ ធម្មនិស្សាទន្ធម្មំ មរតា
 សុត្វា បដិលកតំ អយំ វុត្តតំ សុភមយា បញ្ញា ។
 សត្វាមំ សហបទ្ធស្ស បញ្ញា កាវចាមយា បញ្ញា ។
 [ក៧] តត្ថ កតតមា ធានមយា បញ្ញា ។
 កេរិំ អារត្ត មាណិកត្ត យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញា
 បដិលកតា ។ មេ ។ អមោហា ធម្មវិទយោ សម្មា-
 មិត្តំ អយំ វិច្ឆតិ ធានមយា បញ្ញា ។ តត្ថ កតតមា
 សីលមយា បញ្ញា ។ សីលំ អារត្ត សីលកិកត្ត
 យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញា បដិលកតា ។ មេ ។ អមោហា

កងប្រាសាទ ខែង

បណ្ណបញ្ញាតំនិទានេ សុភមយប្បញ្ញា វេទ្ធិច្ឆប្បត ។ បញ្ញយមុខស្មាតំ
 (ឧទិស្សតឡាសំ) កំតិសំណតំវិបស្សនាវិទ វេទ្ធិច្ឆប្បត ប្រាសាទ្ធ
 តបិវត្ត ឡាសនក្កិយលំយេត្វ ប្រាសេត្តិៈចត្តិវត្ត ប្រាសេត្តិវត្ត
 យល ឡាសេត្តិវត្តិឡាយេត្វ ប្រាសេត្តិវត្តិឡាយេត្វ ប្រាសេត្តិវត្តិ
 មីលមេត្ត យំនិទានេ ក្នុងការិប្រកថាមយមាយប្រាថ្នាភ្នំ ក្នុងនិទាយ-
 សម្រួលកថាមយមាយប្រាថ្នាភ្នំ ក្នុងវិជ្ជាស្តាប្រកថាមយមាយ
 ប្រាថ្នាភ្នំ ជា សត្វាធុលោមិតំ ជា សត្វាប្រតិបត្តិវិបស្សនា-
 សុត្តំ ជា ប្របិទាទៀត្តំ ជា វេទនាមិទាទៀត្តំ ជា សញ្ញា វិទ-
 ទៀត្តំ ជា សត្វិវតំឡាយមំទាទៀត្តំ ជា វិញ្ញាណមិទាទៀត្តំ
 ទេវាវតិ សុភមយប្បញ្ញា ។ បញ្ញាតំនិទានំ វេទ្ធិច្ឆប្បត ចូលពរំ
 សមាបក្កំ វេទ្ធិច្ឆប្បត ។
 [ក៧] បណ្ណបញ្ញាតំនិទានេ តត្ថមយប្បញ្ញា វេទ្ធិច្ឆប្បត ។
 បញ្ញា កាវនិទ្ធាសំ ។ មេ ។ កាវនិទ្ធាសំ កាវនិទ្ធាសំ
 កាវនិទ្ធាសំ ណ វេទ្ធិច្ឆប្បត ប្រាសេត្តិវត្ត ប្រាសេត្តិវត្ត មេ
 យោង តត្ថមយប្បញ្ញា ។ បណ្ណបញ្ញាតំនិទានេ សីលមយប្បញ្ញា
 វេទ្ធិច្ឆប្បត ។ បញ្ញា កាវនិទ្ធាសំ ។ មេ ។ កាវនិទ្ធាសំ

អំណាចសីលា វិញ្ញា

សម ភិ មនោ ធម្ម មនសិការោតា អនុប្បដ្ឋា
 រោវ បុសសោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា ឆ កុសសា
 ធម្មា ភិយ្យោភាកាយ វេទុល្លាយ កាវតាយ វារិវ្វិយា
 សិវត្ថុដ្ឋិតិ យា តត្ថ បញ្ញា មណិមនា ។ មេ ។
 អរោរោ ធម្មវិចយោ សម្មាសិដ្ឋិ កនិ វត្ថុតិ
 អគយរោសស្សី ។ តត្ថ ភគមិ មហាយោសស្សី ។
 សម ធម្ម មនសិការោតា អនុប្បដ្ឋា រោវ
 បុសសោ ធម្មា ឧ ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា ឆ កុសសា
 ធម្មា វិញ្ញាដ្ឋិតិ ភិម ភិ មនោ ធម្ម មនសិការោតា
 អនុប្បដ្ឋា រោវ អកុសសោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ឧប្បដ្ឋា
 ឆ អកុសសោ ធម្មា ភិយ្យោភាកាយ វេទុល្លាយ
 សិវត្ថុដ្ឋិតិ យា តត្ថ បញ្ញា មណិមនា ។ មេ ។
 អរោរោ ធម្មវិចយោ សម្មាសិដ្ឋិ កនិ វត្ថុតិ
 អគយរោសស្សី ។ សត្វាបិ កុត្តាយា បញ្ញា
 ឧតាយោសស្សី ។

អំណាចសីលា វិញ្ញា

ភ្នំនារសោត កាលបុគ្គលវេទុកក្នុងវិញ្ញាដ្ឋិតិ ។ អមិវាង្គិយ
 ជាតុសល ដែលមិនទាន់កើត កំរើតឡើង ទាំងពួកនេះជាតុសល
 ដែលកើតហើយ គឺប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពដ៏ក្រៃលែង ដើម្បីវិញ្ញាដ្ឋិតិ
 ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសេចក្តី ទោះបីជា សេចក្តីស្ងួត
 ក្នុងសេចក្តីចំរើន ។ បញ្ញាបញ្ញាទាំងនោះ សេចក្តីស្ងួតក្នុងស្តី
 មិនចំរើន កើតឡើង ។ បញ្ញា ការដ៏ច្បាស់ ។ មេ ។ សមិច្ឆេទ
 កាលបរិច្ឆេទ កាលយើងស្រ្តី ណា ក្នុងគម្ពីរទាំងឡាយនោះ ជា
 កាលបុគ្គលវេទុកក្នុងវិញ្ញាដ្ឋិតិ អមិវាង្គិយជាតុសល ដែល
 មិនទាន់កើត កំរើតឡើង ទាំងពួកនេះជាតុសលដែលកើតហើយ
 កំរើតទៅវិញ ភ្នំនារសោត កាលបុគ្គលវេទុកក្នុងវិញ្ញាដ្ឋិតិ ។
 អមិវាង្គិយជាតុសល ដែលមិនទាន់កើត កំរើតឡើង ទាំងពួក
 អមិវាង្គិយ ដែលកើតហើយ គឺប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពដ៏ក្រៃលែង
 ដើម្បីវិញ្ញាដ្ឋិតិ ទោះបីជា សេចក្តីស្ងួត ក្នុងសេចក្តីចំរើន ។
 បញ្ញា ទាំងអស់ ជាតុសលក្នុងគម្ពីរទាំងនោះ សេចក្តីស្ងួត
 ក្នុងទុក្ខ ។

ប្រការទី១៦ វិសិទ្ធភាព

បណ្តាបណ្តា បញ្ញា ។ តត្ថ តាតមា អន្តរាមិធី
បញ្ញា ។ អរិយមន្ត្រី អនិមត្តិ កេរ្តិ៍ យា ឧប្បជ្ឈតិ
បញ្ញា ។ បរិយាសា ។ បេ ។ អរិយាបា ឧត្តរិយោ
សម្មាសម្ពុទ្ធ អយំ វុត្តនិ បណ្ឌិតិមតិធី បញ្ញា ។

[៥១] បក្ខុសុ ភូមិសុ វិចារេត បញ្ញា សិយា
ឧប្បត្តា សិយា ឧប្បាមិធី ធម៌ វុត្តន្តា អនុប្បត្តានិ
បក្ខុសុ ភូមិសុ កុសលេ វិសុ ភូមិសុ វិវិយា-
ត្តាភារេ បញ្ញា សិយា ឧប្បត្តា សិយា អនុប្បត្តា
ធម៌ វុត្តន្តា ឧប្បាមិធីតំ ។

[៥២] សត្តារ បញ្ញា សិយា អតីតា សិយា
អនាគតា សិយា បតុប្បត្តា ។

[៥៣] តត្ថ តាតមា អតីតាវត្តណា បញ្ញា ។
រលីកេ ធាត្ថ កាវត្ត យា ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ញា បរិយាសា
។ បេ ។ អរិយាបា ឧត្តរិយោ សម្មាសម្ពុទ្ធ អយំ
វុត្តនិ វតីតាវត្តណា បញ្ញា ។ តត្ថ តាតមា
អនាគតាវត្តណា បញ្ញា ។ អនាគតេ ធាត្ថ កាវត្ត
យា ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ញា បរិយាសា ។ បេ ។

បណ្តាបណ្តា ពនប្បតិវាបេ ។ បណ្តាបណ្តា វិសិទ្ធភាព បញ្ញា
ពនប្បតិវាបេ វេ វុត្តន្តេ ។ បញ្ញា កាវតីវត្តណេ ។ បេ ។
កាវតិវត្តនិ កាវតិវត្តណេ កាវតិវត្តន្តេ យា កេរ្តិ៍វត្តន្តេ
ប្រាជ្ញាវិសិទ្ធភាពវតី ខេរោវតី បញ្ញា ពនប្បតិវាបេ ។

[៥៤] បញ្ញា ក្នុងវិទ្យាប្រព្រឹត្តិវតីក្នុងក្នុង ២ កេរ្តិ៍វត្តន្តេ វិសិទ្ធភាព
កិមាន បម្រុងវិសិទ្ធភាពវតី វិសិទ្ធភាពវតី វិសិទ្ធភាពវតី វិសិទ្ធភាពវតី
កិមាន បញ្ញា ក្នុងវិទ្យាប្រព្រឹត្តិវតីក្នុងក្នុង ២ វិសិទ្ធភាពវតី វិសិទ្ធភាពវតី
ប្រព្រឹត្តិវតីក្នុងក្នុង ២ កេរ្តិ៍វត្តន្តេ វិសិទ្ធភាព កិមាន វិសិទ្ធភាពវតី
វិសិទ្ធភាពវតី បម្រុងវិសិទ្ធភាពវតី កិមាន ។

[៥៥] បញ្ញា កំណត់ ពាក្យកិមាន ពាក្យកិមាន ពាក្យ
បណ្តា កិមាន ។

[៥៦] បណ្តា បញ្ញា កំណត់ បញ្ញា ពនប្បតិវាបេ វេ
វុត្តន្តេ ។ បញ្ញា កាវតីវត្តណេ ។ បេ ។ កាវតិវត្តនិ កាវតិវត្តណេ
នេ កាវតិវត្តន្តេ យា កេរ្តិ៍វត្តន្តេ ប្រាជ្ញាវិសិទ្ធភាពវតី វត្តន្តេ វត្តន្តេ
ខេរោវតី បញ្ញា ពនប្បតិវាបេ ។ បណ្តា បញ្ញា កំណត់ បញ្ញា
ពនប្បតិវាបេ វេ វុត្តន្តេ ។ បញ្ញា កាវតីវត្តណេ ។ បេ ។

ព្រះរាជក្រឹត្យ និងប្រកាស

សេវាករណ៍ បង្កើតយោ សម្បត្តិដ៏ អយី វត្ថុនិ អនា-
 យសប្រយោ មន្ទីរ ។ គន្ធី គតមា បន្ទុក្សន្តាវឌ្ឍណា
 មន្ទីរ ។ បន្ទុក្សន្ត ធាត្ម កាវត្ត យា ឧប្បជ្ជតិ
 បន្ទា មហិជនា ។ បេ ។ អនាមោ ធម្មវិចយោ
 សម្បត្តិដ៏ អយី វត្ថុនិ បន្ទុក្សន្តាវឌ្ឍណា មន្ទីរ ។

[៥១] សន្តាវ បញ្ជា សិយា មជ្ឈត្តា សិយា
 មហិជនា សិយា មជ្ឈត្តាមហិជនា ។

[៥២] គន្ធី គតមា មជ្ឈត្តាវឌ្ឍណា បញ្ជា ។
 មជ្ឈត្តេ ធាត្ម កាវត្ត យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ជា មហិ-
 ជនា ។ បេ ។ អនាមោ ធម្មវិចយោ សម្បត្តិដ៏
 អយី វត្ថុនិ មជ្ឈត្តាវឌ្ឍណា បញ្ជា ។ គន្ធី គតមា
 មហិជនាវឌ្ឍណា មន្ទីរ ។ មហិជនា ធាត្ម កាវត្ត យា
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ជា មហិជនា ។ បេ ។ អនាមោ ធម្មវិច-
 យោ សម្បត្តិដ៏ អយី វត្ថុនិ មហិជនាវឌ្ឍណា បញ្ជា ។
 គន្ធី គតមា មជ្ឈត្តាមហិជនាវឌ្ឍណា មន្ទីរ ។ មជ្ឈត្តាមហិ-
 ជនា ធាត្ម កាវត្ត យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ជា មហិជនា ។ បេ ។

ព្រះរាជក្រឹត្យ និងប្រកាស

ការិយាល័យ ការិយាល័យ ការិយាល័យ លា ភីនាវ័នី ប្រាម
 ប្រាមប្រាមប្រាមប្រាម ប្រាមប្រាម ប្រាមប្រាមប្រាម
 ជាមនាគ ។ បណ្ណបណ្ណប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស
 ភីនាវ័នី ។ បណ្ណ ការិយាល័យ ។ បេ ។ ការិយាល័យ
 ការិយាល័យ ការិយាល័យ លា ភីនាវ័នី ប្រាមប្រាមប្រាម
 ជាមនាគ ។ បណ្ណបណ្ណប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស ។

[៥៦] បណ្ណបណ្ណប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស ភីនាវ័នី
 មាន ជាមនាគភីនាវ័នីប្រាម ភីនាវ័នី ។

[៥៧] បណ្ណបណ្ណប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស ភីនាវ័នី
 មួច ។ បណ្ណ ការិយាល័យ ។ បេ ។ ការិយាល័យ ការិយាល័យ
 មួច ការិយាល័យ លា ភីនាវ័នី ប្រាមប្រាមប្រាមប្រាម
 ជាមនាគ មានការមូលវិបក្ស ។ បណ្ណបណ្ណ
 ប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស ភីនាវ័នី មួច ។ បណ្ណ ការិយាល័យ
 មួច ។ បេ ។ ការិយាល័យ ការិយាល័យ មួច ការិយាល័យ
 ភីនាវ័នី ប្រាមប្រាមប្រាមប្រាម លា ភីនាវ័នី ប្រាមប្រាមប្រាម
 មានការមូលវិបក្ស ។ បណ្ណបណ្ណប្រាមប្រាម បណ្ណ មានការមូលវិបក្ស
 ភីនាវ័នី មួច ។ បណ្ណ ការិយាល័យ ។ បេ ។

ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ

၁၃၂. ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။

၁၃၃. ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။

ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ

ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။

၁၃၄. ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။ ဤအခန်းတွင် ငွေပေးပေးပါ။

ព្រហ្មវិញ្ញាណ បញ្ញាវិញ្ញាណ

[២១] ឧត្ត កកតោ បញ្ញា ភាគយោយ
 យោ មមគយោយ ។ តាណាវចារតុសយោ បញ្ញា
 យោយោយ ។ មមគយោយ ។ ចតុស្ស មាតុស្ស
 ចតុស្ស មមគយោយ ។ មមគយោយ ។ ប្រាវចារ-
 តុសយោ បញ្ញា ភាគយោយ ។ មមគយោយ
 ។ មមសសា បញ្ញា មមគយោយ ។ មមគយោយ ។

[២២] ឧត្ត កកតោ បញ្ញា វិជ្ជិណយ ។ មមគយោយ ។ យោយ បញ្ញាយ តាមស្ស វិគរ-
 យោ ។ មមគ ១ ២ មគិញ្ញាយោ មដិវិជ្ជតិ ១ ២
 សត្វាមិ មយំ វុត្តតិ បញ្ញា វិជ្ជិណយ ។ មមគ
 យោយ ។ មមស បញ្ញាយ តាមស្ស វិគរ-
 យោ ។ មមគ ១ ២ មគិញ្ញាយោ មដិវិជ្ជតិ ១ ២ សត្វាមិ
 មយំ វុត្តតិ បញ្ញា មមគយោយ ។ មមគយោយ ។

ព្រហ្មវិញ្ញាណ បញ្ញាវិញ្ញាណ

[២១] បញ្ញាញាណ វាវចារោ បញ្ញា ក្នុងការស្ងៀម (កម្ម-
 ក្នុងលេស) មិនមែនក្នុងការស្ងៀមស្ងៀម កើតធម្មត ។ បញ្ញា ក្នុងការ
 អាវតកុសល ឈ្មោះថា បញ្ញា ក្នុងការស្ងៀម (កម្មក្នុងលេស) មិនមែន
 ក្នុងការស្ងៀមស្ងៀម ។ បញ្ញា ក្នុងមគ្គ ៦ ឈ្មោះថា បញ្ញាក្នុងការ
 វិជ្ជាស្ងៀម មិនមែនក្នុងការស្ងៀម ។ បញ្ញា ក្នុងប្រាវចារតុសយោ មិនមែនក្នុង-
 លេស ឈ្មោះថា បញ្ញា ក្នុងការស្ងៀម ក្នុងការស្ងៀមស្ងៀម ។
 បញ្ញាដ៏សេស ឈ្មោះថា បញ្ញាមិនមែនក្នុងការស្ងៀម វាវចារមិនមែនក្នុង
 ការស្ងៀមស្ងៀម ។

[២២] បញ្ញាញាណ វាវចារោ បញ្ញា ក្នុងសេចក្តីឡើយណាយ
 មិនមែនក្នុងការគ្រាស់ជីវិត កើតធម្មត ។ បុគ្គលជាអ្នកប្រាសាទកម្រ
 ក្នុងកម្មវាវចារាយ ដោយបញ្ញា ណា តែមិនគ្រាស់ជីវិតឡើយក្នុងកម្មវាវចារ-
 ាយ តាំងពីគ្រាស់ជីវិតឡើយចុះតាំងឡើយទេ ទេរយោ បញ្ញា
 ក្នុងសេចក្តីឡើយណាយ មិនមែនក្នុងការគ្រាស់ជីវិត ។ បុគ្គលទោះ
 កាលបើប្រាសាទកម្រ ក្នុងកម្មវាវចារាយ ហើយ មិនគ្រាស់ជីវិត
 ឡើយក្នុងកម្មវាវចារាយ តែមិនគ្រាស់ជីវិតឡើយចុះតាំងឡើយ ដោយប្រាជ្ញ
 ទេរយោ បញ្ញា ក្នុងការគ្រាស់ជីវិត មិនមែនក្នុងសេចក្តីឡើយណាយ ។

ប្រការទី១៣ ចក្ខុវិស័យ

ឧបទ្វីបសមាគមា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 វិសេសភាគីធំ មញ្ញា វិទ្ធិនាសមាគមា សញ្ញា-
 មនសិការា សមុទាចរន្តិ វិកត្វមសញ្ញាតា វិទ្ធិនា-
 មនសិធំ មញ្ញា ។ តតិយស្ស ឈានស្ស លាភី
 វិសេសភាគីធំ សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ហានភាគីធំ មញ្ញា តន្ត្រិយម្ពតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ
 វិទ្ធិនាមនសិធំ មញ្ញា អនុត្តរសមុទសមាគមា សញ្ញាម-
 នសិការា សមុទាចរន្តិ វិសេសភាគីធំ មញ្ញា
 វិទ្ធិនាសមាគមា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 វិកត្វមសញ្ញាតា វិទ្ធិនាមនសិធំ មញ្ញា ។ តត្តស្ស
 ឈានស្ស លាភី សុទសមាគមា^(១) សញ្ញា-
 មនសិការា សមុទាចរន្តិ ហានភាគីធំ មញ្ញា
 តន្ត្រិយម្ពតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ វិទ្ធិនាមនសិធំ មញ្ញា

១ ឬ. វិញ្ញាបនបត្រ ។

ប្រការទី១៤ ចក្ខុវិស័យ

ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តរបស់សញ្ញា ប្រកបដោយទម្ងន់ វេលាដំបូង (ឧ-
 បទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ) ឈ្មោះថា មញ្ញា មានចំណែកវិសេស
 វិសេស ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តរបស់សញ្ញា ប្រកបដោយទម្ងន់ ប្រកបដោយ
 វិភង្គ វេលាដំបូង (ឧបទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ) ឈ្មោះ
 ថា មញ្ញា មានចំណែកវិសេសច្រើនឡើយណាមួយ ។ ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តដោយ
 សញ្ញា ប្រកបដោយចិត្ត វេលាដំបូង (ឧបទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ)
 ឈ្មោះថា មញ្ញា មានចំណែកវិសេសច្រើនសាមញ្ញស្ស សតិមានសកាណី
 យស្សដល់មញ្ញានោះ តាំងទៅស្មើ ឈ្មោះថា មញ្ញា មានចំណែក
 វិសេសដំបូង ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តដោយសញ្ញា ប្រកបដោយអនុត្តរ-
 សមុទេវតា វេលាដំបូង (ឧបទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ)
 ឈ្មោះថា មញ្ញា មានចំណែកវិសេសច្រើនវិសេស ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តដោយ
 សញ្ញា ប្រកបដោយទម្ងន់ ប្រកបដោយវិភង្គ វេលាដំបូង
 (ឧបទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ) ឈ្មោះថា មញ្ញា មានចំណែក
 វិសេសច្រើនឡើយណាមួយ ។ ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តដោយសញ្ញា ប្រកប
 ដោយសុទ្ធ វេលាដំបូង (ឧបទ្វីបសមាគមាចក្ខុវិស័យច្បាប់នោះ) ឈ្មោះថា
 មញ្ញា មានចំណែកវិសេសច្រើនសាមញ្ញស្ស សតិមានសកាណីសមត្ថដល់
 មញ្ញានោះ តាំងទៅស្មើ ឈ្មោះថា មញ្ញាមានចំណែកវិសេសតាំងទៅ

អំណាចនៃ ព្រះ

[២៣] តន្ត កតតោ ពតស្សោ បដិសម្ព័ត្តា ។
 ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តោ ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តោ វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ត្តោ
 បដិសាល្ហប្បដិសម្ព័ត្តោ ។ អន្តេ ញាណំ អន្តប្បដិ-
 សម្ព័ត្តោ ធម្ម ញាណំ ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តោ តត្រ
 បដិវិវុត្តាភិណ្ណោ ញាណំ វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ត្តោ ញា-
 ណោ នុ ញាណំ បដិសាល្ហប្បដិសម្ព័ត្តោ ។ ឥតា
 ពតស្សោ បដិសម្ព័ត្តា ។

[២៤] តន្ត កតតោ ពតស្សោ បដិបដា ។
 បុត្តោ បដិបដា ឧប្បាភិញ្ញា បញ្ញា ធុត្តា បដិបដា
 វិប្បាភិញ្ញា បញ្ញា ធុត្តា បដិបដា ឧប្បាភិញ្ញា បញ្ញា
 បុត្តោ បដិបដា វិប្បាភិញ្ញា បញ្ញា ។ តន្ត កតតោ
 បុត្តោ បដិបដា ឧប្បាភិញ្ញា បញ្ញា ។ កិច្ចេម
 កលេវិចេម សមាធិ ឧប្បាធន្តស្ស ធនំ កល្យាណិ
 បដិសាធន្តស្ស យា ឧប្បន្តតិ បញ្ញា បដាទតា
 បុត្តោ ។ អមាណោ ធម្មវិចេយោ សញ្ញនិដ្ឋិ អយំ
 បុត្តតិ ធុត្តា បដិបដា ឧប្បាភិញ្ញា បញ្ញា ។

អំណាចនៃ ព្រះ

[២៥] បណ្ណញ្ញាលាតាំងនោះ បដិសម្ព័ត្តា ៤ កើតឡើង ។
 ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តា ១ ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តា ១ វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ត្តា ១ បដិសាល្ហ
 ប្បដិសម្ព័ត្តា ១ ។ ការដឹងក្នុងអន្ត ឈ្មោះថា ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តា លា
 ដឹងក្នុងចម្លើយ ឈ្មោះថា ធម្មប្បដិសម្ព័ត្តា ការដឹងក្នុងការស្រាវជ្រាវ
 ធម្មត្រឹម ក្នុងអន្តនិងចម្លើយនោះ ឈ្មោះថា វិវុត្តិប្បដិសម្ព័ត្តា
 ការដឹងក្នុងញ្ញាលាតាំងទ្វាយ ឈ្មោះថា បដិសាល្ហប្បដិសម្ព័ត្តា ។
 នេះ បដិសម្ព័ត្តា ៤ ។

[២៦] បណ្ណញ្ញាលាតាំងនោះ បដិបដា ៤ កើតឡើង ។
 បញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិលំបាកមានការគ្រាស់ដឹងយូរ ១ បញ្ញា ដែលប្រតិ-
 បត្តិលំបាកមានការគ្រាស់ដឹងតិច ១ បញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិយោធនៈ
 គ្រាស់ដឹងយូរ ១ បញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិយោធនៈគ្រាស់ដឹងតិច ១ ។
 បណ្ណបញ្ញា ទាំង ៤ នោះ បញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិលំបាកមានការគ្រាស់
 ដឹងយូរ កើតឡើង ។ កលបុគ្គល ញាតិណកុត្តសោតិកបុគ្គល
 ដោយលំបាក ដោយកម្រ ការគ្រាស់ដឹងទ្វាយហេតុ គឺ រលកុត្ត-
 សមាធិនោះ ដោយយំធម្ម បញ្ញា ការដឹងច្បាស់ ។ ល។
 ការលំបាក ការលំបាកដើម ការយំធម្មត្រូវ គឺ កើតឡើង
 នេះហៅថា បញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិលំបាកមានការគ្រាស់ដឹងយូរ ។

ប្រាណិកន្ត ធម្មវិចារណ

ឧត្ត កតតនា ធម្មតា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។
 អភិវច្ឆន អភិសិវេន សមាធិ ឧប្បាធន្តស្ស មិច្ឆា
 ធម្មតាធិ អភិវច្ឆន្តស្ស យោ ឧប្បាធន្តិ មញ្ញា មជា-
 មជា ។ មេ ។ អមាមោ ធម្មវិចារណ សម្មាទិដ្ឋិ
 អយំ វុច្ឆតិ ធម្មតា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។
 ឧត្ត កតតនា សុខា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។
 អភិវច្ឆន អភិសិវេន សមាធិ ឧប្បាធន្តស្ស មិច្ឆា
 ធម្មតាធិ អភិវច្ឆន្តស្ស យោ ឧប្បាធន្តិ មញ្ញា
 មជាមជា ។ មេ ។ អមាមោ ធម្មវិចារណ សម្មាទិដ្ឋិ
 អយំ វុច្ឆតិ សុខា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។
 ឧត្ត កតតនា សុខា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។
 អភិវច្ឆន អភិសិវេន សមាធិ ឧប្បាធន្តស្ស មិច្ឆា
 ធម្មតាធិ អភិវច្ឆន្តស្ស យោ ឧប្បាធន្តិ មញ្ញា មជាមជា
 ។ មេ ។ អមាមោ ធម្មវិចារណ សម្មាទិដ្ឋិ អយំ
 វុច្ឆតិ សុខា មិច្ឆាភិញ្ញា មញ្ញា ។ ននា
 ឧត្តស្ស មិច្ឆាភិញ្ញា ។

ប្រាណិកន្ត ធម្មវិចារណ

ប្រាណិកន្ត ធម្មវិចារណ មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិការប្រាណិកន្ត
 តើដូចម្តេច ។ កាលបុគ្គលញ្ញាវិចារណកុស្តសមាធិវិទូកើត ដោយមិច្ឆា
 ដោយមិច្ឆា កាលប្រាសិទ្ធិវិទូកុ គឺ លោកុស្តសមាធិវិចារណ ដោយ
 ដាច់ មញ្ញា ការវិនិច្ឆ័យ ។ មេ ។ ការវិនិច្ឆ័យ ការវិចារណាដាច់
 កាលប្រាណិកន្ត ណា កើតឡើង នេះហៅថា មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិការ
 ប្រាណិកន្ត វិនិច្ឆ័យ ។ មញ្ញា មញ្ញា វិនិច្ឆ័យ មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិ
 ការប្រាណិកន្ត តើដូចម្តេច ។ កាលបុគ្គលញ្ញាវិចារណកុស្តសមាធិវិទូកើត
 ដោយមិច្ឆា ដោយមិច្ឆា កាលប្រាណិកន្ត វិនិច្ឆ័យ
 គឺលោកុស្តសមាធិវិចារណ ដោយមិច្ឆា មញ្ញា ការវិនិច្ឆ័យ ។ មេ ។
 ការវិនិច្ឆ័យ ការវិចារណាដាច់ កាលប្រាណិកន្ត ណា កើតឡើង
 នេះហៅថា មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិការប្រាណិកន្ត វិនិច្ឆ័យ ។ មញ្ញា
 មញ្ញា វិនិច្ឆ័យ មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិការប្រាណិកន្ត វិនិច្ឆ័យ តើ
 ដូចម្តេច ។ កាលបុគ្គលញ្ញាវិចារណកុស្តសមាធិវិទូកើតដោយមិច្ឆា
 ដោយមិច្ឆា កាលវិនិច្ឆ័យវិទូកុ គឺ លោកុស្តសមាធិវិចារណាដោយ
 ដាច់ មញ្ញា ការវិនិច្ឆ័យ ។ មេ ។ ការវិនិច្ឆ័យ ការវិចារណាដាច់
 កាលប្រាណិកន្ត ណា កើតឡើង នេះហៅថា មញ្ញា ដែលប្រតិបត្តិការ
 ប្រាណិកន្ត វិនិច្ឆ័យ ។ នេះ ចម្លើយ ៤ ។

ក្នុង បញ្ជី ដកអរណេ ញាណំ ។ ដកអរណេ អាវុត្ត
 ណេ ឧប្បវ្មតិ មញ្ញា មជាទតា ។ មេ ១ អាមាបោ
 បរុវិពយោ សម្មាទិដ្ឋិ វិនិ វុច្ចតិ ដកអរណេ
 ធាណំ ។ ដកអរណេ សមុបេយី អាវុត្ត ។ មេ ១
 មរណេសិវេនំ អាវុត្ត ។ មេ ១ ដកអរណេ គិរេនា
 មិទិ វិនិវេនំ អាវុត្ត យោ ឧប្បវ្មតិ មញ្ញា មជាទតា
 ។ មេ ១ អាមាបោ ធម្មវិជយោ សម្មាទិដ្ឋិ វិនិ វុច្ចតិ
 ដកអរណេ គិរេនា មិទិយោ វេនិមទាយ ញាណំ ។
 អន្តសមន្តិកស្ស ញាណំ ជាតិយា មេតិ ញាណំ
 ។ មេ ១ កាវេតេតិ ញាណំ ។ មេ ១ ឧតានេនមេតិ
 ញាណំ ។ មេ ១ គណ្ណយមេតិ ញាណំ ។ មេ ១
 វេនិយមេតិ ញាណំ ។ មេ ១ ធម្មស្សមេតិ
 ញាណំ ។ មេ ១ សុឡាយគមេតិ ញាណំ ។ មេ ១
 គរុស្សមេតិ ញាណំ ។ មេ ១ វិញ្ញាណមេតិ
 ញាណំ ។ មេ ១ សម្មាវេស្សមេតិ ញាណំ សម្មា
 វេស្សមេតិ ញាណំ សម្មាវិកេនេមេតិ ញាណំ

មន្ត្រិយោរោគាខិនំបរេ មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ វេជ្ជិយញ្ញា ។
 ឈ្មោះ កាវេតិច្ឆាតំ ។ មេ ១ កាវេតិច្ឆិដ្ឋិ ភាគិយារណាមេតិ ។ មេ
 ១ វេជ្ជិយញ្ញោ វេតិកាវ្មនិ ព្រោះព្រហ្មញ្ញដកអរណេ មេតក្កិដ្ឋិ
 មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ ព្រោះព្រហ្មញ្ញសុវិវេទន្តវេតិកាវ្មនិ
 ។ មេ ១ ព្រោះព្រហ្មញ្ញភាគិយារណេ ។ មេ ១ ធម្មញ្ញ កាវេតិ
 ច្ឆាតំ ។ មេ ១ កាវេតិច្ឆិដ្ឋិ ភាគិយារណាមេតិ កាវេតិច្ឆិដ្ឋិ
 ឆា វេតិកាវ្មនិ ព្រោះព្រហ្មញ្ញដកអរណេ កាវេតិច្ឆិដ្ឋិ
 មរណេ ។ មេ ១ មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ មេតក្កិដ្ឋិ
 ដកអរណេ ។ មេ ១ មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ក្រោមព្រៀនី ដោយធម្ម ឈ្មោះ
 ថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១
 ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិ
 ដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១
 ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិ
 ដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ
 ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា
 មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ ។ មេ ១ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ
 ដោយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធាចារ្យ ឈ្មោះថា មេតក្កិដ្ឋិក្កិដកអរណេ

ព្រះណិកាយ បញ្ចវគ្គសោ

សង្ខារនិរោធតាមិទិយា ធម្មិមនាយ មគ្គំ ញាណំ ។
 ១៥ ។ កតតមំ សង្ខារេសុ ញាណំ ។ សង្ខារេ
 រកត្ត យា ឧប្បជ្ឈតិ មញ្ញា មជាទតា ។ មេ ។
 អមារយោ ធម្មវិចយោ សន្មានិដ្ឋំ វេទិ វុត្តតិ
 សង្ខារេសុ ញាណំ ។ សង្ខារសមុទយំ អារត្ត
 ។ មេ ។ សង្ខារនិរោធំ អារត្ត ។ មេ ។ សង្ខារ-
 និរោធតាមិទិ ធម្មិមនិ រកត្ត យា ឧប្បជ្ឈតិ មញ្ញា
 មជាទតា ។ មេ ។ អមារយោ ធម្មវិចយោ សន្មា-
 និដ្ឋំ វេទិ វុត្តតិ សង្ខារនិរោធតាមិទិយា ធម្មិមនាយ
 ញាណំ ។

ដំ ធុរ្យវេទ ញាណវុ ។

[២៧] ឥត្ត កតតោ មញ្ញាដ្ឋិកោ សន្មា-
 សមាទិ ។ បិទិមណសោ សុទធរណសោ រកតោធរ-
 ណសោ រកណសោ កធរណសោ បញ្ចវគ្គណសិមិត្តំ ។

ព្រះណិកាយ បញ្ចវគ្គសោ

រកតោ ។ សេចក្តីវិនិច្ឆ័យនិមិត្ត ជាដំណើរការស្រាវជ្រាវសង្ខារ ។
 មញ្ញាញាណតាំងទីនោះ សេចក្តីវិនិច្ឆ័យសង្ខារតាំងទីឡាយ គេដឹងឃើញ ។
 មញ្ញា ការវិនិច្ឆ័យស្រាវជ្រាវ ការមិនវិនិច្ឆ័យ ការចិញ្ចឹមរកតមិ ការយើង
 ត្រូវ រក គេវិនិច្ឆ័យ ត្រូវត្រូវត្រូវសង្ខារតាំងទីឡាយ រករក
 រក សេចក្តីវិនិច្ឆ័យសង្ខារតាំងទីឡាយ ។ ត្រូវត្រូវត្រូវបញ្ចវគ្គសង្ខារ
 គេសង្ខារ ។ មេ ។ ត្រូវត្រូវត្រូវសង្ខារសង្ខារ ។ មេ ។
 មញ្ញា ការវិនិច្ឆ័យស្រាវជ្រាវ ។ មេ ។ ការមិនវិនិច្ឆ័យ ការចិញ្ចឹមរកតមិ
 ការយើងត្រូវ រក គេវិនិច្ឆ័យ ត្រូវត្រូវត្រូវតាំងទីឡាយ ជាដំណើរ
 ទៅកាន់ទីលេខសង្ខារ រករករក សេចក្តីវិនិច្ឆ័យនិមិត្ត ជាដំណើរ
 ទៅកាន់ទីលេខសង្ខារ ។

ញាណវុត្តប្បករ ៤ យ៉ាងទៀត ។

[២៧] មញ្ញាញាណតាំងទីនោះ សង្ខារសមិ ប្រកបដោយ
 កត្ត ៥ គេដឹងឃើញ ។ បិទិមណសោ (ការផ្សាយបិទិ) ១ សុទធរណសោ
 (ការផ្សាយសុទ) ១ រកតោធរណសោ (ការផ្សាយបិទិ) ១ អារណគរណសោ
 (ការផ្សាយភ្នំ) ១ បញ្ចវគ្គណសិមិត្ត (ការកំណត់ការចិញ្ចឹមរកត) ១ ។

ព្រាណវិញ្ញាណ បន្តការសុខ

ឃើញ អន្តរញ្ញាណវិញ្ញាណ សាញសមាធិ ។

ដំ ឆ្លើយ៖ ព្រាណវិញ្ញាណ ។

[២៩] ឥត្ត កាតមា ធម្ម អភិញ្ញាសុបញ្ញា ។
ជំនុំវិទ ញ្ញាណំ សោតយាតុវិសុត្តិយា ញ្ញាណំ
យាតុវិញ្ញាណំ ធុត្រេនិកសាវុស្សនិញ្ញាណំ សង្គាមំ
កុដ្ឋុកាវេត ញ្ញាណំ វាសាវាមំ ខយេ ញ្ញាណំ
វិណ ធម្ម អភិញ្ញាសុបញ្ញា ។

ដំ ឆ្លើយ៖ ព្រាណវិញ្ញាណ ។

[៣០] ឥត្ត កាតមាធិ សត្តសង្ករ ញ្ញាណា-
វត្ថុវិ ។ យាតិញ្ញាណា ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ អសតិ
យាតិយា ធម្មិ ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ អតីតម្បិ
វេទ្ធាមំ យាតិញ្ញាណា ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ អសតិ
យាតិយា ធម្មិ ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ អនាគតម្បិ
វេទ្ធាមំ យាតិញ្ញាណា ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ
ធម្មាធិ យាតិយា ធម្មិ ជនមាណវ្តិ ញ្ញាណំ

ព្រាណវិញ្ញាណ បន្តការសុខ

ឃើញ អន្តរញ្ញាណវិញ្ញាណ ព្រាណវិញ្ញាណ ។

ព្រាណវិញ្ញាណ ធម្មាណា ធម្មាណា ។

[២៩] បន្តាញ្ញាណាភិវិទាវា បន្តា កុដិអភិញ្ញា ធិ តើ
ជំនុំវិទ ។ សេចក្តីដឹងក្នុងចំណែកនៃប្តី ១ សេចក្តីដឹងក្នុងសោតយាតុ
វិយាតុវិទ ១ សេចក្តីដឹងក្នុងការកំណត់ចិត្តរបស់សត្វវិទ ១ សេចក្តីដឹង
ព្រាណវិញ្ញាណាព្រាណវិញ្ញាណាធម្មាណាធម្មាណា ។ វិទយាវាគម្រឹយក្នុង
កាលមុន ១ សេចក្តីដឹងក្នុងការច្រៀតខិតខំរបស់សត្វវិទ ១
សេចក្តីដឹងក្នុងការអស់កាលវិទ ១ ឃើញ បន្តា
កុដិអភិញ្ញា ធិ ។

ព្រាណវិញ្ញាណ ធម្មាណា ធម្មាណា ។

[៣០] បន្តាញ្ញាណាភិវិទាវា ញ្ញាណវត្ថុ តើ តើជំនុំវិទ ។
សេចក្តីដឹងថា ជនមាណា (តើតមា) ព្រាណវិញ្ញាណាធម្មាណា ១
សេចក្តីដឹងថា កាលវិទ ១ វិទយាវាគម្រឹយ ១ សេចក្តី
ដឹងថា ជនមាណា (តើតមា) ព្រាណវិញ្ញាណាធម្មាណា កុដិកាល
អតីត ១ សេចក្តីដឹងថា កាលវិទ ១ វិទយាវាគម្រឹយ ១
សេចក្តីដឹងថា ជនមាណា (តើតមា) ព្រាណវិញ្ញាណាធម្មាណា កុដិកាល
អនាគត ១ សេចក្តីដឹងថា កាលវិទ ១ វិទយាវាគម្រឹយ ១

ប្រាណវិទ្យា វិវាទប្រការ

អនាមិកា មន្ទាទិ អវិជ្ជាបច្ចុយា សង្ខារនិ ញាណិ
អនាមិ អវិជ្ជាយ ចត្តិ សង្ខារនិ ញាណិ យឃ្មីស្ស
ចំ ធម្មជ្ជិនិញាណិ មហ្ម ១ យឃ្មី វយឃ្មី វិកកធម្មិ
និរោធនធម្មជ្ជិ ញាណិ ។ កតាមិ សត្តសត្តិ ញាណិ
វត្ថុចំ ។

វិ ប្រវិវាទ ប្រាណវិទ្យា ។

[៧១] តត្ថ កាគមា ធម្មស្ម មាត្រស្ម ធម្មស្ម
វិលស្ម មញ្ញា ។ កោតាបត្តិម្មត្ត មញ្ញា កោតា-
បត្តិវលេ មញ្ញា សកតាតាមិមត្ត មញ្ញា សកតា-
តាមិវលេ មញ្ញា អតាតាមិមត្ត មញ្ញា អតាតាមិ-
វលេ មញ្ញា អមាត្តម្មត្ត មញ្ញា អមាត្តវលេ មញ្ញា
កតា ធម្មស្ម មាត្រស្ម ធម្មស្ម វិលស្ម មញ្ញា ។

វិ ប្រវិវាទ ប្រាណវិទ្យា ។

[៧២] តត្ថ កាគមា ធម្មស្ម អនុវត្តិវិហារសមាបត្តិស្ម
មញ្ញា ។ កតិយជ្ជនសមាបត្តិយា មញ្ញា កតិយជ្ជន-
សមាបត្តិយា មញ្ញា កតិយជ្ជនសមាបត្តិយា មញ្ញា

ប្រាណវិទ្យា វិវាទប្រការ

សេចក្តីដឹងថា សត្វតាំងឡាយ (តើតទាទ) ប្រាណវិទ្ធារិយ ប្តីប្រក្ក
កាលបរាគ ១ សេចក្តីដឹងថា កាលបរិច្ឆេទបាយ មញ្ញា វិល
ឡាយនិរោធន ១ សេចក្តីដឹងថា ធម្មជ្ជិនិញាណ ឈា យឃ្មីស្ស
យេវ ធម្មជ្ជិនិញាណិមតា មានសភាពអស់ដៅ ហេតុសភាពស្សប្បវេ
រាមហេតុប្រាសាទមាត្រស្ម ហេតុសភាពស្ម ១ ។ យេ កេត្តា
ចំ ញាណវិទ្យា វិវាទ ។

ប្រាណវិទ្យា ប្រាណវិទ្យា ៧ វិវាទប្រការ ។

[៧៣] បណ្ណញាណវិវាទោ មញ្ញា ក្នុងមត្ត ២ ក្នុង
វលេ ២ កតិយជ្ជន ។ មញ្ញា ក្នុងសាតាបត្តិមត្ត ១ មញ្ញា
ក្នុងសាតាបត្តិវលេ ១ មញ្ញា ក្នុងសកតាមិមត្ត ១ មញ្ញា ក្នុងសកតា-
តាមិវលេ ១ មញ្ញា ក្នុងអតាតាមិមត្ត ១ មញ្ញា ក្នុងអតាតាមិ-
វលេ ១ មញ្ញា ក្នុងអមាត្តមត្ត ១ មញ្ញា ក្នុងអមាត្តវលេ ១ មញ្ញា ក្នុង
មត្ត ២ ក្នុងវលេ ២ ។

ប្រាណវិទ្យា ប្រាណវិទ្យា ៨ វិវាទប្រការ ។

[៧៤] បណ្ណញាណវិវាទោ មញ្ញា ក្នុងអនុវត្តិវិហារ-
សមាបត្តិ ៤ កតិយជ្ជន ។ មញ្ញា ក្នុងកតិយជ្ជនសមាបត្តិ ១
មញ្ញា ក្នុងកតិយជ្ជនសមាបត្តិ ១ មញ្ញា ក្នុងកតិយជ្ជនសមាបត្តិ ១

អំប៊ុយស៊ីយ៉ា កែប្រែ

ប្តីប្រពន្ធ បងប្អូន ប្អូនប្រុសប្រុស លោហិតិ ឧប្បាទយ្យ
 ។ ២១ ។ អង្គី កំព្រុយ្យ ។ ២២ ។ អង្គី សន្តិ
 ទ្រុះសយ្យ ។ ២៣ ។ អង្គី កំ ចំព្រះត្រាយ ទេតិ
 ហំ វិជ្ជតិ បដាទាតិ ហំ ពត្ត ទោ ឃីតិ វិជ្ជតិ យី
 កុដ្ឋិយោ អង្គី កំ ចំព្រះត្រាយ ហំ ទេតិ វិជ្ជតិ
 បដាទាតិ ។ អង្គី ទេតិ អទរកាសា យី ឃីតិស្ស
 លោកទាតុយា ទ្វេ អរទាត្តា សន្តិសន្តិ អប្បិ
 កំ ឧប្បាទយ្យ ទេតិ ហំ វិជ្ជតិ បដាទាតិ
 ហំ ពត្ត ទោ ឃីតិ វិជ្ជតិ យី ឃីតិស្ស លោកទាតុយា
 ឃីតា អរា ឃីតិស្ស លោកទាតុយា ទ្វេ កដា
 ទត្តិយោ អប្បិ អទរកាសា ឧប្បាទយ្យ ទេតិ ហំ
 វិជ្ជតិ បដាទាតិ ហំ ពត្ត ទោ ឃីតិ វិជ្ជតិ យី
 ឃីតិស្ស លោកទាតុយា ឃីតា កដា ទត្តិ
 ឧប្បាទយ្យ ហំ ទេតិ វិជ្ជតិ បដាទាតិ ។

អំប៊ុយស៊ីយ៉ា កែប្រែ

ត្រូវប្រែប្រួលពិសេសប្រែក្រាម ឱ្យកើតឡើង រោគាណ្តែក
 ។ ២១ ។ បំបែកសង្ឃ ។ ២២ ។ ទុំសន្តិគ្រូដ៏ ។ ២៣ ។ ឱ្យ
 ទំ ដំ ឱ្យកើតឡើង ការណ៍ទុំរំខំពានឡើយ ទ្រង់ត្រាបច្បាប់
 ហេតុទុំរំខំពាន ក្រង់ដែលស្តេចប្រើប្រាស់ គេនាំដំណើរ
 ឱ្យកើត ការណ៍ទុំរំខំពាន ។ ទ្រង់ត្រាបច្បាប់ ដំណើរ
 មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាប្រយោជន៍ ក្រង់ដែលស្តេចប្រើប្រាស់
 ក្រង់ កើតឡើងក្នុងលោកទាតុយា មិនមែន មិនគ្រោយ ការណ៍
 ទុំរំខំពានឡើយ ទ្រង់ត្រាបច្បាប់ ហេតុទុំរំខំពាន ក្រង់
 ដែលស្តេចប្រើប្រាស់ ស្តេចប្រើប្រាស់ ក្រង់ កើតឡើងក្នុងលោកទា
 តុយា ការណ៍ទុំរំខំពាន ។ ទ្រង់ត្រាបច្បាប់ ដំណើរ មិន
 មែនជាហេតុ មិនមែនជាប្រយោជន៍ ក្រង់ដែលស្តេចប្រើប្រាស់
 កើតឡើងក្នុងលោកទាតុយា មិនមែន មិនគ្រោយ ការណ៍ទុំរំខំពាន
 ឡើយ ទ្រង់ត្រាបច្បាប់ ហេតុទុំរំខំពាន ក្រង់ដែលស្តេចប្រើ
 ប្រាស់ ក្រង់ កើតឡើងក្នុងលោកទាតុយា ការណ៍ទុំរំខំពាន ។

អភិធម្មបទិកា វិចារន្តា

ធម្មតាមនតំ អនាគតាសោ យំ វិចីទុក្ខវិភង្គស្ស យំ
 អនាគតទុក្ខវិភង្គស្ស ឥដ្ឋោ កាត្តោ អមណាថោ វិចារន្តា
 ចិត្តានុយ្យ រោតំ ហំ វិជ្ជតីតិ មណាណតិ ។
 ធម្មតា មន ឯតំ វិជ្ជតិ យំ វិចីទុក្ខវិភង្គស្ស^(១) យំ
 អនាគតទុក្ខវិភង្គស្ស អនិដ្ឋោ អកាត្តោ អមណាថោ
 វិចារន្តា ចិត្តានុយ្យ ឯតាមនតំ វិជ្ជតីតិ មណាណតិ ។
 អន្តរាមនតំ អនាគតាសោ យំ កាយសុចរិតស្ស
 អនិដ្ឋោ អកាត្តោ អមណាថោ វិចារន្តា ចិត្តានុយ្យ
 រោតំ ហំ វិជ្ជតីតិ មណាណតិ ឯតត្ថ មន ឯតំ
 វិជ្ជតិ យំ កាយសុចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កាត្តោ មណាថោ
 វិចារន្តា ចិត្តានុយ្យ ឯតមេតំ វិជ្ជតីតិ មណា
 ណតិ ។ អដ្ឋាមនតំ អនាគតាសោ យំ វិចីទុក្ខវិ
 ភង្គស្ស យំ មណាសុចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកាត្តោ
 អមណាថោ វិចារន្តា ចិត្តានុយ្យ រោតំ ហំ វិ
 ជ្ជតីតិ មណាណតិ ឯតត្ថ មន ឯតំ វិជ្ជតិ យំ

១. ឯ វិចីទុក្ខវិភង្គ ២ វិជ្ជតិ ។

អភិធម្មបទិកា ព្រហ្ម

ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ដំណើរនុ៎ះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាផ្លូវយោ
 គ្រងដែលវិបាក របស់វិចុច្ឆិក មិនមែនជាចុច្ឆិក ជាវិប្រាណ ជា
 ក្រេតកា ជាទិវត្តចិត្ត ធម្មតិកាធម្មតិក ការណ៍នុ៎ះមិនមែនជាធម្មតិក
 ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ហេតុនេះហេតុប្រាកដ គ្រងដែលវិបាករបស់វិចុច្ឆិក
 មិនមែនជាចុច្ឆិក មិនជាវិប្រាណ មិនជាវិក្រេតកា មិនជាវិទ្យាប័ក្ខ
 ធម្មតិកាធម្មតិក ការណ៍នុ៎ះមិនមែន ។ ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ដំណើរ
 នុ៎ះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាផ្លូវយោ គ្រងដែលវិបាក របស់
 កាយសុចរិត មិនជាវិប្រាណ មិនជាវិក្រេតកា មិនជាវិទ្យាប័ក្ខ
 ធម្មតិកាធម្មតិក ការណ៍នុ៎ះមិនមែន ។ ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ហេតុ
 នេះហេតុប្រាកដ គ្រងដែលវិបាក របស់កាយសុចរិត ជាវិប្រាណ
 ជាវិក្រេតកា ជាទិវត្តចិត្ត ធម្មតិកាធម្មតិក ការណ៍នុ៎ះមិនមែន ។
 ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ដំណើរនុ៎ះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាផ្លូវយោ
 គ្រងដែលវិបាក របស់វិសុចរិត មិនមែនជាសុចរិត មិន
 ជាវិប្រាណ មិនជាវិក្រេតកា មិនជាវិទ្យាប័ក្ខ ធម្មតិកាធម្មតិក
 ការណ៍នុ៎ះមិនមែន ។ ប្រតិប្រាបច្ចាសនំ ហេតុនេះហេតុប្រាកដ

អង្គប្រជុំបាទ វិញ្ញា

វាចនា ។ ខា ជំនំ វិជ្ជតិ យំ វតីសុចរិតសមធម៌^(១) យំ
 វាចនាសុចរិតសមធម៌ គង្គិណាមិ វប្បក្ខយា កាយស្ស
 កេតា ឃំ មាលា មចាយំ ធុត្តតិ វិជំហតិ
 ជិវយំ ឧបមាជ្ជយ្យ ឯចរមតិ វិជ្ជតិ ធម្មាបាតិ ។
 មជ្ជាឧមតិ មរាជកាលោ យំ កាយសុចរិតសមធម៌
 គង្គិណាមិ វប្បក្ខយា កាយស្ស កេតា ឃំ មាលា
 មចាយំ ធុត្តតិ វិជំហតិ ជិវយំ ឧបមាជ្ជយ្យ ទេតិ
 ឯជំ វិជ្ជតិ ធម្មាបាតិ វាចនា ។ ខា ជំនំ វិជ្ជតិ
 យំ កាយសុចរិតសមធម៌ គង្គិណាមិ វប្បក្ខយា
 កាយស្ស កេតា ឃំ មាលា សុតតិ សុត្តិ កេតាវំ
 ឧបមាជ្ជយ្យ ឯចរមតិ វិជ្ជតិ ធម្មាបាតិ ។ មជ្ជាឧ-
 មតិ មរាជកាលោ យំ វតីសុចរិតសមធម៌ យំ មាលា-
 សុចរិតសមធម៌^(២) គង្គិណាមិ វប្បក្ខយា កាយស្ស កេតា

១. ខ. យំ វិជ្ជតិសមធម៌ ២. កយំ ។ ២. យំ វាចនាសុចរិតសមធម៌ ២. កយំ ។

អង្គប្រជុំបាទ វិញ្ញា

គ្រង់គ្រង់បញ្ចសំពា លោកុខេហោក្រោតដ គ្រង់វិវលបុគ្គល ក្រោត
 លោយវិច្ឆុតិក ប្រកថាដោយមនោស្តុតិក លុវវិបកក្ខាយកវិកាយ ។ ខ
 មុខអំពិលេច្ឆិស្តាចំ វិនិវេរិតក្នុងអបាយ ធុត្តតិ វិជំហតិ ឃ
 ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក
 វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ កាលីខ្ញុំរិបខា ។ គ្រង់គ្រង់បញ្ចសំ
 ពា លោកុខេហោក្រោតដ គ្រង់វិវលបុគ្គល ក្រោត
 លោយវិច្ឆុតិក ប្រកថាដោយមនោស្តុតិក លុវវិបកក្ខាយកវិកាយ ។ ខ
 មុខអំពិលេច្ឆិស្តាចំ វិនិវេរិតក្នុងអបាយ ធុត្តតិ វិជំហតិ ឃ
 ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក
 វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ កាលីខ្ញុំរិបខា ។ គ្រង់គ្រង់បញ្ចសំ
 ពា លោកុខេហោក្រោតដ គ្រង់វិវលបុគ្គល ក្រោត
 លោយវិច្ឆុតិក ប្រកថាដោយមនោស្តុតិក លុវវិបកក្ខាយកវិកាយ ។ ខ
 មុខអំពិលេច្ឆិស្តាចំ វិនិវេរិតក្នុងអបាយ ធុត្តតិ វិជំហតិ ឃ
 ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ ព្រោហោឧវិច្ឆុតិក
 វិនិវេរិតក្នុងការងារដាច់គុ កាលីខ្ញុំរិបខា ។ គ្រង់គ្រង់បញ្ចសំ
 ពា លោកុខេហោក្រោតដ គ្រង់វិវលបុគ្គល ក្រោត
 លោយវិច្ឆុតិក ប្រកថាដោយមនោស្តុតិក លុវវិបកក្ខាយកវិកាយ

អវិជ្ជាបដិសេធិ

(៧៤) តត្ថ កតមិ គយាគតស្ស សទ្ធកុតាមិធិ
 មជ្ជិមនិ យនាគតិ ញាណំ ។ នត គយាគតោ អយិ
 មន្តោ អយិ មជ្ជិមនា វិរយតាមិធិតិ វដាបាតិ អយិ
 មន្តោ អយិ មជ្ជិមនា តិវច្ឆា វតាមិធិតិ(១) វដាបាតិ
 អយិ មន្តោ អយិ មជ្ជិមនា មិគ្គិសិយតាមិធិតិ មជា-
 បាតិ អយិ មន្តោ អយិ មជ្ជិមនា មនុស្សាលាភតតា-
 មិធិតិ មជាបាតិ អយិ មន្តោ អយិ មជ្ជិមនា វេទ-
 វេទកតាមិធិតិ មជាបាតិ អយិ មន្តោ អយិ មជ្ជិ-
 មនា មិគ្គា វតាមិធិតិ មជាបាតិ ។ យា តត្ថ មញ្ញា
 មនាមនា ។ ម ។ អាមាមា ធម្មវិទយោ សញ្ញា-
 មិធិ តមិ គយាគតស្ស សទ្ធកុតាមិធិ មជ្ជិមនិ
 យនាគតិ ញាណំ ។

(៧៥) តត្ថ កតមិ គយាគតស្ស អវិជ្ជា-
 បាតិ បាបាបាតិ វេទកិ យនាគតិ ញាណំ ។

១ ឬ. វិច្ឆាវេទកមិធិតិ មិស្មនិ ។

អវិជ្ជាបដិសេធិ

(៧៤) មន្តោញាណតំវិសេ ព្រះភពិគត មនោគ្រាមច្ចាសំ
 យេវនិ ឡិវមិបតាជិវេណិវេទក្នុងទីតំវិគត្ន មិស្មិច្ចេត្ត ។ ព្រះ
 ភពិគតក្នុងវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យ-
 វិច្ឆិ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ ខេម្ពុ មន
 មេច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ មន
 ម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាម
 ច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាម
 ច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិ
 វេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័
 យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ មន ។
 មន ។ មន ។ អាមាមា ធម្មវិទយោ សញ្ញា-
 មិធិ តមិ គយាគតស្ស សទ្ធកុតាមិធិ មជ្ជិមនិ
 យនាគតិ ញាណំ ។

(៧៥) មន្តោញាណតំវិសេ ព្រះភពិគត មនោគ្រាមច្ចាសំ
 យេវនិ ឡិវមិបតាជិវេណិវេទក្នុងទីតំវិគត្ន ។ ព្រះ
 ភពិគតក្នុងវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យ-
 វិច្ឆិ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ ខេម្ពុ មន
 មេច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាមច្ចាសំវិ មន
 ម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិវេណិវេទកនេះ ទ្រង់គ្រាម
 ច្ចាសំវិ ខេម្ពុ ខេមសច្ច័យ្យច្នៃម្ពុ ជិ

អានុបិណ្ឌ វិណ្ឌ

យេសី សត្តាមិ ភវាមិ ធន ភិវេសសវគ្គមិ
 អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ អនុ-
 សង្កេតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា អនុវេណិកា ។
 កតតម រេត សត្តា មុនិវ្រ្មយា ។ មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ
 អនុវ្រ្មយិ វិយវ្រ្មយេ សតិវ្រ្មយេ សមាគិវ្រ្មយេ
 អនុវ្រ្មយេ យេសី សត្តាមិ ភវាមិ មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ
 អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ អនុសង្ក-
 េតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា មុនិវ្រ្មយា ។ កតតម
 រេត សត្តា វិគ្គវ្រ្មយា ។ យេសី សត្តាមិ ភវាមិ
 មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ
 អនុសង្កេតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា វិគ្គវ្រ្មយា ។
 កតតម រេត សត្តា ព្រាណា ។ យេ រេត សត្តា
 វាចាសយោ វាចាទុសយោ ពាមវិភា វាចា-
 មិប្បត្តិកា មហារជក្កា មុនិវ្រ្មយា ភិមេ រេត សត្តា
 ព្រាណា ។ កតតម រេត សត្តា ស្វារាណ ។

អនុបិណ្ឌ វិណ្ឌ

ភិវេសសវគ្គមិ យេសី សត្តាមិ ភវាមិ ធន ភិវេសសវគ្គមិ
 អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ អនុ-
 សង្កេតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា អនុវេណិកា ។
 កតតម រេត សត្តា មុនិវ្រ្មយា ។ មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ
 អនុវ្រ្មយិ វិយវ្រ្មយេ សតិវ្រ្មយេ សមាគិវ្រ្មយេ មន្ត្រិវ្រ្មយា
 អនុវ្រ្មយេ យេសី សត្តាមិ ភវាមិ មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ
 អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ អនុសង្ក-
 េតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា មុនិវ្រ្មយា ។ កតតម
 រេត សត្តា វិគ្គវ្រ្មយា ។ យេសី សត្តាមិ ភវាមិ
 មន្ត្រិវ្រ្មយាមិ អនុសេវិកាមិ អភារិកាមិ អនហុលីកាតាមិ
 អនុសង្កេតតាមិ ភិមេ រេត សត្តា វិគ្គវ្រ្មយា ។
 កតតម រេត សត្តា ព្រាណា ។ យេ រេត សត្តា
 វាចាសយោ វាចាទុសយោ ពាមវិភា វាចា-
 មិប្បត្តិកា មហារជក្កា មុនិវ្រ្មយា ភិមេ រេត សត្តា
 ព្រាណា ។ កតតម រេត សត្តា ស្វារាណ ។

ប្រាសាទខ្មែរ រាជវាំងបុរាណ

លោ ១៣ សេនា ក្រសួងណាសយា ក្រសួងណា
 លោ ១៤ ក្រសួងណាធិបតីភា អប្សរាជត្រា ក៏ក្នុងប្រៀប
 ខេត ១៥ សេនា ក្រសួងណា ១ ក្រសួង ១៦
 សេនា ក្រសួងណា ១ យេ ១៧ ១៨ សេនា
 ក្រសួងណា ១៩ ២០ សេនា ក្រសួងណា យេ ២១ ២២
 សេនា ក្រសួងណា ២៣ ២៤ សេនា ក្រសួងណា ១
 យេ ២៥ ២៦ សេនា ក្រសួងណា ១ យេ ២៧ សេនា
 ក្រសួងណា សម្របសម្រួល ក៏ក្រសួងណា ២ សម្របសម្រួល
 វិថីការណ៍ សម្របសម្រួល អប្សរា
 ក្រសួងណា ក្រសួងណា អប្សរា វិថីការណ៍ ក្រសួងណា
 យេ ២៨ ២៩ សេនា ក្រសួងណា ១ យេ ៣០ សេនា ក្រសួង
 ណា សម្របសម្រួល សម្របសម្រួល ក៏ក្រសួងណា ៣
 ក្រសួងណា ៤ វិថីការណ៍ សម្របសម្រួល សេនា
 ក្រសួងណា ក្រសួងណា ក្រសួងណា វិថីការណ៍ ក្រសួងណា
 យេ ៣១ ៣២ សេនា ក្រសួងណា ១ យេ ៣៣ សេនា ក្រសួង
 ណា ១

ប្រាសាទខ្មែរ រាជវាំងបុរាណ

ក្រសួងណា យេ ៣៤ សេនា ក្រសួងណា ១ យេ ៣៥ សេនា
 ក្រសួងណា ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥
 ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥
 ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥
 ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥
 ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥
 ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥
 ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥
 ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥

អំពីល្មើស្តីពី វិញ្ញា

៣០ មន្ត បញ្ញា បដាច្ចត ។ ខេ ។ មហោយោ
 ល្មើស្តីយោ សម្មាសិដ្ឋិ ភីនី គុណគុណស្ស យសស្តានំ
 ចាបុត្តសាមំ វិញ្ញិយោលោយន្តិ យោក្ខតិ ញ្ញាណំ ។
 (៧៧) មន្ត កុណិ គុណគុណស្ស ណាចខិ
 លោក្ខសមាសិសមាចន្តិមំ សុត្តិលេសំ ភេតាមំ វុដ្ឋាមំ
 លោក្ខតិ ញ្ញាណំ ។ ណាយតិ ចន្តារោ ណាយ
 អនុកុរុនោ ណាយ សម្បត្តិយេវ សមាសំ វិបត្តិត
 វេក្ខតិ អនុកុរុនោ ណាយ វិបត្តិយេវ សមាសំ
 សម្បត្តិ វេក្ខតិ អនុកុរុនោ ណាយ សម្បត្តិយេវ
 សមាសំ សម្បត្តិ វេក្ខតិ អនុកុរុនោ ណាយ
 វិបត្តិយេវ សមាសំ វិបត្តិ វេក្ខតិ វិបត្តិ វិបត្តិ វេក្ខតិ
 ណាយ ។ មហោយោ ចន្តារោ ណាយ អនុកុរុនោ
 ណាយ ធម្មំ សមាចជ្ជតិ ធម្មំ វុដ្ឋាមំ អនុកុរុនោ
 ណាយ ធម្មំ សមាចជ្ជតិ ធម្មំ វុដ្ឋាមំ អនុកុរុនោ
 ណាយ ធម្មំ សមាចជ្ជតិ ធម្មំ វុដ្ឋាមំ អនុកុរុនោ

ព្រោះយក្សនេះ យក្ស លោកីវិញ្ញាសំ ។ ខេ ។ លោកីវិញ្ញាសំ
 លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ
 លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ
 លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ លោកីវិញ្ញាសំ

(៧៨) មន្ត ញ្ញាណាមិវាសា ព្រះកថាភក ភានាប្រោ
 ញ្ញាសំតាមិត ញ្ញាសច្ច័យេវច្ឆត ញ្ញាសច្ច័យេវច្ឆត ញ្ញាសច្ច័យេវច្ឆត
 វិញ្ញាណាមិ វិញ្ញាណាមិ វិញ្ញាណាមិ វិញ្ញាណាមិ វិញ្ញាណាមិ
 ថា បុគ្គលមានលាភ បានដល់បុគ្គលមានលាភ ៦ ពួក គឺបុគ្គល
 មានលាភពួកមួយ សំគាល់នូវវិបត្តិ ថាជាវិបត្តិ គឺមាន បុគ្គលមាន
 លាភពួកមួយ សំគាល់នូវវិបត្តិ ថាជាវិបត្តិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ
 ពួកមួយ សំគាល់នូវវិបត្តិ ថាជាវិបត្តិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ
 មួយ សំគាល់នូវវិបត្តិ ថាជាវិបត្តិ គឺមាន ៦១ លោកីវិញ្ញាសំ បុគ្គលមាន
 លាភ ៦ ពួក ។ បុគ្គលមានលាភ ៦ ពួក វិញ្ញាណាមិ គឺបុគ្គលមានលាភ
 ពួកមួយ ចូលលាភយឹកយូរ វិញ្ញាណាមិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ
 ពួកមួយ ចូលលាភយឹកយូរ វិញ្ញាណាមិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ
 ពួកមួយ ចូលលាភយឹកយូរ វិញ្ញាណាមិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ
 ពួកមួយ ចូលលាភយឹកយូរ វិញ្ញាណាមិ គឺមាន បុគ្គលមានលាភ

ខ្ញុំកុំឱ្យវាដោះ

(៩៣) ដាត់មនោ តោតមនោ អាពេជ្យមនោ

យោជ្ជមនោ ធីតិមនោ លាភមនោ សញ្ញាមនោ

កុលាបមនោ បុរាណមនោ បរិវារមនោ ភោគមនោ

វិញ្ញាណមនោ សុភមនោ វិចារណមនោ ក្រិក្ខមនោ

វិស្វាមាតិកមនោ អនុញ្ញាតិមនោ(២) វិហារមនោ

ភតិមនោ យសមនោ សីលមនោ ឈានមនោ សិប្ប-

មនោ អាណាមនោ វិវាណាមនោ សណ្ឋានមនោ

ពារិមនោ មនោ បមាណោ ថម្ពោ សារម្ពោ អ-

និក្ខតា មហិក្ខតា មាចិក្ខតា សិទ្ធិ តិទ្ធិណំ ពាបល្បិ

ព ប ពោ កុំ អនិ តិ វិចម្ពីតា កត្តសម្មនោ

១. ឧ. អវិញ្ញាណមនោ ១៧ ។

ខ្ញុំកុំឱ្យវាដោះ

(៩៣) សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះចង្កំ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះបាប
សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះការប៉ះពាល់ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះវិប ប្រោះ
ស្រវឹង ប្រោះដីវិត សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសេត សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះ
សក្ការ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសារសារ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះខ្លួនបា
ប្រាម សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះចារិក សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសារ សេចក្តី
ស្រវឹង ប្រោះវណ្ណៈ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសារចរដី សេចក្តីស្រវឹង
ប្រោះចេត្នា សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះដីកក្រី សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះប្រព្រឹត្ត
ដំបូង សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសារណ៍សេវិយវិយមនុបាម សេចក្តី
ស្រវឹង ប្រោះវិបាចន សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះប្លូ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះ
យស សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះសីល សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះឈាន សេចក្តី
ស្រវឹង ប្រោះសិល្បសាស្ត្រ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះកំស សេចក្តី
ស្រវឹង ប្រោះចង្កំ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះច្រង់ច្រាយ សេចក្តី
ស្រវឹង ប្រោះសេវិយវិបាចន សេចក្តីស្រវឹង សេចក្តីប្រមាទ សេចក្តី
ចរចស សេចក្តីប្រណាំងស្នា សេចក្តីប្រាង្គក្រសែត សេចក្តីប្រាង្គក
សេចក្តីប្រាង្គកាមត កិលេសជាតិដូចស្រង សេចក្តីកិលេស ការ
ប្រព្រឹត្ត (បរិច្ចា) សេចក្តីប្រព្រឹត្តិមន្តស្នាស្តី សេចក្តីបិទក្រក
វ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិ សេចក្តីមិត្តភក្តិ សេចក្តីស្រវឹង ប្រោះវណ្ណ

ប្បកថា

លាភ ឧបត្ថម្ភសិលេភ ឧបត្ថម្ភសិយុត្តោ វិគតោ អបរ-
ត្តិឧបត្ថម្ភសិយុត្តោ វិគតោ ។

[៥៤] កោដិ ១ ខុម្មារិយា ១ អន្តរា
១ បណាសា ១ ភស្សា ១ ឧបត្ថម្ភត្ថម្ភ មាយា
១ សារីរិយ្យត្ថ អវិច្ឆា ១ កវត្តល្អា ១ កវតិដ្ឋី
១ វិកវតិដ្ឋី ១ សស្សតិដ្ឋី ១ ឧបត្ថម្ភតិដ្ឋី ១
អន្តរាតិដ្ឋី ១ អន្តរាតិដ្ឋី ១ កុត្តនាតិដ្ឋី ១
អយត្តាតិដ្ឋី ១ អរិកត្ថត្ថ អនាត្តប្បត្ត លោ-
ភស្សតា ១ តាមមិត្តា ១ អនាដ្ឋហេ ១ អម-
ន្តរេ ១ អន្តរិ ១ អសោរត្ថត្ថ អសាទល្យត្ថ
អប្បជិស្តាត ១ វិជ្ជិយេសុ អតុត្តនារតា ១
លោដិលេ អមត្តត្ថតា ១ ឧបត្ថម្ភត្ថត្ថ អសម្បជ-
ត្ថត្ថ សិលវិចត្ថ ១ តិដ្ឋិវិចត្ថ ១ អន្តរត្ថិ ស-
ប្បតិវិចត្ថ តណ្ហា សប្បតិវិចត្ថ ។

ប្បកថា

សេចក្តីខឹង ប្រកបដោយលាភសម្ភារៈ គឺសេចក្តីសរសើរ សេចក្តីរីក
ប្រកបដោយការលើកលែងតែមួយដោយមិនបាទ ។

[៥៥] សេចក្តីក្រោម ១ ការងារសេចក្តីក្រោមទុក ១ សេចក្តី
លុបតុលា ១ ការវាយប្រកាស ១ សេចក្តីប្រវែង ១ សេចក្តី
កំណត់ ១ សេចក្តីមិនចំណីភាសាស្រីខ្លួន ១ សេចក្តីប្តូរគេង ២
កវិច្ឆា ១ កវត្តល្អា ១ កវតិដ្ឋី ១ កវិច្ឆិ ១ សស្សតិដ្ឋី ១
ឧបត្ថម្ភតិដ្ឋី ១ អន្តរាតិដ្ឋី ១ អន្តរាតិដ្ឋី ១ កុត្តនាតិដ្ឋី ១ អយត្តា-
តិដ្ឋី ១ សេចក្តីមិនឱ្យសបាម ១ សេចក្តីមិនក្តៅទឹកបាម ១ កេ-
ប្រវិក្រ ១ ភាពអ្នកមានមិត្តភាព ១ ភាពមិនគ្រង ១ សេចក្តី
មិនទំនួង ១ សេចក្តីមិនអត់សន្តិសុខ ១ សេចក្តីមិនស្អាតម្ហូប ១ វិវិ-
មិនកិរិយា ១ ការមិនទទួលកំភារ ១ ភាពអ្នកមិនប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន
ផ្ទៀង ១ ភាពអ្នកមិនដឹងប្រាសាទភ្នំភោជន ១ ភាពអ្នកក្តៅចំហៀង ១
ភាពអ្នកមិនដឹងខ្លួន ១ ប្រក្រតិសីល ១ ប្រក្រតិវិចត្ថ ១ សុញ្ញវិច-
តាភិក្ខុ ១ សុញ្ញវិចតាភិក្ខុ ១ ។

បុរេវង្សវង្ស ហតិកា

អស្សុជន្យតា សន្ធិម្ពំ អសោតុត្យតា ឧបាស្សុ-
និទ្ធា ធុដ្ឋស្សត្ថំ អសឡដ្ឋត្ថំ ធមតសា វិស្វោមោ
អរោមិសោ មិសិការោ ឡុត្តត្ថសេវនា ធមតសោ
សិទ្ធិត្ថំ ។

[៨៦] ចន្ទារោ រាសកំ ចន្ទារោ ឥន្ទា
ចន្ទារោ ឱយា ចន្ទារោ រយោតា ចន្ទារិ ឧបាណាថា
ចន្ទារោ ឥន្ទារោមោ ចន្ទារិ អននិកមថាថិ ចន្ទារោ
វិវិយសោ ចន្ទារោ អវិយសោហារ អមរេថិ ចន្ទារោ
អវិយសោហារ ចន្ទារិ មុច្ឆិកាថិ អមរេថិថិ ចន្ទារិ
មុច្ឆិកាថិ ចន្ទារិ កយាថិ អមរេថិថិ ចន្ទារិ កយាថិ
អមរេថិថិ ចន្ទារិ កយាថិ អមរេថិថិ ចន្ទារិ កយាថិ
ធមតសោ ធិដ្ឋិយោ ។

[៨៧] បរាញ្ញាត្ថនិយាថិ សញ្ញាជនាថិ
អញ្ញាត្ថនិយាថិ សញ្ញាជនាថិ បញ្ញា ចន្ទារិយាថិ
បញ្ញា សង្កា បញ្ញា សង្កា បញ្ញា រោតាឌីណា
បញ្ញា រោតសោ វិជិតទ្ធា បញ្ញា វិវរណាថិ
បញ្ញា កញ្ញាថិ អាចន្ទារិកាថិ បញ្ញា ធិដ្ឋិយោ

បុរេវង្សវង្ស ហតិកា

សេត្តិច្ឆិទ្ធស្រាត្រិវេញ្ញិស្តាប្រែសម្បត្តិ ភាវនិច្ឆត្តិយោមិច្ឆត្តិយោមិ
ប្រវេណិ សេត្តិក្ខត្តស្មាតិ សេត្តិច្ឆិទ្ធិវិទ្ធិ លេច្ឆិច្ឆេយោ
វៃចិត្ត ការវិទ្ធិក្ខត្តិច្ឆិទ្ធិយោមិ ការសេត្តិវិទ្ធិ រោត
វៃចិត្តិយោ ។

[៨៨] ភាសា ៤ គន្លះ ៤ ធម្ម ៤ យោគ ៤ ឧបាណាថា
កត្តក្ខតា ៤ ការសុត្តនិកតិ ៤ ការសុត្តិកត្តា ៤ លេយោ
ចិយ្យសិ ៤ វេយោមិច្ឆេសិវិទ្ធិវិទ្ធិ ៤ ឧត្តិក ៤ ឧត្តិក
ជិវិទ្ធិវិទ្ធិ ៤ ភិយ ៤ ភិយជិវិទ្ធិវិទ្ធិ ៤ ភិយជិវិទ្ធិវិទ្ធិ ៤ ភិយ
ជិវិទ្ធិវិទ្ធិ ៤ វិដ្ឋិ ៤ ។

[៨៩] សញ្ញាជនាថិវិណាភាវិត្រាមថ សញ្ញាជនាថា
វិណាភាវិត្រាមថ ឧច្ឆិយៈថ តិលសេត្តិវិចិត្តាថ សាថ
យត្តិយចិត្ត ថ វិណាភាវិត្ត ថ វិណាភាវិត្ត អន្តិយកម្ម ថ វិដ្ឋិ ៤

អញ្ច វេត បញ្ច ឲ្យសុតា បញ្ច អន្តរុទ្ធិយោ អាមីណវា
អញ្ច កយោធិ បញ្ច វិជ្ជុទន្តរិទ្ធា ទវាតា ។

[២៧] ធិ វិកាធម្មលាធិ ធិ ទទ្ធកតា កេហសិកា
អញ្ច ធិ វិកេតវត្តធិ ធិ គណ្ណកាយោ ធិ អគារវា
ក វិវិហាធិយោ ធិ ម្មា អមវេមិ ធិ បវិហាធិយោ
កញ្ច ធិ វេសាមទស្សបវិចារក ធិ វេសាមទស្សបវិចារក
ក ទុមេត្តបវិចារក ធិ កេហសិកាធិ វេសាមទស្សធិ
ក កេហសិកាធិ វេសាមទស្សធិ ធិ កេហសិកា
បុមេត្តា ធិ វិជ្ជុយោ ។

[២៨] សត្ត អទុសយោ សត្ត បរិយុដ្ឋាចាធិ
សត្ត សញ្ញាជនាធិ សត្ត អសទ្ធម្មា សត្ត ទុច្ឆរិកាធិ
សត្ត មាថា សត្ត វិជ្ជុយោ ។

[២៩] អដ្ឋ តំលេសវត្តធិ អដ្ឋ តុសិកវត្តធិ
អដ្ឋសុ លោកេធម្មសុ ធិត្តស្ស មនិយាតា អដ្ឋ
អវិយកេហាត អដ្ឋ អិច្ឆតា អដ្ឋ បុរិសៈធាសា
អដ្ឋ អសត្តិវេតា អដ្ឋ វេរិសត្តិវេតាសត្តិវេតា ។

កៀវ ៨ យេតត្តិវេសា ៨ វេសាវេសេចត្តិវេសាវេសា ៨ តំលេ ៨
វិជ្ជុធម្មនិក្ខេវា ៨ ។

[២៨] មូលវេសា ៦ ធនុកត ៦ ជាធិកស្រ្រីយេត្តិវេស្នៈ
គីតាមគុណ វិកេតវត្ត (យេតវេសេចត្តិវេសា) ៦ ត្នតិវេសត្ត ៦
អគារវៈ (យេចត្តិវេសា) ៦ បវិហាធិយោ (ធិវិវិហាធិវេសា
សមស្ស) ៦ បវិហាធិយោវេសាវេសា ៦ ធិវិវិហាធិវេសាវេសា
វេសាមទស្ស ៦ ធិវិវិហាធិវេសាវេសាវេសាវេសាវេសា ៦ ធិវិវិហាធិវេសា
លោកេយវេសា ៦ វេសាមទស្ស ៦ វេសាមទស្សវេសាវេសា ៦ គីតាម-
គុណ វេសាមទស្ស ៦ វេសាមទស្សវេសាវេសា ៦ គីតាមគុណ វេសាមទស្ស ៦
វេសាមទស្សវេសាវេសា ៦ វេសាមទស្សវេសាវេសាវេសា ៦ ។

[២៩] អទុសយក្ខេលេស ៧ បរិយុដ្ឋាចត្តិវេសា ៧ សញ្ញា-
ជនៈ ៧ អសទ្ធម្ម ៧ ទុច្ឆរិក ៧ មាថា ៧ វិជ្ជុ ៧ ។

[៣០] តំលេសវត្ត ៨ តុសិកវត្ត ៨ យេចត្តិវេសាវេសាវេសា
វេសាវេសាវេសា ៨ វេសាវេសាវេសាវេសាវេសា ៨ អិច្ឆតាវេសា ៨
បុរិសៈធាសាវេសា ៨ អសត្តិវេសា ៨ វេរិសត្តិវេសាវេសាវេសា ៨ ។

អក្ខរក្រម ក្រាម

[៧៤] គត្ត គតមោ ជាតិមោ ។ ជាតិ បដិច្ច
បរោ មជ្ឈិមា មជ្ឈិតត្ថំ មារោ មញ្ញា មញ្ញិតត្ថំ
ឧត្តតិ ឧត្តនោ ធម៌ សម្មត្តាហោ កេតុក-
ម្យសា ចិត្តស្ន ធម៌ វុច្ចតិ ជាតិមោ ។

[៧៥] គត្ត គតមោ កេតុមោ ។ កេតិ
បដិច្ច ។ មេ ។ គោកេត្យំ បដិច្ច ។ មេ ។ គោក្ខំ
បដិច្ច ។ មេ ។ ជីវិតំ បដិច្ច ។ មេ ។ លាភំ បដិច្ច
។ មេ ។ សត្តារិ បដិច្ច ។ មេ ។ តុការិ បដិច្ច
។ មេ ។ បុរេត្តារិ បដិច្ច ។ មេ ។ វិវារិ បដិច្ច
។ មេ ។ កោតិ បដិច្ច ។ មេ ។ វណ្ណំ បដិច្ច ។ មេ ។
សុតិ បដិច្ច ។ មេ ។ ចជិកាណំ បដិច្ច ។ មេ ។
វត្តញ្ញិតិ បដិច្ច ។ មេ ។ បណ្ឌិតតត្ថំ បដិច្ច ។ មេ ។

អក្ខរក្រម ក្រាម

[៧៦] បណ្តាសេចក្តីស្រវឹងតាំងនោះ សេចក្តីស្រវឹង គ្រោះគោក្រ
តើដូចម្តេច ។ ការស្រវឹង ភាពស្រវឹង ភាពខុសសេចក្តីស្រវឹង
ការមើលរិយ ភាពមើលរិយ ភាពខុសមើលរិយ ការ
ផ្តើម្បី ភាពផ្តើម្បី ភាពផ្តើម្បី ភាពលើកលែង សេចក្តី
ស្រវឹងចិត្តដូចគ្នា គ្រោះកស្រយជាតិ នេះហៅថា សេចក្តី
ស្រវឹង គ្រោះជាតិ ។

[៧៧] បណ្តាសេចក្តីស្រវឹងតាំងនោះ សេចក្តីស្រវឹង គ្រោះគោក្រ
តើដូចម្តេច ។ គ្រោះកស្រយគោក្រ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយ
ភាពមិនមានពត ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយរិយ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយ
ជីវិត ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយលាភ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយសត្តារ
។ មេ ។ គ្រោះកស្រយបុរេត្តារ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយវិវារ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយកោត
។ មេ ។ គ្រោះកស្រយវណ្ណ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយសុត ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយចជិក
។ មេ ។ គ្រោះកស្រយវត្តញ្ញ ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយបណ្ឌិត ។ មេ ។ គ្រោះកស្រយតត្ថ ។ មេ ។

បុព្វនិទ្ទេសន្ត ឯកវគ្គៈខ្មែរ

អណ្ណតិ(១) បដិច្ច ។ ឃ ។ សិរិយាបដិ បដិច្ច
 ។ ឃ ។ សិទ្ធិ បដិច្ច ។ ឃ ។ យសិ បដិច្ច ។ ឃ ។
 ភីសិ បដិច្ច ។ ឃ ។ ណាទិ បដិច្ច ។ ឃ ។ សិប្បិ
 បដិច្ច ។ ឃ ។ អណាហិ បដិច្ច ។ ឃ ។ វិណាហិ
 បដិច្ច ។ ឃ ។ សណ្ណទិ បដិច្ច ។ ឃ ។ ចារិប្បិ
 បដិច្ច អរោ អដ្ឋា មជ្ជិកត្តិ អាណា មត្តា
 មជ្ជិកត្តិ ឧណ្ណតិ ឧណ្ណាយោ ធម្មោ សម្មត្តិយោ
 រោគត្តិយោ ចិត្តស្ស អយិ វុច្ឆតិ ចារិប្បិអរោ ។

[៧៦] តត្ថ កតាមា អរោ ។ យោ អរោ
 មជ្ជា មជ្ជិកត្តិ អាណា មត្តា មជ្ជិកត្តិ ឧណ្ណតិ
 ឧណ្ណាយោ ធម្មោ សម្មត្តិយោ រោគត្តិយោ ចិត្តស្ស
 អយិ វុច្ឆតិ អរោ ។

[៧៧] តត្ថ កតាមា បមារោ ។ គាយបុព្វិកោ ក

។ ម. អវិប្បាទិ ។

បុព្វនិទ្ទេសន្ត ឯកវគ្គៈខ្មែរ

ព្រោះអស្រ័យភាវនិមនាគារិយសិយ ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យ
 ភិយាមថ ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យប្បិ ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យ
 យេស ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យសិស ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យធម្មោ
 ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យសិស្សស្រ្ត ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យ
 គំភវ ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យទំពំ ។ ឃ ។ ព្រោះអស្រ័យ
 ប្រជ្ញិក្រាម ។ ឃ ។ ការស្រីទិ កាស្រីទិ ភាគិនសេចក្តី
 ស្រីទិ កាសិយសិយ កាសិយសិយ ភាគិនសេចក្តីមិលសិយ
 ការត្រីទិ កាសាព្រះហិទ ភាស្តេចតំទនិ ការសិកំភវ សេចក្តី
 ត្រាញ់ខំចំក្នុងដួងចំនុំ ព្រោះអស្រ័យភាវនាមត្ត ទេរោវេថា
 សេចក្តីស្រីទិ ព្រោះកាសាព្រះហិទ ។

[៧៦] បណ្ណាធម៌ពិនិទ្ទេស រោគត្តិស្រីទិ ភីដុច្ឆម្ហូ ។
 ការស្រីទិ កាស្រីទិ ភាគិនសេចក្តីស្រីទិ កាសិយសិយ
 កាសិយសិយ ភាគិនសេចក្តីមិលសិយ ការត្រីទិ កាសា
 ព្រះហិទ ភាស្តេចតំទនិ ការសិកំភវ សេចក្តីត្រាញ់ខំចំក្នុង
 ដួងចំនុំ ណា ទេរោវេថា សេចក្តីស្រីទិ ។

[៧៧] បណ្ណាធម៌ពិនិទ្ទេស រោគត្តិស្រីទិ ភីដុច្ឆម្ហូ ។ ការ
 យណ្ណាយភិក្ខុ ភាវន្តិកត្តិភិក្ខុភាវណាយចិត្ត ភិក្ខុភាយចុច្ឆិត្តិ

ឧទ្ទាហរណ៍ក្នុង ធម្មបទដ្ឋកថា

[១១១] ឧត្ត គតមា មហិច្ឆតា^(១) ។ ឥតីតិវដិវ-
រិវិណ្ណោចានសេ ចាសាធិណា ឧប្បត្តយកេសដ្ឋមិក្ខា រោមិ
មន្តាហិ ១ កាមកុណាហិ មសន្តដ្ឋស្ស កិយ្យោក-
ម្យា យា ឯវុតា ឥច្ឆា ឥច្ឆាភនិ^(២) មហិច្ឆតា^(៣)
មហោ សាណោ ។ មេ ។ ចិក្ខុស្ស សាណោ មយិ
វុតិ មហិច្ឆតា ។

[១១២] ឧត្ត គតមា មហិច្ឆតា ។ ឥតីតិវ-
រិវិណ្ណោចានសេ ចាសាធិណា ឧប្បត្តយកេសដ្ឋមិក្ខា
រោមិ មន្តាហិ ១ កាមកុណាហិ មសន្តដ្ឋស្ស
កិយ្យោកម្យា យា ឯវុតា ឥច្ឆា ឥច្ឆាភនិ^(២)
មហិច្ឆតា ធាតោ សាណោ ។ មេ ។ ចិក្ខុស្ស សាណោ
មយិ វុតិ មហិច្ឆតា ។

១. ឧ. រាជ្ជិកា ។ ២. ឥច្ឆាភ ។

ឧទ្ទាហរណ៍ក្នុង ធម្មបទដ្ឋកថា

[១១៣] មណ្ឌកមិវាវនៈ ចោរ មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន រិ
ដ្ឋូចាម្ពុច ។ មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន ខៃបុគ្គលមិវសន្តោស ដោយ
ចំវេជ្ជម្ពុយ វិណ្ណាពុម្ពម្ពុយ មេតាសម្បម្ពុយ ឱនិកិលាម្បម្ពុ-
យាសន្តបិក្ខា កមហា កមហា ប្រដាយកមហាភិវ ៨
មេចក្តីព្រាង្គិ កម្រេត្រិកិវេដាយមេចក្តីព្រាង្គិ មេចក្តីព្រាង្គិ
វិគ្រិលន កម្រេក កម្រេកភ្នំ ។ មេ ។ កម្រេកភ្នំវិវិច្ឆិ
មាសភាគយំនិវេ ធា មេរោចិ មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន ។

[១១៤] មណ្ឌកមិវាវនៈ ចោរ មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន រិ
មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន ខៃបុគ្គលមិវសន្តោស ដោយចំវេជ្ជម្ពុយ
វិណ្ណាពុម្ពម្ពុយ មេតាសម្បម្ពុយ ឱនិកិលាម្បម្ពុយ កមហា
កមហា ប្រដាយកមហាភិវ ៨ មេចក្តីព្រាង្គិ កម្រេ
ត្រិកិវេដាយមេចក្តីព្រាង្គិ មេចក្តីព្រាង្គិ កម្រេក កម្រេក
ភ្នំ ។ មេ ។ កម្រេកភ្នំវិវិច្ឆិ មាសភាគយំនិវេ ធា
មេរោចិ មេចក្តីព្រាង្គិវិគ្រិលន ។

បុព្វវគ្គវិញ្ញាណបិណ្ឌ

(១០៣) ឥត្ត កកម៌ សិទ្ធិ ។ យំ សិទ្ធិ

សិទ្ធិវេទនា ចតុរតនា ពានុវិយំ បរិក្ខុតតា ពានុវិក្ខុតិយំ
សំដី វុទ្ធិតិ សិទ្ធិ ។

(១០៤) ឥត្ត កកម៌ តិទ្ធិណំ ។ យំ តិទ្ធិណំ

តិទ្ធិណាយនា តិទ្ធិណាយិតត្តំ លោកុយ្យំ លោ-
កុយ្យាយនា លោកុយ្យាយិតត្តំ បុព្វកុតា សាទុ-
កម្មតា ឥទី វុទ្ធិតិ តិទ្ធិណំ ។

(១០៥) ឥត្ត កកម៌ ពាបស្សី ។ តិវេយណ្ណ-

ពា បន្តមណ្ឌលា សេនាសិវេយណ្ណលា ឥវេយស្ស វា
វុទ្ធិវេយស្ស ពាពិកមិ វា បរិក្ខុតា មណ្ឌលា
វិក្ខុសនា កេឡា បរិកេឡា តិទ្ធិកតា តិទ្ធិ-
ណំ វេយសតា ពាបស្សី ឥទី វុទ្ធិតិ ពាបស្សី ។

បុព្វវគ្គវិញ្ញាណបិណ្ឌ

(១០៦) បណ្ណាធម៌វិវាទាវ តិវេយសនាធម៌វេយស តិវេយ

ម្ហូប ។ តិវេយសនាធម៌វេយស សេចក្តីស្រឡាញ់ ការព្យាបាល
សេចក្តីឡើងវិញ្ញាណ ការប្រើប្រាស់ សេចក្តីប្រើប្រាស់ ណា ឬ
ហៅថា តិវេយសនាធម៌វេយស ។

(១០៧) បណ្ណាធម៌វិវាទាវ សេចក្តីតិរវិជ្ជា តិវេយសម្ហូប ។

ការតិរវិជ្ជា ការតិរវិជ្ជា ការតិរវិជ្ជាសេចក្តីតិរវិជ្ជា ការពេទ្យ
ការពេទ្យ ការតិរវិជ្ជាសេចក្តីពេទ្យ ការស្វែងរក តិវេយសម្ហូប
ឬ ណា ឬហៅថា សេចក្តីតិរវិជ្ជា ។

(១០៨) បណ្ណាធម៌វិវាទាវ ការយុទ្ធវិញ្ញាណ (ហ្មឹក)

តិវេយសម្ហូប ។ ការពាក់គែងបិណ្ឌ ការពាក់គែងពុទ្ធិ ការពាក់គែង
សេចក្តីសេចក្តី ការពាក់គែង ការស្តីស្តាប់ ទូរកាយធីស្តុយានត្តិ
ទូរកាយធីស្តុយានត្តិ ការពាក់គែង ការពាក់គែង ការពាក់គែង
ការពាក់គែង ការពាក់គែង ការពាក់គែង ការពាក់គែង
ការពាក់គែង ការពាក់គែង ការពាក់គែង ការពាក់គែង
ហៅថា ការយុទ្ធវិញ្ញាណ ។

អំណាចតុលាការ

[១០៦] តតួ តតហា អសភាតុត្តិ ។ មាតិ
ន មតិ ក ជេដ្ឋ ក មាតិ ក អនិយេស្ត
ន ឧបជ្ឈាយេ ក តុប្បេ ក សាវកេស្ត ក
មន្ត មន្តាតេស្ត តុប្បាចិកេស្ត វិប្បជិត្យលកាមិតា
វិបត្តិកេសាតតា អនាទិយំ អនាហរតា(៥) អតារ
វតា អប្បជិត្យវតា អយំ វុច្ឆតិ អសភាតុត្តិ ។

[១០៧] តតួ តតហា អរតិ ។ បន្តេស្ត ក
សេយសេសេស្ត អត្តាតត្តាតេស្ត ក អនិកុសលេស្ត
នាប្បេស្ត អរតិ អរតិតា អនតិរតិ អនិរិមេយា
ឧប្បណ្ឌិតា បរិកសិតា អយំ វុច្ឆតិ អរតិ ។

[១០៨] តតួ តតហា តត្ថិ ។ យា តត្ថិ
តត្ថិយេយា តត្ថិមនកតា អាលសវិ អាលសាយថា
អាលសាយិតត្ថិ អយំ វុច្ឆតិ តត្ថិ ។

[១០៩] តតួ តតហា វិជ្ជត្តា ។ យា
វេយស្ស ជ្ជត្តា វិជ្ជត្តា អាលមថា វិជ្ជតា
ម. អនិយេយា ។

អំណាចតុលាការ

[១០៦] បណ្តាធម៌វិនិច្ឆ័យោ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិមិនស្មោះស្មើ កើតឡើង
ម្តេច ។ ការកាត់យកដោយមិនអនុលោម ការប្រើប្រាស់ប្រព្រឹត្តិការ
កាត់យកវិយាប្បវិទ្ធិជាសក្រុម ការមិនអើពើ សេចក្តីមិនអើពើ សេចក្តីមិន
ពោល សេចក្តីមិនគោរពស្រី ក្នុងនាមក្តី ក្នុងឋានក្តី ក្នុងបុគ្គល
ក្នុងកិ ក្នុងមន្ត្រីក្តី ក្នុងភារាវ្យាប័និទ្ធករក្តី ក្នុងឧបជ្ឈាយក្តី ក្នុង
ប្រាជ្ញក្តី ក្នុងសាវ័កវិនិទ្ធករក្តី ក្នុងបុគ្គលដែលស្មោះត្រង់វិទ្ធករ
លាមួយក្តី ទេវញ័យ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិមិនស្មោះស្មើ ។

[១០៧] បណ្តាធម៌វិនិច្ឆ័យោ សេចក្តីមិនត្រួតអារ កើតឡើងម្តេច ។
ការមិនត្រួតអារ ការមិនត្រួតអារ សេចក្តីមិនត្រួតអារចំពោះ ពល
មិនត្រួតអារចំពោះ ការអវិជ្ជា សេចក្តីសោយសាវ័ ក្នុងនាមនាម
វិនិទ្ធករក្តី ក្នុងមតិវិនិទ្ធករ ជាតុលយជីវិតសមុបលាមួយក្តី យេ
វញ័យ សេចក្តីមិនត្រួតអារ ។

[១០៨] បណ្តាធម៌វិនិច្ឆ័យោ សេចក្តីខ្ជិលច្រអូស កើតឡើងម្តេច ។
ការច្រអូស ការច្រអូស សេចក្តីច្រអូសវិនិច្ឆ័យ ការខ្ជិល ការខ្ជិល
ភាពនៃសេចក្តីខ្ជិល យោ ទេវញ័យ សេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ។

[១០៩] បណ្តាធម៌វិនិច្ឆ័យោ សេចក្តីមិនពិត កើតឡើងម្តេច ។
ការមិនពិត ការមិនពិតវ្យាយ ការមិនពិតវេទ្យុ ការមិនពិតវេទ្យាយ

ធម៌ត្ថិកតា កថា

[១១៧] ឧត្ត តតនា លាមបា ។ លាត-
 សប្បត្តារសំលោកសេដ្ឋិស្សិតស្ស វាចិច្ចស្ស ឥច្ចប-
 មតស្ស យា មរសំ រាសិមជា លាមបា សល្ហ-
 មជា ឧល្ហមជា សឧល្ហមជា ឧត្តមជា សឧត្តម-
 ជា ឧត្តាមជា^(១) សឧត្តាមជា^(២) អនុប្បយកាលំតា
 ពតុតឡតា ឧត្តស្ថបតា បរិតឡតា អយំ វុត្តតិ
 លាមបា ។

[១១៦] ឧត្ត តតនា មេដិច្ចិកតា ។ លាត-
 សប្បត្តារសំលោកសេដ្ឋិស្សិតស្ស វាចិច្ចស្ស ឥច្ចប-
 មតស្ស យំ មរសំ ចិវត្តំ ចិវត្តុតត្ថំ ឧទាសា
 ឧទាសាមេដ្ឋំ លាមបទា មរតតា អយំ វុត្តតិ
 មេដិច្ចិកតា ។

[១១៨] ឧត្ត តតនា ចិប្បសិកតា ។

១ ១. ឧ. ឧត្តាម ។ ២ ១. ឧ. ឧត្តាម ។

ធម៌ត្ថិកតា កថា

[១១៧] បណ្ណាចេតិវិទិនាខារ សប្បត្តារសំ មេដ្ឋិប្បមុច ។
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន ចំរាជេនវេ មេដ្ឋិប្បមុច
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន

[១១៦] បណ្ណាចេតិវិទិនាខារ សាវេយាយចកំភីន មេដ្ឋិប្បមុច ។
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន
 មេដ្ឋិប្បមុច សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន សាវេយាយចកំភីន

[១១៨] បណ្ណាចេតិវិទិនាខារ សាវេយាយចកំភីន មេដ្ឋិប្បមុច ។

សិទ្ធិជំនាញ វិញ្ញាណ

[១១៧] គត្ត កតមោ សេយ្យោហមស្ម័តិ
 មាតោ ។ វិទេសត្វោ ជាតិយា កំ កេត្តេន កំ
 មោក្ខបុត្តិយេន កំ វណ្ណោហោត្តាតាយ កំ ធម្មេន
 កំ អារ្យ្យនេន កំ កម្មាយតនេន កំ សិក្សាយតនេន
 កំ វិជ្ជញ្ញនេន កំ សុត្តេន កំ មដិកាលោក កំ
 អត្តាតត្តានេន វត្តនា ពានំ ជម្លេតិ យោ ឯវុត្តោ
 តាយោ មត្តនា មត្តាតត្តំ ឧណ្ហតិ ឧណ្ហាយោ
 មយោ សម្មត្តាហា កេតុកម្យតា ចិក្ខុស្ម អយំ
 វុត្តតិ សេយ្យោហមស្ម័តិ មាតោ ។

[១១៨] គត្ត កតមោ សមិសោហមស្ម័តិ
 មាតោ ។ វិទេសត្វោ ជាតិយា កំ កេត្តេន កំ
 កោលបុត្តិយេន កំ វណ្ណោហោត្តាតាយ កំ ធម្មេន
 កំ អារ្យ្យនេន កំ កម្មាយតនេន កំ សិក្សាយ-
 តនេន កំ វិជ្ជញ្ញនេន កំ សុត្តេន កំ មដិកា-
 លោក កំ អត្តាតត្តានេន វត្តនា ពានំ ជម្លេតិ

ព្រះប្រាសាទ វិញ្ញាណ

[១១៧] បណ្ណេនមិទំវិទេនោះ សេចក្តីប្រាសាទំ អត្តប្រសិទ្ធិនំ
 គេ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលត្នក្ខៈ ក្នុងលោកនេះ ដំឡើងបានប្រ-
 ព្រឹត្តិការ ដោយជាតិក្តី ដោយគាត្រក្តី ដោយគាត់ខ្លួនជាគុណ-
 បុត្រក្តី ដោយគាត់ខ្លួនមានសម្បទាប្តីក្តី ដោយគ្រូប្រឹក្សា
 ដោយការរៀនប្តីក្តី ដោយការសិក្សា ដោយសិស្សសាស្ត្រក្តី ដោយ
 ទំព័រវិជ្ជា ដោយការចេះដឹងក្តី ដោយបញ្ញា ដោយវត្តបោក
 ប្តូរក្តី ការបិណ្ឌិយកេ ការមើលហិយកេ ការវិសេសក្តីបិណ-
 ពិយកេ លាខ្មីដិវិទ្ធ ការប្រាសាទ ភាពដូចជាទំ ការលើក
 លើក បណ្តើប្រាសាទំវិទ្ធដូចជាទំ មានសភាពយ៉ាងនេះ លោក
 សេយ្យោ យោ បណ្តើប្រាសាទំ អត្តប្រសិទ្ធិនំ ។

[១១៨] បណ្ណេនមិទំវិទេនោះ សេចក្តីប្រាសាទំ អត្តប្រសិទ្ធិនំ
 គេ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលត្នក្ខៈ ក្នុងលោកនេះ ដំឡើងបានប្រ-
 ព្រឹត្តិការ ដោយជាតិក្តី ដោយគាត្រក្តី ដោយគាត់ខ្លួនជាគុណ-
 បុត្រក្តី ដោយគាត់ខ្លួនមានសម្បទាប្តីក្តី ដោយគ្រូប្រឹក្សា
 ដោយការ
 រៀនប្តីក្តី ដោយការសិក្សា ដោយសិស្សសាស្ត្រក្តី ដោយទំព័រ
 វិជ្ជា ដោយការចេះដឹងក្តី ដោយបញ្ញា ដោយវត្តបោកប្តូរក្តី

បុព្វនិទាន លោកិយនិទាន

យោ ឯវជ្ជា ហោត មន្តាហ មញ្ញត្តំ និស្សិតិ
និស្សាមោ ជានោ សញ្ញក្កាហា កេតុកម្មកា
ទិក្ខុស្ស អយំ វុត្តតិ សនិសេហាមស្មឹតិ មារោ ។

[១០៩] តត្ថ កតហោ ហីរោហមស្មឹតិ ហោត ។

សិលកន្តោ ជនិយា វិ កោត្តោ វិ កោលវុត្តិ-
យោ វិ និស្សិតិ ហោតាម វិ ជនេន វិ អភិជ្ជិ-
យេន វិ កត្តាយករេន វិ សិច្ឆាយករេន វិ
វិជ្ជាជារេន វិ សុគេន វិ ចជិតាលោន វិ មញ្ញ-
កាវកាមេន វិ ធុតោ ឱមាទំ ជេវ្យតិ យោ ឯវជ្ជាហ
ឱហោត ឱមន្តាហ ឱមញ្ញត្តំ ហិធុតោ ឱពិធុតោ
ទិហិធុតំ អគ្គកា អគ្គវកា អគ្គមរិកា អយំ
វុត្តតិ ហិរោហមស្មឹតិ មារោ ។

បុព្វនិទាន លោកិយនិទាន

យោមិលាមោស កាមាមិលាមោស កាមិលោកិយមោស
យោមិលា យោសុត្តោហិ កកដូចងវិ សោមិកកងវិ យោ
វុត្តវុត្តិលោកិយនិទានំ កេសកាយិនីនេ លា នោលោក
យោត្តិប្រកានំ អញ្ជេតិកកេស ។

[១១០] បុព្វនិទានំ និទានំ សេច្ចិប្រកានំ អញ្ជេតិក

កាយិនីនេ កេសុចម្ពុច ។ បុត្តសត្វក្ខ កុនិលកនេ ញុន
ហេតុកាយិយ្យុប្រត្តិកាតិ ហោយ ហិក្កិ ហោយ នាត្រត្តិ ហោយ
ហោស្មាមិកុកុប្រត្តិ ហោយ ហោសិខុនកេសស្ស្យុត្តិ ហោយ
ប្រ្យុត្តិ ហោយ ហោស្មិកុកុប្រត្តិ ហោយ ហោសិកុកុ ហោយ សិស្សាសាស្ត្រ
ត្តិ ហោយ ហិក្កិនិវិវុត្តិ ហោយ ហោមេដេត្តិ ហោយ ចត្តាត្តិ ហោយ
វុត្តោកម្មុត្តិ ហោយ ប្រកានំ កេសេយ កាមប្រកានំ កេសេយ កេស
នៃសេច្ចិប្រកានំ កេសេយ កាមេស្មិកុកុ កាមេស្មិកុកុ កេស
នៃសេច្ចិកុកុ កាមេសិយកុកុ កាមេសិយកុកុ កេស
នៃសេច្ចិមិលាមោស កេសកាយិនីនេ លា នោលោក
យោត្តិប្រកានំ អញ្ជេតិកកេស ។

អធិប្បវេណី គៃត្រៃ

[១៦០] ឥន្ទ កតោ ឃេ ឃេយ្យស្ស ឃេយ្យ-
 ហេតុស្ម័តិ ហោថា ។ ឥធម្មតោ ឃេយ្យ ហោតិ
 ជាតិយា ន ភោគ្គេន ន ភោគយុត្តិយេន ន វិញ្ញា-
 ហេតុភាវយា ន ធម្មេន ន អវជ្ជានេន ន កម្ម-
 យន្តនេន ន សិច្ចាយន្តនេន ន វិជ្ជត្តានេន ន
 សុតេន ន ចរិកាវិណយេន ន អន្ធការាយនេន
 វត្តេន ហោតិ ឃេយ្យំ អន្ធនំ ធម្មតិ ឃេន តំ
 វិស្វាយ ហោតិ ធិប្បេតិ ឃេន ឃេតោ ហោថា
 អន្ធតោ មត្តាតតិ ធន្តាតិ ធន្តាហោ ធម្មា
 សម្មត្តាហោ កេតុកេត្យតា ចិត្តស្ស អយំ វត្តតិ
 ឃេយ្យស្ស ឃេយ្យហេតុស្ម័តិ ហោថា ។

[១៦១] ឥន្ទ កតោ ឃេយ្យស្ស សមិ-
 ហេតុស្ម័តិ ហោថា ។ ឥធម្មតោ ឃេយ្យ
 ហោតិ ជាតិយា ន ភោគ្គេន ន ភោគយុត្តិយេន
 ន វិញ្ញាហេតុភាវយា ន ធម្មេន ន អវជ្ជានេន
 ន កម្មាយន្តនេន ន សិច្ចាយន្តនេន ន

[១៦០] ឥន្ទ កតោ ឃេយ្យស្ស ឃេយ្យ-
 ហេតុស្ម័តិ ហោថា ។ ឥធម្មតោ ឃេយ្យ ហោតិ
 ជាតិយា ន ភោគ្គេន ន ភោគយុត្តិយេន ន វិញ្ញា-
 ហេតុភាវយា ន ធម្មេន ន អវជ្ជានេន ន កម្ម-
 យន្តនេន ន សិច្ចាយន្តនេន ន វិជ្ជត្តានេន ន
 សុតេន ន ចរិកាវិណយេន ន អន្ធការាយនេន
 វត្តេន ហោតិ ឃេយ្យំ អន្ធនំ ធម្មតិ ឃេន តំ
 វិស្វាយ ហោតិ ធិប្បេតិ ឃេន ឃេតោ ហោថា
 អន្ធតោ មត្តាតតិ ធន្តាតិ ធន្តាហោ ធម្មា
 សម្មត្តាហោ កេតុកេត្យតា ចិត្តស្ស អយំ វត្តតិ
 ឃេយ្យស្ស ឃេយ្យហេតុស្ម័តិ ហោថា ។

[១៦១] ឥន្ទ កតោ ឃេយ្យស្ស សមិ-
 ហេតុស្ម័តិ ហោថា ។ ឥធម្មតោ ឃេយ្យ
 ហោតិ ជាតិយា ន ភោគ្គេន ន ភោគយុត្តិយេន
 ន វិញ្ញាហេតុភាវយា ន ធម្មេន ន អវជ្ជានេន
 ន កម្មាយន្តនេន ន សិច្ចាយន្តនេន ន

ប្រព័ន្ធកម្ម ឯកសារប្រយោជន៍

ប្រព័ន្ធកម្ម ឯកសារប្រយោជន៍ ឬ ប្រព័ន្ធកម្ម ឯកសារប្រយោជន៍ គឺជា ប្រព័ន្ធកម្ម ឯកសារប្រយោជន៍ ដែលមាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ និង មាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ ។

[១៦២] ក្នុង ការងារ គ្រប់គ្រង ធនធាន មនុស្ស យើង ត្រូវ យល់ ដឹង ថា ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស គឺជា ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស ដែលមាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ និង មាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ ។

ប្រព័ន្ធកម្ម ឯកសារប្រយោជន៍

ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស គឺជា ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស ដែលមាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ និង មាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ ។

[១៦៣] ក្នុង ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស យើង ត្រូវ យល់ ដឹង ថា ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស គឺជា ការងារ គ្រប់គ្រង មនុស្ស ដែលមាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ និង មាន លក្ខណៈ ប្រយោជន៍ ខ្ពស់ ។

[១៦៦] ឥត្ថ កតតាមា សធិសស្ស សធិសេវា-
 ហមស្ម័គ្រិ មាណ ។ វិទេកកោត្តា សធិសេវា ហោតិ
 ជាតិយា វា កោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា
 ។ យេ ។ អញ្ញកត្តាភោន វិទ្ធាតា បរេហិ សធិសី
 អត្តាទិ ធមាតិ លោកិ វិស្សាយ អាទំ ជេឃ្យតិ
 យេវ វិស្សាយ មាណ បញ្ញតា អញ្ញត្តិ ឧត្តាតិ
 ឧត្តាមោ ធមោ សឃ្មត្តមោ កេតុកម្យតា
 វិទ្ធាស្ស រាជំ វិទ្ធាតិ សធិសស្ស សធិសេវាហមស្ម័គ្រិ
 មាណ ។

[១៦៧] ឥត្ថ កតតាមា សធិសស្ស ហិទេ-
 ហមស្ម័គ្រិ មាណ ។ វិទេកកោត្តា សធិសេវា ហោតិ
 ជាតិយា វា កោត្តេន វា កោលបុត្តិយេន វា
 ។ យេ ។ អញ្ញកត្តាភោន វិទ្ធាតា បរេហិ ហិទិ អត្តាទិ
 ធមាតិ លោកិ វិស្សាយ ឧបាទំ ជេឃ្យតិ

[១៦៨] បណ្ណាចមិភិទិវារា មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក
 តេ ថា អញ្ញស្ម័គ្រិកេ ភីដ្ឋេម្ពេន ។ បុត្តលក្ខខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ជាអ្នកស្ម័គ្រិកេ ដោយជំនុំ ដោយគាត្រត្តិ ដោយភាព
 ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងបុត្រត្តិ ។ យេ ។ ដោយវិគ្គលាម្មយត្តិ កម្មល្ម័ខ្ពង់ខ្ពស់ ថា
 មេត្តិវិទេវាវិ បុត្តលាភាញ្ញិកិភោនិប្បប្រត្តិក្កេវ ប្រោសប្រៀម
 ប្រៀមកម្មល្ម័ខ្ពង់ខ្ពស់ ថា មេត្តិវិទេវាវិវារា កាមមីលភិយ យេវ
 មេលភិយ ភាវិទាមេចត្តិមីលភិយ កាមម្មីវិទ្ធា កតាប្រោសិទ
 ភាវដ្ឋេនាទិ កាមមីកំភាស មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក យេ
 សាភាសិវិទេវ យា យេហាវា មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក
 តេ ថា អញ្ញស្ម័គ្រិកេ ។

[១៦៩] បណ្ណាចមិភិទិវារា មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក
 ថា អញ្ញស្ម័គ្រិកេ ភីដ្ឋេម្ពេន ។ បុត្តលក្ខខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ជាអ្នកស្ម័គ្រិកេ ដោយជំនុំ ដោយគាត្រត្តិ ដោយភាព
 ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងបុត្រត្តិ ។ យេ ។ ដោយវិគ្គលាម្មយត្តិ កម្មល្ម័ខ្ពង់ខ្ពស់ ថា
 មេត្តិវិទេវាវិវារា បុត្តលាភាញ្ញិកិភោនិប្បប្រត្តិក្កេវ ប្រោសប្រៀម
 ប្រៀមកម្មល្ម័ខ្ពង់ខ្ពស់ ថា មេត្តិវិទេវាវិវារា កាមមីលភិយ យេវ
 មេលភិយ ភាវិទាមេចត្តិមីលភិយ កាមម្មីវិទ្ធា កតាប្រោសិទ
 ភាវដ្ឋេនាទិ កាមមីកំភាស មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក យេ
 សាភាសិវិទេវ យា យេហាវា មេចត្តិប្រកាសិបប្បស្ថាស្ម័គ្រិក
 តេ ថា អញ្ញស្ម័គ្រិកេ ។

ប្រជុំស្តីប្រកាស ឯកសារស្តីប្រកាស

[១២៧] គុក្ខ កតតោ ហិទស្ស ហិទស្សិកំ-
ហេតុស្មីតិ មាតេ ។ ឥទេកថោ ហិទេ ហេតិ ជាតិយា
នំ កោត្តេ នំ កោលមុត្តិយេន ។ ។ មេ ។ មន្ត្រីករាណេ វត្ថុនា បរេហំ សនិសំ
មន្ត្រីនំ មហានិ សោ នំ ទិស្សនយ ខានិ
ហិទ្ធកិ យោ វិវុទោ មាតេ ចត្វាថា មន្ត្រីកុ
ឧត្តានំ ឧត្តានោ ធាតា សម្បត្តិយោ កេតុក-
ច្យតា ទិស្សនយ អយំ វុត្តិ ហិទស្ស សនិសា-
ហេតុស្មីតិ មាតេ ។

[១២៨] គុក្ខ កតតោ ហិទស្ស ហិទេហេតុស្មីតិ
ហេតេ ។ ឥទេកថោ ហិទេ ហេតិ ជាតិយា
នំ កោត្តេ នំ កោលមុត្តិយេន ។ ។ មេ ។
មន្ត្រីករាណេ វត្ថុនា បរេហំ ហិទំ មន្ត្រីនំ មហានិ

ប្រជុំស្តីប្រកាស ឯកសារស្តីប្រកាស

[១២៧] បណ្ណាមមំពាំងនោះ សេចក្តីប្រកាស ខែបុគ្គល
ចោកចាត់នេះ ជា អញ្ជើស្តីនឹង អើដូចម្តេច ។ បុគ្គលក្នុងខ្លះ ក្នុង
លោកនោះ ជាម្នាក់ចោកចាត់នេះ ដោយជាតិក្តី ដោយសេចក្តី
ដោយកាលនៃខ្លួនចោកចាត់នេះ ។ មេ ។ ដោយក្តីលាមួយក្តី អប្ប
ប្បដក ជា ស្តីនឹងដទៃទៀត បុគ្គលនោះ ញ៉ាំងមានវិញ្ញាប្រតិភូនោះ ព្រោះ
កម្រិតយុទ្ធការក្នុងខ្លួនចោក ជា ស្តីនឹងដទៃទៀតនោះ ការដើរដោយ
កតតោចំណាយ កាលនៃសេចក្តីមើលដោយ ការផ្នែកវិញ ការប្រក-
បើច កាលដូចជានេះ កាលលើកតំណាង សេចក្តីប្រកាសនៃមន្ត្រីដូចជាដទៃ
កាលលោកយ៉ាងនេះ លា មេ ។ ហេតុនេះ សេចក្តីប្រកាសនៃបុគ្គល
ចោកចាត់នេះ ជា អញ្ជើស្តីនឹង ។

[១២៨] បណ្ណាមមំពាំងនោះ សេចក្តីប្រកាស ខែបុគ្គល
ចោកចាត់នេះ ជា អញ្ជើចោកចាត់នេះ អើដូចម្តេច ។
បុគ្គលក្នុងខ្លះ ក្នុងលោកនោះ ជាម្នាក់ចោកចាត់នេះ ដោយជាតិ
ក្តី ដោយសេចក្តី ដោយកាលនៃខ្លួនចោកចាត់នេះ ។ មេ ។
ដោយក្តីលាមួយក្តី អប្បល្មំខ្លួនចោក ជា ចោកចាត់នឹងដទៃទៀត

អង្គប្រជុំទី ១២

យោង តាម វិស័យ ទំនាក់ ទំនង យោង ឯកសារ
 ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង យោង ទំនាក់ ទំនង
 ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង អង្គប្រជុំ អង្គប្រជុំ
 ទំនាក់ ទំនង យោង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង

[១៤៤] ឧត្ត គណៈ នាយក ។ យោង ទំនាក់

អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង

[១៤៥] ឧត្ត គណៈ នាយក ។ យោង ទំនាក់

យោង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង

អង្គប្រជុំទី ១៣

បុគ្គលនោះ ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង
 គ្នា ដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង
 គ្នា ដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង
 គ្នា ដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង
 គ្នា ដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង
 គ្នា ដែល ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង កម្មវិធី ប្រកួតប្រជែង ប្រកួតប្រជែង

[១៤៦] បុគ្គលនោះ ក៏ដូចគ្នា ។

អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង

[១៤៧] បុគ្គលនោះ ក៏ដូចគ្នា ។

យោង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង
 អង្គប្រជុំ ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង ទំនាក់ ទំនង

បទព្រះបិណ្ឌ បរមវិទូស

រោមតាយ ១ រោម ៧ សត្វាយ ១ រោម ៧ សម្ពិទ្ធិមុនុ
 ១ រោម ៧ វិញ្ញាណ អស្មិតិ ឋានោ អស្មិតិ ធម្មា
 អស្មិតិ អនុសាយោ យោ ឯវុតោ ឋានោ មត្តាធា
 អត្តិមន្តិ ឧណ្ហតិ ឧណ្ហាយោ ធម្មោ សម្មាសារោ
 ធម្មតុកម្មតា វិនុស្ស អយំ វុត្តតិ អស្មិឋានោ ។
 [១៣៩] ឧត្ត គុកាយ មិច្ឆាឋានោ ។ វិទេ-
 មវិច្ឆា ចាមាគោ ៧ តត្តាយតទេន ចាមតោ ៧
 រសិវ្ហាយតទេន ចាមតោ ៧ វិច្ឆិដ្ឋានោ ចាមតោ
 ៧ កុដោ ចាមតោ ៧ បដិគារណោ ចាមតោ
 ៧ រសិលោ ចាមតោ ៧ វិគោ ចាមតោ ៧
 រសិលត្រាម ចាមតាយ ៧ វិគិយោ អត្តាធម្មតទេន
 វុត្តោ អាមិ រោម្មតិ យោ ឯវុតោ ឋានោ មត្តាធា
 អត្តិមន្តិ ឧណ្ហតិ ឧណ្ហាយោ ធម្មោ សម្មាសារោ
 ធម្មតុកម្មតា វិនុស្ស អយំ វុត្តតិ មិច្ឆាឋានោ ។

បទព្រះបិណ្ឌ បរមវិទូស

សេចក្តីប្រកាន់ ក្នុងវិទេន ។ រោម ៧ ក្នុងសត្វា ។ រោម ៧
 សត្តរតាំងឡាយ ។ រោម ៧ ក្នុងវិញ្ញាណ ៧ អញ្ញាន រោម្មតទេន
 វិនុស្ត ក្នុងវិញ្ញាណ ៧ អញ្ញាន អនុសយ ក្នុងវិញ្ញាណ ៧ អញ្ញាយ
 កាប្រកាន់ កាសប្រកាន់ កាវិនិសេចក្តីប្រកាន់ កាវិនិវិនិច្ឆ កាវា-
 ប្រាណ កាសត្តដាវន់ កាសលីកត្តស រោម្មតទេន វិនុស្តដុត
 ក្នុង វិនុស កាវិសត្តសៈ ណ រោមរោម ។ រោម្មតទេន
 ៧ អញ្ញាន ។
 [១៤០] ចត្តាធម៌វិនិច្ឆា រោម្មតទេន វិនុស វេទ្ត
 ប្រោ ។ ក្នុងសត្វកុម ក្នុងលោកនៈ ញាតិពានៈ ឱប្រច្រៀម
 ដោយការវិនិច្ឆិលមក ដោយសិល្បសាស្ត្រដ៏លាមក ដោយវិទ្យា
 វិនិច្ឆិលមក ដោយការវេទ្តិលមក ដោយចង្ហាន់លោម
 ក្តី ដោយសិល្បដ៏លាមក ដោយវិនុដ៏លាមក ដោយសីលវិនុ
 ដ៏លាមក ដោយវិនុដ៏លាមក ដោយវិនុណាមយ្យក្តី កាប្រកាន់
 កាសប្រកាន់ កាវិនិសេចក្តីប្រកាន់ កាវិនិវិនិច្ឆ កាសប្រាណ
 កាសត្តដាវន់ កាសលីកត្តស រោម្មតទេន វិនុសត្តដុតក្នុង
 វិនុស វិនុស កាវិសត្តសៈ ណ រោមរោម ។ រោម្មតទេន
 ៧ រោម្មតទេន វិនុស ។

អំពាវនាវ កែប្រែ

(១៣៦) តន្ត កតហោ ញាតិវិគត្តោ ។

ញាតតោ វរវត្ត ភេហសិគោ តត្តោ វិគត្តោ

។ មេ ។ មិច្ឆាសង្កប្បោ អយំ វុច្ចតិ ញាតិវិគត្តោ ។

(១៣៧) តន្ត កតហោ ជនេនវិគត្តោ ។

ជនេនំ វរវត្ត ភេហសិគោ តត្តោ វិគត្តោ ។ មេ ។

មិច្ឆាសង្កប្បោ អយំ វុច្ចតិ ជនេនវិគត្តោ ។

(១៣៨) តន្ត កតហោ មមវិគត្តោ ។

បុត្តវភាវិតា បដិសំ យុត្តោ វ ធម្មិកតប្បដិសំ យុត្តោ

វ ភេហសិគោ តត្តោ វិគត្តោ ។ មេ ។ មិច្ឆា-

សង្កប្បោ អយំ វុច្ចតិ មមវិគត្តោ ។

(១៣៩) តន្ត កតហោ មកលុយតា បដិសំ-

យុត្តោ វិគត្តោ ។ វិទកតោ តិហិសំ វិសាដោ

វិហោតិ សហធម្មិ សហសោតិ សុវតេសុ សុខិតា

អំពាវនាវ កែប្រែ

(១៣៦) បណ្តាធម៌ព័ន្ធនោះ សេចក្តីទឹកដល់ដូចគ្នា គឺ ក្រែង

ក្រែង ។ សេចក្តីទឹក សេចក្តីដង្ហើម ។ មេ ។ សេចក្តីត្រូវដំឡូង

កស្រ្តយន្តវដ្តៈ គឺតាមគុណ ៥ ប្រាណូក្ខត្តាតិ នេះហៅថា សេចក្តី

ទឹកដល់ញាតិ ។

(១៣៧) បណ្តាធម៌ព័ន្ធនោះ សេចក្តីទឹកដល់ជនេន គឺដូច

ក្រែង ។ សេចក្តីទឹក សេចក្តីដង្ហើម ។ មេ ។ សេចក្តីត្រូវដំឡូង

កស្រ្តយន្តវដ្តៈ គឺតាមគុណ ៥ ប្រាណូជនេន នេះហៅថា សេចក្តី

ទឹកដល់ជនេន ។

(១៣៨) បណ្តាធម៌ព័ន្ធនោះ សេចក្តីទឹកដល់ការទំនេរស្តាប់ គឺ

ដូចក្រែង ។ សេចក្តីទឹក សេចក្តីដង្ហើម ។ មេ ។ សេចក្តីត្រូវដំឡូង

កស្រ្តយន្តវដ្តៈ គឺតាមគុណ ៥ ទំនេរប្រកបដោយអំតិដែលបុគ្គលប្រើ

ការងារយកម្រក្តី ប្រកបដោយទិដ្ឋិក្តី នេះហៅថា សេចក្តីទឹកដល់

ការទំនេរស្តាប់ ។

(១៣៩) បណ្តាធម៌ព័ន្ធនោះ សេចក្តីទឹកប្រកបដោយសេចក្តីអាណិត

កស្រ្តយន្តវដ្តៈ គឺដូចក្រែង ។ គិតពួកខ្លះ គុណនោះ នៅច្របូក

ច្របូកដោយប្រកបដោយ សេចក្តីត្រេកអរជាមួយគ្នា មានសេចក្តីសាត

ជាមួយគ្នា កាលបើប្រកបដល់ខ្លះសេចក្តីសុខ ខ្លះទឹកដល់ខ្លះសេចក្តីសុខ

អំណាចតុលាការ

(១៤៨) គន្ធី ភាគនា សស្ស្តវិនិច្ឆ័យ ។ សស្ស្ត-
យោ អន្តរា ច លោកោ ចាតិ យា ឯវក្កនា វិនិច្ឆ័យ
វិនិច្ឆ័យកំ ។ មេ ។ វិបរិយេសត្តាមោ អយំ វុត្តតិ
សស្ស្តវិនិច្ឆ័យ ។ គន្ធី ភាគនា ឧប្បន្តវិនិច្ឆ័យ ។ ឧប្ប-
ន្តវិនិច្ឆ័យកំ ។ មេ ។ វិបរិយេសត្តាមោ អយំ
វុត្តតិ ឧប្បន្តវិនិច្ឆ័យ ។

(១៤៩) គន្ធី ភាគនា អន្តរា វិនិច្ឆ័យ ។ អន្តរា
អន្តរា ច លោកោ ចាតិ យា ឯវក្កនា វិនិច្ឆ័យ
វិនិច្ឆ័យកំ ។ មេ ។ វិបរិយេសត្តាមោ អយំ វុត្តតិ
អន្តរា វិនិច្ឆ័យ ។ គន្ធី ភាគនា អន្តរា វិនិច្ឆ័យ ។
អន្តរា អន្តរា ច លោកោ ចាតិ យា ឯវក្កនា
វិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យកំ ។ មេ ។ វិបរិយេសត្តាមោ អយំ
វុត្តតិ អន្តរា វិនិច្ឆ័យ ។

(១៥០) គន្ធី ភាគនា បុព្វប្បន្តវិនិច្ឆ័យ ។ បុព្វប្ប-
ន្តវិនិច្ឆ័យ យោ ឧប្បន្តវិនិច្ឆ័យ វិនិច្ឆ័យកំ ។ មេ ។
វិបរិយេសត្តាមោ អយំ វុត្តតិ បុព្វប្បន្តវិនិច្ឆ័យ ។

អំណាចតុលាការ

(១៥១) បណ្ណាធម៌វាជិវនាម វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ។ វេទ្ឋ-
វិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។ មេ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ក្នុងការស្រាវជ្រាវ
លោកោយាជិវនាម ណា ថា ខ្លួនក្តី លោកក្តី ទៀង មេ
លោកោ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ។ បណ្ណាធម៌វាជិវនាម វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ វិ
វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។ មេ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ក្នុង
ការស្រាវជ្រាវ លោកោយាជិវនាម ណា ថា ខ្លួនក្តី លោកក្តី
វិណិច្ឆ័យ មេលោកោ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ។

(១៥២) បណ្ណាធម៌វាជិវនាម អន្តរាវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។
វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។ មេ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ក្នុងការស្រាវជ្រាវ
លោកោយាជិវនាម ណា ថា ខ្លួនក្តី លោកក្តី មេលោកោ
មេលោកោ អន្តរាវិនិច្ឆ័យ ។ បណ្ណាធម៌វាជិវនាម អន្តរាវិនិច្ឆ័យ វិ
វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។ មេ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ក្នុង
ការស្រាវជ្រាវ លោកោយាជិវនាម ណា ថា ខ្លួនក្តី លោកក្តី
វិណិច្ឆ័យ មេលោកោ អន្តរាវិនិច្ឆ័យ ។

(១៥៣) បណ្ណាធម៌វាជិវនាម បុព្វប្បន្តវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។
វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ វិណិច្ឆ័យ ។ មេ ។ វេទ្ឋវិនិច្ឆ័យ ក្នុងការស្រាវជ្រាវ
ណា លោកោយាជិវនាម មេលោកោ បុព្វប្បន្តវិនិច្ឆ័យ ។

បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា

ឈ្មោះ ក្រុមប្រឹក្សា អសោវត្ថំ ។ កាយិកោ វិវិក្កិមា
ករសិរិកោ វិវិក្កិមោ កាយិកាវិវិក្កិមា វិវិក្កិមា
សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ សទ្ធិធម្មិ ធុស្ស័យ្យិ អសោវត្ថំ ។

[១៧៧ : ឧត្ត ក្រុមប្រឹក្សា អសោវត្ថំ ។ យោ សា
សិវា អន្តរា កត្តិសា បរាគម្មតា បរាសិវត្ថំ
លោកសាមញ្ញ អសោវត្ថំសិវត្ថំកា ករាប្បិ ភិវិ
កាសិកា យោតិ យោ ឧត្ត អស្សាភិកា អស-
មិលភិកា ធុស្សាភិកា សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ ។
ឧត្ត ក្រុមប្រឹក្សា អប្បជិសន្តារោ ។ ធម្ម បដិសន្តារោ
កមិសប្បជិសន្តារោ ច. ឧប្បជិសន្តារោ ច សិល-
កេត្តោ អប្បជិសន្តារោ យោតិ កមិសប្បជិ-
សន្តារោ ភិ ឧប្បជិសន្តារោ ភិ អយំ វុត្តិ
អប្បជិសន្តារោ ។

បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា

បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា អសោវត្ថំ ក្រុមប្រឹក្សា ។ កាយិកោ
ករសិរិកោ វិវិក្កិមោ កាយិកាវិវិក្កិមា វិវិក្កិមា
សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ សទ្ធិធម្មិ ធុស្ស័យ្យិ អសោវត្ថំ ។

[១៧៧ : បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា អសោវត្ថំ ក្រុមប្រឹក្សា ។
កាយិកោ ករសិរិកោ វិវិក្កិមោ កាយិកាវិវិក្កិមា វិវិក្កិមា
សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ សទ្ធិធម្មិ ធុស្ស័យ្យិ អសោវត្ថំ ។
បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា អសោវត្ថំ ក្រុមប្រឹក្សា ។ កាយិកោ
ករសិរិកោ វិវិក្កិមោ កាយិកាវិវិក្កិមា វិវិក្កិមា
សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ សទ្ធិធម្មិ ធុស្ស័យ្យិ អសោវត្ថំ ។
បុព្វបទក្នុង ទុក្ខវិទ្យា អសោវត្ថំ ក្រុមប្រឹក្សា ។ កាយិកោ
ករសិរិកោ វិវិក្កិមោ កាយិកាវិវិក្កិមា វិវិក្កិមា
សំ វុត្តិ អសោវត្ថំ សទ្ធិធម្មិ ធុស្ស័យ្យិ អសោវត្ថំ ។

បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ បុគ្គលោ

ភត្តុ ហេតុណ ហោដិទេ ឧមត្តញ្ញាតា ។ វិនិច្ឆយន្ត
អប្បដិសត្ថំ អយោធិសា អាហារំ អាមាហវតិ
យោយ មនាយ មណ្ឌាយ វិភូសយ យោ តត្ត
វសន្តុដ្ឋិតា ឧមត្តញ្ញាតា អប្បដិសត្ថំ ហោជិទេ
អយំ វុត្តនិ ហោដិទេ ឧមត្តញ្ញាតា ។

(១៨៣) ភត្តុ ភត្តមំ អុត្តស្សដ្ឋំ ។ យោ
បុស្សតំ អនុស្សតំ អប្បដិស្សតំ អស្សតំ អសាវណតា
ហោហណតា វេណាមគតា សប្បសទតា វិនិ វុត្តនិ
អុត្តស្សដ្ឋំ ។ ភត្តុ ភត្តមំ អសម្បជញ្ញំ ។ យំ
អត្តាណំ អនស្សដំ ។ យេ ។ អវិជ្ជាវន្តំ ខោហោ
អនុសវម្មលំ វិនិ វុត្តនិ អសម្បជញ្ញំ ។

(១៨៤) ភត្តុ ភត្តមា សីលវិបត្តិ ។
យាយិកោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ
ណា យិកា វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ អយំ វុត្តនិ
សីលវិបត្តិ សត្វម្យំ ធុស្ស្យល្យំ សីលវិបត្តិ ។

បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ បុគ្គលោ

បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ ភត្តុភត្តមំ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ ភត្តុភត្តមំ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។

(១៨៧) បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ ភត្តុភត្តមំ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។

(១៨៨) បុព្វក្ខន្ធាយ្យំ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។
វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ វិនិក្ករោ ។ វិនិក្ករោ ។

អធិប្បវេណី វិញ្ញាណ

ឥត កតតោ ធិដ្ឋវិមត្តិ ។ ធីត្តិ ធិដ្ឋិ ធីត្តិ ធីដ្ឋិ ។ ឃេ ។
យេ ឥមញ្ច លោកិ មវត្ស លោកិ សយំ វេទិញ្ញា
សដ្ឋិកត្តា មវេទន្តិកិ យោ វិវុទោ ធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិកតិ
។ ឃេ ។ វិមវិយេសត្តាមោ វយំ វុត្តិ ធិដ្ឋិមត្តិ
សទ្ធាបិ ធិត្តាធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិមត្តិ ។

[១៥៧] ឥត កតតំ អដ្ឋង្គិ សញ្ញាដំ ។
បញ្ចោរម្ភាភិយាធិ សញ្ញាដំ ធាធិ អដ្ឋង្គិ សញ្ញាដំ ។
មត្តុត្តាភិយាធិ សញ្ញាដំ ធាធិ តតិក្ខា សញ្ញាដំ ។
វុត្តិ ។

[១៦០] ឥត កតតាធិ វិណិ វាតុសលម្ភ-
លាធិ ។ លោភោ លោភោ លោភោ ។ ឥត កត-
តោ លោភោ ។ យោ វាតោ សាវតោ អដ្ឋវយោ
អដ្ឋវយោ ធីត្តិ ធីត្តិកតោ ធីត្តិស្មុ ហារតោ

អធិប្បវេណី វិញ្ញាណ

បណ្ណាធិតំវិនិយោ វិច្ឆិវិច្ឆិវិ កើត្តិមម្ពុ ។ វិដ្ឋិ វិណិវិ
វិដ្ឋិ ។ ឃេ ។ សេច្ឆិប្រកាដំ ត្តិសាវត្សវិកតុស ធាតុសោ
យោវេ លោ ថា ភាវវេលច្ឆុសត្សរោយ មិនមានលោ ធា
បូតា មិនមានលោ ។ ឃេ ។ ត្តិសាមណប្រាប្បតិ វិសេស្ស
ធាតុច្ឆុសវិលោកៈនេនេន ត្តិលោកវិដ្ឋិ ដោយច្ឆុស ធាតុច្ឆុស
វេលច្ឆុស មិនមាន ។ នេយោថា វិច្ឆិវិច្ឆិវិ ស្ស្សិវិច្ឆិវិ
វិដ្ឋិវិ វិណិវិ វិច្ឆិវិវិដ្ឋិវិ ។

[១៥៧] បណ្ណាធិតំវិនិយោ សញ្ញាដំ ធាតុវិ កើត្តិ
មម្ពុ ។ សញ្ញាដំ ថា វិណិវិកតុស យោថា សញ្ញាដំ
ធាតុវិ សញ្ញាដំ ថា វិណិវិកតុស យោថា សញ្ញាដំ
ធាតុវិ ។

ធី ច្ឆាវិច្ឆិ ២ ។

[១៦០] បណ្ណាធិតំវិនិយោ អតុសលម្ភ ធា កើត្តិមម្ពុ ។
លោភោ លោភោ លោភោ ។ បណ្ណាអតុសលម្ភ ធា លោភោ
កើត្តិមម្ពុ ។ អប្រេត អប្រេតវិសេ វេច្ឆិប្រកាស សេច្ឆិ
វេច្ឆិប្រកាស សេច្ឆិវិសេ វេច្ឆិប្រកាស អប្រេតវិវិច្ឆិ

អតីតប្រយោគ កែត្រួត

សុត្តន្តបិដក ពហុយោ មោហោ ។ ទុក្ខត្ថ អត្តាណំ
 បុព្វុសមុទយេ អត្តាណំ ទុក្ខានិរោទេ អត្តាណំ
 បុព្វុនិរោទតាមិច្ឆាយា ធម្មិមាយ អត្តាណំ បុព្វុន្ត
 អត្តាណំ អបរទ្ឋ អត្តាណំ បុព្វុន្តាបរទ្ឋ អត្តាណំ
 កំណេត្តយតាមមិច្ឆុសមុច្ឆ្យទ្រុសុ ទអេសុ អត្តាណំ
 យំ មិច្ឆនំ អត្តាណំ អទស្សនំ ។ ពេ ។ អវិជ្ជាលភ្នំ
 មោហោ អកុសលមូលំ អយំ វុច្ឆនិ មោហោ ។
 ទតាមិ តីណំ អកុសលមូលានិ ។

[១២៨] តត្ថ តតមេ តយេ អកុសលវិតត្តា ។
 តាមវិតត្តា ព្យាបាទវិតត្តា វិហិតវិតត្តា ។
 តត្ថ តតមោ តាមវិតត្តា ។ តាមយ្យជិសិយុត្តា
 តត្តា វិតត្តា ។ ពេ ។ មិច្ឆាសង្កម្មោ អយំ
 វុច្ឆនិ តាមវិតត្តា ។ តត្ថ តតមោ ព្យាបាទវិ-
 តត្តា ។ ព្យាបាទយ្យជិសិយុត្តា តត្តា វិតត្តា
 ។ ពេ ។ មិច្ឆាសង្កម្មោ អយំ វុច្ឆនិ ព្យាបាទវិតត្តា ។

អតីតប្រយោគ កែត្រួត

បណ្ដាអកុសលមូលតាំង ព ទោះ មោហា តើដូចម្ដេច ។ មេដ្ឋមេដ្ឋ
 ដឹងក្នុងក្នុង សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុងហេតុដែលនាំឱ្យតិកត្ត មេដ្ឋមេដ្ឋ
 ដឹង ក្នុងការវាស់វែងក្នុង សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុងទិដ្ឋភាពជាអំណើយស្ដីលើ
 វាលក្ខន្ធ សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុងទិដ្ឋភាពនាដើម សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុង
 ទិដ្ឋភាពក្នុង សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុងទិដ្ឋភាពនាដើម និងទិដ្ឋភាពក្នុង
 សេចក្ដីមិនដឹង ក្នុងទិដ្ឋភាពក្នុង ដែលតើត្រូវបានប្រយោជន៍
 ទោះជាមួយ សេចក្ដីមិនដឹង សេចក្ដីមិនយល់ ។ ពេ ។ គន្លឹះតិរិវ្រា
 សេចក្ដីវិជ្ជន៍ ឫសគល់នៃអកុសល មានសភាពយ៉ាងនេះ ណា ទេ
 យោង មោហា ។ ទេ ។ អកុសលមូល ព ។

[១២៩] បណ្ដាអតីតវិគត្ថ អកុសលវិតត្ថ ព តើដូច
 ម្ដេច ។ តាមវិតត្ថ ១ ព្យាបាទវិតត្ថ ១ វិហិតវិតត្ថ ១ ។ បណ្ដា
 អកុសលវិតត្ថ តាំង ព ទោះ តាមវិតត្ថ តើដូចម្ដេច ។ សេចក្ដីត្រិះ
 រិះ សេចក្ដីវិជ្ជន៍ប្រកបដោយតាម ។ ពេ ។ សេចក្ដីត្រិះរិះខុស ទេ
 យោង តាមវិតត្ថ ។ បណ្ដាអកុសលវិតត្ថ តាំង ព ទោះ ព្យាបាទ-
 វិតត្ថ តើដូចម្ដេច ។ សេចក្ដីត្រិះរិះ សេចក្ដីវិជ្ជន៍ប្រកបដោយ
 ព្យាបាទ ។ ពេ ។ សេចក្ដីត្រិះរិះខុស ទេ យោង ព្យាបាទវិតត្ថ ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យុ

[១៦៧] តត្ថ កតមេ តយោ វាសវា ។
 យាយាសវា ភវាសវា អវិជ្ជាសវា ។ តត្ថ កតមេ
 យាយាសវា ។ យោ កាមាសុ កាមច្ឆាត្ថា ។ មេ ។
 យោមជ្ឈិកសាទី អយំ វុទ្ធិតិ កាមាសវា ។ តត្ថ
 កតមេ ភវាសវា ។ យោ កាមសុ អវិជ្ជា
 ។ មេ ។ កាមជ្ឈិកសាទី អយំ វុទ្ធិតិ ភវាសវា ។
 តត្ថ កតមេ អវិជ្ជាសវា ។ ទុក្ខេ អត្តាណិ
 វិមេ ។ អវិជ្ជាលន្តិ មោហា វាសុសលម្ចាស់ អយំ
 វុទ្ធិតិ អវិជ្ជាសវា ។ ធមេ តយោ វាសវា ។

[១៦៨] តត្ថ កតមាចំ តីណិ សញ្ញាដបាទិ ។
 សញ្ញាយនិដ្ឋិ វិចិត្រា សីលទ្ធកមរាមាសា ។ តត្ថ
 កតមា សញ្ញាយនិដ្ឋិ ។ ឥធម មស្សុភវ មុត្តជ្ឈា
 អវិយាទិ អនេស្សរិ អវិយេធម្មស្ស អាការិកា
 អវិយេធម្ម អវិជិតោ សម្មវិសាទិ អនេស្សរិ សម្មុ-
 វិលេធម្មស្ស អាការិកា សម្មវិសេធម្ម អវិជិតោ វុទ្ធិ

អភិធម្មបិដក វិទ្យុ

[១៦៩] បណ្ណាធមិចាំងនោះ ភាសាៈ ៧ កើតម្ដេច ។
 ភាសាៈ ១ ភាសាៈ ១ អវិជ្ជាសាៈ ១ ។ បណ្ណាភាសាៈ ខាង ៧ នោះ
 ភាសាៈ កើតម្ដេច ។ មេចក្ដីពេញចិត្តនឹងកាយ ក្នុងកាយវិជ
 ក្កាយ ។ មេ ។ មេចក្ដីផ្ដល់ក្នុងកាយ ឆា ទេរេចេច ៧ ភាសា-
 សាៈ ។ បណ្ណាភាសាៈ ខាង ៧ នោះ ភាសាៈ កើតម្ដេច ។
 មេចក្ដីពេញចិត្តនឹងកាយ ក្នុងកាយវិជក្កាយ ។ មេ ។ មេចក្ដីផ្ដល់
 ក្នុងកាយ ឆា ទេរេចេច ភាសាៈ ។ បណ្ណាភាសាៈ ខាង ៧
 នោះ កើតម្ដេច ។ មេចក្ដីមិននឹងក្នុងក្កាយ ។ មេ ។
 ក្នុងកាយវិជ មេចក្ដីផ្ដល់ ក្នុងកាយវិជក្កាយ ទេរេចេច
 កើតម្ដេច ។ មេ ភាសាៈ ៧ ។

[១៧០] បណ្ណាធមិចាំងនោះ សញ្ញាដបាទិ ៧ កើតម្ដេច ។
 សញ្ញាយនិដ្ឋិ ១ វិចិត្រា ១ សីលទ្ធកមរាមាសាៈ ១ ។ បណ្ណាសញ្ញាដបាទិៈ
 ខាង ៧ នោះ សញ្ញាយនិដ្ឋិ កើតម្ដេច ។ មុត្តជ្ឈនក្កាយនោះ
 ជាអករិយបុគ្គល មិនទាន់ជួបប្រទះនឹងក្ដីព្រះអរិយៈ មិនទាន់
 វិភិតច្រកច្រកស្រព្វនោះ មិនទាន់ទទួលបាននូវមហិមាស្រព្វនោះ មិនទាន់
 ជួបប្រទះនឹងក្ដីសុភវស្ស មិនទាន់ស្រព្វនូវមហិមាស្រព្វនោះ មិន
 ទាន់ទទួលបាននូវមហិមាស្រព្វនោះ វិភិតច្រកច្រកស្រព្វនូវមហិមាស្រព្វនោះ ជាអករិយ

ប្រាជ្ញាបិណ្ឌ ភិណ្ឌបិណ្ឌ

ឧត្ត កតតោ ប្រាជ្ញាបិណ្ឌសយា ។ សស្ស្តោ
 លោកោតិ វា មសស្ស្តោ លោកោតិ វា ។ មេ ។
 មេវ យោតិ ១ ១ យោតិ គយកតោ បាដ្ឋុលោតិ
 វា យា ឃរុយា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិតតិ ។ មេ ។ វិបវិយេ-
 សត្តោយោ អយំ វុដ្ឋតិ ប្រាជ្ញាបិណ្ឌសយា ។ ឧត្ត
 កតតោ កាមេសយា ។ កាមភាសា គាមេកត្តិ
 មគ្គុសលំ កាយកត្តិ វិជីកត្តិ មាណកត្តិ អយំ
 វុដ្ឋតិ កាមេសយា ។ ឧត្ត កតតោ កាមេសយា ។
 អវិលោ គាមេកត្តិ មគ្គុសលំ កាយកត្តិ វិជីកត្តិ
 មាណកត្តិ អយំ វុដ្ឋតិ កាមេសយា ។ ឧត្ត កតតោ
 ប្រាជ្ញាបិណ្ឌសយា ។ អន្តត្តាហិតា ទិដ្ឋិ គាមេកត្តិ
 មគ្គុសលំ កាយកត្តិ វិជីកត្តិ មាណកត្តិ អយំ
 វុដ្ឋតិ ប្រាជ្ញាបិណ្ឌសយា ។ ឧត តំស្សោ ឃសយា ។

ប្រាជ្ញាបិណ្ឌ ភិណ្ឌបិណ្ឌ

បណ្ណកាវិស្វនិកតំ ឆ ខោះ កាវិស្វនិកប្រាជ្ញាបិណ្ឌ វិបវិយេស្ស្ត ។
 ទិដ្ឋិ មំណវិសិទ្ធិ ។ មេ ។ សេចក្តីប្រកាស ក្នុងការស្រវឹងស្រវា
 មាសកាលយំនិរេ លា ដូច្នោះ ថា លោកាទៀន្ទះ យា លោកិរេ
 ទៀន្ទះ ។ មេ ។ ថា សត្វ ទាត់ដុំដំបើសេចក្តីស្រវឹង វិបវិយេស្ស្ត
 វិបវិយេស្ស្ត មំណវិសិទ្ធិកម្រិតខ្លះ ទេវលោកិ កាវិស្វនិកប្រាជ្ញា-
 បិណ្ឌ ។ បណ្ណកាវិស្វនិកតំ ឆ ខោះ កាវិស្វនិកតោ វិ
 ដូច្នោះ ។ សេចក្តីប្រកាសក្នុងកាម កាយកម្ម វិជីកម្ម មាណកម្ម
 មគ្គុសល ដែលតំណៅក្នុងទិដ្ឋយត្តា ទិដ្ឋិសេចក្តីប្រកាសក្នុងលោ
 កោ ទេវលោកិ កាវិស្វនិកកម្ម ។ បណ្ណកាវិស្វនិកតំ ឆ ខោះ
 ខោះ កាវិស្វនិកតោ វិដូច្នោះ ។ សេចក្តីប្រកាសក្នុងកាម កាយ-
 កម្ម វិជីកម្ម មាណកម្ម មគ្គុសល ដែលតំណៅក្នុងទិដ្ឋយត្តា
 ទិដ្ឋិសេចក្តីប្រកាសក្នុងលោកោ ទេវលោកិ កាវិស្វនិកតោ ។ បណ្ណ
 កាវិស្វនិកតំ ឆ ខោះ កាវិស្វនិកប្រាជ្ញាបិណ្ឌ វិដូច្នោះ ។
 អន្តត្តាហិតិទិដ្ឋិ (ទិដ្ឋិដែលកាមយកទូទិដ្ឋិ) កាយកម្ម វិជីកម្ម មាណ-
 កម្ម មគ្គុសល ដែលតំណៅក្នុងទិដ្ឋយត្តា ទិដ្ឋិអន្តត្តាហិតិទិដ្ឋិ លោ
 កោ ទេវលោកិ កាវិស្វនិកប្រាជ្ញាបិណ្ឌ ។ ខោះ កាវិស្វនិក ឆ ។

បុគ្គលិកក្នុង វិចិត្រសាស្ត្រ

[១៧៣] ឧត្ត កាតកាដិ តំណិ កមាដិ ។ អតីតំ
 បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ អនាគតំ អនាចំ អាត្ត កាត្តតិ
 វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១ សម្បស្សិដតិ(១) បញ្ចុដិ
 បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ កមាដិ តំណិ កមាដិ ។

[១៧៤] ឧត្ត កាតកាដិ តំណិ តិច្ឆាយកមាដិ ។
 វិចិត្រសាស្ត្រ សមណោ វា ក្រាញុលោ វា ឃីវិកតិ
 រោតិ ឃីវិកតិ យត្តិញ្ញាយំ ផុស្សុត្តលោ បដិសីវេ
 បតិ សុទំ វា ធុត្តិ វា អនុត្តមសុទំ វា សុត្តន្តំ ឬត្រ
 ពន្ធបាទុតិ កធម វិចិត្រសាស្ត្រ សមណោ វា ក្រាញុ
 លោ វា ឃីវិកតិ រោតិ ឃីវិកតិ យត្តិញ្ញាយំ ផុស្សុ
 ត្តលោ បដិសីវេដតិ សុទំ វា ធុត្តិ វា អនុត្តម
 សុទំ វា សុត្តន្តំ កស្សុតិច្ឆាយកមាដិ កធម វិចិត្រសាស្ត្រ
 ។ ១. បុគ្គលិក កមាដិ វិចិត្រសាស្ត្រ

បុគ្គលិកក្នុង វិចិត្រសាស្ត្រ

[១៧៥] បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ អនាគតំ អនាចំ អាត្ត កាត្តតិ
 វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១ សម្បស្សិដតិ(១) បញ្ចុដិ
 បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ កមាដិ តំណិ កមាដិ ។

[១៧៦] បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ អនាគតំ អនាចំ អាត្ត កាត្តតិ
 វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១ សម្បស្សិដតិ(១) បញ្ចុដិ
 បញ្ចុដិ ពរាត្ត កាត្តតិ វិចិត្រត្តតិ បាដិធម្មត្តតិ ១
 សម្បស្សិដតិ កមាដិ តំណិ កមាដិ ។

អំប៊ុយណេ កែត្រា

សរសេរលាភ វា ព្រាហ្មណេតា វា ឯវិវាដិ ហោតិ
ឯវិវិដ្ឋ យត្តិក្ការិយំ ធុរិសុត្តុណា ឯដិសិវនេតិ
សុចំ វា ធុត្តិ វា ធុត្តុយសុចំ វា សុត្តិ
ធុរិសុត្តុយសុចំ វា ឯដិ ឯសិ ឯត្តាយតទាដិ ។

[១៧១] តត្ថ កាតទេ កាយា កិក្កុយា ។ វាគា
ហិក្កុដិ គោសោ កិក្កុដិ គោហោ កិក្កុដិ ឥទេ
វាយា កិក្កុយា ។

[១៧២] តត្ថ កាតទាដិ ឯសិ អត្តណាដិ ។
វាគា អត្តណិ គោសោ អត្តណិ ហោហោ អត្តណិ
វាដិ ឯសិ អត្តណាដិ ។

[១៧៣] តត្ថ កាតទាដិ ឯសិ មលាដិ ។
វាគា មលិ គោសោ មលិ គោហោ មលិ
វាដិ ឯសិ មលាដិ ។

[១៧៤] តត្ថ កាតទាដិ ឯសិ វិសមាដិ ។
វាគា វិសមិ គោសោ វិសមិ គោហោ វិសមិ
វាដិ ឯសិ វិសមាដិ ។

អំប៊ុយណេ កែត្រា

ជាសមណៈក្តិ ជាត្រាញណ៍ក្តិ វិសិវេសយាដិវេន ធុរិសុត្តុ
យាដិវេន ធុរិសុត្តុយសុចំ វិសិវេសយាដិវេន ធុរិសុត្តុ
សុចំ ជាត្តុក្តិ មិវិសុត្តុ មិវិសុត្តុ កាយុណិវិសុត្តុ
មិវិសុត្តុ មិវិសុត្តុ វេន លត្តិដ្ឋិវាដិវេន ។

[១៧៥] ចណ្ណាធម៌វិវេនា កត្តិវេន កើដ្ឋិវេន ។
កត្តិវេន ជាត្តិវេន ។ វោសៈ ជាត្តិវេន ។ វោហៈ ជាត្តិវេន ។
វេន កត្តិវេន ។

[១៧៦] ចណ្ណាធម៌វិវេនា វិច្ឆុយ កើដ្ឋិវេន ។
កត្តិវេន ជាវិច្ឆុយ ។ វោសៈ ជាវិច្ឆុយ ។ វោហៈ ជាវិច្ឆុយ ។
វេន វិច្ឆុយ ។

[១៧៧] ចណ្ណាធម៌វិវេនា មទ្ធិល កើដ្ឋិវេន ។
កត្តិវេន ជាមទ្ធិល ។ វោសៈ ជាមទ្ធិល ។ វោហៈ ជាមទ្ធិល ។
វេន មទ្ធិល ។

[១៧៨] ចណ្ណាធម៌វិវេនា ធម្មជាតិមិវេនាស្មិ កើដ្ឋិវេន
វេន ។ កត្តិវេន ជាធម្មជាតិមិវេនាស្មិ ។ វោសៈ ជាធម្មជាតិមិវេនា
ស្មិ ។ វោហៈ ជាធម្មជាតិមិវេនាស្មិ ។ វេន ធម្មជាតិមិវេនា
ស្មិ ។

បុព្វបទដ្ឋកថា និងបទដ្ឋកថា

[១៣៧] ភត្ត កត្តោនិ អប្បនិច្ចំ តិណិ
វិសោណិ ។ តាយវិសមំ វិចីវិសមំ អោវិសមិ
វសានិ តិណិ វិសោនិ ។

[១៣៨] ភត្ត កត្តោនិ តាយោ អត្ថិ ។ ពកត្ថិ
យោសត្ថិ យោហត្ថិ វិមេ តាយោ អត្ថិ ។

[១៣៩] ភត្ត កត្តោនិ តាយោ កសាភិ ។
ពកត្តសោភេ យោសកសាភេ យោហកសាភេ វិមេ
តាយោ កសាភិ ។

[១៤០] ភត្ត កត្តោនិ អប្បវេនិ តាយោ កសាភិ ។
តាយោកសាភេ វិចីកសាភេ អោនកសាភេ វិមេ
តាយោ កសាភិ ។

[១៤១] ភត្ត កត្តោនិ អស្សននិច្ចំ ។ វិសេ-
ណោ ទ្វា សមយោ វា ប្រាណុយោ វា ឋានិ
យោនិ ឋានិច្ចំ ឧត្ថិ តាយោសុ យោសោតិ យោ
យោសុ តាតត្រតិ អាច្ឆតិ អយំ វុត្តតិ
អស្សននិច្ចំ ។ ភត្ត កត្តោនិ អស្សននិច្ចំ ។

បុព្វបទដ្ឋកថា និងបទដ្ឋកថា

[១៤២] បណ្ណាធម៌វាវនោ ធម្មោភិវេណយស្មិ ឃ វោ
ទ្រៀត តើដូចម្តេច ។ ធម្មោភិវេណយស្មិ តិកាយ ឧ ធម្មោភិវេណ
ស្មិ តិកាយ ឧ ធម្មោភិវេណយស្មិ តិកាយ ឧ នេះ ធម្មោភិវេណយស្មិ ឃ ។

[១៤៣] បណ្ណាធម៌វាវនោ ត្រីវិ ឃ តើដូចម្តេច ។ ត្រីវិ
តិកាយ ឧ ត្រីវិ តិកាយ ឧ ត្រីវិ តិកាយ ឧ នេះ ត្រីវិ ឃ ។

[១៤៤] បណ្ណាធម៌វាវនោ វិកត្ត ឃ តើដូចម្តេច ។ វិកត្ត
តិកាយ ឧ វិកត្ត តិកាយ ឧ វិកត្ត តិកាយ ឧ នេះ វិកត្ត ឃ ។

[១៤៥] បណ្ណាធម៌វាវនោ វិកត្ត ឃ វិសេទ្រៀត តើដូចម្តេច ។
វិសេទ្រៀត ឧ វិកត្ត តិកាយ ឧ វិកត្ត តិកាយ ឧ នេះ វិកត្ត ឃ ។

[១៤៦] បណ្ណាធម៌វាវនោ យោស្មិយសំយិក្ខាវា គ្មារប្រកា
សា តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលភ្នំ ក្នុងរោង ជាសមណៈ
ជាប្រាណុយោ វិសេទ្រៀត យសំយិក្ខាវា វិសេ
ក្នុងរោង វិសេទ្រៀត បុគ្គលភ្នំ វិសេទ្រៀត វិសេ
ក្នុងរោង វិសេទ្រៀត វិសេទ្រៀត វិសេទ្រៀត វិសេទ្រៀត ។
បណ្ណាធម៌វាវនោ យោស្មិយសំយិក្ខាវា គ្មារប្រកា
សា តើដូចម្តេច ។

កតិកាបិដក វិស្សោ

១០. អស្សុតតិ ធុតុជ្ជណោ អរិយានំ អនស្សាវី
 អរិយេនស្សា អគោតិណោ អរិយេនម្ម អវិជិតោ
 អស្សាវីសនំ អនស្សាវី សម្មុតិសនស្សា អគោតិណោ
 អស្សាវីសនម្ម អវិជិតោ ភូមិ អន្តរោ សមនុបស្សតិ
 ភូមិភូមិ កំ អន្តានំ អន្តានំ កំ ភូមិ ភូមស្មី កំ
 អន្តានំ វេទនំ ។ បេ ។ សន្តិ ។ បេ ។ សន្តិវេ
 ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ អន្តរោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវដ្តិ
 កំ អន្តានំ អន្តានំ កំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មី កំ
 អន្តានំ បរា ឯវុចា ជិដ្ឋិ ជិដ្ឋិភតំ ។ បេ ។ វិចារិយេ-
 សន្តាហោ អយំ វុដ្ឋតិ អន្តានុជិដ្ឋិ ។ តត្ថ តតតោ
 មិល្ហជិដ្ឋិ ។ តតិ ជិដ្ឋិ តតិ មិដ្ឋិ ។ បេ ។ យេ
 តតត្ថ លោកំ មតត្ថ លោកំ សយំ អតិញ្ញា សន្តិ-
 វេទនា អវិជិតំ បរា ឯវុចា ជិដ្ឋិ ជិដ្ឋិភតំ ។ បេ ។

កតិកាបិដក វិស្សោ

បុគ្គលេត្តិកាពាការៈ ជាបុគ្គលិកាពាការៈ បំណងប្រែប្រួលនឹងបុគ្គលិកាពាការៈ
 មិនក្នុងស្រីក្នុងអំបូរសំប្រែប្រួលនោះ មិនក្នុងបុគ្គលិកាពាការៈសំប្រែប្រួលនោះ
 មិនក្នុងបុគ្គលិកាពាការៈ មិនក្នុងស្រី ក្នុងបំណងសំប្រែប្រួល
 មិនក្នុងខ្លួន ក្នុងអំបូរសំប្រែប្រួល វេទនាពាការៈយើងខ្ញុំប្រែ ថា ថា
 ខ្លួន កំ បរាណាយើងខ្ញុំខ្លួន ថា មេត្តាខ្លួន កំ បរាណាយើងខ្ញុំប្រែ ថា
 មានក្នុងខ្លួនខ្លួន កំ បរាណាយើងខ្ញុំខ្លួន ថា មានក្នុងខ្លួនខ្លួន វេទនាពាការៈ
 ណាយើងខ្ញុំប្រែ ។ បេ ។ ខ្ញុំសន្តា ។ បេ ។ ខ្ញុំសន្តិ ថា ឯវុចា ។
 ។ បេ ។ ខ្ញុំវិញ្ញាណ ថា កំ កំ កំ បរាណាយើងខ្ញុំខ្លួន ថា មេត្តាពាការៈ
 ខ្លួន វេទនាពាការៈយើងខ្ញុំវិញ្ញាណ ថា មានក្នុងខ្លួនខ្លួន កំ បរាណាយើងខ្ញុំខ្លួន
 ថា មានក្នុងវិញ្ញាណខ្លួន វិដ្ឋិ វិដ្ឋិភតំ ។ បេ ។
 សេតត្ថប្រកាសំ ក្នុងការវេទនាវេទនា សមស្របយ៉ាងនេះ ណា
 នេះហៅថា សេតត្ថយេវាយើង ថា កំ កំ ។ បក្កិយមិវាចា
 សេតត្ថយេវាយើងខ្លួន តើដូចម្តេច ។ វិដ្ឋិ វិដ្ឋិភតំ ។ បេ ។
 សេតត្ថប្រកាសំ ក្នុងការវេទនាវេទនា មានសភាពយ៉ាងនេះ ណា ថា
 មានវេទនាបុគ្គលិកាពាការៈ មិនមានសេ តារបូជា មិនមានសេ ។ បេ ។

អតិប្បដិណ វិចិត្រ

១២ កតតល អធិដ្ឋវិយា ។ កាយេន អធិដ្ឋវិយា
 វិសមវិយា ភិបាយ អធិដ្ឋវិយា វិសមវិយា
 មនសា អធិដ្ឋវិយា វិសមវិយា អយំ វុច្ចតិ
 អធិដ្ឋវិយា ។

[១១៩] ឥត្ត កតតម លោកេស្សតា ។ សហ-
 ទង្កិកេ វុច្ចនាទេ លោកេស្សយី លោកេស្សិយី លោក-
 េស្សតា វិប្បដិក្ខុសត្តាហំតា វិបទ្ធិកេសាគតា អនា-
 ទិយំ អននរតា អតារវតា អប្បដិស្សតា អយំ
 វុច្ចតិ លោកេស្សតា ។ ឥត្ត កតតល ចាបមិត្តតា ។
 យេ វេ វុត្តលា អស្សនា ទុស្សីនា អប្បស្ស-
 តា មច្ឆិយោ ទុប្បញ្ញា ហ វេសំ វេសវនា
 ចិវេសវនា សិវេសវនា គជនា សម្ពុជនា កត្តិ
 វេស្តតិ វិសម្បវត្តតា អយំ វុច្ចតិ ចាបមិត្តតា ។

អតិប្បដិណ វិចិត្រ

បណ្តាធម៌គំនិទានេ ការប្រព្រឹត្តិប្បវត្តិវិមុខធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ការប្រព្រឹត្តិវិមុខេស្សិយាយកាយ រយៈពេល ការប្រព្រឹត្តិប្បវត្តិវិមុខធម៌
 ធម៌ ការប្រព្រឹត្តិវិមុខេស្សិយាយវិចិត្រ រយៈពេល ការប្រព្រឹត្តិប្បវត្តិ
 ធម៌វិមុខធម៌ ការប្រព្រឹត្តិវិមុខេស្សិយាយវិចិត្រ រយៈពេល ការប្រព្រឹត្តិប្ប
 វត្តិវិមុខធម៌ រយៈពេល ការប្រព្រឹត្តិប្បវត្តិវិមុខធម៌ ។

[១២០] បណ្តាធម៌គំនិទានេ ការប្រវេជ្ជិត្រ តើដូចម្តេច ។
 ការប្រវេជ្ជិត្រ អាការប្រវេជ្ជិត្រ ភាវិទេសេចក្តីប្រវេជ្ជិត្រ ការប្រ-
 វេស្តបំបើដៃសេដ្ឋកិច្ច (អំពើស្តសន្តិស) ការពត្តិវិចិត្តវិមុខធម៌
 សត្រូវ ឈរយើង លេចក្តីវិមុខអំពើ លេចក្តីវិមុខភាព លេចក្តី
 វិមុខក្នុងបំបើដៃ ចំពោះនាមប្រកបដោយធម៌ ដែលរកពោល រយ-
 ពេល ការប្រវេជ្ជិត្រ ។ បណ្តាធម៌គំនិទានេ ភាវិទេសេចក្តីវិមុខធម៌
 កក្រក់ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលគំនិទាយណា ជាបុគ្គលមានសេដ្ឋ-
 កិច្ចស្តីលើ លើដីគិលី មានសេដ្ឋកិច្ចពេញ វេទក្រដា ការសព
 ការសេសវិមុខដាច់ ការសេសរឿយ ការគប់គេ ការគប់គេរឿយ ។
 ការគប់ប្រសព្វ ការគប់ប្រសព្វរឿយ ។ ទូរ្យបុគ្គលគំនិទាយនោះ ការ
 វិបរាមវិមុខក្នុងនោះ រយ រយពេល ភាវិទេសេចក្តីវិមុខកក្រក់ ។

បុព្វបុត្រវិញ្ញាណ វិញ្ញាណ

អរិយសង្ខារ ។ យេ តេ បុគ្គលា អស្សុត្តា ទុស្ស័យា
អរិយសង្ខារា អន្ធហិទា ទុប្បត្តា យេ តេសិ សេវនា
ចិរោវេទា គដនា សម្ពុដនា ភត្តិ សម្ពុត្តិ តិសម្ប-
វុត្តិណ អយិ វុត្តនិ ជាបចិក្ខតា ។

(២៧០) ឥតុ កតមិ អស្សុត្តិយិ ។ វេទកាប្បា
អស្សុត្តោ យោតិ ធម្ម សម្ពុហតិ ទុត្តំ វា ចច្ចំ វា
សង្ខំ វា យំ ឯវុត្តិ អស្សុត្តិយិ អសម្ពុហនា
អនេតាប្បនា អនេតិប្បសារោ វេទំ វុត្តនិ អស្សុ-
ត្តិយិ ។ ឥតុ កតមា វាវេទនា ។ បក្ខ ចច្ចិ-
យេនិ អាតសម្ពុត្តិយំ កុរុនម្ពុត្តិយំ ណមម្ពុត្តិយំ
វុត្តុចច្ចិយំ ធម្មម្ពុត្តិយំ យំ ឯវុត្តិ ធម្មត្ថំ ឧត្តក-
យនា ឧត្តកយិតត្តិ វេទិញ្ញំ តាពិយំ កតុត្ថត្ថុត្ថុតា
អរិយសង្ខារំ ចិក្ខុស្ស អយិ វុត្តនិ វាវេទនា ។

បុព្វបុត្រវិញ្ញាណ វិញ្ញាណ

អរិយសង្ខារា អន្ធហិទា ទុប្បត្តា យេ តេសិ សេវនា
ចិរោវេទា គដនា សម្ពុដនា ភត្តិ សម្ពុត្តិ តិសម្ប-
វុត្តិណ អយិ វុត្តនិ ជាបចិក្ខតា ។

(២៧០) ឥតុ កតមិ អស្សុត្តិយិ ។ វេទកាប្បា
អស្សុត្តោ យោតិ ធម្ម សម្ពុហតិ ទុត្តំ វា ចច្ចំ វា
សង្ខំ វា យំ ឯវុត្តិ អស្សុត្តិយិ អសម្ពុហនា
អនេតាប្បនា អនេតិប្បសារោ វេទំ វុត្តនិ អស្សុ-
ត្តិយិ ។ ឥតុ កតមា វាវេទនា ។ បក្ខ ចច្ចិ-
យេនិ អាតសម្ពុត្តិយំ កុរុនម្ពុត្តិយំ ណមម្ពុត្តិយំ
វុត្តុចច្ចិយំ ធម្មម្ពុត្តិយំ យំ ឯវុត្តិ ធម្មត្ថំ ឧត្តក-
យនា ឧត្តកយិតត្តិ វេទិញ្ញំ តាពិយំ កតុត្ថត្ថុត្ថុតា
អរិយសង្ខារំ ចិក្ខុស្ស អយិ វុត្តនិ វាវេទនា ។

អំបូរដំណាច់

ឧត្ត កាតមី កេតសន្និ កោយទុក្ខវិភា វិ វិធីទុក្ខវិភា
វិ វិភោទុក្ខវិភា វិ វិភោទុក្ខ វិ កាមតុណ្ហសុ
ភិក្ខុស្ស វិស្សត្តា វិស្សត្តាបុប្ផនាមិ កុសលាមិ
វិ ធម្មាមិ កាវចាយ អសក្កត្តតិវិយនា វិសាគព្វ
កិវិយនា អធម្មតតិវិយនា វិសិទ្ធកិច្ចនា វិស្តុក្កធម្មតា
វិស្តុក្កត្តា វិសាសេវនា អកាវចា វិសាសិកម្ម
វិសិក្ខាមិ វិសិក្ខាយា វិសា វិសា វិសិ វិសិ
កេតសន្និ ។

[១៧១] ឧត្ត កាតមី ទុក្ខច្នំ ។ យំ ចិត្តស្ស
ទុក្ខច្នំ អវុយសោ វេតសា វិក្កាបា កុក្កត្តិ
ភិក្ខុស្ស វិសិ វិសិ ទុក្ខច្នំ ។ ឧត្ត កាតមា
វិសិវិភា ។ វិសេកេន្ទា វិក្កាបា វិសិ វិសិ វិសិ
វិសិ វិសិ អធម្មត្តា វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ
វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ
វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ
វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ វិសិ

អំបូរដំណាច់

ឧត្ត កាតមី កេតសន្និ កោយទុក្ខវិភា វិ វិធីទុក្ខវិភា
វិ វិភោទុក្ខវិភា វិ វិភោទុក្ខ វិ កាមតុណ្ហសុ
ភិក្ខុស្ស វិស្សត្តា វិស្សត្តាបុប្ផនាមិ កុសលាមិ
វិ ធម្មាមិ កាវចាយ អសក្កត្តតិវិយនា វិសាគព្វ
កិវិយនា អធម្មតតិវិយនា វិសិទ្ធកិច្ចនា វិស្តុក្កធម្មតា
វិស្តុក្កត្តា វិសាសេវនា អកាវចា វិសាសិកម្ម
វិសិក្ខាមិ វិសិក្ខាយា វិសា វិសា វិសិ វិសិ
កេតសន្និ ។

[១៧២] ឧត្ត កាតមី កេតសន្និ កោយទុក្ខវិភា វិ វិធីទុក្ខវិភា
វិ វិភោទុក្ខវិភា វិ វិភោទុក្ខ វិ កាមតុណ្ហសុ
ភិក្ខុស្ស វិស្សត្តា វិស្សត្តាបុប្ផនាមិ កុសលាមិ
វិ ធម្មាមិ កាវចាយ អសក្កត្តតិវិយនា វិសាគព្វ
កិវិយនា អធម្មតតិវិយនា វិសិទ្ធកិច្ចនា វិស្តុក្កធម្មតា
វិស្តុក្កត្តា វិសាសេវនា អកាវចា វិសាសិកម្ម
វិសិក្ខាមិ វិសិក្ខាយា វិសា វិសា វិសិ វិសិ
កេតសន្និ ។

ខ្នងវត្តភ្នំ ភ្នំពេញ

[១៧៣] តត្ថ កតមំ បុជ្ជស្សត្ថំ ។ យា
 អស្សតិ អនុស្សតិ អន្ធជិស្សតិ អស្សតិ អសារណតា
 អនារណតា វិណាមនតា សម្មសនតា វិនិ វុត្តតិ
 បុជ្ជស្សត្ថំ ។ តត្ថ កតមំ អសម្មជញ្ញំ ។ យំ
 អញ្ញាណំ អនស្សចំ ។ យ ។ អវិជ្ជានត្ថំ ខោរោ
 អនុសនម្បយំ វិនិ វុត្តតិ អសម្មជញ្ញំ ។ តត្ថ
 វេតនេវា វេតនេវា វិក្កេវោ ។ យំ ចិន្តស្ស
 វុត្តត្ថំ អវុចសោ វេតនេវា វិក្កេវោ កត្តត្ថំ
 ចិន្តស្ស អយំ វុត្តតិ វេតនេវា វិក្កេវោ ។

[១៧៤] តត្ថ កតមេវា អយោធិសោ ធម្មសីតា-
 រោ ។ អធិដ្ឋេ ចិត្តត្ថំ អយោធិសោ ធម្មសីតារោ
 ទុក្ខត្ថំ សុខត្ថំ អយោធិសោ ធម្មសីតារោ អនត្ថចិ
 អត្តាតិ អយោធិសោ ធម្មសីតារោ អសុភេ សុភត្ថំ
 អេយោធិសោ ធម្មសីតារោ សក្កវិជ្ជជីក្ខុវេន វា

ខ្នងវត្តភ្នំ ភ្នំពេញ

[១៧៥] ចក្កាននិភិវិនិទោ ការព្វបទ្ធពារី តើប្បប្បា ។
 ការមិទានស្មារី ការមិទាលីកយិញ ការមិទានយិញ ការមិ
 រលីក សេចក្តីមិទាលីក សេចក្តីមិទានយិ ។ សេចក្តីក្រចក្តី ។ សេចក្តី
 វិស្សិទ្ធ យោ ខេរោយោ ការក្រចក្តី ។ ចក្កាននិភិវិនិទោ
 សេចក្តីមិទានស្មារី តើប្បប្បា ។ សេចក្តីមិទានស្មារី សេចក្តីមិទាលីក
 ។ ។ ។ អម្បិទិវិញ សេចក្តីវិស្សិទ្ធ ឫសករិវិទានស្មារី យោ
 ខេរោយោ សេចក្តីមិទានស្មារី ។ ចក្កាននិភិវិនិទោ សេចក្តីក្រ
 មាយវិចិត្ត តើប្បប្បា ។ សេចក្តីអវិញ្ញាណកម្មវិចិត្ត ។ យោ
 ស្ម័យម្បវិចិត្ត សេចក្តីក្រមាយវិចិត្ត ការវិប្រប្បវិចិត្ត យោ
 ខេរោយោ សេចក្តីក្រមាយវិចិត្ត ។

[១៧៦] ចក្កាននិភិវិនិទោ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស
 ។ ធម្ម រតិច្ឆវត្ត ។ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម ក្នុង
 របស់វេសិទ្ធិវិញ វិញ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម
 ក្នុងរបស់វេសិទ្ធិវិញ វិញ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម
 ក្នុងរបស់វេសិទ្ធិវិញ វិញ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម
 ក្នុងរបស់វេសិទ្ធិវិញ វិញ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម
 ក្នុងរបស់វេសិទ្ធិវិញ វិញ ការព្វទុក្ខក្នុងចិត្ត ដោយទុស។ ធម្ម ។

ឧប្បន្តវិញ្ញាណ ចក្កវិញ្ញាណ

[១៧៧] ឧត្ត កតោ ចន្ទាពោ នាសាវំ ។
 លោនាសាវំ កកិសាវំ ទិដ្ឋាសាវំ អវិជ្ជាសាវំ ។
 ឧត្ត កតោ កាខាសាវំ ។ យោ កាខេសុ
 លាជ្ជានិ ។ មេ ។ កាខោវ្យាសាវំ អយំ វុច្ឆតិ
 លោនាសាវំ ។ ឧត្ត កតោ កកិសាវំ ។ យោ
 កាវិសុ កវិជ្ជានិ ។ មេ ។ កវិជ្ជាសាវំ អយំ វុច្ឆតិ
 កកិសាវំ ។ ឧត្ត កតោ ទិដ្ឋាសាវំ ។ វាស្ស្រោ
 លោកាសាវំ ក ។ មេ ។ លេវ ។ លោភិ ខ ល ។ យោភិ
 គណកាសា ហេត្វណាភិ ក ។ យោ ហិរុតា ទិដ្ឋិ
 អិដ្ឋិកមិ ។ មេ ។ វិចរិយេបត្តាហា អយំ វុច្ឆតិ
 ទិដ្ឋាសាវំ វាភិមិ ចិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋាសាវំ ។ ឧត្ត
 កតោ អវិជ្ជាសាវំ ។ មុត្តា អញ្ញាណំ ។ មេ ។
 អវិជ្ជាសាវំ ខោហា វាគុសលម្មលំ អយំ វុច្ឆតិ
 អវិជ្ជាសាវំ ។ មេ ។ ចន្ទាពោ នាសាវំ ។

ឧប្បន្តវិញ្ញាណ ចក្កវិញ្ញាណ

[១៧៨] ចន្ទាពោនាវំនោ នាសាវំ ក កិដ្ឋាសាវំ ។
 កាខាសាវំ ក កកិសាវំ ។ ទិដ្ឋាសាវំ ក អវិជ្ជាសាវំ ក ។ ចន្ទា
 ពោនាវំពំនំ ខ នោ កាខាសាវំ កេសុចម្ពេ ។ សេចក្តីប្រាជ្ញាសាវ កុវ
 លាភំទិស្សោ ។ មេ ។ ការិលតំពំគុវតោ ណ ខេរោក
 លំ កាខាសាវំ ។ ចន្ទាពោនាវំពំនំ ខ នោ កកិសាវំ កេសុច
 ម្ពេ ។ សេចក្តីប្រាជ្ញាសាវ កុវតាភំទិស្សោ ។ មេ ។ ការិលតំ
 គុវតោ ណ ខេរោក កកិសាវំ ។ ចន្ទាពោនាវំពំនំ ខ
 នោ ទិដ្ឋាសាវំ កេសុចម្ពេ ។ ទិដ្ឋិ វិលំកេសុចម្ពេ ។ មេ ។
 ការប្រាណកុវការិសុវិនិច្ឆ័យ ខាសាវំនោ នោ មូច្ឆេថ
 លោកាសាវំ ។ មេ ។ វា សុតាវត្ថុវិសេស្តក្តិលំ កេសុចម្ពេ
 កិច្ចវិចម មិចកេសុចម្ពេ កិច្ចវិចម្ពេ ខេរោក ទិដ្ឋាសាវំ សុប្ប
 មិច្ឆាទិដ្ឋិពំនំ កិច្ចវិចម មិចកេសុចម្ពេ ទិដ្ឋាសាវំ ។ ចន្ទាពោនាវំពំនំ ខ
 នោ អវិជ្ជាសាវំ កេសុចម្ពេ ។ ការិលតំពំគុវតោ ។ មេ ។ គន្ធិ
 កិច្ចវិចម កេសុចម្ពេ ។ កុសលំខេរោកុសល ខេរោក កិច្ចវិច
 ម្ពេ ។ មេ ។ នោ កាសាវំ ក ។

ច្បាប់ក្រុង បញ្ជាប្រកាស

សេចក្តីប្រកាស លោកោ ឥន្ទ្រេវ សុទ្ធិ មោយមត្តាភិ
ក ធរសស្សៈតា លោកោ ឥន្ទ្រេវ សុទ្ធិ មោយមត្តាភិ
ក ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១
២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១
៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១
៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១
៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ១០១

[១៧៧] តត្ថ កកម៌ ធម្មាណ ធិយា ១ ២ ៣

យោគា ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១
២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១
៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១
៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១
៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ១០១

ច្បាប់ក្រុង បញ្ជាប្រកាស

ចម្លី វិសេស្តិច្ឆិ ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១
២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១
៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១
៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១
៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ១០១

[១៧៨] បណ្ណាធម្មិកនិទាន ធម្ម ៦ កើដូចម្តេច ១ ២ ៣

យោគា ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១
២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១
៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១
៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១
៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ១០១

ពាក្យបំណេ វិញ្ញា

ធាតុ ចិដ្ឋិ ឧត្តិ យិដ្ឋិ ។ ថេ ។ យេ ឥមត្តា
 លោហិ ធាតុ លោតិ សយំ អតិញ្ញា សច្ចិកេតា
 មហិន្ទិតិ យា ឃីវរុតា ធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិគតិ ។ ថេ ។
 វិចារិយេសត្តាហោ ឥមិ វុដ្ឋិធិ ធិដ្ឋិចាធានិ ។
 វិចារិយេសិលត្តុតុវាធានិ អត្តាធិដ្ឋិចាធានិ
 សត្វានិ ធិដ្ឋិធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិចាធានិ ។ តត្ត តត្តមិ
 សិលត្តុតុវាធានិ ។ ឥរោ ធិដ្ឋិ សមណក្រាហ្ម-
 ណានិ សិលេន សុដ្ឋិ វិសេន សុដ្ឋិ សិលត្តុតុ
 សុដ្ឋិធិ យា ឃីវរុតា ធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិគតិ ។ ថេ ។
 វិចារិយេសត្តាហោ ឥមិ វុដ្ឋិធិ សិលត្តុតុវាធានិ ។
 តត្ត តត្តមិ អត្តាធិដ្ឋិចាធានិ ។ ឥធិ វស្សុតា
 វុដ្ឋិដ្ឋិយោ អវិចារិ អនស្សរិ អវិយេន្ទស្ស វេតោ-
 វិចា អវិយេន្ទ អវិជ្ជិតា សឃ្យិសានិ អនស្សរិ
 សឃ្យិសន្ទស្ស វេតោវិចា សឃ្យិសន្ទេ អវិចិតោ

ពាក្យបំណេ វិញ្ញា

ធាតុ ចិដ្ឋិ ឧត្តិ យិដ្ឋិ ។ ថេ ។ យេ ឥមត្តា
 លោហិ ធាតុ លោតិ សយំ អតិញ្ញា សច្ចិកេតា
 មហិន្ទិតិ យា ឃីវរុតា ធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិគតិ ។ ថេ ។
 វិចារិយេសត្តាហោ ឥមិ វុដ្ឋិធិ ធិដ្ឋិចាធានិ ។
 វិចារិយេសិលត្តុតុវាធានិ អត្តាធិដ្ឋិចាធានិ
 សត្វានិ ធិដ្ឋិធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិចាធានិ ។ តត្ត តត្តមិ
 សិលត្តុតុវាធានិ ។ ឥរោ ធិដ្ឋិ សមណក្រាហ្ម-
 ណានិ សិលេន សុដ្ឋិ វិសេន សុដ្ឋិ សិលត្តុតុ
 សុដ្ឋិធិ យា ឃីវរុតា ធិដ្ឋិ ធិដ្ឋិគតិ ។ ថេ ។
 វិចារិយេសត្តាហោ ឥមិ វុដ្ឋិធិ សិលត្តុតុវាធានិ ។
 តត្ត តត្តមិ អត្តាធិដ្ឋិចាធានិ ។ ឥធិ វស្សុតា
 វុដ្ឋិដ្ឋិយោ អវិចារិ អនស្សរិ អវិយេន្ទស្ស វេតោ-
 វិចា អវិយេន្ទ អវិជ្ជិតា សឃ្យិសានិ អនស្សរិ
 សឃ្យិសន្ទស្ស វេតោវិចា សឃ្យិសន្ទេ អវិចិតោ

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

[១៩៧] តត្ថ តត្ថហំ ធម្មាវំ អភតិកម្មនាមិ ។
 បដ្ឋានតិ កត្តតិ យោសាតតិ កត្តតិ យោហាតតិ
 កត្តតិ កយោតតិ កត្តតិ យា ឯវាហា អភតិ
 អភតិកម្មំ ធម្មកម្មំ វត្តកម្មំ វាវិកម្មំ សមាចំ
 ធម្មាវំ អភតិកម្មនាមិ ។

[២០០] តត្ថ តត្ថេវ ធម្មាវោ វិចារិយេសោ ។
 វចិក្ខុ ធិត្តន្តិ សត្តាវិចារិយេសោ ធិត្តវិចារិយេសោ
 ធិត្តិវិចារិយេសោ ធិត្តុ សុត្តិ សត្តាវិចារិយេសោ
 ធិត្តវិចារិយេសោ ធិត្តិវិចារិយេសោ វេទនុនំ អត្តាតិ
 សត្តាវិចារិយេសោ ធិត្តវិចារិយេសោ ធិត្តិវិចារិយេសោ
 វេសុភេ សុត្តិ សត្តាវិចារិយេសោ ធិត្តវិចារិយេសោ
 ធិត្តិវិចារិយេសោ វេសេ ធម្មាវោ វិចារិយេសោ ។

[២០១] តត្ថ តត្ថេវ ធម្មាវោ អចារិយេវាណាវ ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

[១៩៧] បណ្ណាធម្មតាំងនោះ ការស្ម័គ្រចិត្តអតិ ៤ ដើម្បី
 ម្តេច ។ មុន្តេ ដល់គ្នាស្រាប់ត្រឡប់ ម្តេចស្រាប់ត្រឡប់ ១ ដល់គ្នាស្រាប់
 ត្រឡប់ ម្តេចស្រាប់ ១ ដល់គ្នាស្រាប់ត្រឡប់ ម្តេចស្រាប់ ១ ដល់គ្នាស្រាប់
 ត្រឡប់ ម្តេចស្រាប់ ១ សេចក្តីចំរើន ការស្ម័គ្រចិត្តដល់គ្នាស្រាប់
 យោបល់យោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្ត ការស្ម័គ្រចិត្តចំរើន មានសេចក្តី
 ចំរើន យោ វេ ការស្ម័គ្រចិត្ត ៤ ។

[២០០] បណ្ណាធម្មតាំងនោះ ការស្ម័គ្រចិត្ត ៤ ដើម្បី
 ម្តេច ។ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់
 ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ក្នុងក្រុមខ្សែចំរើន ខ្សែ ១ ការស្ម័គ្រ
 ចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់
 ចំរើន ក្នុងក្រុមខ្សែចំរើន សុខ ១ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រ
 ចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ក្នុងសភាវិចារិយេសោ
 ចំរើន ១ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់
 ការស្ម័គ្រចិត្តយោបល់ ក្នុងក្រុមខ្សែចំរើន ម្តេច ១ វេ ការស្ម័គ្រ
 ចិត្ត ៤ ។

[២០១] បណ្ណាធម្មតាំងនោះ វេហាមិនប្រាស ៤ ដើម្បីម្តេច ។

ប្បវត្តិវង្ស ចតុត្ថមិវង្សោ

អរិយ្យំ វិជ្ជុភវិនិតា វស្សុតេ សុត្តនិវិនិតា អប្បុតេ
មុត្តនិវិនិតា អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតនិវិនិតា ភីមេ ចតុត្ថមោ
វេទនិយវេទិយាវា ។

[២២២] តត្ថ តត្ថេវេ អបរេថេ ចតុត្ថោ
វេទនិយវេទិយាវា ។ វិជ្ជុ អរិយ្យុភវិនិតា សុត្ត
វស្សុតេវិនិតា មុត្តេ វេទនិវិនិតា វិញ្ញាតេ អវិញ្ញាត
និវិនិតា ភីមេ ចតុត្ថោ វេទនិយវេទិយាវា ។

[២២៣] តត្ថ តត្ថេវេថិ ចត្តាវិ ធុត្តវិភាមិ ។
វេទនាវិនិតា វេទិន្ទាវាមិ ភាមេសុ វិច្ឆាវាវេ
មុសាវាវេ ភីមេថិ ចត្តាវិ ធុត្តវិភាមិ ។

[២២៤] តត្ថ តត្ថេវេថិ អបរេថេថិ ចត្តាវិ
ធុត្តវិភាមិ ។ មុសាវាវេ វិសុណាវា វាថា វេសា
វាថា សត្តុឡាវាវេ ភីមេថិ ចត្តាវិ ធុត្តវិភាមិ ។

[២២៥] តត្ថ តត្ថេវេថិ ចត្តាវិ កយេវេថិ ។
វាគីកយេ វាគីកយេ ឡាគីកយេ មរណកយេ ភីមេថិ
ចត្តាវិ កយេវេថិ ។

ប្បវត្តិវង្ស ចតុត្ថមិវង្សោ

ភាវោល ថា យើង ក្នុងវេទនុវិសេស្តោវេទនាវេទនា ។ ភាវោល ថា
ឮ ក្នុងវេទនុវិសេស្តោវេទនា ។ ភាវោល ថា លិខិត្តក្ស ក្នុងវេទនុ
វិសេស្តោវេទនា ។ ភាវោល ថា ដឹក ក្នុងវេទនុវិសេស្តោ
វេទនា ។ ថេ វេទនាវេទនា ។

[២២៦] ចតុត្ថមិវង្សោ វេទនាវេទនា ។ វិសេ
ស្តោ វេទនា ។ ភាវោល ថា វិសេស្តោ ក្នុងវេទនុវិសេស្តោ
វេទនា ។ ភាវោល ថា វិសេស្តោ ក្នុងវេទនុវិសេស្តោ ។ ភាវោល ថា វិសេស្តោ
ក្នុងវេទនុវិសេស្តោ ។ ភាវោល ថា វិសេស្តោ ក្នុងវេទនុវិសេស្តោ ។ ថេ វេទនាវេទនា ។

[២២៧] ចតុត្ថមិវង្សោ ធុត្តវិ ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ ថេ ធុត្តវិ ។

[២២៨] ចតុត្ថមិវង្សោ ធុត្តវិ ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ ថេ ធុត្តវិ ។

[២២៩] ចតុត្ថមិវង្សោ ភីមេ ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ វេទនាវេទនា ។ ថេ ភីមេ ។

អំណាចស្តីពីការប្រកាស

[២០២] គត្ត កតតោនិ បថវាទិមិ ចត្តាវិ
កយោនិ ។ វាជកយំ បោកយំ អត្តកយំ ឧទកេកយំ
នីហានិ ចត្តាវិ កយោនិ ។

[២០៣] គត្ត កតតោនិ អថវាទិមិ ចត្តាវិ
កយោនិ ។ ធម្មិកយំ កុម្មុលកយំ អាវុត្តកយំ
សុសុភាវយំ នីហានិ ចត្តាវិ កយោនិ ។

[២០៤] គត្ត កតតោនិ អថវាទិមិ ចត្តាវិ
កយោនិ ។ អត្តានុវាទិកយំ បាវានុវាទិកយំ ឧណ្ណាកយំ
បុត្តនិកយំ នីហានិ ចត្តាវិ កយោនិ ។

[២០៥] គត្ត កតតោ ចត្តាស្សា ធិដ្ឋិយោ ។
សយំកតំ សុទុក្ខត្ថំ សទ្ធាតា ថេតតា ធិដ្ឋិ
ឧប្បជ្ជតិ បាតតំ សុទុក្ខត្ថំ សទ្ធាតា ថេតតា
ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ សយំកតតា បាតតា សុទុក្ខត្ថំ
សទ្ធាតា ថេតតា ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ អសយំកតំ
អបាតតំ^(១) អធិត្ថសម្បជ្ជំ សុទុក្ខត្ថំ សទ្ធាតា
ថេតតា ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ នីហានិ ចត្តាស្សា ធិដ្ឋិយោ ។

បុគ្គំ ។

^១ ឧ.ម. អសយំ-កតំ អបាតតំ វិស្សតំ ។

អំណាចស្តីពីការប្រកាស

[២០៦] បណ្ណាធម៌វាទិកោ នីយ ៤ វិវាទៀត វិជ្ជិក
ប្បា ។ វាជកយំ ១ បោកយំ ១ អត្តកយំ ១ ឧទកេកយំ ១
នេះ នីយ ៤ ។

[២០៧] បណ្ណាធម៌វាទិកោ នីយ ៤ វិវាទៀត វិជ្ជិក
ប្បា ។ នីយអំពីលក ១ នីយអំពីប្រាជ្ញា ១ នីយអំពីក្រុងវិក ១
នីយអំពីគ្រូសាលា ១ នេះ នីយ ៤ ។

[២០៨] បណ្ណាធម៌វាទិកោ នីយ ៤ វិវាទៀត វិជ្ជិក
ប្បា ។ នីយអំពីសេចក្តីកិច្ចសន្យាខ្លះខាង ១ នីយអំពីសេចក្តីកិច្ចសន្យា
យប់ៗគ្នា ១ នីយអំពីប្រាជ្ញា ១ នីយអំពីក្រុងវិក ១ នេះ នីយ ៤ ។

[២០៩] បណ្ណាធម៌វាទិកោ វិជ្ជិក វិជ្ជិក ១ វិជ្ជិក
កែវិកេត្រាវៀន ដោយទៀន ភាគមួយដាច់ សុខនិទុក្ខនិទ្ទាបវិជ្ជិក ១
វិជ្ជិកនិកេត្រាវៀន ដោយទៀន ភាគមួយដាច់ សុខនិទុក្ខនិទ្ទាបវិជ្ជិក ១
វិជ្ជិកនិកេត្រាវៀន ដោយទៀន ភាគមួយដាច់ សុខនិទុក្ខនិទ្ទាបវិជ្ជិក
ផង ឬក៏ដទៃផង ១ វិជ្ជិកនិកេត្រាវៀន ដោយទៀន ភាគមួយដាច់
សុខនិទុក្ខនិទ្ទាបវិជ្ជិក មិនមែនអ្នកដទៃធ្វើ គឺកេត្រាវៀនដោយ
ព្រៀងយោហតុ ១ នេះ វិជ្ជិក ៤ ។

ចំ ពួកធម៌ ៤ ។

បញ្ជីពាក្យ បញ្ជាក់និរុទ្ធដោយ

[២០០] ឥត្ត កតតោនិ បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ សុត្តន្តបិដកនិ វិភិក្ខុវិញ្ញាណសិរិយា កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០១] ឥត្ត កតតោនិ បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០២] ឥត្ត កតតោនិ បញ្ជី មច្ឆរិយានិ ។ កតតោនិ មច្ឆរិយានិ កតតោនិ មច្ឆរិយានិ កតតោនិ មច្ឆរិយានិ ។

[២០៣] ឥត្ត កតតោនិ បញ្ជី សត្តិ ។ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ ។

[២០៤] ឥត្ត កតតោនិ បញ្ជី សត្តិ ។ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ កតតោនិ សត្តិ ។

បញ្ជីពាក្យ បញ្ជាក់និរុទ្ធដោយ

[២០៥] បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០៦] បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០៧] បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០៨] បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

[២០៩] បញ្ជីពាក្យកិរិយានិ សុត្តន្តបិដកនិ ។ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ កតតោនិ ។

អភិធម្មបិដក វិក្កោ

[២១៥] តត្ថ កកមេ បញ្ច ទេតោទិលា ។
 សាធុរិ កង្កុតិ វិចិកិច្ចតិ យាធិមុច្ឆតិ ន សម្បសីនតិ
 ទយ្ហ កង្កុតិ វិចិកិច្ចតិ យាធិមុច្ឆតិ ន សម្ប-
 សីនតិ សាធុរិ កង្កុតិ វិចិកិច្ចតិ យាធិមុច្ឆតិ ន
 សម្បសីនតិ សំគ្គាយ កង្កុតិ វិចិកិច្ចតិ យាធិមុច្ឆតិ
 ធម្ម កង្កុតិ សព្វស្រីនតិ សព្វស្រីនតិ សព្វស្រីនតិ កុមិរោ យោតិ
 អនត្តមោ អាហតចំត្តា ទិលជាតា និមេ បញ្ច
 ទេតោទិលា ។

[២១៦] តត្ថ កកមេ បញ្ច ទេតោសា
 វិចិច្ឆា ។ កកមេ អវិគរោ យោតិ អវិគ-
 តច្ឆោ អវិគតប្បោ អវិគតបិចាសា អវិគត-
 អវិណ្ណោ អវិគតតល្លោ កាយេ អវិគរោ
 យោតិ អវិគតច្ឆោ អវិគតប្បោ អវិគតបិចាសា

[២១៥] បណ្ណាធម៌ចំនំនោ បណ្ណាលចិក្ខុ វិ តើប្បុរស្តេ ។
 បុគ្គល សន្ស័យ ឡើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនប្រេះប្រា ក្នុងប្រះ
 សណ្ឋា ១ បុគ្គល សន្ស័យ ឡើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនប្រេះប្រា
 ក្នុងប្រះ ១ បុគ្គល សន្ស័យ ឡើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិន
 ប្រេះប្រា ក្នុងប្រះ ១ បុគ្គល សន្ស័យ ឡើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់
 មិនប្រេះប្រា ក្នុងស្នា ១ បុគ្គល គ្រោធម អាក់អង់ចិត្ត មានចិត្តចង្អុំ
 ចាត់ចិត្តវិនិច្ឆ័យ ចំពោះសព្វគ្រូបាវិទូក្នុងពិស្វយ ១ នេះ បណ្ណាល
 ចិក្ខុ វិ ។

[២១៦] បណ្ណាធម៌ចំនំនោ ចំណងលេសចិក្ខុ វិ តើប្បុរស្តេ ។
 បុគ្គល មិនភាន់ប្រាសពាគប្រេក មិនភាន់ប្រាសពាគចំណង់ មិនភាន់
 ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនភាន់ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់ មិន
 ភាន់ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនភាន់ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់
 ក្នុងតាម ១ មិនភាន់ប្រាសពាគប្រេក មិនភាន់ប្រាសពាគចំណង់ មិន
 ភាន់ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនភាន់ប្រាសពាគសេចក្តីស្រឡាញ់

អធិប្បថវិកា វិទ្យា

អរហន្ត ធីតា លោកមិត្តោ ហោតិ ត្ថុដ្ឋេន ធីត្តេន
ធនោភក្កស្ស លោហិតំ ឧប្បាធិតំ ហោតិ សន្នេហ
កិរិដ្ឋោ ហោតិ ឥសានិ បញ្ច កម្មានិ រោទន្តរិកានិ ។

[២២៧] តត្ថ កកមា បញ្ច ធីដ្ឋិយោ ។ សត្តិ

អត្តា ហោតិ អរោត្តា បរម្មារណាតិ ឥន្ទ្រោ
អភិវធិត្តិ អសត្តិ អត្តា ហោតិ អរោតោ បរម្មា

ណាតិ ឥន្ទ្រោ អភិវធិត្តិ រោសត្តិ ធាសត្តិ អត្តា

ហោតិ អរោតោ បរម្មារណាតិ ឥន្ទ្រោ អភិវធិត្តិ

សាតា ក បទ សត្តស្ស ឧត្តរិ វិហាសំ វិភិ

បញ្ចា ធីត្តិ ធីដ្ឋេន ធីត្តានិ ក អរោតោ អភិវធិត្តិ

ឥសា បញ្ច ធីដ្ឋិយោ ។

[២២៨] តត្ថ កកមេ បញ្ច វេក ។ ធាណា

តិកាតោ អធិដ្ឋានាទំ កាមេសុ មិដ្ឋាតារោ ឥសា

ណោ សុរោមាយមន្ត្រិយ្យាមន្ត្រិយ្យាទំ ឥមេ បញ្ច វេក ។

អធិប្បថវិកា វិទ្យា

ស្រីវង្សៈ ត្រូវបញ្ជូនទៅ ១ បុគ្គលមួយនាក់ ឬ ប្រាំបួន
លោហិត របស់គ្រូរោគាគត ឲ្យរឹតភ្នែក ១ បំបែកសង្ខេប ១ រោ
គស្ត្រីយក ៧ ។

[២២៧] បណ្តាធម៌គំនិតនោះ ទំរង់ ៥ រឹតដូចម្តេច ។ បុគ្គល

មួយនាក់ ប្រកាសយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមានសញ្ញា រឹតមានរោគ ខាងមុខ

រឹតមានរោគ ១ បុគ្គលមួយនាក់ ប្រកាសយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមាន

រោគសញ្ញា រឹតមានរោគ ខាងមុខរឹតមានរោគ ១ បុគ្គលមួយនាក់

ប្រកាសយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមានសញ្ញា រឹតមាន មិនមានសញ្ញា រឹតមាន

រឹតមានរោគ ខាងមុខរឹតមានរោគ ១ បុគ្គលមួយនាក់ បញ្ជូន

សេចក្តីរឹតសូម្បី សេចក្តីនាស សេចក្តីមិនចម្រើន របស់សត្វដែល

រឹតមាន ១ បុគ្គលមួយនាក់ ប្រកាសឲ្យគ្រូរោគ ម្តងច្បាប់ ១ រោ

គស្ត្រី ៧ ។

[២២៨] បណ្តាធម៌គំនិតនោះ រៀក ៥ រឹតដូចម្តេច ។

កុលរោគីកោស ១ អធិដ្ឋានាទំ ១ កាមេសុ មិដ្ឋាតារោ ១ បុសាវេ ១

សុរោមាយមន្ត្រិយ្យាមន្ត្រិយ្យាទំ ១ រោ រៀក ៥ ។

ប្បករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ

[២២១] តត្ថ កតមេ បញ្ច ត្យសា ។
ត្យាត្យសា ក្រាត្យសា ក្រាត្យសា ឃីលត្យសា
ធិត្យសា ឥយ បញ្ច ត្យសា ។

[២២២] តត្ថ កតមេ បញ្ច អក្ខរិយា
ពណីលី ។ តត្ថោ ធិស្ស អប្បិយោ យោតិ
អវតោ វេតត្យោ យោតិ វដ្ឋតត្យោ
សត្វិយោ កាលី ករោតិ កាយស្ស កេតា
អវតលា អចាយិ ធិត្យិ វិចិត្តិ ធិយិ ឧបបដ្ឋិ
ឥស បញ្ច អក្ខរិយា ពណីលី ។

[២២៣] តត្ថ កតមា បញ្ច កយា ។
ពណីកាយិ អសីលោកេកយិ បរិសសារដ្ឋកយិ
អរលាកយិ ធិត្យិកយិ ឥមា បញ្ច កយា ។

[២២៤] តត្ថ កតមេ បញ្ច ធិដ្ឋធម្មិកា
ករា ។ ឥធម្មោ សមរណា វិ ក្រាប្បិយា
វិ ធិត្យិ យោតិ ធិត្យិ យោតិ យោតិ

ប្បករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ

[២២១] បញ្ចករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ ។
សេត្តិយសក្កិ ១ សេត្តិយសក្កិ ១ សេត្តិយសក្កិ ១
សេត្តិយសក្កិ ១ សេត្តិយសក្កិ ១ ធម្មោ សេត្តិយសក្កិ ។

[២២២] បញ្ចករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ បុគ្គលក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស
ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស ក្នុងប្រទេស

[២២៣] បញ្ចករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។

[២២៤] បញ្ចករណីដំបូង បញ្ចករណីខ្មែរ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។
កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវ ។

អំណាចនៃ ព្រះ

អយ្យំ អន្តា ធម្មុណំ គាមតុលោហំ សមធម្មិតោ
 លាមន្តិក្ខណោ ធម្មិយាភតិ ឃុំត្តាវតា ទោ ហោ អយ្យំ
 អន្តា ធម្មនិដ្ឋង្គង្គិក្ខាធម្មត្តោ ហោតិ តិ តិស្ស ហេតុ
 លាតោ សត្តស្ស ធម្មនិដ្ឋង្គង្គិក្ខាធម្មត្តោ មញ្ញា មន្តិ ។
 ធម្មតោ ឃុំត្តាហ អន្តិ ទោ ហោ ឃុំត្តោ
 អន្តា យំ ត្ថំ វិធសំ ធម្មតោ ធម្មិតិ វិធានិ
 ហោ ទ ទោ ហោ អយ្យំ អន្តា ឃុំត្តាវតា ធម្ម-
 និដ្ឋង្គង្គិក្ខាធម្មត្តោ ហោតិ តិ តិស្ស ហេតុ
 គាមា ហិ ហោ អនិច្ចា ធុត្តា វិបវិណាមធម្មា
 តោសំ វិបវិណាមញ្ញា ហោតិ ធម្មជ្ជង្គិ ហោតិ ធម្ម-
 វេរធុត្តា តោ ទ ធុត្តា យាសា យោតោ ទោ ហោ
 អយ្យំ អន្តា វិវិច្ឆា គាមេហិ ។ ល ។ បឋមំ
 លោធិ ធុត្តាធម្មត្តំ វិណេតិ ឃុំត្តាវតា ទោ ហោ
 អយ្យំ អន្តា ធម្មនិដ្ឋង្គង្គិក្ខាធម្មត្តោ ហោតិ តិ

អំណាចនៃ ព្រះ

កាលណាឃើញខ្លះៗ ត្រូវស្តាប់ស្តាប់ ឲ្យរកទ្រង់យល់យល់ ក៏
 ខ្លួនអ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុហេតុប្រហារប្តូរឈ្លោះយើង វិលខ្លួនយើង
 រល្មោះជាអន្តរាគមន៍ ដល់ខ្ញុំប្រារព្ធត្រង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដែលជាគុណលា
 យ៉ាងក្រៃលែង សមណៈប្រាហ្មណ៍តូចមួយ ចេញក្នុងប្រារព្ធប្តូរ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ជាគុណយ៉ាងក្រៃលែង រមែងស្តាប់ដែលមាននា ហើយ
 ប្រាថ្នាខ្លះៗ ១ មានបុគ្គលដទៃ ព្រោះអំណាចបុគ្គលស្មារតី ទិយាម
 យ៉ាងនេះថា នៃអ្នកដឹងច្រើន គួរនិយាយថា ខ្លួនកាន់ចុះ ក៏ហើយ
 ដង្ហែមនិយាយថា ខ្លួនខ្ញុំមិនមានទេ នៃអ្នកដឹងច្រើន វិលខ្លួនយើង
 ហើយមើលប្តូរឈ្លោះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដែលជាគុណយ៉ាងក្រៃលែង
 ព្រោះហេតុហេតុប្រហារប្តូរឈ្លោះ កាលដែលខ្ញុំក៏ដូច្នោះ តើព្រោះ
 ហេតុអ្វី ខ្លួនអ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុថា កាមតាំងខ្សោយមិនខ្លាំងដូចខ្លួន
 មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា មានសេចក្តីរលាយខ្លួនខ្លួន ទុក្ខហោប-
 ទស្ស ទិវិសេចក្តីរលាយខ្លួនខ្លួន រមែងរឹតឡើង ព្រោះហេតុ
 តាំងខ្សោយនេះ ប្រែប្រួលទៅ ប្រព្រឹត្តទៅ អោយប្រការដទៃ ខ្លួនអ្នក
 ដឹងច្រើន ខ្លួនខ្លះយើង កាលណាបានស្តាប់ស្តាប់ ជាអកាមតាំងខ្សោយ
 ។ល។ បានដល់បឋមនិច្ចា ខ្លួនអ្នកដឹងច្រើន ព្រោះហេតុហេតុប្រហារ
 ប្តូរឈ្លោះ វិលខ្លួនយើង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន

ប្បវត្តិស្រ្តី បញ្ចសិទ្ធិសា

ក្នុងស្រុក សាគោ សង្កាស្ស យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានិ
 បញ្ចសិទ្ធិ ។ កមត្តោ ឋវហាយ អត្ថិ ទោ
 យោ ឋវសោ អត្តា យិ ត្ថិ វនសិ ធនសោ
 យត្ថិ វនាតិ យោ ក ទោ កោ អយំ អត្តា
 ឋវសោ យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានម្បត្តា យោតិ តិ
 យិស្ស យោឡ យរាជ កត្ត វិតត្តិ វិយាវិ
 ឋវសោ ឋវនំ ឱឡាវិកិ អត្តាយតិ យរាតា ទោ
 យោ អយំ អត្តា វិតត្តិវិយាវិ វ្រសាមា ។ ថេ ។
 បុតិយំ យាមិ ឧបសម្បជ្ជ វិហាវិ ឋវសោ
 ទោ កោ អយំ អត្តា យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានម្បត្តា
 យោតិ វិ ឧទោតា សកោ សង្កាស្ស យាមនិដ្ឋនម្ម-
 និទ្ធានិ បញ្ចសិទ្ធិ ។ កមត្តោ ឋវហាយ អត្ថិ

ប្បវត្តិស្រ្តី បញ្ចសិទ្ធិសា

ក្នុងស្រុក សាគោ សង្កាស្ស យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានិ
 បញ្ចសិទ្ធិ ។ កមត្តោ ឋវហាយ អត្ថិ ទោ
 យោ ឋវសោ អត្តា យិ ត្ថិ វនសិ ធនសោ
 យត្ថិ វនាតិ យោ ក ទោ កោ អយំ អត្តា
 ឋវសោ យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានម្បត្តា យោតិ តិ
 យិស្ស យោឡ យរាជ កត្ត វិតត្តិ វិយាវិ
 ឋវសោ ឋវនំ ឱឡាវិកិ អត្តាយតិ យរាតា ទោ
 យោ អយំ អត្តា វិតត្តិវិយាវិ វ្រសាមា ។ ថេ ។
 បុតិយំ យាមិ ឧបសម្បជ្ជ វិហាវិ ឋវសោ
 ទោ កោ អយំ អត្តា យាមនិដ្ឋនម្មនិទ្ធានម្បត្តា
 យោតិ វិ ឧទោតា សកោ សង្កាស្ស យាមនិដ្ឋនម្ម-
 និទ្ធានិ បញ្ចសិទ្ធិ ។ កមត្តោ ឋវហាយ អត្ថិ

អំពីប្រព័ន្ធនៃស្រូវ

១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

អំពីប្រព័ន្ធនៃស្រូវ

១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

អង្គប្រជុំជា ទីប្រាំ

[២២៦] ឧត្ត ក្រសួង ឧ ធម្មនុញ្ញ (ក្រសួងក្រៅ)
 ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ។

[២២៧] ឧត្ត ក្រសួង ឧ អម-
 ណាមីកេស្ត រូបស្ត ចិត្តស្ត អាណាតា បដិយាតា
 ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ។

អង្គប្រជុំជា ទីប្រាំ

[២២៦] ចក្ខុវិស័យ ឧ ធម្មនុញ្ញ (ក្រសួងក្រៅ)
 ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ។

[២២៧] ចក្ខុវិស័យ ឧ អម-
 ណាមីកេស្ត (ក្រសួងក្រៅ)
 ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០ ។

បុព្វនិក្ខេប បន្តិក្ខេប

សេចក្តីតាម ពាក្យសុខាចារ្យ អនុគមនា ចិត្តស្ស វិហារនិ ។
នៃ វិហារនិក្ខេប ។

[២២៦] ឧត្ត តតមេ ធ តណ្ហា កាយោ ។

ប្រតណ្ហា សុត្តណ្ហា កត្តណ្ហា រសតណ្ហា
បេស្តុតណ្ហា ធម្មតណ្ហា វិមេ ធ តណ្ហា កាយោ ។

[២២៧] ឧត្ត តតមេ ធ អតារា ។ សត្តិ

វារុណា វិហារនិ អប្បជិស្សា ធម្មេ ។ នេ ។ សធម្ម
។ យេ ។ សិក្ខុយ ។ យេ ។ អប្បមារេ ។ យេ ។
បដិសន្ធាវ អតារា វិហារនិ អប្បជិស្សា តមេ
ធ អតារា ។

[២២៨] ឧត្ត តតមេ ធ បរិហានិយា ធម្មា ។

អណាមនា កស្សរាមនា ចិត្តានមនា សង្កណិ-
យានមនា សិសត្តានមនា បបញ្ចរាមនា វិមេ ធ
បរិហានិយា ធម្មា ។

បុព្វនិក្ខេប បន្តិក្ខេប

សេចក្តីតាម ពាក្យសុខាចារ្យ ពាក្យសុខាចារ្យ បុព្វនិ
ក្ខេបនិក្ខេប មិនមានសេចក្តីតាម ពាក្យសុខាចារ្យ ។

[២២៩] បណ្ណាធម៌កំរិតនារ ត្នតវិនកណ្តា ធ វើដ្ឋិច្ចេត ។

ប្រតណ្ហា ។ សុត្តណ្ហា ។ ធម្មតណ្ហា ។ រសតណ្ហា ។ បេស្តុតណ្ហា ។
ធម្មតណ្ហា ។ នៃ ត្នតវិនកណ្តា ធ ។

[២៣០] បណ្ណាធម៌កំរិតនារ វារុណេ (សេចក្តីវិហារនិ) ធ

វើដ្ឋិច្ចេត ។ បុគ្គល មិនមានសេចក្តីតាម ពាក្យសុខាចារ្យ ក្នុងប្រា
ណស្ស ។ ក្នុងប្រាណស្ស ។ យេ ។ ក្នុងប្រាណស្ស ។ យេ ។ ក្នុង
ប្រាណស្ស ។ យេ ។ ក្នុងប្រាណស្ស ។ យេ ។ មិនមានសេចក្តីតាម ពាក្យ
សុខាចារ្យ ក្នុងប្រាណស្ស ។ នៃ វារុណេ ធ ។

[២៣១] បណ្ណាធម៌កំរិតនារ បរិហានិយធម៌ (ធម៌វិហារនិ)

ក្នុងប្រាណស្ស) ធ វើដ្ឋិច្ចេត ។ សេចក្តីប្រកាស ក្នុងតតមេ ។ សេចក្តី
ប្រកាស ក្នុងតតមេយកស្សរាមនេ ។ សេចក្តីប្រកាស ក្នុង
ពាក្យសុខាចារ្យ ។ សេចក្តីប្រកាស ក្នុងការប្រកាសប្រកាសយក្ខេប ។
សេចក្តីប្រកាស ក្នុងការប្រកាស ។ សេចក្តីប្រកាស ក្នុងបបញ្ចនិក្ខេប ។
នៃ បរិហានិយធម៌ ធ ។

បទប្បញ្ញត្តិ វិញ្ញា

[២៣១] តត្ថ កកខេ អបរេមិ ធ បរិហា-
និវេណ មធា ។ កកខេមតា កស្សនមតា ធិប្បា-
នមតា សង្កណិកាមតា វោសស្សតា មាតមិទ្ធតា
និវេ ធ បរិហានិយោ មធា ។

[២៣២] តត្ថ កកខេ ធ សោមនស្សបរិហា ។
មធា វ្វមិ ធិស្វា សោមនស្សដ្ឋានិយិ វ្វមិ ឧប-
វិចារនិ សោភេធសង្កិ សុត្វា ។ ម ។ យោធន
កង្កិ យោយេត្វា ។ ម ។ មិទ្ធតយ សិ សាយេត្វា
។ ម ។ កកខេធន វោជ្ជង្កិ ធិស្វា ។ ម ។ មនសា
ធិស្វិ វិញ្ញាយ សោមនស្សដ្ឋានិយិ ធិស្វិ ឧបវិចារនិ
និវេ ធ សោមនស្សបរិហា ។

[២៣៣] តត្ថ កកខេ ធ សោមនស្សប-
រិហា ។ មធា វ្វមិ ធិស្វា សោមនស្សដ្ឋានិយិ
វ្វមិ ឧបវិចារនិ សោភេធសង្កិ សុត្វា ។ ម ។

បទប្បញ្ញត្តិ វិញ្ញា

[២៣៤] ចណ្ណាធិវិចារនេ បរិហានិយេ ធ សោមនស្ស
និវេមធា ។ សេចក្តីក្រុមា ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីក្រុមា
ក្នុងការងារយុត្តាធិការយុត្តា ១ សេចក្តីក្រុមា ក្នុងការងារក្រុម
សេចក្តីក្រុមា ក្នុងការប្រយុទ្ធគ្រប់ (ដោយក្នុង) ១ សេចក្តីប្រយុទ្ធ
១ ពាក្យកម្មវិធីក្រុមា ១ នេះ បរិហានិយេ ធ ។

[២៣៥] ចណ្ណាធិវិចារនេ ធិវិចារនិវេមធាយ
សោមនស្ស ធ និវេមធា ។ បុគ្គលយើងប្រយោជន៍ ហើយ
និវេមធាប្រយោជន៍ ធិវិចារនិវេមធាយ ១ ក្នុងការងារយុត្តាធិការ ១
។ ម ។ ក្នុងការងារយុត្តាធិការ ១ ។ ម ។ សិទ្ធិក្រុមាសោភេធសង្កិ ១
។ ម ។ ចំពោះប្រយុទ្ធគ្រប់ ១ ។ ម ។ មិទ្ធតយសាយ
មិទ្ធត ហើយនិវេមធាប្រយោជន៍ ធិវិចារនិវេមធាយ ១ នេះ ធិវិចារ
និវេមធាយសោមនស្ស ធ ។

[២៣៦] ចណ្ណាធិវិចារនេ ធិវិចារនិវេមធាយ
សោមនស្ស ធ និវេមធា ។ បុគ្គលយើងប្រយោជន៍ ហើយ និវេមធា
ប្រយោជន៍ ធិវិចារនិវេមធាយ ១ ក្នុងការងារយុត្តាធិការ ១ ។ ម ។

ប្បវត្តិកថា ធម្មបទសោ

ឃា:យេន កង្កិ ហាយត្វា ។ មេ ។ ជិញ្ញយ រសី
សាយត្វា ។ មេ ។ កា:យេន ដោធម្មំ ធុសិត្វា ។ មេ ។
មេសា ធម្មំ វិញ្ញាយ រោម ឧស្សុដ្ឋាចិយិ ធម្មំ
ឧបវិចារិ ឥមេ ធម រោមឧស្សុដ្ឋាចិយា ។

[២៣២] ឥត្ត កុតមេ ធម ឧបេក្ខុបវិចារា ។
ឥត្តុនា រូបំ និស្សា ឧបេក្ខុដ្ឋាចិយិ រូបំ ឧបវិចារិ
សោមនេន សង្កំ សុត្វា ។ មេ ។ ឃា:យេន កង្កិ
យាយត្វា ។ មេ ។ ជិញ្ញយ រសី សាយត្វា ។ មេ ។
កា:យេន ដោធម្មំ ធុសិត្វា ។ មេ ។ មេសា ធម្មំ
វិញ្ញាយ ឧបេក្ខុដ្ឋាចិយិ ធម្មំ ឧបវិចារិ ឥមេ ធម
ឧបេក្ខុបវិចារា ។

[២៣៣] ឥត្ត កុតមាចិ ធម រោមសំគាចិ
រោមឧស្សុចិ ។ មនាចិកេសុ រូបសុ កេរាសិទិ
រោមសិកំ សាទិ រោមសិសំ កុទិ រោមសម្មស្សុដិ
សាទិ សុទិ វេធមិទិ រោមសម្មស្សុដា ករាតា
កុទា វេធមា មនាចិកេសុ សន្តេសុ ។ មេ ។

ប្បវត្តិកថា ធម្មបទសោ

ក្កិទាជាយច្រមុ: ។ មេ ។ លិទ្ធក្ខុស្សសោយេនក្កុត ។ មេ ។
ចិ:កាសំស្សុដាជាយមេ ។ មេ ។ ដីនិក្ខុសំស្សុដាចិយេនិ ឃើន
កិចារាធម្មុចិ ជាទិកំនិវេនាមេស្សុ ។ មេ ។ ធម្មិវិចារិ:យេន
រោម:កាមេស្សុ ឆ ។

[២៣៤] ឧត្តុកមិចារិ:នា: ធម្មិវិចារិ:យេន
មេស្សុ ឆ តើដុ:ម្ពុច ។ ឧត្តុសយេន្ត្រុមេជាយេនក្កុ រោយតិ:យេន
ក្កុច្រមុជាទិកំនិវេនាមេស្សុ ។ ក្កុសំស្សុដាជាយច្រមុ ។ មេ ។
ក្កិទាជាយច្រមុ: ។ មេ ។ លិទ្ធក្ខុស្សសោយេនក្កុត ។ មេ ។
ចិ:កាសំស្សុ ជាយមេ ។ មេ ។ ដីនិក្ខុសំស្សុដាចិយេនិ
ឃើនកិចារាធម្មុចិ ជាទិកំនិវេនាមេស្សុ ។ មេ ។ ធម្មិវិចារិ:យេន
រោម:កាមេស្សុ ឆ ។

[២៣៥] ឧត្តុកមិចារិ:នា: រោមមេស្សុ ឆ វេលកស្រីយ
ក្កុដុ:និកាមគុណ តើដុ:ម្ពុច ។ សេចក្កិទ្ធាញ្ញិកា ច្រច្រក្កុរោ
ក្កុនិចក្កុ សេចក្កុសុ ច្រច្រក្កុ:កុនិចក្កុ កាវទ្ធកាមេនិវិទ្ធាញ្ញ
និសា ជាសុ រោមនិសម្ពុស្សុនិចក្កុ វេនាជិទ្ធាញ្ញិកា ជាសុ
រោមនិសម្ពុស្សុនិចក្កុ វេលកស្រីយកុដុ:និកាមគុណ ក្កុនិច្រក្កុ
ទ្ធាញ្ញជាទិកាចិក្កុ ។ ក្កុនិសំស្សុដាចិទ្ធាញ្ញជាទិកាចិក្កុ ។ មេ ។

អភិធម្មវិហារ វិទ្យោ

មមនាមិកេសុ ករុនេសុ ទ មេ ។ មមនាមិកេសុ
 មសេសុ ។ មេ ។ មមនាមិកេសុ យោជ្ជេត្នេសុ ។ មេ ។
 មមនាមិកេសុ ជំន្ជុសុ កេមាសិកំ កេមាសិកំ សាតំ
 កេមាសិកំ ឥត្ថំ កេមាសម្ពុស្សដិ កាតំ សុទ្ធំ
 វេជយិតំ កេមាសម្ពុស្សដិ កាតំ ឥត្ថំ វេជយា
 វេជយិតំ កេមាសិកាមិ កេមាមនស្សដិ ។

[៦៣៦] ឥត្ថុ កេមាមនស្ស កេមាសិកាមិ
 កេមាមនស្សដិ ។ មមនាមិកេសុ ករុនេសុ កេមាសិកំ
 កេមាសិកំ កេមាសិកំ ឥត្ថំ កេមាសម្ពុស្សដិ
 កេមាសិកំ ឥត្ថំ វេជយិតំ កេមាសម្ពុស្សដិ កេមា-
 តា ឥត្ថុ វេជយា មមនាមិកេសុ ករុនេសុ ទ មេ ។
 មមនាមិកេសុ ករុនេសុ ។ មេ ។ មមនាមិកេសុ
 មសេសុ ។ មេ ។ មមនាមិកេសុ យោជ្ជេត្នេសុ ។ មេ ។

អភិធម្មវិហារ វិទ្យោ

កុណិកេនំនិទ្ធកាយោវិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ
 វិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោវិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។
 មេចក្កិមិន្ទាញ្ញិតិសា ប្រច្រៀត្តេពេកុណិចិត្ត មេចក្កិមិន្ទ ប្រច្រៀត្តេពេកុណិចិត្ត
 កាមទទ្ធករាម្មណិ វិគាញ្ញិតិសា ជាសុទ្ធ កេតិកិយម្មិស្សវិចិត្ត
 វេជយិតំ វិគាញ្ញិតិសា ជាសុទ្ធ កេតិកិយម្មិស្សវិចិត្ត វេជយិតំ
 កុណិកេនំនិទ្ធកាយោវិគាបំចិត្ត ទ មេ ។ កេមមនស្សដិ
 វេជយិតំ កេមមនស្សដិ កេមមនស្សដិ ។

[៦៣៧] មណ្ឌកម្មតំនិទ្ធកាយោ កេមមនស្សដិ វេជយិតំ
 កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ កេស្មិមិន្ទាញ្ញិតិសា ប្រច្រៀត្តេពេកុណិ
 ចិត្ត មេចក្កិមិន្ទ ប្រច្រៀត្តេពេកុណិចិត្ត កាមទទ្ធករាម្មណិ
 វិគាញ្ញិតិសា ជាសុទ្ធ កេតិកិយម្មិស្សវិចិត្ត វេជយិតំ
 វិគាញ្ញិតិសា ជាសុទ្ធ កេតិកិយម្មិស្សវិចិត្ត វេជយិតំ
 កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ
 ជាវិគាបំចិត្ត ។ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ វិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។
 កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ វិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ
 ជាវិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។ កុណិកេនំនិទ្ធកាយោ វិគាបំចិត្ត ទ ។ មេ ។

បុព្វបទកិច្ច កន្លះដំបូល

[២៣៧] គត្ត កតតោ សត្ត អនុសយា ។
លាមកតានុសយា បដិយានុសយោ មាតានុសយោ
វិចិត្តានុសយោ វិចិត្តិញ្ញានុសយោ កវាតានុសយោ
អវិជ្ជានុសយោ វេយ សត្ត អនុសយា ។

[២៣៨] គត្ត កតតោនិ សត្ត បរិយុត្តាទានិ ។
លាមកបរិយុត្តានិ ធម៌យបរិយុត្តានិ មាតបរិយុត្តានិ
វិចិត្តបរិយុត្តានិ វិចិត្តិញ្ញបរិយុត្តានិ កវាតបរិយុត្តានិ
អវិជ្ជាបរិយុត្តានិ វេទានិ សត្ត បរិយុត្តាទានិ ។

[២៣៩] គត្ត កតតោនិ សត្ត សញ្ញាជនានិ ។
លាមកសញ្ញាជនានិ បដិយសញ្ញាជនានិ មាតសញ្ញា-
ជនានិ វិចិត្តសញ្ញាជនានិ វិចិត្តិញ្ញសញ្ញាជនានិ កវាត-
សញ្ញាជនានិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនានិ វេទានិ សត្ត សញ្ញា-
ជនានិ ។

[២៤០] គត្ត កតតោ សត្ត អសទ្ធិញ្ញ ។ អសទ្ធិ-
ញ្ញោ យោតិ អនិវរិតោ យោតិ អនាត្តប្បិ យោតិ
អប្បស្សនិកា យោតិ កុសីនោ យោតិ មុដ្ឋស្សនិ,
យោតិ ទុដ្ឋញ្ញោ យោតិ វេទេ សត្ត អសទ្ធិញ្ញ ។

បុព្វបទកិច្ច កន្លះដំបូល

[២៤១] បុព្វបទកិច្ចនោះ អនុសយកិច្ចនោះ គឺ
បុព្វបទ ។ លាមកនុសយ ១ បដិយានុសយ ២ មាតានុសយ ៣
វិចិត្តានុសយ ៤ វិចិត្តិញ្ញានុសយ ៥ កវាតានុសយ ៦ អវិជ្ជានុសយ ៧
នេះ អនុសយ ៧ ។

[២៤២] បុព្វបទកិច្ចនោះ បរិយុត្តនកិច្ចនោះ គឺ
បុព្វបទ ។ លាមកបរិយុត្ត ១ ធម៌យបរិយុត្ត ២ មាតបរិយុត្ត ៣
វិចិត្តបរិយុត្ត ៤ វិចិត្តិញ្ញបរិយុត្ត ៥ កវាតបរិយុត្ត ៦ អវិជ្ជាបរិ-
យុត្ត ៧ នេះ បរិយុត្តនកិច្ចនោះ ៧ ។

[២៤៣] បុព្វបទកិច្ចនោះ សញ្ញាជនានិ គឺវេទប្តេជ ។
លាមកសញ្ញាជនានិ ១ បដិយសញ្ញាជនានិ ២ មាតសញ្ញាជនានិ ៣
វិចិត្តសញ្ញាជនានិ ៤ វិចិត្តិញ្ញសញ្ញាជនានិ ៥ កវាតសញ្ញាជនានិ ៦
អវិជ្ជាសញ្ញាជនានិ ៧ នេះ សញ្ញាជនានិ ៧ ។

[២៤៤] បុព្វបទកិច្ចនោះ អសទ្ធិ (ចម្រើនសម្បទា) គឺ
គឺវេទប្តេជ ។ បុគ្គលមិនមានសព្វ ១ មិនមានហិរិ ២ មិនមាន
ឧត្តប្បា ៣ រាជវិនិតិ ៤ មាតាសចក្តិក្ខិល ៥ ភូមិស្ថាវតី ៦ មិន
មានបញ្ញា ៧ នេះ អសទ្ធិ ៧ ។

អភិធម្មបិដក វិវដ្តោ

[៦១០] វត្ត កតាណំ សត្ត ទុច្ចរិកាណិ ។
ពរណាតិវារតោ អនិច្ចាណិ កាចេសុ មិច្ឆាណា
ធម្មសាគិនោ មិសុណា វាចា ធម្មសា វាចា សម្មញ្ញ-
ណាថា ឥហិ វត្ត ទុច្ចរិកាណិ ។

[៦១១] វត្ត កតាម សត្ត មាថា ។ មាថោ
អភិការោ មាថានិមាថោ ធិមាថា អនិមាថោ
អរិមាថោ មិច្ឆាមាថោ ឥអេ សត្ត មាថា ។

[៦១២] វត្ត កតាស សត្ត ទិច្ចិយោ ។
ឥរាគាច្ឆា សមណោ ភំ ប្រាញ្ចណោ វា ឃីវ៉ាធិ
យោតិ ឃីវ៉ាទិច្ចិ យាតោ ទោ កោ អយំ អត្តា
ប្រិ ចាគុម្មហារក្ខតិភោ មាតារមតិកសម្ពុគោ កាយស្ស
កេណ ទុច្ចិដ្ឋតិ វិចស្សតិ ។ យោតិ មធម្មណា
ឃីត្តវតា ទោ កោ អយំ អត្តា សម្មា សុទ្ធិថ្លោ
យោតិ ឥត្តកេ សរតា សត្តស្ស ទុច្ច័និ វិបាសិ
វិភវិ ចត្តាបទ្ធំ ។ កតន្តោ ឃីវ៉ាណ អត្តិ ទោ កោ

អភិធម្មបិដក វិវដ្តោ

[៦១៣] មញ្ញភវិវាវិនានោ ទុច្ចវិក វេ ធិវិច្ឆយុត ។
ធម្មតាវិច្ឆយ វេ វិច្ឆយាម ។ គារមត្តមិច្ឆាណោ ។ ធម្មតាវិច្ឆ
វិច្ឆយាម ។ វិច្ឆយាម ។ សម្មញ្ញណាម ។ វេ ទុច្ចវិក វេ ។

[៦១៤] មញ្ញភវិវាវិនានោ ធាន វេ ធិវិច្ឆយុត ។
ឈរ ។ វិវាមា ។ មាតាភិមាមា ។ ធិមាមា ។ វិវាមា ។
ធិវិច្ឆយុត ។ មាមាមា ។ វេ មាមា ។ ។

[៦១៥] មញ្ញភវិវាវិនានោ ទិច្ចិ វេ ធិវិច្ឆយុត ។
ប្រៀសស្តវោ ទុច្ចវិកសារោ ឥសមណោប្បត្រាញ្ញិកំ យាមិវេ
វាចា ។ ធម្មវិច្ចិណិវាទោ ម្ភលម្ពុគវីចរិទ ទូនាម មាច្ឆ
វិច្ចិវិសេយ្យស្តវោ វាគីវិវិច្ចិវាចិតា កុកាយវិចកតាយវេសវេ
កតា វេចវិវិច្ចិវិច្ឆយ វេចវិវាស កវិមុតិសេច្ចិវាវេ
វេវិវិច្ចិវាម ម្ភលម្ពុគវីចរិទ ព្រាមមុមាមព្រាមាដិច្ចយ
វេច្ចុនាមវិទិ ឆោនោ ធិវិច្ឆយុច្ឆានេ ។ សមណោប្បត្រាញ្ញិកំ
ព្រឹក្សយ មញ្ញភវិវាវិនានោ ទុច្ចវិកសារោ ទិច្ចវិវាស ទិច្ចវិវាស
វិវេស្សេត វិចស្សវិវេសយនោ វោយប្រការវេច្ចុៈ ។ មាមញ្ញភ
វេវ ធម្មវិច្ចិវាមម្ភសារោ វិយាយវិវាសនោ ម្ភលម្ពុគវីចរិវេ

អតិថិភ័យ វិញ្ញាណ

អតិថិភ័យោ នំ ភ្នំ ឧ យាតសំ ឧ បស្សសំ
 ធារណំ យាតមំ បស្សនំ សោ ទោ ហោ អត្តា
 យរណំ តាយស្ស ភេតា ឧត្តិដ្ឋតិ វិទស្សតិ ឧ
 យោតំ បាឌ្ឍណា ឯត្តាវតា ទោ ហោ អយំ អត្តា
 សន្តា សឧត្តិដ្ឋោ ហោតិវិ ឥត្តោតា សាតា សត្តស្ស
 ឧត្តមំ វិទាសំ វិករំ បញ្ញាយន្តិ ។ ឥទ្ធាត្តា
 ឯវិណាណ អត្តំ ទោ ហោ ឯសោ អត្តា យំ ភ្នំ
 វិទសំ យោសា ឧត្តិវិ វិទាមិ យោ ធិ ទោ ហោ
 អយំ អត្តា ឯត្តាវតា សន្តា សឧត្តិដ្ឋោ យោតិ
 អត្តំ ទោ ហោ អត្តា អត្តា សទ្ធាសា រូបសញ្ញាមិ
 សឧតិញ្ញាណ បដិយេសញ្ញាមិ វត្តត្តមា ធានត្តា
 សញ្ញាមិ អធិទសីតាណ អធិតោ អាតាសាតិ
 វាតាសា ឧត្តាយត្តមៈតា នំ ភ្នំ ឧ យាតសំ ឧ

អតិថិភ័យ វិញ្ញាណ

អតិថិភ័យោ នំ ភ្នំ ឧ យាតសំ ឧ បស្សសំ
 ធារណំ យាតមំ បស្សនំ សោ ទោ ហោ អត្តា
 យរណំ តាយស្ស ភេតា ឧត្តិដ្ឋតិ វិទស្សតិ ឧ
 យោតំ បាឌ្ឍណា ឯត្តាវតា ទោ ហោ អយំ អត្តា
 សន្តា សឧត្តិដ្ឋោ ហោតិវិ ឥត្តោតា សាតា សត្តស្ស
 ឧត្តមំ វិទាសំ វិករំ បញ្ញាយន្តិ ។ ឥទ្ធាត្តា
 ឯវិណាណ អត្តំ ទោ ហោ ឯសោ អត្តា យំ ភ្នំ
 វិទសំ យោសា ឧត្តិវិ វិទាមិ យោ ធិ ទោ ហោ
 អយំ អត្តា ឯត្តាវតា សន្តា សឧត្តិដ្ឋោ យោតិ
 អត្តំ ទោ ហោ អត្តា អត្តា សទ្ធាសា រូបសញ្ញាមិ
 សឧតិញ្ញាណ បដិយេសញ្ញាមិ វត្តត្តមា ធានត្តា
 សញ្ញាមិ អធិទសីតាណ អធិតោ អាតាសាតិ
 វាតាសា ឧត្តាយត្តមៈតា នំ ភ្នំ ឧ យាតសំ ឧ

ខ្នងវត្តភ្នំព្រះ សង្កាត់បឹងកក

វស្សសិ គមហំ ជាតាមិ បស្សមិ សោ ទោ ទោ
 វស្សា យតោ កាយស្ស គេតា ឧច្ឆិច្ឆតិ វិបស្សតិ ឬ
 ហោតិ ចរុទ្ធរណា ឃីត្តាវតា ទោ ទោ អយំ អត្តា
 សាណ មទុច្ឆិដ្ឋា ហោតិ ឥន្ទ្រគេត ទោ ទោ
 សន្តស្ស ឧច្ឆិដ្ឋំ វិហសំ វិភវំ ចត្តាមេដ្ឋំ ។
 ធម្មញ្ញា ឃីវាណា អត្ថំ ទោ ទោ ឃីសេន អត្តា
 យំ ភិ វិនិសិ ទោសោ ធម្មិកំ វាណមិ ទោ ច
 ទោ ទោ អយំ អត្តា ឃីត្តាវតា សង្កា មទុច្ឆិដ្ឋា
 ហោតិ អត្ថំ ទោ ទោ អនាញា អត្តា សទ្ធាសោ
 ណកាសា ធម្មាយតំ សមតិក្កដ្ឋ អទុច្ឆិ វិញ្ញាណច្ឆិ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតទ្ធកោ តំ ភិ ធម្មំ ជាតាសិ ធម្ម
 វស្សសិ គមហំ ជាតាមិ បស្សមិ សោ ទោ
 ហា អត្តា យតោ កាយស្ស គេតា ឧច្ឆិច្ឆតិ
 វិបស្សតិ ឬ ហោតិ ធម្មរណា ឃីត្តាវតា

ខ្នងវត្តភ្នំព្រះ សង្កាត់បឹងកក

បំណងឲ្យ ភ្នំព្រះបាទ ភ្នំវិបស្សិ ទើបឃើញ ភ្នំព្រះបាទ ភ្នំព្រះបាទ
 បឹងកក ភ្នំព្រះបាទ ពុទ្ធភាយវែកត្រាយទៅកាលណា វេលាបំណង
 វេលាបំណង បានដុះដុះសព្វដូច្នោះ ទំនាក់ទំនង ឬបញ្ជូន
 ឲ្យបាទ ពុទ្ធភាយវែកត្រាយដូច្នោះ ទើបខ្លះខាត ពេទ្របំណង ឬ
 បាទ ពុទ្ធភាយវែកត្រាយដូច្នោះ សមណក្រាញណា ក្នុងមួយ បញ្ជូនដូច្នោះ
 យំ ភ្នំព្រះ ភ្នំព្រះវិហារ ភ្នំព្រះសត្វបិទភិក្ខុវិញ វិសេសវិសេស ហោ
 យំ បញ្ជូនដូច្នោះ ឬ មានដុះដូច្នោះ ត្រូវអំពីដុះដូច្នោះ ទំនាក់
 ទំនង ឬសង្កាត់បឹងកក គួរនិយាយ ឬខានខ្លះ ក៏មានវេលា
 វេលាបំណង ភ្នំព្រះវិហារ ឬសង្កាត់បឹងកក វេលាបំណង
 វេលាបំណង ឬសង្កាត់បឹងកក ត្រូវបាត់បង់ ឬសង្កាត់បឹងកក
 ទើប ឬសង្កាត់បឹងកក មានដូច្នោះ ដែលកន្លងមក ខ្ញុំសាសា ធម្មា
 យន្តបញ្ជូន ហើយសព្វដូច្នោះ ហើយចូលទៅកាន់វិញ្ញាណញ្ញាយន្តបញ្ជូន
 ហើយសព្វដូច្នោះ វិញ្ញាណមិនបានដុះដូច្នោះ អ្នកទំនង បំណង
 ភ្នំព្រះបាទ ភ្នំវិបស្សិ ទើបឃើញ ភ្នំព្រះបាទ ភ្នំព្រះបាទ
 បឹងកក ភ្នំព្រះបាទ ពុទ្ធភាយវែកត្រាយទៅកាលណា វេលាបំណង
 សូម វេលាបំណង បានដុះដុះសព្វដូច្នោះ ទំនាក់ទំនង ឬបញ្ជូន

ឧត្តរស្ថិតិៈ អង្គៈទី៤៖១០

១ រាជ្យោ ឋវំ មាហា អត្ថំ ហេ ភោ ឋសោ អត្តា
 យំ ភ្នំ វិទេសំ ខេសោ ឧត្តំ វិទាមិ ហេ ឧ
 ហេ ភោ អយំ អត្តា ឋត្តាវតា សប្បា សធុត្តិញ្ញោ
 រោតិ អត្ថំ ហេ ភោ អត្តោ អត្តា សធុសោ
 វា ភិក្ខុ ក្ខាយតំ សទតំ ក្កម្ម ខេវសញ្ញា វា សញ្ញា-
 យកទ្ធិភោ ភំ ភ្នំ ឧ ជាតាសំ ឧ វស្សសំ
 វេសា វា វាមិ ឋស្សមិ ភោ ហេ ភោ អត្តា
 យភោ កាយស្ស ភោ ឧត្តំ ផ្លុតិ វិទស្សតិ ឧ
 រោតិ វេញ្ញាណ ឋត្តាវតា ហេ ភោ អយំ អត្តា
 សញ្ញា សធុត្តិញ្ញោ រោតិ វំ វិទតោ សភោ
 សត្តស្ស ឧត្តេធំ វិទាសំ វិភវំ ឋញ្ញា ឋត្តំ ។
 ភោ សត្ត ធិត្តិយោ ។

ស្តវំ ។

[២២៦] តត្ថ កតតោ ឋ ឧត្ត ភិវេសវត្ថុធំ ។
 លោភោ រោសោ រោសោ កោភោ ឧត្តំ វិទិកិញ្ញោ
 មិធំ ឧត្តត្ថំ វិទាមិ អត្ត ភិវេសវត្ថុធំ ។

ឧត្តរស្ថិតិៈ អង្គៈទី៤៖១១

១ រាជ្យោ ឋវំ មាហា អត្ថំ ហេ ភោ ឋសោ អត្តា
 យំ ភ្នំ វិទេសំ ខេសោ ឧត្តំ វិទាមិ ហេ ឧ
 ហេ ភោ អយំ អត្តា ឋត្តាវតា សប្បា សធុត្តិញ្ញោ
 រោតិ អត្ថំ ហេ ភោ អត្តោ អត្តា សធុសោ
 វា ភិក្ខុ ក្ខាយតំ សទតំ ក្កម្ម ខេវសញ្ញា វា សញ្ញា-
 យកទ្ធិភោ ភំ ភ្នំ ឧ ជាតាសំ ឧ វស្សសំ
 វេសា វា វាមិ ឋស្សមិ ភោ ហេ ភោ អត្តា
 យភោ កាយស្ស ភោ ឧត្តំ ផ្លុតិ វិទស្សតិ ឧ
 រោតិ វេញ្ញាណ ឋត្តាវតា ហេ ភោ អយំ អត្តា
 សញ្ញា សធុត្តិញ្ញោ រោតិ វំ វិទតោ សភោ
 សត្តស្ស ឧត្តេធំ វិទាសំ វិភវំ ឋញ្ញា ឋត្តំ ។
 ភោ សត្ត ធិត្តិយោ ។

មធំ ច្បាវិ ឧ ។

[២២៦] ឧត្តរស្ថិតិៈ អង្គៈទី៤៖១១
 រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១
 រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១ រោសា: ១

អភិវឌ្ឍន៍បំណង វិញ្ញាណ

[២២៧] ឧត្ត កាតហានិ អដ្ឋ កុសីនវត្ថុនិ ។
 នន វិសុយា កាដ្ឋី កាត្ថិ ហោតិ កស្ស ឃីរី ហោតិ
 មេត្តំ ខោ មេ កាត្ថុទ្ធិ កសិស្សតិ កាដ្ឋី ខោ មន
 មេ កាហន្តស្ស កាហោ កិលខិស្សតិ ហន្តុនាហិ
 វិមជ្ឈាធិតំ វសោ វិមជ្ឈតិ ទ វិយំ អាភតិ
 វប្បុត្តស្ស មត្តិយា អនតិកតស្ស អនិកហាយ
 អសត្ថិកតស្ស សត្ថិកិរិយាយ នំនំ មមមី កុសីនវត្ថុ
 វត្ថុ ។ ដុន ច វរី វិសុយា កាដ្ឋី កាតិ ហោតិ
 កស្ស ឃីរី ហោតិ មហំ ខោ កាដ្ឋី អភាសិ កាដ្ឋី
 ខោ មន មេ កាហន្តស្ស កាហោ កិលខោ ហន្តុ-
 នាហិ វិមជ្ឈាធិតំ វសោ វិមជ្ឈតិ ទ វិយំ អាភតិ
 វប្បុត្តស្ស មត្តិយា អនតិកតស្ស អនិកហាយ អសត្ថិ-
 កតស្ស សត្ថិកិរិយាយ នំនំ មុតិយំ កុសីនវត្ថុ ។

អភិវឌ្ឍន៍បំណង វិញ្ញាណ

[២២៧] ចល្ហាធិវិញ្ញាណ កុសីនវត្ថុ (វេទកុសីនវត្ថុ)
 វត្ថុ) ៧ កើតចេញ ។ កាតិ (ធានវិសុយាវិញ្ញាណ)
 វិញ្ញាណសាសនានុញ្ញត្រូវធ្វើ គឺត្រូវមានសេចក្តីធ្វើវិញ្ញាណវិញ្ញាណ កា
 តិវិសុយាវិញ្ញាណ មុនពេលនឹងមាន កែតាមបើគ្រូធ្វើតាមវិញ្ញាណ (វេទ)
 កាយវិញ្ញាណ បើដូច្នោះ មានកែតាមផែនសិន គឺត្រូវមាន កិ
 មិទ្ធិត្រូវត្រូវយាម ដើម្បីដល់ នូវចម្រើនវិញ្ញាណមិនមានផល ដើម្បីប្រយោ
 ជីន នូវចម្រើនវិញ្ញាណមិនមានផល ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ត្រូវដំ
 វិញ្ញាណមិនមានផលធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ នេះ កុសីនវត្ថុទី ១ មួយ
 ល្ងែក វេទក គឺត្រូវធ្វើចេះហើយ គឺត្រូវមានសេចក្តីធ្វើវិញ្ញាណវិញ្ញាណ
 ជា អញ្ញាណវិញ្ញាណវិញ្ញាណ កែតាមវិញ្ញាណមិនមានផលធ្វើតាមវិញ្ញាណ
 កាយវិញ្ញាណវិញ្ញាណ បើដូច្នោះ មានកែតាមផែនសិន គឺត្រូវមាន កិ
 មិទ្ធិ មិទ្ធិត្រូវត្រូវយាម ដើម្បីដល់ នូវចម្រើនវិញ្ញាណមិនមានផល
 ដើម្បីប្រយោជីន នូវចម្រើនវិញ្ញាណមិនមានផល ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់
 ច្បាស់ នូវចម្រើនវិញ្ញាណមិនមានផលធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ នេះ កុសីនវត្ថុទី ២ ។

បុព្វនិទាន អដ្ឋកថា

បុព្វេន យំ ភិក្ខុនា មន្តោ គន្ធាញ្ច រោគិ ភស្ម
 រិវំ រោគិ មន្តោ ។ ទា មេ គន្ធាញ្ច ភរិស្មតិ មត្តិ
 យា មន មេ គន្ធាញ្ច ភរិស្មតិ ភារយា ភិលមិស្មតិ
 មន្តោយំ ធិបដ្ឋានំ ។ សា ធិបដ្ឋានំ ម ភិយំ រោគិ
 មន្តោស្ម មត្តិយា មនិកតស្ម មនិកតាយ មសត្តិ-
 មនស្ម សត្តិភិយាយ ឥមំ ភតិយំ កុសំភវត្តិ ។
 បុព្វេន យំ ភិក្ខុនា មន្តោ គន្ធា រោគិ ភស្ម
 រិវំ រោគិ មហំ ទោ មត្តិ មគណសំ មត្តិ ។ ទា
 មន មេ គន្ធាញ្ច ភារយា ភិលមិស្មតិ មន្តោយំ
 ធិបដ្ឋានំ ។ សា ធិបដ្ឋានំ ម ភិយំ រោគិ
 មន្តោស្ម មត្តិយា មនិកតស្ម មនិកតាយ មសត្តិ-
 មនស្ម សត្តិភិយាយ ឥមំ មត្តិ កុសំភវត្តិ ។
 បុព្វេន យំ ភិក្ខុ ភាមិ វា ភិកមិ វា ធិល្ហាយ
 មន្តោ ម លមតិ ល្ហមស្ម វា មណិកស្ម វា
 រោគិមស្ម យាវនត្តិ រោវិស្ម ភស្ម រិវំ រោគិ

បុព្វនិទាន អដ្ឋកថា

បុព្វេន ភិក្ខុនា មន្តោ គន្ធាញ្ច រោគិ ភស្ម
 រិវំ រោគិ មន្តោ ។ ទា មេ គន្ធាញ្ច ភរិស្មតិ មត្តិ
 យា មន មេ គន្ធាញ្ច ភរិស្មតិ ភារយា ភិលមិស្មតិ
 មន្តោយំ ធិបដ្ឋានំ ។ សា ធិបដ្ឋានំ ម ភិយំ រោគិ
 មន្តោស្ម មត្តិយា មនិកតស្ម មនិកតាយ មសត្តិ-
 មនស្ម សត្តិភិយាយ ឥមំ ភតិយំ កុសំភវត្តិ ។
 បុព្វេន យំ ភិក្ខុនា មន្តោ គន្ធា រោគិ ភស្ម
 រិវំ រោគិ មហំ ទោ មត្តិ មគណសំ មត្តិ ។ ទា
 មន មេ គន្ធាញ្ច ភារយា ភិលមិស្មតិ មន្តោយំ
 ធិបដ្ឋានំ ។ សា ធិបដ្ឋានំ ម ភិយំ រោគិ
 មន្តោស្ម មត្តិយា មនិកតស្ម មនិកតាយ មសត្តិ-
 មនស្ម សត្តិភិយាយ ឥមំ មត្តិ កុសំភវត្តិ ។
 បុព្វេន យំ ភិក្ខុ ភាមិ វា ភិកមិ វា ធិល្ហាយ
 មន្តោ ម លមតិ ល្ហមស្ម វា មណិកស្ម វា
 រោគិមស្ម យាវនត្តិ រោវិស្ម ភស្ម រិវំ រោគិ

ប្បវេណីកថា អដ្ឋកថាសា

ប្បវេណី កថា កិច្ចុវេទា ឧប្បន្ទា យោតិ អប្បមគ្គតោ
 វេទនេនា ឧស្ស ឃីវិ យោតិ ឧប្បន្ទា នោ ។ អ
 រាសី អប្បមគ្គតោ នារោនោ អត្ថំ គោយ្យា ធិបជ្ជិតំ
 វេទនេនា ធិបជ្ជិតំ យោ ធិបជ្ជិតំ ឧ វិវិយំ វេទ
 នេនិ អប្បមគ្គស្ស បត្ថិយា អធិកតស្ស អធិកមាយ
 វេទនេនិ ឧស្ស ធិបជ្ជិតំ យោយ ឧធំ ឧស្សនំ គុសិ
 វេទនំ ។ ឧប ធិ បវិ កិច្ចុ កិលាយ វុដ្ឋិតា
 វេទនិ អធិវុដ្ឋិតោ វេទនញ្ចា ឧស្ស ឃីវិ វេទនិ
 រាសី វេទ កិលាយ វុដ្ឋិតា អធិវុដ្ឋិតោ វេទនញ្ចា
 ឧស្ស វេ វេទនាយ ឧត្តរលោ អតម្មញ្ចា យាទូនាហិ
 ធិបជ្ជិតំ យោ ធិបជ្ជិតំ ឧ វិវិយំ វេទនតិ
 អប្បមគ្គស្ស បត្ថិយា អធិកតស្ស អធិកមាយ
 វេទនេនិ ឧស្ស ធិបជ្ជិតំ យោយ ឧធំ អដ្ឋមំ គុសិ
 វេទនំ ។ វេទនេនិ វេទ គុសិវេទនំ ។

ប្បវេណីកថា អដ្ឋកថាសា

ប្បវេណី កិច្ចុវេទនា ឧប្បន្ទា កិច្ចុវេទនា វេទនេនា ឧស្ស ឃីវិ យោតិ
 នោ ។ អត្ថំ គោយ្យា ធិបជ្ជិតំ យោយ ឧធំ ឧស្សនំ គុសិ
 វេទនំ ។ ឧប ធិ បវិ កិច្ចុ កិលាយ វុដ្ឋិតា
 វេទនិ អធិវុដ្ឋិតោ វេទនញ្ចា ឧស្ស ឃីវិ វេទនិ
 រាសី វេទ កិលាយ វុដ្ឋិតា អធិវុដ្ឋិតោ វេទនញ្ចា
 ឧស្ស វេ វេទនាយ ឧត្តរលោ អតម្មញ្ចា យាទូនាហិ
 ធិបជ្ជិតំ យោ ធិបជ្ជិតំ ឧ វិវិយំ វេទនតិ
 អប្បមគ្គស្ស បត្ថិយា អធិកតស្ស អធិកមាយ
 វេទនេនិ ឧស្ស ធិបជ្ជិតំ យោយ ឧធំ អដ្ឋមំ គុសិ
 វេទនំ ។ វេទនេនិ វេទ គុសិវេទនំ ។

អំណាចនៃ ក្រុង

[២៥៧] ឧត្ត ក្រុងមេស អង្គសុ លោក៧ច្រើន
ស្រុកស្រុក បដិយាតោ ។ លោក សាវណោ អណិរាម
បដិវិរោតោ យោស សាវណោ អយោស បដិវិរោតោ
បរិសោយ សាវណោ ចិប្បាយ បដិវិរោតោ សុទ្ធ
សាវណោ មុត្តេ បដិវិរោតោ ភោមសុ អង្គសុ
លោក៧ច្រើន ចិប្បស្រុក បដិយាតោ ។

[២៥៨] ឧត្ត ក្រុងមេស អង្គ អនិយោកបារា ។
អនិប្ប អនិប្បនិសា អនុបាត អនុបាតិកា អនុបាត មុត្ត-
និសា អនិប្បាត វិញ្ញាតនិសា អនិប្ប អនិប្បនិសា
អនុបាត អនុបាតិកា អុបាត អនុបាតិកា វិញ្ញាត
អនិប្បាតនិសា ភោម អង្គ អនិយោកបារា ។

[២៥៩] ឧត្ត ក្រុងមេស អង្គ ចិប្បត្តា ។
ចិប្បត្តិ ចិប្បស្រុក ចិប្បតិកា ចិប្បកម្មត្តា

អំណាចនៃ ក្រុង

[២៥៩] បណ្តាធម៌វាំងនោះ សេចក្តីច្រើនច្រើនច្រើន ប្រុស
លោកធម៌ ៥ កើតឡើង ។ សេចក្តីច្រើនច្រើនច្រើន ក្នុងលោក (លោក
ក្រុង) ១ សេចក្តីច្រើនច្រើន ក្នុងអោយ (ភោមិក្រុង) ១ សេចក្តី
ច្រើនច្រើន ក្នុងយស ១ សេចក្តីច្រើនច្រើន ក្នុងអយស (ភោមិក្រុង
លោក) ១ សេចក្តីច្រើនច្រើន ក្នុងកាយសារីរិយ ១ សេចក្តីច្រើន
ច្រើន ក្នុងកាយសារីរិយ ១ សេចក្តីច្រើនច្រើន ក្នុងសុខ ១ សេចក្តី
ច្រើនច្រើន ក្នុងសុខ ១ នៃសេចក្តីច្រើនច្រើនច្រើនច្រើនច្រើន ៧

[២៦០] បណ្តាធម៌វាំងនោះ វេទនាមិក្រុង ៥ កើតឡើង
ក្នុង ។ កាលពេលថា បើញ្ញាតិក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១ កាល
ពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុង
ដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១
កាលពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុង
ដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១
កាលពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុង
ដែលមិនបានឃើញ ១ កាលពេលថា ក្នុងក្រុងដែលមិនបានឃើញ ១

[២៦០] បណ្តាធម៌វាំងនោះ ចិប្បត្តិ (សេចក្តីច្រើន) ៥ កើត
ឡើង ។ កាលយស្មុស ១ ក្រុងមេស ១ ក្រុងមេស ១ កាលយស្មុស ១

ប្បករណ៍ក្នុង អង្គបទប្បញ្ញត្តិ

ពិប្បដិសេស ពិប្បដិសេស មិច្ឆាបតិ មិច្ឆាសមាធិ
សេន អដ្ឋ មិច្ឆត្តា ។

[២៧១] តត្ថ តត្ថទេ អដ្ឋ ប្បិសៈនាសា ។

សេន កិច្ច កិច្ច កាបត្តិយោ ចោរេន្តិ សោ កិច្ច
កិច្ច កាបត្តិយោ ចោរេន្តិយោ ចោ ០ សភមិ ០
សភមិ អស្សតិយោ វិច្ឆេវេនិ អយិ ចេវេមោ
ប្បិសៈនាសោ ។ មុន ០ បរិ កិច្ច កិច្ច កាបត្តិយោ
ចោរេន្តិ សោ កិច្ច កិច្ច កាបត្តិយោ ចោរេន្តិ-
យោ ចោ ចោរេន្តិយោ ចោរេន្តិ កិច្ច ចោ ចុយ្ហិ
នាសស្ស អស្សតិយោ កលិកេន ភិច្ឆិ តាម មិ
កលិកេន មត្តាសិកេ អយិ ធុតិយោ ប្បិសៈនាសោ ។
មុន ០ បរិ កិច្ច កិច្ច កាបត្តិយោ ចោរេន្តិ
សោ កិច្ច កិច្ច កាបត្តិយោ ចោរេន្តិយោ ចោ
ចោរេន្តិយោ ចោរេន្តិ ភិច្ឆិ ចោសិ ឥត្តញ្ញមិ
កាបត្តិ កាបត្តិ ភិច្ឆិ តាម ចេវេនិ មនិកេនេហិកេ
អយិ តតិយោ ប្បិសៈនាសោ ។ មុន ០ បរិ កិច្ច

ប្បករណ៍ក្នុង អង្គបទប្បញ្ញត្តិ

ការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ១ ព្យាយាមខុស ១ ការលើកខុស ១ លាវ់លាវ់
ចិត្តខុស ១ នេះ មិច្ឆត្តមិ ៨ ។

[២៧២] បក្កាធម៌ទាំងនោះ (ភាសាបេសបុរស ៨ តើស្តីប្រយោ ។

ពួកគេក្នុងសាសនានេះ ចោទគុំផ្សំគ្នាដោយភាបក្តិ កិច្ចនោះ ភាសាប្រែ
ប្រែក្នុងកិច្ច ចោទដោយភាបក្តិ គឺជាប្រយោដោយស្សតិ (ការស្តាប់
ស្តាប់) ថា ខ្ញុំមិនមែនយើង ខ្ញុំមិនមែនយើង នេះ ភាសាបេសបុរស
១១ ។ មួយទៀត ពួកគេក្នុងនាមដោយភាបក្តិ កិច្ចនោះ ពោល
យើងក្នុងកិច្ច ចោទដោយភាបក្តិ កិច្ចនោះ គឺនិយាយគេច្រើននឹងកិច្ចអ្នកចោទវិញ
ថា ប្រយោដ៏ធំ អ្នកជាមនុស្សយូរ មិច្ឆាស មកស្តីប្រយោយិ
អម្បាលយ៉ាងនឹង ហើយសម្លាប់យើង គួរនឹងស្តីថា ចាន នេះ ភាសា
បេសបុរស ១២ ។ មួយទៀត ពួកគេក្នុងនាមដោយភាបក្តិ កិច្ច
នោះ ភាសាប្រែក្នុងកិច្ច ចោទដោយភាបក្តិ គឺប្រយោយិកេតក្ស
បេសបុរសចោទវិញថា លោកឯងប្រែក្នុងនាមនេះ ចូរលោកសំរេង
មុនសំរេង នេះ ភាសាបេសបុរស ១៣ ។ មួយទៀត ពួកគេក្នុងនាម

សិល្ប៍សិលា ក្នុង

បា. រូបី បា. អត្តា ហោតិ អរោតោ បា.
 បា. អរណាតិ អសត្តិ ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា
 អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ អសត្តិ
 ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា អត្តា ហោតិ អរោតោ
 បា. អរណាតិ អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា ធម៌
 អន្តរា ធម៌ អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ
 អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា ធម៌ អន្តរា អត្តា
 ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា-
 មេដ្ឋំ ឥទេ អដ្ឋ អសត្តិ វា ។

(២៥៣) ឥត្ត កត្តេ អដ្ឋ វេសត្តិ វា មត្តិ-

វា ។ រូបី អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ

១ ឧ. អសត្តិ :

សិល្ប៍សិលា ក្នុង

បា. អរណាតិ អសត្តិ ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា
 អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ អសត្តិ ទំ
 បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា អត្តា ហោតិ អរោតោ បា.
 អរណាតិ អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា ធម៌
 អន្តរា ធម៌ អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ
 អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា មេដ្ឋំ អន្តរា ធម៌ អន្តរា អត្តា
 ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ អសត្តិ^(១) ទំ បញ្ញា-
 មេដ្ឋំ ឥទេ អដ្ឋ អសត្តិ វា ។

(២៥៤) ឥត្ត កត្តេ អដ្ឋ វេសត្តិ វា មត្តិ-

វា ។ រូបី អត្តា ហោតិ អរោតោ បា. អរណាតិ

១ ករណីសិល្ប៍សិលា ក្នុងសិល្ប៍សិលា ។ ២ ករណីសិល្ប៍សិលា ក្នុងសិល្ប៍សិលា ។
 ២ ករណីសិល្ប៍សិលា ក្នុងសិល្ប៍សិលា ។ ៣ ករណីសិល្ប៍សិលា ក្នុងសិល្ប៍សិលា ។

អំបូរមុំពេ វិទ្យោ

យេវំសុខ តាមត្ថវា វន្តា យោតិ អរណេតោ វរាម្មរ-

លាតិ យេវំ សុត្តិ យាសត្តិ វិ អន្តារៈ ចន្ទិ

នៈ អ អដ្ឋ យេវំសុត្តិ យាសត្តិ វិ តា ។

អដ្ឋវា ។

[២៨២] ឥត្ត កតតោ វិ យេ អាយាតវ្តុនិ ។

វេ អចំតិ អាយាតោ យាយតិ វេ អចំតិ វេ ចតិ-

វិ អាយាតោ យាយតិ អចំតិ វេ ចិស្សតិ វិ អាយា-

តោ យាយតិ ចិស្ស វេ អយាចស្ស វេ អចំតិ អចិ-

វេ អចំតិ វេ អចំតិ ចិស្សតិ វិ អាយាតោ យាយតិ

វេ ចិស្ស វេ អយាចស្ស អចំតិ អចិ អចំតិ វេ អចំតិ

អំបូរមុំពេ វិទ្យោ

យេវំសុខ តាមត្ថវា វន្តា យោតិ អរណេតោ វរាម្មរ-
លាតិ យេវំ សុត្តិ យាសត្តិ វិ អន្តារៈ ចន្ទិ
នៈ អ អដ្ឋ យេវំសុត្តិ យាសត្តិ វិ តា ។

ចំ ច្បង ៩ ។

[២៨៦] បច្ចុប្បន្នវិទ្យោ ភាយាតវ្តុនិ (យោតិ វេ អចំតិ) ។ ឃ
វិទ្យោ ។ អចំតិ ភាយាតវ្តុនិ វេ អន្តារៈ ចន្ទិ វេ អចំតិ វេ ចតិ-
វិ អាយាតោ យាយតិ អចំតិ វេ ចិស្សតិ វិ អាយា-
តោ យាយតិ ចិស្ស វេ អយាចស្ស វេ អចំតិ អចិ-
វេ អចំតិ វេ អចំតិ ចិស្សតិ វិ អាយាតោ យាយតិ
វេ ចិស្ស វេ អយាចស្ស អចំតិ អចិ អចំតិ វេ អចំតិ

អំពីធម្មបទិក វិច្ឆេ

ពើ ធម្មា សនិសេនា ធម្មស្ថិតិ មាថា ចរិយស្ស
ករិយេនេ ធម្មស្ថិតិ ខារោ វាម ចរិយា មាថា ។

[២៧៧] ឧត្ត ភាគមេ ១៧ ឧទ្ទានុលកា
ចង្វា ។ ឧទ្ទានុ មជ្ជិក ចរិយេសថា ចរិយេសនិ
មជ្ជិក លាភោ លាភី* មជ្ជិក វិនិច្ឆយោ វិនិច្ឆយំ
មជ្ជិក ឧទ្ទានោ ឧទ្ទានី មជ្ជិក អន្លោសានំ
អន្លោសានំ មជ្ជិក មរិក្ខយោ មរិក្ខយំ មជ្ជិក
មត្តវិធី មត្តវិធី មជ្ជិក រោគក្ខត រោគក្ខន្ធិកាណិ
មជ្ជិក ឧទ្ទានានិ សន្តានានិ កលយោ វិក្កយោ
វិក្កយោ ឥវិក្កិ យេសុក្ខិ ធម្មសាវ័នោ អទេកេ
ចាមតោ អត្តសលា ចង្វា សម្ពុវុំ វាមេ ១៧
ឧទ្ទានុលកា ចង្វា ។

[២៧៨] ឧត្ត ភាគមេ ១៧ ឧទ្ទានុលកា ។

អំពីធម្មបទិក វិច្ឆេ

សេច្ឆិក្កាណំ ធម្មបុគ្គលេវតិកតាចដំរេន មា មច្ឆស្ថិតិមេ ១
សេច្ឆិក្កាណំ ធម្មបុគ្គលេវតិកតាចដំរេន មា មច្ឆស្ថិតិមេ ១
... ១៧ ១៧ ៧ ។

[២៧៧] បញ្ចកមិពំនិទានេ ធម្មបទិកឧទ្ទានុលកា ៧
ឧទ្ទានុ ។ ចរិយុវតេ (តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យធម្មា ១
... (តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យការិយុវតេ ១ សេច្ឆិក្កាណំ
(តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យលាភ ១ ឧទ្ទានុ (តើនមាន) ព្រោះ
ធម្មបុគ្គលេវតិកតា ១ សេច្ឆិក្កាណំ ១ (តើនមាន) ព្រោះ
ធម្មបុគ្គលេវតិកតា ១ សេច្ឆិក្កាណំ (តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យ
មរិក្ខយេវតិកតា ១ សេច្ឆិក្កាណំ (តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យ
សេច្ឆិក្កាណំ ១ លាភោ (តើនមាន) ព្រោះអាស្រ័យសេច្ឆិ
កាណំ ១ រោគក្ខន្ធិកាណំ ១ សម្ពុវុំ ១ សេច្ឆិក្កាណំ ១ វាមេ
១៧ ១៧ ៧ ។

[២៧៨] បញ្ចកមិពំនិទានេ សេច្ឆិក្កាណំ^(១) ៧ តើនមាន ១
១ សេច្ឆិក្កាណំ ១ យ៉ាងនេះ សំដៅឯកម្រតិកាណំ ១ ឧទ្ទានុ ។

ប្បវេណីកង្ខារាសមុទ្រ

យោគី ៦ ៥ ៤ យោគី គលោកុសា វេយ្យាសា តិ
 ៧ ៤៧ យោគី ៦ ៥ យោគី គលោកុសា វេយ្យា-
 សា តិ ៧ អយំ ធម្មវត្ថុតា អត្តត្ថាហំកា មិន្ទិ ។
 ឧបសំ ។

[២៦៧] តត្ថ កតំមាធិ អញ្ញាស តណ្ហាវិច-
 រិកេធិ អញ្ញតិកស្ស ឧបាយ ។ អស្មិទំ យោគី
 កត្ថស្មិទំ យោគី ឯវស្មិទំ យោគី អញ្ញាធាស្មិទំ
 យោគី កវិកស្មិទំ យោគី កត្ថិ កវិកស្មិទំ យោគី
 ឯវិ កវិកស្មិទំ យោគី អញ្ញាធា កវិកស្មិទំ យោគី
 វេសស្មិទំ យោគី គាតស្មិទំ យោគី សិយទ្ធិ យោគី
 កត្ថិ សិយទ្ធិ យោគី ឯវិ សិយទ្ធិ យោគី អញ្ញាធា
 សិយទ្ធិ យោគី អថាហំ សិយទ្ធិ យោគី អថាហំ
 កត្ថិ សិយទ្ធិ យោគី អថាហំ ឯវិ សិយទ្ធិ យោគី

ប្បវេណីកង្ខារាសមុទ្រ

សត្វខាងមុខអំពីសត្វស្តាប់ រតីនាវ្យកតំមាន វិសោតិស្សិវិចារ ៧
 សត្វខាងមុខអំពីសត្វស្តាប់ រតីនាវ្យក ក្រិកនវិចារ វិសោតិស្សិវិចារ
 វិចារ ១ ១១៖ អត្តត្ថាហំកតិមិន្ទិ ហនវត្ថុ ១០ ។
 ឃ្ល ក្រិកនវិចារ ។

[២៦៧] បណ្ណាធម៌ពំនំនោះ អណ្ណាវិចារិក (កាយប្រតិទ្ធិវិចារ
 ប្រតិ) ១៧ កាយប្រតិទ្ធិវិចារិកតិក្កន្ត តើដូច្នោះក្នុង ។ អណ្ណា-
 វិចារិក ១ អញ្ញាធា ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១
 អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា យំនិវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា វេយ្យា-
 សាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា ១ អណ្ណាវិចារិក ១
 អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា យំនិ-
 វេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណា-
 វិចារិក ១ អញ្ញាធា ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១
 អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១
 អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា យំនិវេន៖ ១
 អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១
 អញ្ញាធា វេយ្យាសាវេន៖ ១ អណ្ណាវិចារិក ១ អញ្ញាធា អញ្ញាធា យំនិវេន៖ ១

បុព្វបុត្រកថា អដ្ឋកថាបិដក

[២៧០] កថាស្វ ឃីវស្មីតិ យោតិ ។ ឃី
 បុព្វបុត្រ ឧបនិទាយ យថា សោ ខត្តិយោ កថាហំ
 ខត្តិយោស្មីតិ ភ យថា សោ ប្រាញាលោ កថាហំ
 ប្រាញាលោស្មីតិ ភ យថា សោ វេស្សោ កថាហំ
 វេស្សោស្មីតិ ភ យថា សោ កុម្មោ កថាហំ
 កុម្មោស្មីតិ ភ យថា សោ កហាត្វា កថាហំ
 កហាត្វាស្មីតិ ភ យថា សោ មត្តិយោ កថាហំ
 មត្តិយោស្មីតិ ភ យថា សោ វេណ កថាហំ
 វេណស្មីតិ ភ យថា សោ មនុស្សោ កថាហំ
 មនុស្សោស្មីតិ ភ យថា សោ ភូមិ កថាហំ
 ភូមិស្មីតិ ភ យថា សោ អភូមិ កថាហំ អភូមិស្មីតិ
 ភ យថា សោ សត្វំ កថាហំ សត្វំស្មីតិ ភ
 យថា សោ អសត្វំ កថាហំ អសត្វំស្មីតិ
 ភ យថា សោ វេសត្តិយោសត្តិ កថាហំ វេស
 ត្តិយោសត្តិស្មីតិ ភ ឃីវ ឃីវស្មីតិ យោតិ ។

បុព្វបុត្រកថា អដ្ឋកថាបិដក

[២៧០] បុព្វបុត្រកថា ឃីវស្មីតិ យោតិ ។ ឃីវ
 បុព្វបុត្រ ឧបនិទាយ យថា សោ ខត្តិយោ កថាហំ
 ខត្តិយោស្មីតិ ភ យថា សោ ប្រាញាលោ កថាហំ
 ប្រាញាលោស្មីតិ ភ យថា សោ វេស្សោ កថាហំ
 វេស្សោស្មីតិ ភ យថា សោ កុម្មោ កថាហំ
 កុម្មោស្មីតិ ភ យថា សោ កហាត្វា កថាហំ
 កហាត្វាស្មីតិ ភ យថា សោ មត្តិយោ កថាហំ
 មត្តិយោស្មីតិ ភ យថា សោ វេណ កថាហំ
 វេណស្មីតិ ភ យថា សោ មនុស្សោ កថាហំ
 មនុស្សោស្មីតិ ភ យថា សោ ភូមិ កថាហំ
 ភូមិស្មីតិ ភ យថា សោ អភូមិ កថាហំ អភូមិស្មីតិ
 ភ យថា សោ សត្វំ កថាហំ សត្វំស្មីតិ ភ
 យថា សោ អសត្វំ កថាហំ អសត្វំស្មីតិ
 ភ យថា សោ វេសត្តិយោសត្តិ កថាហំ វេស
 ត្តិយោសត្តិស្មីតិ ភ ឃីវ ឃីវស្មីតិ យោតិ ។

អវិជ្ជាបិណ្ឌ វិញ្ញាណ

សត្វា ភវិស្សន្តិ វា អសត្វា ភវិស្សន្តិ វា ទេវ
សត្វា ជាសត្វា ភវិស្សន្តិ វា ឃីវិ ភត្តិ ភវិស្សន្តិ
ហោតិ ។

[២៧២] កថត្ត ឃីវិ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។ ឃីវិ
ឥត្តសិ ឧបទិដាយ យថា សោ ទត្តិយោ តថាហិ
ទត្តិយោ ភវិស្សន្តិ វា យថា សោ ត្រាឡិណោ
តថាហិ ត្រាឡិណោ ភវិស្សន្តិ វា ។ ទេ ។ យថា
សោ ទេវ សត្វា ជាសត្វា តថាហិ ទេវ សត្វា ជា
សត្វា ភវិស្សន្តិ វា ឃីវិ ឃីវិ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។

[២៧៣] កថត្ត អត្តជា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។
អវិ ឥត្តសិ ឧបទិដាយ យថា សោ ទត្តិយោ តថា
តថា ទត្តិយោ ភវិស្សន្តិ វា យថា សោ ត្រាឡិណោ
តថា ត្រាឡិណោ ភវិស្សន្តិ វា ។ ទេ ។

អវិជ្ជាបិណ្ឌ វិញ្ញាណ

អញ្ញវិជ្ជាបិណ្ឌសមុបសន្តា ឬច អញ្ញវិជ្ជាបិណ្ឌសមុបសន្តា ថា
អញ្ញវិជ្ជាបិណ្ឌសមុបសន្តា ភិមនិមន មិនពារសមុបសន្តា ភិមនិមន
យំនិមន រណ្តាថា ភត្តាវិចិត្តា អញ្ញវិជ្ជា យោយប្រការណៈ ។
[២៧៤] ទុរតត្តាវិចិត្តា អញ្ញវិជ្ជា យំនិមន ភិមនិមន
ឬច ។ ជំណើវិចិត្តា ត្រាយេន្ទ្រេយ្យេនិមន្តិធម្មតាវិចិត្ត
ថា ធម្មតាទានេត្តិក្រ យំនិមន អញ្ញវិជ្ជាទានេត្តិក្រ យំនិ
មនិមន ឬច ធម្មតាទានេត្តិក្រ យំនិមន អញ្ញវិជ្ជា
យំនិមន យំនិមន ។ ទេ ។ ថា ធម្មតាទានេត្តិក្រ
ភិមនិមន មិនពារសមុបសន្តា ភិមនិមន យំនិមន អញ្ញវិជ្ជាទានេត្តិក្រ
ភិមនិមន មិនពារសមុបសន្តា ភិមនិមន យំនិមន យំនិមន រណ្តា
ថា ភត្តាវិចិត្តា អញ្ញវិជ្ជា យំនិមន ។

[២៧៥] ទុរតត្តាវិចិត្តា អញ្ញវិជ្ជា យោយប្រការ
ណៈ យំនិមន ។ ជំណើវិចិត្តា ត្រាយេន្ទ្រេយ្យេនិមន្តិធម្មតា
យំនិមន ធម្មតាទានេត្តិក្រ យំនិមន អញ្ញ
វិជ្ជាទានេត្តិក្រ យំនិមន ឬច ធម្មតាទានេត្តិក្រ
យំនិមន អញ្ញវិជ្ជាទានេត្តិក្រ យំនិមន ។ ទេ ។

បុព្វបទសព្វបទសព្វបទ

យាប ឲ្យសម គេសព្វ ជាសព្វ គតាហិ គេស គេស
យសព្វ សិយទ្តំ កំ ឯកំ ឯកំ សិយទ្តំ ហោតិ ។

[២៧០] កថត្ត អញ្ញាមា សិយទ្តំ ហោតិ ។

កំ មុត្តនី ខុបទិយាយ យាប ឲ្យសម ទន្តិយោ
យាហិ គតា ទន្តិយោ សិយទ្តំ កំ យាប ឲ្យសម
ប្រាប្បុណោ គាហិ គតា ប្រាប្បុណោ សិយទ្តំ កំ

កំ យាប ឲ្យសម គេសព្វ ជាសព្វ គាហិ
គតា គេស គេស សព្វ សិយទ្តំ កំ ឯកំ អញ្ញាមា
សិយទ្តំ ហោតិ ។

[២៧១] កថត្ត អញ្ញាមា សិយទ្តំ ហោតិ ។

គេស គេស មុត្តនី អញ្ញាមា កថត្ត កថត្ត គេស
សត្វុយ វិញ្ញាណំ អតាហិ សិយទ្តំ គេស មុត្តនី មុត្តនី
កថាហិ សិយទ្តំ មុត្តនី មុត្តនី អតាហិ សិយទ្តំ

បុព្វបទសព្វបទសព្វបទ

យាប ឲ្យសម គេសព្វ គាហិ គតាហិ គេស គេស
យសព្វ សិយទ្តំ កំ ឯកំ ឯកំ សិយទ្តំ ហោតិ ។
យសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម

[២៧២] បុព្វបទសព្វបទសព្វបទ គេសព្វ គេសព្វ
យាប ឲ្យសម គេសព្វ គាហិ គតាហិ គេស គេស
យសព្វ សិយទ្តំ កំ ឯកំ ឯកំ សិយទ្តំ ហោតិ ។
យសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម

[២៧៣] បុព្វបទសព្វបទសព្វបទ គេសព្វ គេសព្វ
យាប ឲ្យសម គេសព្វ គាហិ គតាហិ គេស គេស
យសព្វ សិយទ្តំ កំ ឯកំ ឯកំ សិយទ្តំ ហោតិ ។
យសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម
គេសព្វ សិយទ្តំ យាប ឲ្យសម យាប ឲ្យសម

បុព្វបុត្រ ឧបនិទាន

យំ បុគ្គលំ ឧបនិទាយ យថា សោ ទន្តិយោ
សមេតិ ឥតា ទន្តិយោ សិយន្តិ ក យតា
សោ ប្រាញុណា មតាហំ ឥតា ប្រាញុណា
សិយន្តិ ក ។ បេ ។ យថា សោ ។ ទេ សន្តិ
យសន្តិ មតាហំ ឥតា ។ ទេ សន្តិ យសន្តិ សិយន្តិ
ក ។ ទេ មតាហំ ឃី សិយន្តិ មេតតិ ។

[២៩១] កតត្ថ មតាហំ មត្តាតា សិយន្តិ
មេតតិ ។ ចរំ បុគ្គលំ ឧបនិទាយ យថា សោ
បុត្រិយោ មតាហំ ឥតា ទន្តិយោ សិយន្តិ ក
យតា សោ ប្រាញុណា មតាហំ ឥតា
ប្រាញុណា សិយន្តិ ក ។ បេ ។ យថា សោ
។ ទេ សន្តិ យសន្តិ មតាហំ ឥតា ។ ទេ
សន្តិ យសន្តិ សិយន្តិ ក ឃី មតាហំ មត្តាតា
សិយន្តិ មេតតិ ។

។ តាហិ មត្តាស តត្តាវិចិត្រាទិ អជ្ឈន្តិសស្ស
យោវាយ ។

បុព្វបុត្រ ឧបនិទាន

ពំ ឃើរិ ឧបនិទាយ ប្រាយស្កុមាទេ ប្រៀសនិបុគ្គលដវ កំ បុគ្គលសោ
សន្តិ យំ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កំ មម្ពលយំ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ
បុត្រ បុគ្គលសោ កំ ប្រាញុណំ យំ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កំ មម្ពល
ប្រាញុណំ យំ ឥតា ។ បេ ។ កំ បុគ្គលសោ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ
បុត្រ បុគ្គលសោ កំ មម្ពលយំ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កំ មម្ពល
យំ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ យំ ឥតា ឃើរិ
បេ ។ ឃើរិ ឥតា ឃើរិ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កុមារ យំ ឥតា ។

[២៩២] បុគ្គលសោ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កុមារ យំ ឥតា
ប្រាយស្កុមាទេ កំ មម្ពលយំ ។ ឃើរិ ឥតា ប្រាយស្កុមាទេ
ប្រៀសនិបុគ្គលដវ កំ បុគ្គលសោ កំ ប្រាញុណំ យំ ឥតា មម្ពលយំ
ឥតា កុមារ ឃើរិ ឧបនិទាយ ឃើរិ ឧបនិទាយ បុត្រ បុគ្គលសោ
កំ ប្រាញុណំ យំ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កុមារ ឃើរិ ឧបនិទាយ
យំ ឥតា ។ បេ ។ កំ បុគ្គលសោ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ
បុត្រ បុគ្គលសោ កំ មម្ពលយំ ឥតា កុមារ ឃើរិ ឧបនិទាយ
សោ កំ មម្ពលយំ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កុមារ ឃើរិ ឧបនិទាយ
សោ ឃើរិ ឧបនិទាយ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ យំ ឥតា ឃើរិ ឧបនិទាយ
បេ ។ ឃើរិ ឥតា ឃើរិ ឥតា មម្ពលយំ ឥតា កុមារ យំ ឥតា ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

[២៧២] តត្ថ កកតយាមិ អត្តាសា វត្តញ្ញាវិចារិ-

យាមិ ពាហិវស្ស្នំ ឧបាណាយ ។ ឥមំនា អស្មិទិ

ហោតិ ឥមំនា ឥត្ថស្មិទិ ហោតិ ឥមំនា ឯវស្មិទិ

ហោតិ ឥមំនា អត្តាជាស្មិទិ ហោតិ ឥមំនា

ភវិស្ស្នំ ហោតិ ឥមំនា ឥត្ថំ កវិស្ស្នំ ហោតិ

ឥមំនា ឯវំ កវិស្ស្នំ ហោតិ ឥមំនា អត្តាជា

ភវិស្ស្នំ ហោតិ ឥមំនា អសស្មិទិ ហោតិ ឥមំនា

សាតស្មិទិ ហោតិ ឥមំនា សិយទ្ធិ ហោតិ ឥមំនា

ឥត្ថំ សិយទ្ធិ ហោតិ ឥមំនា ឯវំ សិយទ្ធិ ហោតិ

ឥមំនា អត្តាជា សិយទ្ធិ ហោតិ ឥមំនា អចាហំ

សិយទ្ធិ ហោតិ ឥមំនា អចាហំ ឥត្ថំ សិយទ្ធិ ហោតិ

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

[២៧៣] បណ្ណាធម៌និវាសនៈ ភណ្ណាវិចារិ យេ ពាស្រ័យ

ឧបាណាយ វាសិស្ស្នំ វេទិវុទ្ធក្នុង ។ ភណ្ណាវិចារិ យេ ពាស្រ័យ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការនៈ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន យំវិទនៈ វេយ្យ

ឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ពោលឧបាណាយនៈ ១ ភណ្ណាវិចារិ អញ្ញាមន វេយ្យប្រការវិវ

ဒုတိယအခန်း အစွဲအနွယ်အစွဲ

[၆၄၀] ကဗျာ နိမိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇
ယုံ ဂန္ထဝိ ခုတိတယ ယထာ ဟော ခန္တိယော
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ခန္တိယောပစ္ဆိမံ ဝိ ယံ ယာ ဟော
ဗြာဟ္မဿ နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ဗြာဟ္မဿပစ္ဆိမံ
ဝိ ၇ ယ ၇ ယထာ ဟော ယေ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိပစ္ဆိမံ ဝိ
ယုံ နိမိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇

[၆၄၁] ကဗျာ နိမိတ် ကရိယျတ္ထိ ဟောစုံ ၇
ကဗျာ ခန္တိ ကရိယျတ္ထိ ကရိယျတ္ထိ ဝိ ယံ ယာ
ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ နိမိတ် ကရိယျတ္ထိ ဝိ ယံ ယာ
နိမိတ် ကရိယျတ္ထိ ယထာ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ နိမိတ် ကရိယျတ္ထိ
ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ ကဗျာ နိမိတ် ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ
ဟောစုံ နိမိတ် ကရိယျတ္ထိ ဝိ နိမိတ် ယုံ
ကရိယျတ္ထိ ဝိ နိမိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကရိယျတ္ထိ ဝိ ၇

ဒုတိယအခန်း အစွဲအနွယ်အစွဲ

[၆၄၂] ဒုတိယအခန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇
ယုံ ဂန္ထဝိ ခုတိတယ ယထာ ဟော ခန္တိယော
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ခန္တိယောပစ္ဆိမံ ဝိ ယံ ယာ ဟော
ဗြာဟ္မဿ နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ဗြာဟ္မဿပစ္ဆိမံ
ဝိ ၇ ယ ၇ ယထာ ဟော ယေ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိပစ္ဆိမံ ဝိ
ယုံ နိမိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇

[၆၄၃] ဒုတိယအခန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇
ယုံ ဂန္ထဝိ ခုတိတယ ယထာ ဟော ခန္တိယော
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ခန္တိယောပစ္ဆိမံ ဝိ ယံ ယာ ဟော
ဗြာဟ္မဿ နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ဗြာဟ္မဿပစ္ဆိမံ
ဝိ ၇ ယ ၇ ယထာ ဟော ယေ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိ
နိမိတ် ယထာ နဗ္ဗ ပဏ္ဍိတပဏ္ဍိပစ္ဆိမံ ဝိ
ယုံ နိမိတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟောစုံ ၇

អំប៊ុយសិន វិញ្ញា

[២៧២] គុដក្ស ឥតិយ ឥត្តំ ករិស្សន្តំ យោតិ ។
ឥតិយ ឡត្តិយោ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ ប្រាស្តិយោ
ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ យស្ស ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ
ស្សន្តំ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ គយាដ្ឋា ករិស្សន្តំ
ន ឥតិយ បទ្ធជិគោ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ គោរ
ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ មនុស្សា ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ
ភូរិ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ ភូរិ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ
សន្តិ ករិស្សន្តំ ន ឥតិយ អសន្តិ ករិស្សន្តំ ន
ឥតិយ យេ សន្តិ យសន្តិ ករិស្សន្តំ ន ឃិ
ឥតិយ ឥត្តំ ករិស្សន្តំ យោតិ ។

[២៧៣] គុដក្ស ឥតិយ ឃិ ករិស្សន្តំ យោតិ ។
ឃិ បុត្តលី ឧបទិយាយ យថា យោ ឡត្តិយោ

អំប៊ុយសិន វិញ្ញា

[២៧៤] បុគ្គលិកត អញ្ជីនីតាន យោប្រការេ
យោឧបបណ្ណានេ តើដូចម្តេច ។ ឯណ្ហិវេសណ្ណា អញ្ជ
នីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ
យោយោគុនេ ថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ
ឬថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ថា អញ្ជីនីតុនត
ស្ស្រ យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោ
យោគុនេ ថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជ
នីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ
យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ
ថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជីនី
តុនតស្ស្រ យោយោគុនេ ថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ
យោយោគុនេ ឬថា អញ្ជីនីតុនតស្ស្រ យោយោគុនេ
សញ្ញា ឥតិវេស នីតុនតស្ស្រ ឥតិវេស យោយោគុនេ
យោនីនេ យោនីនេ អញ្ជីនីតុនត យោយោគុនេ
យោ យោឧបបណ្ណានេ ។

[២៧៥] បុគ្គលិកត អញ្ជីនីតាន យោនីនេ យោ
ឧបបណ្ណានេ តើដូចម្តេច ។ ឯណ្ហិវេសណ្ណា យោយោ
គុនេយោប្រៀបនីតុនតស្ស្រ ឬថា បុគ្គលនេយោស្ស្រ យោនីនេ

ប្បវេណីក្នុង អង្គបទបញ្ជា

សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ ទន្តិយោ ករិស្សន្តិ ក យថា
 ៤៧ ប្រាប្បណា សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ ប្រាប្បណា
 ករិស្សន្តិ ក ១ ២ ៣ ៤ យថា ៤៧ ៤៨ សញ្ញា
 ធានាសញ្ញា សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ សញ្ញា ធានាសញ្ញា
 ករិស្សន្តិ ក ឃី សំខាន់ ឃី ករិស្សន្តិ កោតិ ១

(២៧៦) កថត្ថ កថត្ថ អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ

កោតិ ១ ឃី កុណ្ណ ឧបទិដាយ យថា ៤៧
 ទន្តិយោ សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ ទន្តិយោ ករិស្សន្តិ
 ក យថា ៤៧ ប្រាប្បណា សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ
 ប្រាប្បណា ករិស្សន្តិ ក ១ ២ ៣ ៤ យថា ៤៧
 ៤៨ សញ្ញា ធានាសញ្ញា សំខាន់ គណៈប័ណ្ណ ៤៨
 សញ្ញា ធានាសញ្ញា ករិស្សន្តិ ក ឃី សំខាន់ អញ្ញាថា
 ករិស្សន្តិ កោតិ ១

ប្បវេណីក្នុង អង្គបទបញ្ជា

អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ យ៉ាងនោះ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ ក្នុង បុគ្គល
 នោះជាប្រាប្បណា យ៉ាងនោះ អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ យ៉ាងនោះ
 យើងបទបញ្ជាទៅវិញ ១ ២ ៣ ៤ បុគ្គលនោះមានសញ្ញា កំរិតបទ
 មិនមានសញ្ញា កំរិតបទ យ៉ាងនោះ អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ មានសញ្ញា
 កំរិតបទ មិនមានសញ្ញា កំរិតបទ យ៉ាងនោះ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ
 យើងបទបញ្ជាទៅវិញ អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ យ៉ាងនោះ យើង
 បទបញ្ជាទៅវិញ ១

(២៧៧) កុណ្ណាថា ករិស្សន្តិ យើងប្រកាសដទៃ

យើងបទបញ្ជាទៅវិញ កើតឡើង ១ កំរិតបទ កុណ្ណ
 យកខ្លួនទៅប្រៀបធៀបកុណ្ណដទៃវិញ កុណ្ណនោះជាប្រាប្បណា យ៉ាងនោះ
 អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ យ៉ាងនោះ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ ក្នុង
 កុណ្ណនោះជាប្រាប្បណា យ៉ាងនោះ អញ្ញាថា ករិស្សន្តិ យ៉ាងនោះ
 យើងបទបញ្ជាទៅវិញ ១ ២ ៣ ៤ បុគ្គលនោះមាន
 សញ្ញា កំរិតបទ មិនមានសញ្ញា កំរិតបទ យ៉ាងនោះ អញ្ញាថា
 មិនមានសញ្ញា កំរិតបទ មិនមានសញ្ញា កំរិតបទ យ៉ាង
 នោះ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ យ៉ាងនោះ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ អញ្ញា
 ថា ករិស្សន្តិ យើងប្រកាសដទៃ យើងបទបញ្ជាទៅវិញ ១

អំណាចនៃ វិញ្ញាណ

[២៧៧] កថត្យ ឥមំនា អសស្ម័តិ ហោតិ ។
 ហត្ថំ ធម្មំ អវការី កាវិទ្ធា រូបំ វេទនំ សញ្ញំ
 វេទនា វិញ្ញាណំ ឥមំនា វិញ្ញាស្មិ ធុរិយស្មិ
 វេទនាស្មិ អវិចារិណា ឧទេឡាស្ម័តិ ឃិវិ ឥមំនា
 អសស្ម័តិ ហោតិ ។

[២៧៨] កថត្យ ឥមំនា សាតស្ម័តិ ហោតិ ។
 ហត្ថំ ធម្មំ អវការី កាវិទ្ធា រូបំ វេទនំ សញ្ញំ
 វេទនា វិញ្ញាណំ ឥមំនា ធុត្ថិដ្ឋិស្មា វិចេស្មិស្មា ធុ
 ឃិវិស្មា ធុតិ ឃិវិ ឥមំនា សាតស្ម័តិ ហោតិ ។

[២៧៩] កថត្យ ឥមំនា សិយទ្ធិ ហោតិ ។
 ហត្ថំ ធម្មំ អវការី កាវិទ្ធា រូបំ វេទនំ សញ្ញំ
 វេទនា វិញ្ញាណំ ឥមំនា សិយទ្ធិ ធម្មំ ចជីលកតិ
 វិចារិណា សិយទ្ធិ វេទនំ ចជីលកតិ ឥមំនា សិយទ្ធិ

អំណាចនៃ វិញ្ញាណ

[២៧៧] ចុះកណ្តាលវិចារិណា អញ្ញាស្ម័តិ ដោយឧទ្ធចក្ខុក្ការ
 នេះ តើដូចម្តេច ។ វិចារិណា កណ្តាល ក្រោយធ្វើឱ្យវិចារិណាមួយ ក៏ម្តង
 វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ ឱ្យវេទនាឱ្យត្រូវគ្នា អញ្ញាស្ម័តិ
 ទៀតនេះ ហើយ ក្រោយ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា ដោយហេតុនេះ
 ហើយនេះ ហេតុនេះ កណ្តាលវិចារិណា អញ្ញាស្ម័តិ ដោយ
 ឧទ្ធចក្ខុក្ការ ។

[២៧៨] ចុះកណ្តាលវិចារិណា អញ្ញាសុខ្ស័យ ដោយឧទ្ធចក្ខុក្ការ
 នេះ តើដូចម្តេច ។ វិចារិណា កណ្តាល ក្រោយធ្វើឱ្យវិចារិណាមួយ
 ក៏ម្តង វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ ឱ្យវេទនាឱ្យត្រូវគ្នា
 អញ្ញាសុខ្ស័យ មិនវិចារិណា មិនមែនត្រូវគ្នា ដោយហេតុនេះ
 ហើយនេះ ហេតុនេះ កណ្តាលវិចារិណា អញ្ញាសុខ្ស័យ ដោយ
 ឧទ្ធចក្ខុក្ការ ។

[២៧៩] ចុះកណ្តាលវិចារិណា អញ្ញាសុខ្ស័យ ដោយឧទ្ធចក្ខុក្ការ
 តើដូចម្តេច ។ កណ្តាលវិចារិណាមួយ ក៏ម្តង វេទនា សញ្ញា សង្ខារ
 វិញ្ញាណ ឱ្យវេទនាឱ្យត្រូវគ្នា ហើយ ក្រោយធ្វើឱ្យវិចារិណា ដោយ
 ឧទ្ធចក្ខុក្ការ ក្រោយធ្វើឱ្យវិចារិណា ដោយឧទ្ធចក្ខុក្ការ ។

[២៧៧] កថត្ត ឥមិណ ឃី សិយទ្ធិ ហោតិ ។

អី បុគ្គលី ទុបចំនាយ យថា សោ ទត្តិយោ
ឥមិណ ឥតាហំ ទត្តិយោ សិយទ្ធិ ក យថា សោ
ប្រាញុណោ ឥមិណ ឥតាហំ ប្រាញុណោ សិយទ្ធិ
ក ។ បេ ។ យថា សោ ទេវ សត្វិ ពាសត្វិ
ឥមិណ ឥតាហំ ទេវ សត្វិ ពាសត្វិ សិយទ្ធិ ក ឃី
ឥមិណ ឃី សិយទ្ធិ ហោតិ ។

[៣១១] កថត្ត ឥមិណ អញ្ញតា សិយទ្ធិ

ហោតិ ។ អី បុគ្គលី ទុបចំនាយ យថា សោ
ទត្តិយោ ឥមិណ ឥតាហំ ឥតា ទត្តិយោ សិយទ្ធិ ក
យថា សោ ប្រាញុណោ ឥមិណ ឥតាហំ ឥតា ប្រាញុ
ណោ សិយទ្ធិ ក ។ បេ ។ យថា សោ ទេវ សត្វិ
ពាសត្វិ ឥមិណ ឥតាហំ ឥតា ទេវ សត្វិ ពាសត្វិ

[២៧៧] បុរោហិតោ អញ្ញតា យំនិយោ យោ

ទុបចំនាយោ តើដុចម្ដេច ។ ដំណើរនៃកម្ម ប្រាយកម្ម
ប្រៀបនឹងបុគ្គលដទៃ បុគ្គលនោះក៏ត្រូវ យំនិយោ អញ្ញតា
ក៏ត្រូវ យំនិយោ ដោយហេតុនេះ ឬ បុគ្គលនោះក៏ត្រូវ
យំនិយោ អញ្ញតា ក៏ត្រូវ យំនិយោ ដោយហេតុនេះ ។ បេ ។ ថា បុគ្គលនោះមានសញ្ញា ក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញា ក៏មិន
មែន យំនិយោ អញ្ញតា ក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញា ក៏មិនមែន មិនមាន
សញ្ញា ក៏មិនមែន យំនិយោ ដោយហេតុនេះ យំនិយោ ហេតុ
នៃ កម្ម អញ្ញតា យំនិយោ ដោយទុបចំនាយនេះ ។

[៣១១] បុរោហិតោ អញ្ញតា យំនិយោ យោ

ទុបចំនាយោ តើដុចម្ដេច ។ ដំណើរនៃកម្ម ប្រាយកម្ម
ទុបចំនាយប្រៀបនឹងបុគ្គលដទៃ បុគ្គលនោះក៏ត្រូវ យំនិយោ អញ្ញ
តា ក៏ត្រូវ យំនិយោ ដោយហេតុនេះ ឬ បុគ្គល
នោះក៏ត្រូវ យំនិយោ អញ្ញតា ក៏ត្រូវ យំនិយោ ដោយហេតុនេះ ។ បេ ។ ថា បុគ្គលនោះមានសញ្ញា
ក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញា ក៏មិនមែន យំនិយោ អញ្ញតា ក៏មិនមែន
មិនមានសញ្ញា ក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញា ក៏មិនមែន យំនិយោ

ខុទ្ទកថាសុត្តនិកាយ

សិយេន្តិ ក ឃី ឥតិយា អញ្ញោ ថា សិយេន្តិ យោតិ ។

[៣០១] កថេន្ត ឥតិយា អចាហំ សិយេន្តិ

យោតិ ។ កថេន្ត ធម្មំ អវគារី កវិត្តា រូបំ វេទិ

សញ្ញំ សង្ខារេ វិញ្ញាណំ ឥតិយា អចាហំ សិយេន្តិ

ធម្មំ វេទិលកតិ ឥតិយា អចាហំ សិយេន្តិ ទាមិ

វេទិលកតិ ឥតិយា អចាហំ សិយេន្តិ ធម្មំ វេទិលកតិ

កថេន្ត សតិ ឥតិយា វេទិតិ យោន្តិ ឥតិយា

អចាហំ ឥន្តំ សិយេន្តិ ក ឥតិយា អចាហំ ឃី

សិយេន្តិ ក ឥតិយា អចាហំ អញ្ញោ ថា សិយេន្តិ ក ។

[៣០២] កថេន្ត ឥតិយា អចាហំ ឥន្តំ សិយេន្តិ

យោតិ ។ ឥតិយា អចាហំ ទន្តិយោ សិយេន្តិ ក

ខុទ្ទកថាសុត្តនិកាយ

ដោយបេតកុន្តៈ យានិទេ លោកេយ អន្តរាវិភិកេយ វេទិយោ

ដោយប្រការវេទិ ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ ។

[៣០១] ចុះអន្តរាវិភិកេយ អម្បលយានិកេយ ក្នុង

ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ កេសិទ្ធប្តេ ។ បុគ្គលាភិទ្ធិវេទិកេយ កិច្ច

វេទនា សញ្ញា សង្ខារេ វិញ្ញាណេ ទ្រវេទនាធម្មតិកាហិយ បុរ

វេទនាស្ថេរៈ អម្បលយានិកេយ ក្នុងនា ដោយបេតកុន្តៈ បុរេវេទនា

ថា អម្បលយានិកេយ ក្នុងនា ដោយបេតកុន្តៈ បុរេវេទនា

អម្បលយានិកេយ ក្នុងនា ដោយបេតកុន្តៈ កាលវេទនាធម្មតិកា

វេទនាស្ថេរៈ វេទនាស្ថេរៈ កេសិទ្ធប្តេ ថា អម្បលយានិកេយ ក្នុង

នា ដោយប្រការវេទិ ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ ថា អម្បលយានិ

កេយ ក្នុងនា យានិទេ ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ ថា អម្បលយានិ

កេយ ក្នុងនា ដោយប្រការវេទិ ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ ។

[៣០២] ចុះអន្តរាវិភិកេយ អម្បលយានិកេយ ក្នុង

ដោយប្រការវេទិ ដោយខន្ធបញ្ចក្កន្តៈ កេសិទ្ធប្តេ ។ វេទនា

ធម្មហទយវិភង្គា

[៣១៧] កតំ ខន្ធ កតំ អាយតនានិ កតំ
 ធាតុយោ កតំ សម្មាទិ កតំ វុត្តិយានិ កតំ
 រោគុ កតំ រាហាណ កតំ ធម្មា កតំ វេទនា
 កតំ សញ្ញា កតំ ចេតនា កតំ ជិត្តានិ ។

[៣១៨] ធម្មកុត្តា ទ្វាធសាយតនានិ អដ្ឋា-
 នស ធាតុយោ ចន្តារិ សីទ្ធានិ ភារីសតិវុត្តិយានិ ១៧
 រោគុ កត្តារោ រាហាណ សត្តុ ធម្មា សត្តុ វេទនា
 សត្តុ សញ្ញា សត្តុ ចេតនា សត្តុ ជិត្តានិ ។

[៣១៩] តត្ថ កតតេ ធម្មកុត្តា ។ រូបកុត្តោ
 វេទនាខត្តោ សញ្ញាខត្តោ សត្តុខត្តោ វិញ្ញាណកុត្តោ
 វេទ វេទនិ វុត្តិ ធម្មកុត្តា ។

[៣២០] តត្ថ កតតេវិនិច្ឆ័យានិ ។
 ធាតុយតនំ រូបាយតនំ រោគាយតនំ សន្តាយតនំ
 យោគាយតនំ កត្តាយតនំ ជិត្តិយតនំ រសាយតនំ
 កាយាយតនំ វោដ្ឋកាយតនំ មនាយតនំ ធម្មាយ-
 តនំ វេទនិ វុត្តិ ទ្វាធសាយតនានិ ។

[៣២១] តត្ថ កតតេ អដ្ឋាវេ ធាតុយោ ។

ធម្មរោទណវិភង្គ

[៣២២] ទុដ្ឋវិទាន រោគនវិទាន ធាតុវិទាន ធម្ម-
 វិទាន វុត្តិយវិទាន ធាតុវិទាន យោគវិទាន រសយវិទាន
 កាយវិទាន សញ្ញាវិទាន ចេតនាវិទាន ជិត្តិវិទាន ។

[៣២៣] ទុដ្ឋ វេ ភាយកនៈ ១២ ធាតុ ១៧ សញ្ញា ២
 ធាតុ ៧ យោគ ៩ រោគ ៦ រសយ ៧ វេទ ៧ ធម្ម ៧
 រោគ ៧ ជិត្ត ៧ ។

[៣២៤] បណ្ណាធម៌វិនិច្ឆ័យានិ ទុដ្ឋ វេ វេទិយម្ពុច ។
 រោគុ ១ រោគម្ពុច ១ សញ្ញាម្ពុច ១ សត្តុម្ពុច ១ វិញ្ញាណម្ពុច ១
 យោ យោនិ ទុដ្ឋ វេ ។

[៣២៥] បណ្ណាធម៌វិនិច្ឆ័យានិ ភាយកនៈ ១២ វេទិយម្ពុច ។
 ធាតុយកនៈ ១ វុត្តិយកនៈ ១ រោគាយកនៈ ១ សន្តាយកនៈ ១
 យោគយកនៈ ១ កត្តាយកនៈ ១ ជិត្តិយកនៈ ១ រសាយកនៈ ១
 កាយាយកនៈ ១ វោដ្ឋកាយកនៈ ១ មនាយកនៈ ១ ធម្មាយកនៈ ១
 វេ យោ ភាយកនៈ ១២ ។

[៣២៦] បណ្ណាធម៌វិនិច្ឆ័យានិ ធាតុ ១៧ វេទិយម្ពុច ។

អក្ខរក្រម វិញ្ញា

ស្រុកនាគ រូបនាគ ចក្ខុវិញ្ញាណនាគ សោគនាគ
សម្បទនាគ សោគវិញ្ញាណនាគ យាននាគ ធម្មនាគ
យានវិញ្ញាណនាគ ជីវិតនាគ សេនាគ ជីវិតវិញ្ញាណ-
នាគ កាយនាគ វេទនាគ កាយវិញ្ញាណនាគ
វេទនាគ ធម្មនាគ ចរិតវិញ្ញាណនាគ ឥសា
វត្ថុនៃ ឧត្តរាស ជាតិយោ ។

(៣០៦) គត្ត គតហនិ ចក្ខុវិ សទ្ធានិ ។
នុត្តសត្តិ សម្មនយសត្តិ មន្តសត្តិ ចំរោងសត្តិ
ឥសានិ វត្ថុនៃ ចក្ខុវិ សទ្ធានិ ។

(៣០៧) គត្ត គតហនិ តារីសតិវ្រ្មិយានិ ។
ចក្ខុវ្រ្មិយ លោកិវ្រ្មិយ យានិវ្រ្មិយ ជីវិតិវ្រ្មិយ
កាយវ្រ្មិយ ធម្មិវ្រ្មិយ ឥន្ទ្រិវ្រ្មិយ បុរិសិវ្រ្មិយ
ជីវិតិវ្រ្មិយ សុខិវ្រ្មិយ មុត្តិវ្រ្មិយ សោគនស្សិវ្រ្មិយ
លោមនស្សិវ្រ្មិយ ឧបេក្កិវ្រ្មិយ សម្មិវ្រ្មិយ វិរិយិវ្រ្មិយ
សតិវ្រ្មិយ សនាធិវ្រ្មិយ បញ្ញិវ្រ្មិយ អនត្តាគត្តា-
សទ្ធិមិតិវ្រ្មិយ អញ្ញិវ្រ្មិយ អញ្ញាភារិវ្រ្មិយ ឥសានិ
វ្រ្មិយ តារីសតិវ្រ្មិយានិ ។

អក្ខរក្រម វិញ្ញ

ស្រុកនុ ។ បុរេនុ ។ ចក្ខុវិញ្ញាណនុ ។ សោគនេយុ ។
សម្បទនុ ។ សោគវិញ្ញាណនុ ។ យាននុ ។ ធម្មនុ ។
យានវិញ្ញាណនុ ។ ជីវិតនុ ។ សេនានុ ។ ជីវិតវិញ្ញាណនុ ។
កាយនុ ។ វេទនានុ ។ កាយវិញ្ញាណនុ ។ វេទនេយុ ។
ចរិតនុ ។ ចរិតវិញ្ញាណនុ ។ ឥសានុ ។ ។

(៣០៦) បណ្ណាធម៌តំរិទ្ធានា សទ្ធា ៤ តើដូចម្តេច ។
បុរេនុ ។ សមុទយសទ្ធិ ។ មន្តសទ្ធិ ។ ចំរោងសទ្ធិ ។ លេ
សានិ ។ ។

(៣០៧) បណ្ណាធម៌តំរិទ្ធានា វ្រ្មិយ ២២ តើដូចម្តេច ។
ចក្ខុវ្រ្មិយ ។ លោកិវ្រ្មិយ ។ ហនិវ្រ្មិយ ។ ជីវិតិវ្រ្មិយ ។ កាយវ្រ្មិយ ។
ធម្មិវ្រ្មិយ ។ ឥន្ទ្រិវ្រ្មិយ ។ បុរិសិវ្រ្មិយ ។ ជីវិតិវ្រ្មិយ ។ សុខិវ្រ្មិយ ។
មុត្តិវ្រ្មិយ ។ សោមនស្សិវ្រ្មិយ ។ លោមនស្សិវ្រ្មិយ ។ ឧបេក្កិវ្រ្មិយ ។
សម្មិវ្រ្មិយ ។ វិរិយិវ្រ្មិយ ។ សតិវ្រ្មិយ ។ សនាធិវ្រ្មិយ ។ បញ្ញា-
វ្រ្មិយ ។ អនត្តាគត្តាសទ្ធិមិតិវ្រ្មិយ ។ អញ្ញិវ្រ្មិយ ។ អញ្ញាភារិវ្រ្មិយ ។
ឥសានិ ។ លោកិ វ្រ្មិយ ២២ ។

បុព្វបទដ្ឋកថា ឧបសម្ព័ន្ធហិវេណ

[៣០២] ឧត្ត កតាម ៤៧ ហេតុ ។ តាយោ
 មនុស្សលាហេតុ តាយោ មនុស្សលាហេតុ តាយោ
 មន្ស្សកតាហេតុ ។ ឧត្ត កតាម តាយោ កុស្ថ-
 លាហេតុ ។ អលោកា កុស្ថលាហេតុ អាលោកា
 កុស្ថលាហេតុ អាលោកា កុស្ថលាហេតុ ឥម
 តាយោ កុស្ថលាហេតុ ។ ឧត្ត កតាម តាយោ
 មនុស្សលាហេតុ ។ លោកោ មនុស្សលាហេតុ លោ-
 កោ មនុស្សលាហេតុ លោកោ មនុស្សលាហេតុ
 ឥម តាយោ មនុស្សលាហេតុ ។ ឧត្ត កតាម
 តាយោ មន្ស្សកតាហេតុ ។ កុស្ថលាហេតុ ក ឧត្ត-
 ធំ វិហារកោ កិរិយាត្រា កតាម ក ឧត្ត-
 អាលោកោ អាលោកោ អាលោកោ ឥម តាយោ
 មន្ស្សកតាហេតុ ។ ឥម វុទ្ធិ ៤៧ ហេតុ ។

[៣០៤] ឧត្ត កតាម ឧត្តរោ អាលោក ។
 កតាម កតាម អាលោក ឧត្តរោ អាលោក ឧត្តរោ
 កតាម កតាម អាលោក ឧត្តរោ អាលោក ឧត្តរោ
 កតាម កតាម អាលោក ឧត្តរោ អាលោក ឧត្តរោ
 កតាម កតាម អាលោក ឧត្តរោ អាលោក ឧត្តរោ ។

បុព្វបទដ្ឋកថា ឧបសម្ព័ន្ធហិវេណ

[៣០៦] បុព្វបទដ្ឋកថា ហេតុ ៤ កើត្តបុព្វ ។
 កុស្ថលាហេតុ ឧ មនុស្សលាហេតុ ឧ មន្ស្សកតាហេតុ ឧ ។ បុព្វ
 លោកា កុស្ថលាហេតុ ឧ កើត្តបុព្វ ។ អាលោក ក
 កុស្ថលាហេតុ ១ អាលោក កុស្ថលាហេតុ ១ អាលោក ក
 កុស្ថលាហេតុ ១ ឯ កុស្ថលាហេតុ ឧ ។ បុព្វបទដ្ឋកថា ឧ
 មនុស្សលាហេតុ ឧ កើត្តបុព្វ ។ លោក កុស្ថលាហេតុ ។
 អាលោក កុស្ថលាហេតុ ១ អាលោក កុស្ថលាហេតុ ១ ឯ
 មនុស្សលាហេតុ ឧ ។ បុព្វបទដ្ឋកថា ឧ មន្ស្សកតាហេតុ ឧ
 កើត្តបុព្វ ។ អាលោក ១ អាលោក ១ អាលោក ១ កុស្ថ
 វិហារកោ កុស្ថលាហេតុ ឧ កុស្ថលាហេតុ ឧ កុស្ថលាហេតុ ឧ ឯ
 មន្ស្សកតាហេតុ ឧ ។ ឯ លោក ហេតុ ៤ ។

[៣០៨] បុព្វបទដ្ឋកថា អាលោក ៦ កើត្តបុព្វ ។
 កតាម កតាម ១ អាលោក ១ អាលោក ១ អាលោក ១ វិហារ-
 កតាម ១ ឯ លោក អាលោក ៦ ។

អភិធម្មបទិកា វិចិត្រ

[៣០៦] ឧត្ត កតាម សត្ត ធម្មា ។ ឧត្ត-
សត្តសម្មា សោតសម្មសម្មា យោធសម្មសម្មា ជីវ្ហសម្ម-
សម្មា កាយសម្មសម្មា ចរោណតុសម្មសម្មា មរោណ-
វិញ្ញាណតុសម្មសម្មា ឥមេ វុទ្ធិ សត្ត ធម្មា ។

[៣០៧] ឧត្ត កតាម សត្ត វេទនា ។
ឧត្តសម្មសម្មា វេទនា សោតសម្មសម្មា វេទនា
យោធសម្មសម្មា វេទនា ជីវ្ហសម្មសម្មា វេទនា
កាយសម្មសម្មា វេទនា ចរោណតុសម្មសម្មា
វេទនា មរោណវិញ្ញាណតុសម្មសម្មា វេទនា ឥមា
វុទ្ធិ សត្ត វេទនា ។

[៣០៨] ឧត្ត កតាម សត្ត សញ្ញា ។
ឧត្តសម្មសម្មា សញ្ញា សោតសម្មសម្មា សញ្ញា
យោធសម្មសម្មា សញ្ញា ជីវ្ហសម្មសម្មា សញ្ញា
កាយសម្មសម្មា សញ្ញា ចរោណតុសម្មសម្មា
សញ្ញា មរោណវិញ្ញាណតុសម្មសម្មា សញ្ញា ឥមា
វុទ្ធិ សត្ត សញ្ញា ។

អភិធម្មបទិកា វិចិត្រ

[៣០៩] ចណ្ណធម៌តំនិទានោ វេទនា វេ វេទ្ធិចរោណ ។
ចតុសម្មសម្មា ។ សោតសម្មសម្មា ។ យោធសម្មសម្មា ។ ជីវ្ហសម្មសម្មា ។
កាយសម្មសម្មា ។ ចរោណតុសម្មសម្មា ។ មរោណវិញ្ញាណតុសម្មសម្មា ។
ចរោណវេ វេទនា វេ ។

[៣១០] ចណ្ណធម៌តំនិទានោ វេទនា វេ វេទ្ធិចរោណ ។
វេទនា វេទ្ធិចតុសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា វេទ្ធិចរោណសោតសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា
វេទ្ធិចរោណយោធសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា វេទ្ធិចរោណជីវ្ហសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា វេទ្ធិចរោណ
កាយសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា វេទ្ធិចរោណចរោណតុសម្មសម្មសម្មា ។ វេទនា វេទ្ធិចរោណ
មរោណវិញ្ញាណតុសម្មសម្មសម្មា ។ ចរោណវេ វេទនា វេ ។

[៣១១] ចណ្ណធម៌តំនិទានោ សញ្ញា វេ វេទ្ធិចរោណ ។
សញ្ញា វេទ្ធិចតុសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា វេទ្ធិចរោណសោតសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា
វេទ្ធិចរោណយោធសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា វេទ្ធិចរោណជីវ្ហសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា វេទ្ធិចរោណ
កាយសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា វេទ្ធិចរោណចរោណតុសម្មសម្មសម្មា ។ សញ្ញា វេទ្ធិចរោណ
មរោណវិញ្ញាណតុសម្មសម្មសម្មា ។ ចរោណវេ សញ្ញា វេ ។

បុព្វបទបិដកេ ឧប្បន្តាធម្មវិហារ

[៣០៧] តត្ថ កកតមា សត្ត ចេតនា ។
ពត្តុសេស្តស្សដា រេតនា សោតសម្មស្សដា ចេតនា
បុព្វសម្មស្សដា រេតនា ដិក្ខុសម្មស្សដា ចេតនា
មាធសម្មស្សដា រេតនា មាធសម្មស្សដា ចេតនា
អនោវិញ្ញាណនាគុសម្មស្សដា រេតនា ឥមា វុច្ឆន្តិ
សត្ត រេតនា ។

[៣០៨] តត្ថ កកតមាចិ សត្ត ចិក្ខាចិ ។
ពត្តុវិញ្ញាណំ សោតវិញ្ញាណំ មាធិវិញ្ញាណំ ដិក្ខុ-
វិញ្ញាណំ មាធិវិញ្ញាណំ បរោណាគុ អនោវិញ្ញាណ-
នាគុ ឥមាចិ វុច្ឆន្តិ សត្ត ចិក្ខាចិ ។

[៣០៩] កាមនាគុយោ កាតិ ទប្បា ។ រេ ។
កាតិ ចិក្ខាចិ ។ កាមនាគុយោ បញ្ចក្កដា ទ្វាជ-
សាយតនាចិ អដ្ឋាសេ នាគុយោ តំណំ សប្បាចិ
ពាវិសតិវ្រ្មយាចិ រេ ហេតុ ចក្ការោ កមារោ សត្ត
វស្សោ សត្ត វេទនា សត្ត សញ្ញា សត្ត ចេតនា
សត្ត ចិក្ខាចិ ។ តត្ថ កកតមេ កាមនាគុយោ

បុព្វបទបិដកេ ឧប្បន្តាធម្មវិហារ

[៣១៧] បព្ពាធម៌វាំងនោះ ចេតនា ៧ កើប្តូរម្តេច ។
ពសេសតំដំបើចក្កុសម្ព័ស្ស ។ ចេតនាតិកំពិសោកសម្ព័ស្ស ។ ចេតនា
ពិកំពិលោទសម្ព័ស្ស ។ ចេតនាតិកំពិដិក្ខុសម្ព័ស្ស ។ ចេតនាតិកំ
ពិកំពិលោទសម្ព័ស្ស ។ ចេតនាតិកំពិមាធសម្ព័ស្ស ។ ចេតនាតិកំពិ
មាធិវិញ្ញាណនាគុសម្ព័ស្ស ។ រេនេហៅថា រេតនា ៧ ។

[៣២០] បព្ពាធម៌វាំងនោះ ចិក្ខុ ៧ កើប្តូរម្តេច ។
ពេវិញ្ញាណេ ។ សោតវិញ្ញាណេ ។ មាធិវិញ្ញាណេ ។ ដិក្ខុវិញ្ញាណេ ។
រេហវិញ្ញាណេ ។ បរោណាគុ ។ អនោវិញ្ញាណនាគុ ។ រេនេហៅថា
ចិក្ខុ ៧ ។

[៣២១] ក្នុងកាមនាគុ មានខន្ធប៉ុន្មាន ។ រេ ។ មានចិន្ត
ប៉ុន្មាន ។ ក្នុងកាមនាគុ មានខន្ធទី កាយនេះ ៦៦ នាគុ ទេវ
សត្វៈ ៣ អង្គុយ ២២ ហេតុ ៧ កាយា ២ វស្សៈ ៧ វេទនា ៧
សញ្ញា ៧ រេតនា ៧ ចិក្ខុ ៧ ។ បព្ពាធម៌វាំងនោះ ក្នុងកាមនាគុ

អវិជ្ជាប្បដក វិញ្ញា

វិញ្ញាណត្ថនិទាន ។ ឧបសគ្គនិទាន ។ រថ ។ វិញ្ញាណត្ថនិទាន
 និទាន វុទ្ធកិច្ចំ កាមជាតុយោ បញ្ចកុស្តនា ។ ភត្ត កកមា
 វិចិត្តិ កាមជាតុយោ ម្នាធិសាយតតោនិ ។ ចក្កា-
 យកនិ រូបាយទទិ ។ រថ ។ ឧបាយតនិ ចន្ទាយតនិ
 វិចិត្តិ កាមជាតុយោ ម្នាធិសាយតតោនិ ។ ភត្ត
 យកនា កាមជាតុយោ វេទ្ពាស ជាតុយោ ។ វត្ត-
 យានុ រូបជាតុ ឧបវិញ្ញាណជាតុ ។ រថ ។ ធានាជាតុ
 វេទ្ពាស ធានាវិញ្ញាណជាតុ វិចិត្តិ កាមជាតុ-
 យោ វេទ្ពាស ជាតុយោ ។ ភត្ត កកមាវិចិត្តិ កាម-
 ជាតុយោ វិចិត្តិ សប្បាវិចិត្តិ ។ វត្តសនិ វិចិត្តិ សប្បនយ-
 សនិ វត្តសនិ វិចិត្តិ កាមជាតុយោ វិចិត្តិ
 សប្បាវិចិត្តិ ។ ភត្ត កកមាវិចិត្តិ កាមជាតុយោ ពារីស-
 វិចិត្តិយោនិ ។ វត្តវិចិត្តិយោ ។ រថ ។ វត្តវិចិត្តិយោនិ វិ-
 ចិត្តិ កាមជាតុយោ ពារីសវិចិត្តិយោនិ ។ ភត្ត
 កកមា កាមជាតុយោ វេ ហេតុ ។ ភាយោ ភុ-
 យាយហេតុ ភាយោ វត្តសាលហេតុ ភាយោ វត្ត
 វាយហេតុ វិចិត្តិ កាមជាតុយោ វេ ហេតុ ។

អវិជ្ជាប្បដក វិញ្ញា

កកមាវិចិត្តិយោនិ ។ វត្តវិចិត្តិយោនិ ។ រថ ។ វិញ្ញាណត្ថនិទាន
 និទាន វុទ្ធកិច្ចំ កាមជាតុយោ ម្នាធិសាយតតោនិ ។ ភត្ត កកមា
 វិចិត្តិ កាមជាតុយោ ម្នាធិសាយតតោនិ ។ ចក្កា-
 យកនិ រូបាយទទិ ។ រថ ។ ឧបាយតនិ ចន្ទាយតនិ
 វិចិត្តិ កាមជាតុយោ ម្នាធិសាយតតោនិ ។ ភត្ត
 យកនា កាមជាតុយោ វេទ្ពាស ជាតុយោ ។ វត្ត-
 យានុ រូបជាតុ ឧបវិញ្ញាណជាតុ ។ រថ ។ ធានាជាតុ
 វេទ្ពាស ធានាវិញ្ញាណជាតុ វិចិត្តិ កាមជាតុ-
 យោ វេទ្ពាស ជាតុយោ ។ ភត្ត កកមាវិចិត្តិ កាម-
 ជាតុយោ វិចិត្តិ សប្បាវិចិត្តិ ។ វត្តសនិ វិចិត្តិ សប្បនយ-
 សនិ វត្តសនិ វិចិត្តិ កាមជាតុយោ វិចិត្តិ
 សប្បាវិចិត្តិ ។ ភត្ត កកមាវិចិត្តិ កាមជាតុយោ ពារីស-
 វិចិត្តិយោនិ ។ វត្តវិចិត្តិយោ ។ រថ ។ វត្តវិចិត្តិយោនិ វិ-
 ចិត្តិ កាមជាតុយោ ពារីសវិចិត្តិយោនិ ។ ភត្ត
 កកមា កាមជាតុយោ វេ ហេតុ ។ ភាយោ ភុ-
 យាយហេតុ ភាយោ វត្តសាលហេតុ ភាយោ វត្ត
 វាយហេតុ វិចិត្តិ កាមជាតុយោ វេ ហេតុ ។

អរិយធម៌ខ្មែរ ភាគ២

សីល វត្ថុធ្មំ រូបនាគុយោ បក្សក្រុម ។ ឥត កតតានិ
រូបនាគុយោ ធម៌ អាយតនានិ ។ ចក្ខុយេននិ រូបនាគុយោ
សោតយេននិ សម្ពាយេននិ មនាយេននិ មន្ទាយេននិ
សីលនិ វត្ថុធ្មំ រូបនាគុយោ ធម៌ អាយតនានិ ។ ឥត
បក្សក្រុម រូបនាគុយោ ធម៌ ពាក្យយោ ។ ចក្ខុនាគុ
រូបនាគុ ចក្ខុវិញ្ញាណនាគុ សោតនាគុ សម្ពាយេន
សោតវិញ្ញាណនាគុ មនោនាគុ មន្ទនាគុ បរោចវិញ្ញា
ណនាគុ សីល វត្ថុធ្មំ រូបនាគុយោ ធម៌ ពាក្យយោ ។
ឥត កតតានិ រូបនាគុយោ តិលី សទ្ធានិ ។
អន្តរសន្តិ សុខុទយសន្តិ អន្តរសន្តិ សីលនិ វត្ថុធ្មំ
រូបនាគុយោ តិលី សទ្ធានិ ។ ឥត កតតានិ រូប
នាគុយោ ចុន្ទសិទ្ធិយានិ ។ ចក្ខុទ្រិយ៍ សោតទ្រិយ៍
សម្ពាយេននិ មិនិទ្រិយ៍ សោមនស្សទ្រិយ៍ ទេវតទ្រិយ៍
សន្តិទ្រិយ៍ អិរិយេទ្រិយ៍ សុទ្ធិទ្រិយ៍ សមាទិទ្រិយ៍
ចត្តិទ្រិយ៍ អនុញ្ញាតស្សមិទ្រិយ៍ អញ្ញិទ្រិយ៍
អញ្ញាតវិទ្រិយ៍ សីលនិ វត្ថុធ្មំ រូបនាគុយោ ចុន្ទសិទ្ធិ
យានិ ។ ឥត កតតោ រូបនាគុយោ អដ្ឋ ហេតុ ។

នេះហៅថា ក្នុងរូបនាគុ មាន១១៨ ។ បណ្តាចម្រើននោះ ក្នុងរូប
នាគុ មានអាយតនៈ ៦ តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុយេននៈ ១ រូបនាគុ ១
សោតយេននៈ ១ សម្ពាយេននៈ ១ មនាយេននៈ ១ មន្ទយេននៈ ១
នេះហៅថា ក្នុងរូបនាគុ មានអាយតនៈ ៦ ។ បណ្តាចម្រើននោះ
ក្នុងរូបនាគុ មាន១១៨ តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុនាគុ ១ រូបនាគុ ១
ចក្ខុវិញ្ញាណនាគុ ១ សោតនាគុ ១ សម្ពាយេន ១ សោតវិញ្ញាណនាគុ ១
មនោនាគុ ១ មន្ទនាគុ ១ មនោវិញ្ញាណនាគុ ១ នេះហៅថា ក្នុង
រូបនាគុ មាន១១៨ ។ បណ្តាចម្រើននោះ ក្នុងរូបនាគុ មាន
សទ្ធាៈ ៣ តើដូចម្តេច ។ អន្តរសទ្ធា ១ សុខុទយសទ្ធា ១ អន្តរសទ្ធា
នេះហៅថា ក្នុងរូបនាគុ មានសទ្ធាៈ ៣ ។ បណ្តាចម្រើននោះ
ក្នុងរូបនាគុ មានទ្រិយៈ ១៦ តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុទ្រិយៈ ១
សោតទ្រិយៈ ១ មិនិទ្រិយៈ ១ មិនិទ្រិយៈ ១ សោមនស្សទ្រិយៈ ១
ទេវតទ្រិយៈ ១ សុទ្ធិទ្រិយៈ ១ អិរិយេទ្រិយៈ ១ សុទ្ធិទ្រិយៈ ១ សមា
ទិទ្រិយៈ ១ ចត្តិទ្រិយៈ ១ អនុញ្ញាតស្សមិទ្រិយៈ ១ អញ្ញិទ្រិយៈ ១
អញ្ញាតវិទ្រិយៈ ១ នេះហៅថា ក្នុងរូបនាគុ មានទ្រិយៈ ១៦ ។
បណ្តាចម្រើននោះ ក្នុងរូបនាគុ មាន១១៨ តើដូចម្តេច ។

អំណាចបំណែង វិញ្ញាណ

កណ្តុសម្បុរស្ស គោតសម្បុរស្ស ខាងនាគុសម្បុរស្ស
អាយតិញ្ញាណនាគុសម្បុរស្ស ឥរេម វុត្តង្គំ រូបនាគុ-
យោ ចត្តារោ ធម្មោ ។ តត្ថ តត្ថមា រូបនាគុយា
ចត្តារោ វេទនា ។ ចត្តារោ សញ្ញា ចត្តារោ
វេទនា ចត្តារិ ចិញ្ចាមិ ចត្តារិញ្ញាណំ សោតវិញ្ញាណំ
អាយតនាគុ អាយតិញ្ញាណនាគុ ឥរេមិ វុត្តង្គំ រូប-
នាគុយោ ចត្តារិ ចិញ្ចាមិ ។

[៣២៣] អរូបនាគុយា តត្ថិ ទុត្តា ។ បេ ។ តត្ថិ
ចិញ្ចាមិ ។ អរូបនាគុយោ ចត្តារោ ទុត្តា ទ្វេ អាយត-
នាមិ ទ្វេ នាគុយា តីណិ សម្ពាមិ ឯកានិសិទ្ធិ-
យាមិ អន្តរោគ្គ តយោ រាហាម ឯកា ធម្មោ
ឯកា វេទនា ឯកា សញ្ញា ឯកា វេទនា ឯកិ
កិច្ចំ ។ តត្ថ តត្ថមា អរូបនាគុយោ ចត្តារោ ទុត្តា ។
វេទនាទុត្តា សញ្ញាទុត្តា សង្ការក្ខន្ធានា វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធានា ឥរេម វុត្តង្គំ អរូបនាគុយោ ចត្តារោ ទុត្តា ។
តត្ថ តត្ថមាមិ អរូបនាគុយោ ទ្វេ អាយតនាមិ ។

អំណាចបំណែង វិញ្ញាណ

ចក្កសម្ព័ន្ធិ គោតសម្ព័ន្ធិ បរិនាគុសម្ព័ន្ធិ បរោវិញ្ញាណ-
នាគុសម្ព័ន្ធិ ខេរោវោជិ ក្នុងវិញ្ញាណ មានធម្មោ ២ ។ បណ្តា
វេទនាធម្មោ ក្នុងវិញ្ញាណ មានធម្មោ ២ រឺក្នុងវិញ្ញាណ ។
បរិនាគុសម្ព័ន្ធិ ចក្កសម្ព័ន្ធិ ចក្កវិញ្ញាណ សោតវិញ្ញាណ បរោវិញ្ញាណ
បរិនាគុសម្ព័ន្ធិ ខេរោវោជិ ក្នុងវិញ្ញាណ មានធម្មោ ២ ។

[៣២៣] ក្នុងអរូបនាគុ មានខន្ធច្រំខ្លួន ។ បេ ។ មានធម្ម
វុត្តង្គ ។ ក្នុងអរូបនាគុ មានខន្ធិ ២ អាយតនៈ ២ នាគុ ២
សន្ធាៈ ៣ វុត្តង្គ ១១ រោគុជ តាហា ៣ ធម្មោ ១ វេទនា ១
សញ្ញា ១ រោគនា ១ ចក្ក ១ ។ បណ្តាវេទនាធម្មោ ក្នុងអរូប-
នាគុ មានខន្ធិ ២ រឺក្នុងវិញ្ញាណ ។ វេទនាខន្ធិ ១ សញ្ញាខន្ធិ ១
សង្ការខន្ធិ ១ វិញ្ញាណខន្ធិ ១ ខេរោវោជិ ក្នុងអរូបនាគុ មានខន្ធិ ២ ។
បណ្តាវេទនាធម្មោ ក្នុងអរូបនាគុ មានអាយតនៈ ២ រឺក្នុងវិញ្ញាណ ។

អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស

ឧបទ្វេសមាស អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស វិញ្ញាណ-
 បាយា ឥត វុច្ឆន្តិ អរូបទានុយា គយោ វាយាណ ។
 តន្ត កាតណា អរូបទានុយា ឯកោ ឧស្សេរ ។
 អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាសធាតុសម្បុរស្ស អធមំ វុច្ឆន្តិ អរូបទានុ-
 យា ឯកោ ឧស្សេរ ។ តន្ត កាតណា អរូបទានុយា
 ឯកោ វេទនា ឯកោ សញ្ញា ឯកោ ចេតនា ឯកំ
 ចិន្តំ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាសធាតុ ឥទ្ធិ វុច្ឆន្តិ អរូបទានុយា
 ឯកំ ចិន្តំ ។

(២៤៦) អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស តតំ ទត្តា ។ ឃេ ។
 តតំ ចិន្តាបិ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ចត្តារាណ ទត្តា ទ្វេ
 រាមយតទាមិ ទ្វេ ទានុយាយ ទ្វេ សត្តាមិ ទ្វេ ធាតុសម្បុរ-
 សយាមិ ។ ហេតុ គយោ វាយាណ ឯកោ ឧស្សេរ
 ឯកោ វេទនា ឯកោ សញ្ញា ឯកោ ចេតនា ឯកំ
 ចិន្តំ ។ តន្ត កាតណេ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ចត្តារាណ ទត្តា ។
 វេទនា ទត្តា សញ្ញា ទត្តា សញ្ញា តន្ត វិញ្ញាណ-
 បាយា ឥត វុច្ឆន្តិ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ចត្តារាណ ទត្តា ។
 តន្ត កាតណាមិ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ទ្វេ រាមយតទាមិ ។

អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស

ឧបទ្វេសមាស អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស វិញ្ញាណបាយា ។ ឃេ ។
 តតំ ចិន្តាបិ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ចត្តារាណ ទត្តា ទ្វេ
 រាមយតទាមិ ទ្វេ ទានុយាយ ទ្វេ សត្តាមិ ទ្វេ ធាតុសម្បុរ-
 សយាមិ ។ ហេតុ គយោ វាយាណ ឯកោ ឧស្សេរ
 ឯកោ វេទនា ឯកោ សញ្ញា ឯកោ ចេតនា ឯកំ
 ចិន្តំ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាសធាតុ ឥទ្ធិ វុច្ឆន្តិ អរូបទានុយា
 ឯកំ ចិន្តំ ។

[២៤៦] អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស (រាមយតទាមិ) ឃេ ។
 តតំ ចិន្តាបិ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាស ចត្តារាណ ទត្តា ទ្វេ
 រាមយតទាមិ ទ្វេ ទានុយាយ ទ្វេ សត្តាមិ ទ្វេ ធាតុសម្បុរ-
 សយាមិ ។ ហេតុ គយោ វាយាណ ឯកោ ឧស្សេរ
 ឯកោ វេទនា ឯកោ សញ្ញា ឯកោ ចេតនា ឯកំ
 ចិន្តំ ។ អវិជ្ជាប័ណ្ណសមាសធាតុ ឥទ្ធិ វុច្ឆន្តិ អរូបទានុយា
 ឯកំ ចិន្តំ ។

ឧបទ្វេយ្យោនុ ឧប្បន្តឧប្បន្តិកា

អនាមគនំ ឧម្ពាយគនំ ឥមាជំ វុត្តន្តិ អមរិយោ-
 មន្តោ ធម្ម វាយគនាជំ ។ ឧត្ត កកតមាជំ
 អមរិយោមន្តោ ទ្វេ តាតុយោ ។ មរោតិញ្ញាណតាតុ
 មន្តតាតុ ឥមា វុត្តន្តិ អមរិយោមន្តោ ទ្វេ តាតុយោ ។
 ឧត្ត កកតមាជំ អមរិយោមន្តោ ធម្ម សម្មាជំ ។ មត្តសម្មិ
 រិកេមសម្មិ ឥមាជំ វុត្តន្តិ អមរិយោមន្តោ ធម្ម
 សម្មាជំ ។ ឧត្ត កកតមាជំ អមរិយោមន្តោ ទ្វាធសិទ្ធិ-
 យោជំ ។ មច្ឆិទ្ធិយំ ជិវិតិទ្ធិយំ រោមមស្សិទ្ធិយំ
 មរោតិទ្ធិយំ សម្មិទ្ធិយំ វិយិទ្ធិយំ សតិទ្ធិយំ
 សមាជិទ្ធិយំ មត្តិទ្ធិយំ វេទញ្ញកត្តាស្សាមិតិទ្ធិយំ
 វត្តិទ្ធិយំ អត្តាតារិទ្ធិយំ ឥមាជំ វុត្តន្តិ អមរិយោ-
 មន្តោ ទ្វាធសិទ្ធិយោជំ ។ ឧត្ត កកតម អមរិយោមន្តោ
 មរោតិ ។ ឧត្ត កកតម ឧត្តសលយោត្ថ ឧយោ អត្សា-
 កកតម ។ ឧត្ត កកតម ឧយោ ឧត្តសលយោត្ថ ។

ឧបទ្វេយ្យោនុ ឧប្បន្តឧប្បន្តិកា

មនាមគនៈ ១ ឧម្ពាយគនៈ ១ មេរោតិ ៦ ក្នុងអមរិយោមន្តោ មរោ
 តាមគនៈ ២ ។ មណ្ឌកមិគំរិទៈ ៦ ក្នុងអមរិយោមន្តោ មរោ ១១ ។ ៤
 រើស្តិចម្ពុច ។ មរោតិញ្ញាណតាតុ ១ ឧត្តតាតុ ១ មេរោតិ ៦ ក្នុង
 អមរិយោមន្តោ មរោតាតុ ២ ។ មណ្ឌកមិគំរិទៈ ៦ ក្នុងអមរិយោមន្តោ
 មរោ មនស្សៈ ២ រើស្តិចម្ពុច ។ មត្តសម្មិ ១ រិកេមសម្មិ ១ មេ
 រោតិ ក្នុងអមរិយោមន្តោ មនស្សៈ ២ ។ មណ្ឌកមិគំរិទៈ ៦
 ក្នុងអមរិយោមន្តោ មនស្សៈ ១២ រើស្តិចម្ពុច ។ មច្ឆិទ្ធិយ ១
 ជិវិតិទ្ធិយ ១ រោមមស្សិទ្ធិយ ១ មរោតិទ្ធិយ ១ សម្មិទ្ធិយ ។
 វិយិទ្ធិយ ១ សតិទ្ធិយ ១ សមាជិទ្ធិយ ១ មត្តិទ្ធិយ ១ វេទញ្ញ-
 កត្តាស្សាមិតិទ្ធិយ ១ វត្តិទ្ធិយ ១ អត្តាតារិទ្ធិយ ១ មេរោតិ ៦
 ក្នុងអមរិយោមន្តោ មរោតាតុ ១២ ។ មណ្ឌកមិគំរិទៈ ៦ ក្នុងអមរិ-
 យោមន្តោ មរោតាតុ ៦ រើស្តិចម្ពុច ។ កុសលយោត្ថ ៣ អត្សាកក-
 តាតុ ៣ ។ មណ្ឌកមិគំរិទៈ ៦ កុសលយោត្ថ ៣ រើស្តិចម្ពុច ។

(៣២៧) បណ្ណា ខន្ធជាង ៧ កាតិ កាមតាតុបរិយោ-
បណ្ណា កាតិ ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។ រេ ៧ សន្តង្គិ
វិញ្ញាបនបត្រ កាតិ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា កាតិ ៨ កាម-
តាតុបរិយោបណ្ណា ។ ប្រត្តន្តោ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា
តត្តកោ ខន្ធជាង សិយា កាមតាតុបរិយោបណ្ណា សិយា ៨
កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។ ៨ សាយតតា កាមតាតុបរិ-
យោបណ្ណា ទ្វេ រាយតតា សិយា កាមតាតុបរិយោបណ្ណា
សិយា ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។ ៨ សាយស្រ តាតុ-
បរិយោ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ទ្វេ តាតុបរិយោ សិយា កាម-
តាតុបរិយោបណ្ណា សិយា ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។
សមុទយសន្តិ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ទ្វេ សប្តា ៨
កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ធុត្តសន្តិ សិយា កាមតាតុ-
បរិយោបណ្ណា សិយា ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។
នសិទ្ធិយោ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា តិណិទ្ធិយោ ៨
កាមតាតុបរិយោបណ្ណា នសិទ្ធិយោ សិយា កាមតាតុ-
បរិយោបណ្ណា សិយា ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។
សាយោ មត្តសយោត្ត កាមតាតុបរិយោបណ្ណា

(៣២៧) បណ្ណា ខន្ធជាង ៧ កាតិ កាមតាតុបរិយោ-
បណ្ណា កាតិ ៨ កាមតាតុបរិយោបណ្ណា ។ រេ ៧ បណ្ណា ខន្ធជាង ៧
ចិត្តវុទ្ធាន កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ ។ រេ ៧ បណ្ណា ខន្ធជាង ៧
ចិត្តវុទ្ធាន កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ ចិត្តវុទ្ធាន មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាម-
ពានុ ។ ប្រត្តន្តោ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ ខន្ធជាង ៦ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ
កំហាន មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន ៧ រាយតតា ១០ កប់
បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ រាយតតា ៦ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន
មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន ៧ រាយតតា ១៦ កប់បញ្ចូលក្នុង
តាមពានុ រាយតតា ៦ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន មិនកប់បញ្ចូល
ក្នុងតាមពានុ កំហាន ៧ សមុទយសន្តិ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ
សន្តិ ៦ មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ ធុត្តសន្តិ កប់បញ្ចូលក្នុងតាម-
ពានុ កំហាន មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន ៧ ឥន្ទ្រិយ ១០
កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ ឥន្ទ្រិយ ៧ មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ
ឥន្ទ្រិយ ៧ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ កំហាន មិនកប់បញ្ចូលក្នុងតាម
ពានុ កំហាន ៧ មត្តសយោត្ត ៧ កប់បញ្ចូលក្នុងតាមពានុ

កងទ្រង់ដឹង វិញ្ញា

១ កោតុ សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា សិយា ១
 កោមតាតុបរិយាមន្តា ។ កតត្ថិកា កោម-
 ១០ កោមតាតុបរិយាមន្តា កោម កោមា ១ សិយា
 កោមតាតុបរិយាមន្តា សិយា ១ កោមតាតុបរិយា-
 មន្តា ។ ១ ធម្មតា កោមតាតុបរិយាមន្តា មោត-
 វិញ្ញាណតាតុសម្មាស្សា សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 សិយា ១ កោមតាតុបរិយាមន្តា ។ ១ មេតា ១
 សញ្ញា ១ មេតា ១ ចិត្តា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 មោតវិញ្ញាណតាតុ សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 សិយា ១ កោមតាតុបរិយាមន្តា ។

(៣៦៦) បញ្ចុដ្ឋិ ទន្ធាដិ កតិ រូបតាតុបរិ-
 យាមន្តា កតិ ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។ ១ ។
 សត្តុដ្ឋិ ចិត្តាដិ កតិ រូបតាតុបរិយាមន្តា កតិ
 ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។ រូបត្តុទ្ធា ១ រូប-
 តាតុបរិយាមន្តា ចត្តា ១ ទន្ធា សិយា រូប-
 តាតុបរិយាមន្តា សិយា ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។

កងទ្រង់ដឹង វិញ្ញា

១ កោតុ សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា សិយា ១
 កោមតាតុបរិយាមន្តា ។ កតត្ថិកា កោម-
 ១០ កោមតាតុបរិយាមន្តា កោម កោមា ១ សិយា
 កោមតាតុបរិយាមន្តា សិយា ១ កោមតាតុបរិយា-
 មន្តា ។ ១ ធម្មតា កោមតាតុបរិយាមន្តា មោត-
 វិញ្ញាណតាតុសម្មាស្សា សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 សិយា ១ កោមតាតុបរិយាមន្តា ។ ១ មេតា ១
 សញ្ញា ១ មេតា ១ ចិត្តា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 មោតវិញ្ញាណតាតុ សិយា កោមតាតុបរិយាមន្តា
 សិយា ១ កោមតាតុបរិយាមន្តា ។

(៣៦៦) បញ្ចុដ្ឋិ ទន្ធាដិ កតិ រូបតាតុបរិ-
 យាមន្តា កតិ ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។ ១ ។
 សត្តុដ្ឋិ ចិត្តាដិ កតិ រូបតាតុបរិយាមន្តា កតិ
 ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។ រូបត្តុទ្ធា ១ រូប-
 តាតុបរិយាមន្តា ចត្តា ១ ទន្ធា សិយា រូប-
 តាតុបរិយាមន្តា សិយា ១ រូបតាតុបរិយាមន្តា ។

បទប្បញ្ញត្តិ បរិយាយបដ្ឋាន

អង្គប្រឹក្សានៃ សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ
 អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន ។ គយោ អកុសលោ ធម្មំ ឧ
 អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន ឧ ហេតុ សិយា អរូបតាតុ-
 បរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន ។
 កាលធម្មី កាលោ វណ្ណាលោ ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន
 គយោ អាហារក សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន
 សិយោ ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន ។ ឧ ជស្សា ឧ
 អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន បរោជិត្តាណាតាតុសម្មុស្សា
 សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ អរូបតាតុ-
 បរិយាយបដ្ឋាន ។ ឧ វេទនា ឧ សញ្ញា ឧ ទេសនា
 ឧ ចិត្តា ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន បរោជិត្តាណាតាតុ
 សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ អរូបតាតុ-
 បរិយាយបដ្ឋាន ។

[៣២៨] បទ្បញ្ញត្តិ ទត្តានំ កាតំ បរិយាយបដ្ឋាន កាតំ
 អបរិយាយបដ្ឋាន ។ បេ។ សត្តន្ធិំ ចិត្តានំ កាតំ បរិយាយបដ្ឋាន
 កាតំ អបរិយាយបដ្ឋាន ។ រូបក្កុន្ទោ បរិយាយបដ្ឋាន ទត្តាក
 បដ្ឋាន សិយា បរិយាយបដ្ឋាន សិយោ អបរិយាយបដ្ឋាន ។

បទប្បញ្ញត្តិ បរិយាយបដ្ឋាន

អង្គប្រឹក្សា ឧ បរិយាយបដ្ឋាន កិមាម មិទកប័បត្តាបក្កិក្កុប្ប
 បក្កុ កិមាម ។ អកុសលោ ឧ មិទកប័បត្តាបក្កិក្កុប្ប
 បក្កុ ឧ បរិយាយបដ្ឋាន កិមាម មិទកប័បត្តាបក្កិក្កុប្ប
 បក្កុ ។ កាលធម្មី កាលោ វណ្ណាលោ ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន
 គយោ អាហារក សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន
 សិយោ ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន ។ ឧ ជស្សា ឧ
 អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន បរោជិត្តាណាតាតុសម្មុស្សា
 សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ អរូបតាតុ-
 បរិយាយបដ្ឋាន ។ ឧ វេទនា ឧ សញ្ញា ឧ ទេសនា
 ឧ ចិត្តា ឧ អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន បរោជិត្តាណាតាតុ
 សិយា អរូបតាតុបរិយាយបដ្ឋាន សិយា ឧ អរូបតាតុ-
 បរិយាយបដ្ឋាន ។

[៣២៨] បទ្បញ្ញត្តិ ទត្តានំ កាតំ បរិយាយបដ្ឋាន កាតំ
 អបរិយាយបដ្ឋាន ។ បេ។ សត្តន្ធិំ ចិត្តានំ កាតំ បរិយាយបដ្ឋាន
 កាតំ អបរិយាយបដ្ឋាន ។ រូបក្កុន្ទោ បរិយាយបដ្ឋាន ទត្តាក
 បដ្ឋាន សិយា បរិយាយបដ្ឋាន សិយោ អបរិយាយបដ្ឋាន ។

ប្បករណ៍ក្នុង វិទ្យាសាស្ត្រ

[៣២៧] តាមទានុយា ឧបេត្តិក្កុណោ កាតិ
 បន្ទា ពាតុកវន្តំ ។ បេ ។ កាតិ ចំនួន ៦ ពាតុកវន្តំ ។
 តាមទានុយា ឧបេត្តិក្កុណោ សទ្ធសី បេត្តិក្កុណោ
 ពាតុកវន្តំ ។ កស្សចិ បំណាមសាយននាមិ ពាតុ-
 កវន្តំ កស្សចិ ឧសាយននាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ
 អបកមិ ឧសាយននាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ ឧស-
 យននាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ សត្តាយននាមិ
 ពាតុកវន្តំ ។ កស្សចិ បំណាមស ពាតុយា
 ពាតុកវន្តំ កស្សចិ ឧស ពាតុយោ ពាតុកវន្តំ
 កស្សចិ អបក ឧស ពាតុយោ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ
 យវ ពាតុយោ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ សត្ត ពាតុយោ
 ពាតុកវន្តំ ។ សទ្ធសី បំណំ សន្តំ ពាតុកវន្តំ ។
 កស្សចិ ឧត្តសិទ្ធិយាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ
 កេសិទ្ធិយាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ អបកមិ
 កេសិទ្ធិយាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ ទ្វាធសិទ្ធិ-
 យាមិ ពាតុកវន្តំ កស្សចិ ធសិទ្ធិយាមិ ពាតុកវន្តំ

ប្បករណ៍ក្នុង វិទ្យាសាស្ត្រ

[៣២៨] ក្នុងឧបេត្តិក្កុណោ ក្នុងកាមពាតុ ខ្សែចំនួន
 កើតប្រាកដ ។ បេ ។ ចំនួន ៦ កើតប្រាកដ ។ ក្នុងឧបេត្តិ-
 ក្កុណោ ក្នុងកាមពាតុ ខ្សែ ៨ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ។
 ឈយននាមិ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ឈយននាមិ វិសេ-
 ស្តចំនួន កើតប្រាកដ ឈយននាមិ វិសេស្តចំនួន ដល់ទៀត
 កើតប្រាកដ ឈយននាមិ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ឈយននាមិ វិ-
 សេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ។ ពាតុ ១១ វិសេស្តចំនួន កើត-
 ប្រាកដ ពាតុ ១០ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ពាតុ ១០ វិសេស្ត-
 ចំនួន ដល់ទៀត កើតប្រាកដ ពាតុ ៨ វិសេស្តចំនួន កើត-
 ប្រាកដ ពាតុ ៧ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ។ សត្វ ១
 វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ។ ឥន្ទ្រិយ ១២ វិសេស្តចំនួន កើត-
 ប្រាកដ ឥន្ទ្រិយ ១៣ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ ឥន្ទ្រិយ ១៣
 វិសេស្តចំនួន ដល់ទៀត កើតប្រាកដ ឥន្ទ្រិយ ១២ វិសេស្តចំនួន
 កើតប្រាកដ ឥន្ទ្រិយ ១០ វិសេស្តចំនួន កើតប្រាកដ

អំណាចនៃ ពិធី

កស្សន៍ លើផ្ទៃយោង ចាតុកវន្តិ កស្សន៍ អមណិ
 លើផ្ទៃយោង ចាតុកវន្តិ កស្សន៍ អង្គិផ្ទៃយោង ចាតុ-
 កវន្តិ កស្សន៍ អមណិ អង្គិផ្ទៃយោង ចាតុកវន្តិ
 កស្សន៍ សង្កិផ្ទៃយោង ចាតុកវន្តិ កស្សន៍ បញ្ចិផ្ទៃ-
 យោង ចាតុកវន្តិ កស្សន៍ គត្តិវិផ្ទៃយោង ចាតុកវន្តិ ។
 កស្សន៍ គយោ យោតុ ចាតុកវន្តិ កស្សន៍ ឡ យោតុ
 ចាតុកវន្តិ គេតិ អយោតុកា ចាតុកវន្តិ ។ សត្វេសំ
 គត្តិវិ អយោតុ ចាតុកវន្តិ ។ សត្វេសំ ឯកោ
 យស្សា ចាតុកវន្តិ ។ សត្វេសំ ឯកោ វេទនា
 ឯកោ សញ្ញា ឯកោ វេទនា ឯកោ ឯកោ ចាតុកវន្តិ ។

[៣៣០] កាមចាតុយា ឧបបត្តិក្កាណ សត្វេសំ
 កាមម ចត្តិក្កាណ ចាតុកវន្តិ ។ រូបក្កាណ ។ រេ ។
 វិញ្ញាណក្កាណ កាមចាតុយា ឧបបត្តិក្កាណ សត្វេ-
 សំ កៈម ចត្តិក្កាណ ចាតុកវន្តិ ។ កាមចាតុយា ឧប-
 បត្តិក្កាណ កស្ស ឯកោនិសាយនយោង ចាតុកវន្តិ ។

អំណាចនៃ ពិធី

ស្រ្តីយ ៨ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ស្រ្តីយ ៨ វេទនា
 ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ស្រ្តីយ ៨ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ
 ស្រ្តីយ ៨ វេទនា ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ស្រ្តីយ ៨ ខែ
 សត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ស្រ្តីយ ៩ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ
 ស្រ្តីយ ៦ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ។ យោតុ ៣ ខែសត្វក្ក-
 ន្ទៈ កើតប្រាកដ យោតុ ២ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ សត្វក្ក-
 ន្ទៈ ជាអចាតុកៈ កើតប្រាកដ ។ កាយា ៦ ខែសត្វក្កន្ទៈ
 កើតប្រាកដ ។ ជស្សៈ ១ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ។
 វេទនា ១ សញ្ញា ១ យោតុ ១ ចិត្ត ១ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើត
 ប្រាកដ ។

[៣៣១] ខន្ត ៨ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ ក្នុងខណៈ
 ខែសត្វក្កន្ទៈ ក្នុងកាមចាតុ កើតប្រាកដ ។ រូបក្កន្ទ ១ ។ រេ ។
 វិញ្ញាណក្កន្ទ ១ ខន្ត ៨ ខែសត្វក្កន្ទៈ កើតប្រាកដ
 ក្នុងខណៈ ខែសត្វក្កន្ទៈ ក្នុងកាមចាតុ ។ ចុះអាយុកាល ១១ ខែ
 សត្វក្កន្ទ កើតប្រាកដ ក្នុងខណៈ ខែសត្វក្កន្ទៈ ក្នុងកាមចាតុ ។

ឧបាយកលក្នុង វិញ្ញាណកម្ម

ហោរាយកលំ មេតាភិ បរមមគ្គិកាភិ អនុស្សាវរី
 វិបសាភិកាភិ មេតាភិ ឱបមាភិកាភិ អនុស្សាវរី
 ឱបសាភិកាភិ តិរច្ឆានភិកាភិ លោយិកាភិ បរិ-
 វុទ្ធស្តាយកលំ ឧបបត្តិក្កណោ ឯកោនសាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ ចក្ខុយកលំ រូបាយកលំ សោតាយកលំ
 វេទនាយកលំ តណ្ហាយកលំ ដីក្ខុយកលំ វសាយកលំ
 វាយាយកលំ ដោជ្ជនាយកលំ មនាយកលំ ធម្មា-
 រិកលំ កាមមាតុយា ឧបបត្តិក្កណោ ឯតសី
 ភិកលំ ឯកោនសាយកលំ មាតុកវុទ្ធិ ។ កាម-
 មាតុយា ឧបបត្តិក្កណោ កស្ស ធនាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ ។ ឱបមាភិកាភិ មេតាភិ ឱបមាភិកាភិ
 អនុស្សាវរី ឱបមាភិកាភិ តិរច្ឆានភិកាភិ លោយិ-
 កាភិ ជច្ឆន្ទិកំ ឧបបត្តិក្កណោ ធនាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ រូបាយកលំ សោតាយកលំ វេទនាយក-
 លំ តណ្ហាយកលំ ដីក្ខុយកលំ វសាយកលំ វាយាយ-
 កលំ ដោជ្ជនាយកលំ មនាយកលំ ធម្មាយកលំ

ឧបាយកលក្នុង វិញ្ញាណកម្ម

ហោរាយកលំ មេតាភិ បរមមគ្គិកាភិ អនុស្សាវរី
 វិបសាភិកាភិ មេតាភិ ឱបមាភិកាភិ អនុស្សាវរី
 ឱបសាភិកាភិ តិរច្ឆានភិកាភិ លោយិកាភិ បរិ-
 វុទ្ធស្តាយកលំ ឧបបត្តិក្កណោ ឯកោនសាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ ចក្ខុយកលំ រូបាយកលំ សោតាយកលំ
 វេទនាយកលំ តណ្ហាយកលំ ដីក្ខុយកលំ វសាយកលំ
 វាយាយកលំ ដោជ្ជនាយកលំ មនាយកលំ ធម្មា-
 រិកលំ កាមមាតុយា ឧបបត្តិក្កណោ ឯតសី
 ភិកលំ ឯកោនសាយកលំ មាតុកវុទ្ធិ ។ កាម-
 មាតុយា ឧបបត្តិក្កណោ កស្ស ធនាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ ។ ឱបមាភិកាភិ មេតាភិ ឱបមាភិកាភិ
 អនុស្សាវរី ឱបមាភិកាភិ តិរច្ឆានភិកាភិ លោយិ-
 កាភិ ជច្ឆន្ទិកំ ឧបបត្តិក្កណោ ធនាយកលំ
 មាតុកវុទ្ធិ រូបាយកលំ សោតាយកលំ វេទនាយក-
 លំ តណ្ហាយកលំ ដីក្ខុយកលំ វសាយកលំ វាយាយ-
 កលំ ដោជ្ជនាយកលំ មនាយកលំ ធម្មាយកលំ

កថិមប្បដិសោ វិសុទ្ធ

កាមជាតុយា ឧបមត្តិក្ខណោ ឋានេសំ វេទានិ ឧសា-
 យេតោនិ ចានុកវន្តិ ។ កាមជាតុយា ឧបមត្តិក្ខ-
 ណោ កាស្ស អុបហនិ ឧសាយេតោនិ ចានុកវន្តិ ។
 ឧបហានិកានិ យេតានិ ឧបហានិកានិ អស្សានិ ឧប-
 ហានិកានិ វិញ្ញាយេតានិ យេយិកានិ ជញ្ជុតានិ ឧ-
 បមត្តិក្ខណោ ឧសាយេតោនិ ចានុកវន្តិ ចត្តា-
 យេតានិ ប្រាយេតានិ យានាយេតានិ កត្តាយេតានិ
 វិញ្ញាយេតានិ វសាយេតានិ កាយាយេតានិ វេទាដ្ឋក្លាយេតានិ
 វេទាយេតានិ ចត្តាយេតានិ កាមជាតុយា ឧបមត្តិ-
 ក្ខណោ ឋានេសំ វេទានិ ឧសាយេតោនិ ចានុ-
 កវន្តិ ។ កាមជាតុយា ឧបមត្តិក្ខណោ កាស្ស
 យេតោនិ ចានុកវន្តិ ។ ឧបហានិកានិ យេតានិ
 ឧបហានិកានិ អស្សានិ ឧបហានិកានិ វិញ្ញាយេ-
 តោនិ យេយិកានិ ជញ្ជុតានិ ឧបមត្តិក្ខណោ
 យេតោនិ ចានុកវន្តិ ប្រាយេតានិ យានាយេ-
 តានិ កត្តាយេតានិ វិញ្ញាយេតានិ វសាយេតានិ កាយា-
 យេតានិ វេទាដ្ឋក្លាយេតានិ ចត្តាយេតានិ ចត្តាយេតានិ

អរិយបុគ្គល ព្រះ

នេះ ពេលគនៈ ១១ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ កើតប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ
 ក្នុងកាមយាតុ ។ ចុះពេលគនៈ ១១ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ កើត
 ប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ក្នុងកាមយាតុ ។ ពេលគនៈ ១១ ក៏
 ចត្តាយេតានៈ ១ ប្រាយេតានៈ ១ យានាយេតានៈ ១ កត្តាយេតានៈ ១ វិញ្ញា-
 យេតានៈ ១ វសាយេតានៈ ១ កាយាយេតានៈ ១ វេទាដ្ឋក្លាយេតានៈ ១ ចត្តា-
 យេតានៈ ១ ចត្តាយេតានៈ ១ វិទ្យាប្រក ជាឧបបាតិកៈ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ
 បាតិកៈ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ជាឧបបាតិកៈ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ជាសក្ខីវេស្សន្ត្រិយៈ
 កំណើត កើតប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ នេះ ពេលគនៈ ១១
 វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ កើតប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ក្នុងកាមយាតុ ។
 ចុះពេលគនៈ ៧ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ កើតប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ក្នុង
 កាមយាតុ ។ ពេលគនៈ ៧ ក៏ ចត្តាយេតានៈ ១ យានាយេតានៈ ១
 កត្តាយេតានៈ ១ វិញ្ញាយេតានៈ ១ វសាយេតានៈ ១ កាយាយេតានៈ ១ វេទាដ្ឋក្លា-
 យេតានៈ ១ ចត្តាយេតានៈ ១ ចត្តាយេតានៈ ១ វិទ្យាប្រក ជាឧបបាតិកៈ
 វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ជាឧបបាតិកៈ វិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ ជាសក្ខីវេស្សន្ត្រិយៈ
 កំណើត កើតប្រាកដ ក្នុងវណ្ណវិសេក្ខន្ធវាគីន្ត្រិយៈ

ប្បពន្ធឃារៈ វិជ្ជាវិជ្ជាវិជ្ជា

លោកោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ ឯកាសំ ឥតាធិ លក្ខ-
 ណយោធិ កាតុកវច្ឆិ ។ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ
 កស្សុ សង្គាយតោធិ ចាតុកវច្ឆិ ។ កត្តាសយ្យកាធិ
 កស្សុធិ ឧបបត្តិក្កុលោ សង្គាយតោធិ ចាតុកវច្ឆិ
 ក្រាយតោធិ កត្តាយតោធិ កសាយតោធិ កាយាយតោធិ
 កេត្តយតោធិ ធម្មាយតោធិ ធម្មាយតោធិ កាមតោតុយា
 ឧបបត្តិក្កុលោ ឯកាសំ ឥតាធិ សង្គាយតោធិ
 ចាតុកវច្ឆិ ។ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ កស្សុ
 ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ ។ កាមាវចំណំ
 លោភំ ធម៌កក្សកាធិ ធម្មក្សកាធិ ឧបបត្តិកាធិ
 លោភំ ឧបបត្តិកាធិ កស្សុកាធិ ឧបបត្តិកាធិ
 កិច្ចាធិកាធិ យេយ្យកាធិ វេប្បណ្ណយតោធិ ឧប-
 បត្តិក្កុលោ ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ កត្តាតុ
 ក្រាយតុ លោតតុ យោតតុ កម្មតតុ វិញ្ញាតតុ
 កសយតុ កាយតតុ វេល្លតតុ ធម៌តតុ កាណិក្កាណ-
 យតុ កត្តតតុ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ
 ឯកាសំ ឥតា ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ ។

ប្បពន្ធឃារៈ វិជ្ជាវិជ្ជាវិជ្ជា

លោកោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ ឯកាសំ ឥតាធិ លក្ខ-
 ណយោធិ កាតុកវច្ឆិ ។ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ
 កស្សុ សង្គាយតោធិ ចាតុកវច្ឆិ ។ កត្តាសយ្យកាធិ
 កស្សុធិ ឧបបត្តិក្កុលោ សង្គាយតោធិ ចាតុកវច្ឆិ
 ក្រាយតោធិ កត្តាយតោធិ កសាយតោធិ កាយាយតោធិ
 កេត្តយតោធិ ធម្មាយតោធិ ធម្មាយតោធិ កាមតោតុយា
 ឧបបត្តិក្កុលោ ឯកាសំ ឥតាធិ សង្គាយតោធិ
 ចាតុកវច្ឆិ ។ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ កស្សុ
 ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ ។ កាមាវចំណំ
 លោភំ ធម៌កក្សកាធិ ធម្មក្សកាធិ ឧបបត្តិកាធិ
 លោភំ ឧបបត្តិកាធិ កស្សុកាធិ ឧបបត្តិកាធិ
 កិច្ចាធិកាធិ យេយ្យកាធិ វេប្បណ្ណយតោធិ ឧប-
 បត្តិក្កុលោ ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ កត្តាតុ
 ក្រាយតុ លោតតុ យោតតុ កម្មតតុ វិញ្ញាតតុ
 កសយតុ កាយតតុ វេល្លតតុ ធម៌តតុ កាណិក្កាណ-
 យតុ កត្តតតុ កាមតោតុយា ឧបបត្តិក្កុលោ
 ឯកាសំ ឥតា ឯកាធស តាតុយោ ចាតុកវច្ឆិ ។

អភិធម្មបិដក វិវដ្តនៃ

យោគនាគុយោ ឧបបត្តិក្ខណោ កស្សុ ធរស ជាតុយោ
 ចាតុកវដ្តំ ។ ឧបចានិកាមំ បេតាមំ ឧបចានិកាមំ
 អស្សុណមំ ឧបចានិកាមំ និវត្តាទកតាមំ រោយេ-
 ណមំ ជដ្ឋន្ទាមំ ឧបបត្តិក្ខណោ ធរស ជាតុយោ
 ចាតុកវដ្តំ រូបនាគុ លោកនាគុ យាទនាគុ កម្មនាគុ
 ជីវ្ហនាគុ រសនាគុ កាយនាគុ ដោជ្ជនាគុ អរោ-
 វិញ្ញាណនាគុ ធម្មនាគុ កាមនាគុយោ ឧបបត្តិក្ខ-
 ណោ ឃុតេសំ ឥមា ធរស ជាតុយោ ចាតុកវដ្តំ ។
 យោគនាគុយោ ឧបបត្តិក្ខណោ កស្សុ អមរា ធរស
 ជាតុយោ ចាតុកវដ្តំ ។ ឧបចានិកាមំ បេតាមំ ឧប-
 ចានិកាមំ អស្សុណមំ ឧបចានិកាមំ និវត្តាទកតាមំ រោ-
 យេណមំ ជដ្ឋន្ទាមំ ឧបបត្តិក្ខណោ ធរស ជាតុយោ
 ចាតុកវដ្តំ ចក្ខុនាគុ រូបនាគុ យាទនាគុ កម្មនាគុ
 ជីវ្ហនាគុ រសនាគុ កាយនាគុ ដោជ្ជនាគុ អរោ-
 វិញ្ញាណនាគុ ធម្មនាគុ កាមនាគុយោ ឧបបត្តិក្ខ-
 ណោ ឃុតេសំ ឥមា ធរស ជាតុយោ ចាតុកវដ្តំ ។

អភិធម្មបិដក វិវដ្តនៃ

ចុះនាគុ ១០ វៃសត្វលា រើក្រប្រាសដ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ ក្នុង
 កាមនាគុ ។ នាគុ ១០ គឺ រូបនាគុ ១ លោកនាគុ ១ យាទនាគុ ១
 កម្មនាគុ ១ ជីវ្ហនាគុ ១ រសនាគុ ១ កាយនាគុ ១ ដោជ្ជនាគុ ១
 បរាវិញ្ញាណនាគុ ១ ធម្មនាគុ ១ វៃប្រេត ជាឧបចានិកៈ វៃសត្វ
 ជាឧបចានិកៈ វៃនិវត្តាទ ជាឧបចានិកៈ វៃសត្វអារ ជាសត្វវៃសត្វ
 អំពីអំណើត វៃនិវត្តាទ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ នេះ នាគុ ១០
 វៃសត្វព័ន្ធិវ័រ រើក្រប្រាសដ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ ក្នុងកាមនាគុ ។ ចុះ
 នាគុ ១០ វៃខ្មែរ វៃសត្វលា រើក្រប្រាសដ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ
 ក្នុងកាមនាគុ ។ នាគុ ១០ គឺ រូបនាគុ ១ រូបនាគុ ១ យាទនាគុ ១
 កម្មនាគុ ១ ជីវ្ហនាគុ ១ រសនាគុ ១ កាយនាគុ ១ ដោជ្ជនាគុ ១
 បរាវិញ្ញាណនាគុ ១ ធម្មនាគុ ១ វៃប្រេត ជាឧបចានិកៈ វៃសត្វ
 ជាឧបចានិកៈ វៃនិវត្តាទ ជាឧបចានិកៈ វៃសត្វអារ ជាសត្វវៃសត្វ
 អំពីអំណើត វៃនិវត្តាទ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ នេះ នាគុ ១០
 វៃសត្វព័ន្ធិវ័រ រើក្រប្រាសដ ក្នុងខណៈវៃបដិស្សំ ក្នុងកាមនាគុ ។

ឧទាហរណ៍ ត្រីមាត្រីកោណ

១. ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

ឧទាហរណ៍ ត្រីមាត្រីកោណ

១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

ធម្មបទបិដក វិជ្ជាបារមីយុគសម័យ

កាមយោគីយា ឧបបត្តិក្កុណា ឋានេសិ វគោនិ ភេរ-
 សិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។ កាមយោគីយា ឧបបត្តិក្កុ-
 ណា កស្ស មចរានិ ភេរសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។
 បវេសកេឃ្យកានិ មនុស្សានិ សរោតុកានិ ញាណ-
 សឃ្យយុត្តានិ ឧបបត្តិក្កុណា ភេរសិទ្ធិយានិ ចាតុក-
 វន្តិ ចក្កុទ្ធិយំ សោតិទ្ធិយំ យានិទ្ធិយំ ដ្ឋិទ្ធិយំ
 កាយិទ្ធិយំ អង្គិទ្ធិយំ ជីវិតិទ្ធិយំ សោមនស្សិ-
 ទ្ធិយំ វ ឧបេត្តិទ្ធិយំ វ សន្តិទ្ធិយំ វិញិទ្ធិយំ
 សតិទ្ធិយំ សមាធិទ្ធិយំ មញ្ញិទ្ធិយំ កាមយោគីយា
 ឧបបត្តិក្កុណា ឋានេសិ វគោនិ ភេរសិទ្ធិយានិ
 ចាតុកវន្តិ ។ កាមយោគីយា ឧបបត្តិក្កុណា កស្ស
 ម្ចានសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។ បវេសកេឃ្យកានិ
 មនុស្សានិ សរោតុកានិ ញាណវិប្បយុត្តានិ ឧប-
 បត្តិក្កុណា ម្ចានសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ចក្កុទ្ធិយំ
 សោតិទ្ធិយំ យានិទ្ធិយំ ដ្ឋិទ្ធិយំ កាយិទ្ធិយំ មន្តិ-
 ទ្ធិយំ ជីវិតិទ្ធិយំ សោមនស្សិទ្ធិយំ វ ឧបេត្តិទ្ធិយំ
 វ សន្តិទ្ធិយំ វិញិទ្ធិយំ សតិទ្ធិយំ សមាធិទ្ធិយំ

ធម្មបទបិដក វិជ្ជាបារមីយុគសម័យ

ទេវេទ្ធិយំ ១៣ វិទេវេសកវន្តិយុ កេតុប្រាគដ ក្នុងទណៈវៃបដិ-
 សន្តិ ក្នុងតាមនាតុ ។ ចុះវេទ្ធិយំ ១៣ វិទេវេសក វៃសក្កុណា
 កេតុប្រាគដ ក្នុងទណៈវៃបដិសន្តិ ក្នុងតាមនាតុ ។ វេទ្ធិយំ ១៣
 គឺ ចក្កុទ្ធិយំ ១ សោតិទ្ធិយំ ១ យានិទ្ធិយំ ១ ដ្ឋិទ្ធិយំ ១
 កាយិទ្ធិយំ ១ មន្តិទ្ធិយំ ១ ជីវិតិទ្ធិយំ ១ សោមនស្សិទ្ធិយំ ១
 ឧបេត្តិទ្ធិយំ ១ សន្តិទ្ធិយំ ១ វិញិទ្ធិយំ ១ សតិទ្ធិយំ ១ សមា-
 ធិទ្ធិយំ ១ មញ្ញិទ្ធិយំ ១ វិទេវេសកវន្តិយុក្នុងទណៈវៃបដិសឃ្យ
 ម្ចានសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។ កាមយោគីយា ឧបបត្តិក្កុណា ឋានេសិ
 វគោនិ ភេរសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។ កាមយោគីយា ឧបបត្តិក្កុណា កស្ស
 ម្ចានសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ។ បវេសកេឃ្យកានិ មនុស្សានិ សរោតុកានិ
 ញាណវិប្បយុត្តានិ ឧប-
 បត្តិក្កុណា ម្ចានសិទ្ធិយានិ ចាតុកវន្តិ ចក្កុទ្ធិយំ
 សោតិទ្ធិយំ យានិទ្ធិយំ ដ្ឋិទ្ធិយំ កាយិទ្ធិយំ មន្តិ-
 ទ្ធិយំ ជីវិតិទ្ធិយំ សោមនស្សិទ្ធិយំ វ ឧបេត្តិទ្ធិយំ
 វ សន្តិទ្ធិយំ វិញិទ្ធិយំ សតិទ្ធិយំ សមាធិទ្ធិយំ

អំពីបុព្វបទ វិញ្ញាណ

កាលណាបុព្វបទ ឧបេត្តិក្ខណោ ឯតេសំ ឥហនិ
 ប្រាសេស្ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ ។ កាលណាបុព្វបទ ឧប-
 េត្តិក្ខណោ កេស្ស ធម៌ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ ។
 ចន្តសេយ្យកាមំ សន្តាមំ សហេតុកាមំ ញាណ-
 សម្មយុត្តាមំ ឧបេត្តិក្ខណោ ធម៌ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ
 កាយ៍ត្រិយំ មន្តិក្ខិយំ ឥត្តិក្ខិយំ ក បុរិស្តិក្ខិយំ
 ក ជីវិត្តិយំ សោមទស្ស្តិក្ខិយំ ក ឧបេត្តិក្ខិយំ
 ក សន្តិក្ខិយំ ភិយ័ក្ខិយំ សតិក្ខិយំ សាមាដិក្ខិយំ
 ចន្តិក្ខិយំ កាលណាបុព្វបទ ឧបេត្តិក្ខណោ ឯតេសំ
 ឥហនិ ធម៌ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ ។ កាលណាបុព្វបទ
 ឧបេត្តិក្ខណោ កេស្ស ធម៌ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ ។
 ចន្តសេយ្យកាមំ សន្តាមំ សហេតុកាមំ ញាណ-
 វិប្បយុត្តាមំ ឧបេត្តិក្ខណោ ធម៌ត្រិយានិ ចាកុកវន្តិ
 កាយ៍ត្រិយំ មន្តិក្ខិយំ ឥត្តិក្ខិយំ ក បុរិស្តិក្ខិយំ
 ក ជីវិត្តិយំ សោមទស្ស្តិក្ខិយំ ក ឧបេត្តិក្ខិយំ
 ក សន្តិក្ខិយំ ភិយ័ក្ខិយំ សតិក្ខិយំ សាមាដិក្ខិយំ

អំពីបុព្វបទ វិញ្ញាណ

នេះផ្ទៃមួយ ១៦- វិទេស្សតំជំនុំ កើតប្រាកដ ក្នុងបរិយាយ
 ចម្រើន ក្នុងតាមដាន ។ បុរិស្តិយ ១០ វិទេស្សតំ
 កើតប្រាកដ ក្នុងខណៈវិទេស្សតំ ក្នុងតាមដាន ។ ផ្ទៃមួយ ១១
 គឺ កាយ៍ត្រិយ ១ មន្តិក្ខិយ ១ ឥត្តិក្ខិយ ឬ បុរិស្តិក្ខិយ ១ ជីវិត្តិ-
 ក្ខិយ ១ សោមទស្ស្តិក្ខិយ ឬ ឧបេត្តិក្ខិយ ១ សន្តិក្ខិយ ១ វិញ្ញា-
 ត្រិយ ១ សតិក្ខិយ ១ សាមាដិក្ខិយ ១ ចន្តិក្ខិយ ១ វិទេស្សតំ
 ដេកក្នុងកំរិត ជាសហេតុកៈ ជាញាណវិប្បយុត្ត តែងកើតប្រាកដ
 ក្នុងខណៈវិទេស្សតំ នេះផ្ទៃមួយ ១០ វិទេស្សតំជំនុំ កើតប្រាកដ
 ក្នុងខណៈវិទេស្សតំ ក្នុងតាមដាន ។ បុរិស្តិយ ៨ វិទេស្សតំ
 កើតប្រាកដ ក្នុងខណៈវិទេស្សតំ ក្នុងតាមដាន ។ ផ្ទៃមួយ ៩
 គឺ កាយ៍ត្រិយ ១ មន្តិក្ខិយ ១ ឥត្តិក្ខិយ ឬ បុរិស្តិក្ខិយ ១ ជីវិត្តិ-
 ក្ខិយ ១ សោមទស្ស្តិក្ខិយ ឬ ឧបេត្តិក្ខិយ ១ សន្តិក្ខិយ ១ វិញ្ញា-
 ត្រិយ ១ សតិក្ខិយ ១ សាមាដិក្ខិយ ១ វិទេស្សតំដេកក្នុងកំរិត ជា
 សហេតុកៈ ជាញាណវិប្បយុត្ត តែងកើតប្រាកដ ក្នុងខណៈវិទេស្សតំ

អភិធម្មវិដិកា វិទេត្តា

ហេតុយា ឧបមត្តិក្កុណោ វិភាសំ ឥហានិ អត្ថិ-
 ត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ ។ កាមតាតុយា ឧបមត្តិក្កុណោ
 ហស្សុ អបរាជិ អត្ថិត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ ។ ឧប-
 មាតិកានិ រេតានិ ឧបមាតិកានិ អស្សាជំ ឧបមាតិ-
 កានិ តិវច្ឆានកតានិ រេវរិកានិ ជន្ធួនជិកនិ ឧបម-
 ត្តិក្កុណោ អត្ថិត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ កត្តិត្រ្រិយំ ហោនិ-
 ត្រ្រិយំ មិទ្ធិត្រ្រិយំ កាយិត្រ្រិយំ មជិត្រ្រិយំ ឥត្ថិត្រ្រិយំ ក-
 មុវិសិត្រ្រិយំ ក ជីវិត្រ្រិយំ ឧបេត្តិត្រ្រិយំ កាម-
 តាតុយា ឧបមត្តិក្កុណោ វិភាសំ ឥហានិ អត្ថិត្រ្រិ-
 យោនិ ចាតុកវន្តិ ។ កាមតាតុយា ឧបមត្តិក្កុណោ
 កស្សុ សត្តិត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ ។ ឧបមាតិកានិ
 រេតានិ ឧបមាតិកានិ រស្សាជំ ឧបមាតិកានិ
 តិវច្ឆានកតានិ រេវរិកានិ ជន្ធួនជិកនិ ឧបមត្តិក្កុ-
 ណោ សត្តិត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ ហោនិត្រ្រិយំ មិទ្ធិត្រ្រិយំ
 កាយិត្រ្រិយំ មជិត្រ្រិយំ ឥត្ថិត្រ្រិយំ ក មុវិសិត្រ្រិយំ ក
 ជីវិត្រ្រិយំ ឧបេត្តិត្រ្រិយំ កាមតាតុយា ឧបមត្តិក្កុ-
 ណោ វិភាសំ ឥហានិ សត្តិត្រ្រិយោនិ ចាតុកវន្តិ ។

ហេតុយា វិទេត្តា

ហេតុត្រ្រិយ ៨ វៃសត្វចាំដំបូរ ភីតិក្រ្រាតដ ក្នុងខណៈវៃសវិសត្តិ
 ក្នុងខណៈ ។ ចុះត្រ្រិយ ៨ ដំបូរត្រ្រិយ វៃសត្វណា ភីតិ-
 ក្រ្រាតដ ក្នុងខណៈវៃសវិសត្តិ ក្នុងតាមបាតុ ។ ត្រ្រិយ ៨ គឺ ហោនិ-
 ត្រ្រិយ ១ ហោនិត្រ្រិយ ១ មិទ្ធិត្រ្រិយ ១ កាយិត្រ្រិយ ១ មជិត្រ្រិយ ១
 ឥត្ថិត្រ្រិយ ១ មុវិសិត្រ្រិយ ១ ជីវិត្រ្រិយ ១ ឧបេត្តិត្រ្រិយ ១ វៃសត្វ
 ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ
 ជាសត្វវិសេស្យាដំបូរ វៃសត្វ ជាសត្វវិសេស្យាដំបូរ ក្នុងខណៈវៃសវិ-
 សត្តិ ហេតុត្រ្រិយ ៨ វៃសត្វចាំដំបូរ ភីតិក្រ្រាតដ ក្នុងខណៈវៃសវិ-
 សត្តិ ក្នុងតាមបាតុ ។ ចុះត្រ្រិយ ៧ វៃសត្វណា ភីតិក្រ្រាតដ ក្នុង
 ខណៈវៃសវិសត្តិ ក្នុងតាមបាតុ ។ ត្រ្រិយ ៧ គឺ ហោនិត្រ្រិយ ១
 មិទ្ធិត្រ្រិយ ១ កាយិត្រ្រិយ ១ មជិត្រ្រិយ ១ ឥត្ថិត្រ្រិយ ១ មុវិសិត្រ្រិយ ១
 ជីវិត្រ្រិយ ១ ឧបេត្តិត្រ្រិយ ១ វៃសត្វ ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ
 ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ ជាបុគ្គលិក វៃសត្វ ជាសត្វវិសេស្យាដំបូរ
 ក្នុងខណៈវៃសវិសត្តិ ហេតុត្រ្រិយ ៧
 ហេតុត្រ្រិយ ៨ វៃសត្វចាំដំបូរ ភីតិក្រ្រាតដ ក្នុងខណៈវៃសវិសត្តិ ក្នុងតាមបាតុ ។

អភិធម្មបទិក វិញ្ញ

អសញ្ញសញ្ញាចំ ៖ ទេវាចំ ឧបបត្តិក្កុណោ ឃតោ
 បដ្ឋោ ពាក្យកវតិ រូបក្កុដ្ឋោ ។ ទ្វេ អាយតនាធិ
 ពាក្យកវតិ រូបាយតចំ ធម្មាយតចំ ។ ទ្វេ ពាក្យយោ
 ពាក្យកវតិ រូបពាក្យ ធម្មពាក្យ ។ ឃតំ សត្វិ
 ពាក្យកវតិ ធុត្តសត្វិ ។ ឃតំ ព្រិយំ ពាក្យកវតិ
 រូបជីវិតព្រិយំ ។ អសញ្ញសញ្ញា ទេវា អហេតុកា
 អហយាភ អធិស្ឋកា អវេទនា អសញ្ញកា
 អវេទនា អចិន្តកា ពាក្យកវតិ ។

(៣៣៖) អរូបពាក្យយោ ឧបបត្តិក្កុណោ គតិ
 ទដ្ឋា ។ វេ ។ គតិ ចិន្តិ ពាក្យកវតិ ។ អរូប-
 ពាក្យយោ ឧបបត្តិក្កុណោ កត្តារោ បដ្ឋា ពាក្យកវតិ
 ទ្វេ អាយតនាធិ ពាក្យកវតិ ទ្វេ ពាក្យយោ ពាក្យកវតិ
 ឃតំ សត្វិ ពាក្យកវតិ អដ្ឋិព្រិយាធិ ពាក្យកវតិ
 គយោ ហេតុ ពាក្យកវតិ គយោ អាហារា ពាក្យកវតិ
 ឃតោ ធិស្សោ ពាក្យកវតិ ឃតោ វេទនា ឃតោ
 សញ្ញា ឃតោ វេទនា ឃតំ ចិន្តិ ពាក្យកវតិ ។

អភិធម្មបទិក វិញ្ញ

អសញ្ញសញ្ញាចំ ៖ ទេវាចំ ឧបបត្តិក្កុណោ ឃតោ
 បដ្ឋោ ពាក្យកវតិ រូបក្កុដ្ឋោ ។ ទ្វេ អាយតនាធិ
 ពាក្យកវតិ រូបាយតចំ ធម្មាយតចំ ។ ទ្វេ ពាក្យយោ
 ពាក្យកវតិ រូបពាក្យ ធម្មពាក្យ ។ ឃតំ សត្វិ
 ពាក្យកវតិ ធុត្តសត្វិ ។ ឃតំ ព្រិយំ ពាក្យកវតិ
 រូបជីវិតព្រិយំ ។ អសញ្ញសញ្ញា ទេវា អហេតុកា
 អហយាភ អធិស្ឋកា អវេទនា អសញ្ញកា
 អវេទនា អចិន្តកា ពាក្យកវតិ ។

(៣៤៖) អរូបពាក្យយោ ឧបបត្តិក្កុណោ គតិ
 ទដ្ឋា ។ វេ ។ គតិ ចិន្តិ ពាក្យកវតិ ។ អរូប-
 ពាក្យយោ ឧបបត្តិក្កុណោ កត្តារោ បដ្ឋា ពាក្យកវតិ
 ទ្វេ អាយតនាធិ ពាក្យកវតិ ទ្វេ ពាក្យយោ ពាក្យកវតិ
 ឃតំ សត្វិ ពាក្យកវតិ អដ្ឋិព្រិយាធិ ពាក្យកវតិ
 គយោ ហេតុ ពាក្យកវតិ គយោ អាហារា ពាក្យកវតិ
 ឃតោ ធិស្សោ ពាក្យកវតិ ឃតោ វេទនា ឃតោ
 សញ្ញា ឃតោ វេទនា ឃតំ ចិន្តិ ពាក្យកវតិ ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យោ

អភិធម្មបិដក វិទ្យោ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមិ
 រាជេត្រ័យោមិ ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូ-
 ណោ កតមេ តាយោ យេត្វ ចានុកវន្តិ ។ អាលោ-
 កោ វិហារកោតុ អនោសោ វិហារកោតុ អនោសោ
 វិហារកោតុ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមេ
 តាយោ យេត្វ ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូ-
 ណោ កតមេ តាយោ អណាណ ចានុកវន្តិ ។
 ឧស្សាហានេ មនោសារត្តេននាយោ វិញ្ញាណយោ
 អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមេ តាយោ អណាណ
 ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ កតមោ
 ឯកោ ឧស្សា ចានុកវន្តិ ។ មនោវិញ្ញាណចានុ-
 សម្មាស្សា អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ អយំ ឯកោ
 ឧស្សា ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ
 កតមោ ឯកោ វេដោ ឯកោ សញ្ញា ឯកោ រតនោ
 ឯកំ ចិន្តិ ចានុកវន្តិ ។ មនោវិញ្ញាណចានុ អរូប-
 នាគុយា ឧបមន្តិកូណោ ននិ ឯកំ ចិន្តិ ចានុកវន្តិ ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យោ

អភិធម្មបិដក វិទ្យោ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមិ
 រាជេត្រ័យោមិ ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូ-
 ណោ កតមេ តាយោ យេត្វ ចានុកវន្តិ ។ អាលោ-
 កោ វិហារកោតុ អនោសោ វិហារកោតុ អនោសោ
 វិហារកោតុ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមេ
 តាយោ យេត្វ ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូ-
 ណោ កតមេ តាយោ អណាណ ចានុកវន្តិ ។
 ឧស្សាហានេ មនោសារត្តេននាយោ វិញ្ញាណយោ
 អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ នមេ តាយោ អណាណ
 ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ កតមោ
 ឯកោ ឧស្សា ចានុកវន្តិ ។ មនោវិញ្ញាណចានុ-
 សម្មាស្សា អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ អយំ ឯកោ
 ឧស្សា ចានុកវន្តិ ។ អរូបនាគុយា ឧបមន្តិកូណោ
 កតមោ ឯកោ វេដោ ឯកោ សញ្ញា ឯកោ រតនោ
 ឯកំ ចិន្តិ ចានុកវន្តិ ។ មនោវិញ្ញាណចានុ អរូប-
 នាគុយា ឧបមន្តិកូណោ ននិ ឯកំ ចិន្តិ ចានុកវន្តិ ។

អភិធម្មវិធាន វិទ្យា

យោជិត្តសសវន្តីដំ យោជិត្ត សាហោត្យតិ ឧបបដ្ឋន្តិ ។

[៣២០] មនុស្សដំ កត្តកតិ អាយុធម្មមាលី ។
 វិស្សសសតិ អប្បិ វិ កិយ្យោ វា ។ ចានុប្បហារជិ-
 យោជំ យោជិត្ត កត្តកតិ អាយុធម្មមាលី ។ យោជិ
 មនុស្សកាជិ មញ្ញាសវិស្សន្តិ ចានុប្បហារជិកាជិ
 យោជិ ឃសោ ឃសោ វត្តិទ្ធិកោ តាយ វត្តិយា
 តិសវត្តិយោ ហសោ តេជ មាសេជ ទ្វាធសមាសិ-
 យោ សិវិទ្ធកោ តេជ សិវិទ្ធកោ ជិត្យាជិ មញ្ញ
 វស្សសសាជិ ចានុប្បហារជិកាជិ យោជិត្ត អាយុធម្ម-
 មាលី ។ មនុស្សដំ កណ្តាយ កត្តកតិ យោតិ ។
 ធុតិស្សសសហស្សនិ ។ តាវត្តិសាជិ យោជិត្ត
 កត្តកតិ អាយុធម្មមាលី ។ យំ មនុស្សកិ វិស្ស-
 សតិ តាវត្តិសាជិ យោជិត្ត ឃសោ ឃសោ វត្តិទ្ធិកោ
 តាយ វត្តិយា តិសវត្តិយោ ហសោ តេជ មាសេជ
 ទ្វាធសមាសិយោ សិវិទ្ធកោ តេជ សិវិទ្ធកោ ជិត្យ
 វស្សសសាជិ តាវត្តិសាជិ យោជិត្ត អាយុធម្មមាលី ។

អភិធម្មវិធាន វិទ្យា

ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ ។

[៣២១] ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ ។
 កណ្តាយយោជិត្ត ឬ កិចតិ ឬកិ ឬត្រិចតិ ឬយាយោជិត្ត ។
 (ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ។
 យោជិត្ត យោ យោជិត្តសសវន្តិ ៥០ ត្រិចតិ យោជិត្តសសវន្តិ
 យោជិត្ត យោជិត្តសសវន្តិ ៣០ ត្រិចតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្ត
 ១២ ៤២ ១២ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ៥ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្ត
 ត្រិចតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ។
 (ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ។ យោ
 ជិត្តសសវន្តិ ។ ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ
 យោជិត្តសសវន្តិ ។ ធុតិស្សសសសតិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ
 យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ។ ធុតិស្សសសសតិ
 យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ
 យោជិត្តសសវន្តិ ៤២ ១២ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ
 យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ យោជិត្តសសវន្តិ ។

អរិយធម៌កម្ពុជា

មេត៌ ឈាចំ មណីតំ ការវេទ្ធា កក្ខុ ឧបមដ្ឋង្គំ ។
 មេត៌ ឈាចំ មណីតំ ការវេទ្ធា មហា ក្រិយ្យាចំ
 មេត៌ ឧបមដ្ឋង្គំ ឧបមដ្ឋង្គំ ។ តេសំ កេត្តុកំ
 រាយុឡាណំ ។ ឯតោ កេត្តោ ។ មុតិយំ
 ឈាចំ មរិក្ខំ ការវេទ្ធា កក្ខុ ឧបមដ្ឋង្គំ ។ មុតិយំ
 ឈាចំ មរិក្ខំ ការវេទ្ធា មរិក្ខាកាចំ មេត៌ ឧបមដ្ឋង្គំ
 ឧបមដ្ឋង្គំ ។ តេសំ កេត្តុកំ រាយុឡាណំ ។
 ឲ្យ កេត្តោ ។ មុតិយំ ឈាចំ មជ្ឈិមំ ការវេទ្ធា
 កេត្តុ ឧបមដ្ឋង្គំ ។ មុតិយំ ឈាចំ មជ្ឈិមំ ការវេទ្ធា
 រាយុឡាណាកាចំ មេត៌ ឧបមដ្ឋង្គំ ឧបមដ្ឋង្គំ ។
 តេសំ កេត្តុកំ រាយុឡាណំ ។ កត្តារោ
 កេត្តោ ។ មុតិយំ ឈាចំ មណីតំ ការវេទ្ធា កក្ខុ
 ឧបមដ្ឋង្គំ ។ មុតិយំ ឈាចំ មណីតំ ការវេទ្ធា
 មាតស្ស្រាចំ មេត៌ ឧបមដ្ឋង្គំ ឧបមដ្ឋង្គំ ។
 តេសំ កេត្តុកំ រាយុឡាណំ ។ កត្តោ កេត្តោ ។
 មុតិយំ ឈាចំ មរិក្ខំ ការវេទ្ធា កក្ខុ ឧបមដ្ឋង្គំ ។

អរិយធម៌កម្ពុជា

បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន ជាខ្ពង់ ចំរើន ក្នុងវិជ្ជា ។
 បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន ជាខ្ពង់ តើគឺជាមួយទិវិត្តករវេត ជាខ្ពង់មហា
 ប្រាណ ។ បុគ្គលណិទៃកាយ យស្សវេត ជាខ្ពង់ តើចុះខ្ពង់ ។
 បុគ្គល (ជាមួយវេត ជាខ្ពង់) ។ បុគ្គល ចំរើន
 មតិយុទ្ធន យ៉ាងខ្ពង់ តើគឺ ក្នុងវិជ្ជា ។ បុគ្គល ចំរើន
 មតិយុទ្ធន យ៉ាងខ្ពង់ តើគឺជាមួយទិវិត្តករវេត ជាខ្ពង់មហា
 ប្រាណ យស្សវេត ជាខ្ពង់ តើចុះខ្ពង់ ។ មតិយុ
 (ជាមួយវេត ជាខ្ពង់) ។ បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន
 យ៉ាងខ្ពង់ តើគឺ ក្នុងវិជ្ជា ។ បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន យ៉ាង
 កណ្តាល តើគឺជាមួយទិវិត្តករវេត ជាខ្ពង់មហាណគៈ ។ បុគ្គលណ
 នៃកាយ យស្សវេត ជាខ្ពង់ តើចុះខ្ពង់ ។ មតិយុ (ជាមួយ
 យស្សវេត ជាខ្ពង់) ។ បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន ជាខ្ពង់
 តើគឺក្នុងវិជ្ជា ។ បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន ជាខ្ពង់ តើគឺជាមួយ
 ទិវិត្តករវេត ជាខ្ពង់មហាណគៈ ។ បុគ្គលណិទៃកាយ យស្សវេត
 ជាខ្ពង់ តើចុះខ្ពង់ ។ មតិយុ (ជាមួយវេត ជាខ្ពង់) ។
 បុគ្គល ចំរើនមតិយុទ្ធន យ៉ាងខ្ពង់ តើគឺ ក្នុងវិជ្ជា ។

បញ្ជីពាក្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់

ស្រុកស្រីសោយ ទេវតា កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 រាជ្យ កម្មសមាស្សន៍ ។ អគ្គិសនី ទេវតា
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ សាធារណៈ កម្មសមាស្សន៍ ។
 អាណាចក្រស្រីសោយ ទេវតា កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។
 កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។ កំណត់ អាណាចក្រស្រីសោយ ។

ទន្លេស្រីសោយ កម្មសមាស្សន៍ កតា
 កំណត់ កំណត់ សម្បត្តិ មុន កម្មសមាស្សន៍ កំណត់

១ ម. បុគ្គលិក ។

បញ្ជីពាក្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់

កម្មសមាស្សន៍ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់
 (កំណត់ កំណត់) ។ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ (កំណត់ កំណត់)

កម្មសមាស្សន៍ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់
 កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់ កំណត់

បុណ្យបិណ្ឌ អភិញ្ញយ្យទំព័រ

១១៤៣ ១១៤៤ អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ សិយា
 បហាតត្វា សិយា ភាវេតត្វា សិយា សច្ច័កាតត្វា
 សិយា ៥ បហាតត្វា ៥ ភាវេតត្វា ៥ សច្ច័កា-
 តត្វា ៥ និសាយតតា អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ
 ៥ បហាតត្វា ៥ ភាវេតត្វា ៥ សច្ច័កាតត្វា
 ៥ និសាយតតា អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ សិយា
 បហាតត្វា សិយា ភាវេតត្វា សិយា សច្ច័កាតត្វា
 សិយា ៥ បហាតត្វា ៥ ភាវេតត្វា ៥ សច្ច័-
 កាតត្វា ៥ និសាយសា ពានុយោ អភិញ្ញយ្យ
 បរិញ្ញយ្យ ៥ បហាតត្វា ៥ ភាវេតត្វា ៥ សច្ច័-
 កាតត្វា ៥ និសាយោ ពានុយោ អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ
 សិយា បហាតត្វា សិយា ភាវេតត្វា សិយា សច្ច័-
 កាតត្វា សិយា ៥ បហាតត្វា ៥ ភាវេតត្វា ៥
 សច្ច័កាតត្វា ៥ សមុទយសច្ចំ អភិញ្ញយ្យ បរិ-
 ញ្ញយ្យ ៥ បហាតត្វំ ៥ ភាវេតត្វំ ៥ សច្ច័កាតត្វំ
 ៥ អនុសច្ចំ អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ ៥ បហាតត្វំ ភាវេតត្វំ
 ៥ សច្ច័កាតត្វំ ៥ អនុសច្ចំ អភិញ្ញយ្យ បរិញ្ញយ្យ

បុណ្យបិណ្ឌ អភិញ្ញយ្យទំព័រ

១១៤៦ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុតំណាតំវិធិ គ្លុលយេវ កំហេត គ្លុចំរិម
 កំហេត គ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត មិទគ្លុលយេវ មិទគ្លុចំរិម
 មិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត ៗ អាឃគនៈ ១០ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស
 គ្លុតំណាតំវិធិ តៃមិទគ្លុលយេវ មិទគ្លុចំរិម មិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស
 អាឃគនៈ ៤ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុតំណាតំវិធិ គ្លុលយេវ កំហេត គ្លុចំ-
 រិម កំហេត គ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត មិទគ្លុលយេវ មិទគ្លុចំរិម
 មិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត ៗ ពាក្យ ១៦ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុ-
 តំណាតំវិធិ តៃមិទគ្លុលយេវ មិទគ្លុចំរិម មិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស
 ពាក្យ ៤ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុតំណាតំវិធិ គ្លុលយេវ កំហេត គ្លុចំរិម កំ-
 ហេត គ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត មិទគ្លុលយេវ មិទគ្លុចំរិម មិទគ្លុវត្តិ-
 ឡ្យាភិកំច្ច្រាស កំហេត ៗ បុរុយសច្ច គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុ-
 តំណាតំវិធិ គ្លុលយេវ តៃមិទគ្លុចំរិម មិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស
 មគ្គសច្ច គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុតំណាតំវិធិ តៃមិទគ្លុលយេវ គ្លុចំរិម
 តៃមិទគ្លុវត្តិឡ្យាភិកំច្ច្រាស ៥ អាឃគនៈ គ្លុដ្ឋីវិច្ច្រាស គ្លុតំណាតំវិធិ

អភិធម្មបទ វិញ្ញាណ

ន មហានត្ថំ ធម្មតាតត្ថំ សច្ចិនិត្តតត្ថំ ទុក្ខសត្ថំ
 អភិញ្ញោយ្យំ បរិញ្ញោយ្យំ សិយា មហានត្ថំ ធម្មតា-
 តត្ថំ ធម្មតាតត្ថំ សិយា ធម្មតាតត្ថំ ។
 អវិជ្ជោយា អភិញ្ញោយ្យា អភិញ្ញោយ្យា ធម្មតាតត្ថា
 ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា គោមធម្មវិជ្ជោយិ
 អភិញ្ញោយ្យំ បរិញ្ញោយ្យំ មហានត្ថំ ធម្មតាតត្ថំ
 ធម្មតាតត្ថំ អធម្មតត្តស្សាមិវិជ្ជោយិ អភិញ្ញោយ្យំ
 បរិញ្ញោយ្យំ ធម្មតាតត្ថំ មហានត្ថំ^(១) ធម្មតា-
 តត្ថំ អភិញ្ញោយ្យំ អភិញ្ញោយ្យំ ធម្មតា-
 តត្ថំ សិយា មហានត្ថំ សិយា សច្ចិនិត្តតត្ថំ អញ្ញា-
 ណវិជ្ជោយិ អភិញ្ញោយ្យំ បរិញ្ញោយ្យំ ធម្មតាតត្ថំ
 ធម្មតាតត្ថំ សច្ចិនិត្តតត្ថំ តិណ្ណវិជ្ជោយិ អភិញ្ញោយ្យា
 បរិញ្ញោយ្យា ធម្មតាតត្ថា សិយា មហានត្ថា សិយា
 សច្ចិនិត្តតត្ថា សិយា ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា
 ធម្មតាតត្ថា សិយា ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា
 ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា សិយា មហា-
 នត្ថា សិយា មហានត្ថា សិយា សច្ចិនិត្តតត្ថា សិយា
 ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា ធម្មតាតត្ថា ។

១. ទ. ១ មហានត្ថំ ។

អភិធម្មបទ វិញ្ញាណ

វិញ្ញាណស្សបេតិ មិនត្រូវបាន គួរធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ទុក្ខយទ្ធ គួរដឹង
 ច្បាស់ គួរកំណត់ដឹង គួរលាបបង់ មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់
 ច្បាស់ កំណត់ មិនត្រូវបាន កំណត់ ។ វិញ្ញាណ ៤ គួរដឹងច្បាស់
 គួរកំណត់ដឹង វិញ្ញាណស្សបេតិ មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់
 វេទនាស្សវិញ្ញាណ គួរដឹងច្បាស់ គួរកំណត់ដឹង គួរលាបបង់ មិនត្រូវបាន
 មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ។ អនាគតត្តស្សវិញ្ញាណ គួរដឹងច្បាស់ គួរ
 កំណត់ដឹង វិញ្ញាណស្សបេតិ មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ។
 អភិញ្ញោយ្យា គួរដឹងច្បាស់ គួរកំណត់ដឹង មិនត្រូវបាន មិនត្រូវ
 កំណត់ គួរធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ កំណត់ អញ្ញាណវិញ្ញាណ គួរដឹងច្បាស់
 គួរកំណត់ដឹង វិញ្ញាណស្សបេតិ មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់
 វិញ្ញាណ ៣ គួរដឹងច្បាស់ គួរកំណត់ដឹង វិញ្ញាណស្សបេតិ មិនត្រូវបាន
 កំណត់ គួរធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ កំណត់ មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើ
 ឱ្យជាក់ច្បាស់ កំណត់ វិញ្ញាណ ៦ គួរដឹងច្បាស់ គួរកំណត់ដឹង
 គួរលាបបង់ កំណត់ មិនត្រូវបាន កំណត់ គួរធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ កំណត់
 មិនត្រូវបាន មិនត្រូវបាន មិនត្រូវធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ កំណត់ ។

ឈ្មោះយើង អភិញ្ញយ្យទិវិណ

ឈ្មោះ អនុសលយេតុ អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ
 មហានត្តា ឧ គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា កយោ
 ឈ្មោះ អនុសលយេតុ អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ ឧ មហា-
 នត្តា សិយា គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា សិយា
 ឧ គារវេតត្តា កយោ មហានត្តា អនុសលយេតុ អភិញ្ញយ្យ
 មហិញ្ញយ្យ ឧ មហានត្តា ឧ គារវេតត្តា សិយា
 សច្ច័កាតត្តា សិយា ឧ សច្ច័កាតត្តា ។ កាត-
 ត្តិកានោ វណ្ណោ អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ ឧ
 មហានត្តា ឧ គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា កយោ
 វណ្ណោ អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ សិយា មហានត្តា
 សិយា គារវេតត្តា សិយា សច្ច័កាតត្តា សិយា ឧ
 មហានត្តា ឧ គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា ។ ឧ
 ឧស្ស អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ ឧ មហានត្តា ឧ
 គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា មហានត្តា ឧ អនុស-
 លយេតុ អភិញ្ញយ្យ មហិញ្ញយ្យ សិយា មហានត្តា
 សិយា គារវេតត្តា សិយា សច្ច័កាតត្តា សិយា
 ឧ មហានត្តា ឧ គារវេតត្តា ឧ សច្ច័កាតត្តា ។

ឈ្មោះយើង អភិញ្ញយ្យទិវិណ

អនុសលយេតុ ក ធូរដ៏ច្បាស់ ធូរដ៏លាភដ៏ធំ ធូរលេង តែង
 ធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ ។ ឧសលយេតុ ក ធូរដ៏ច្បាស់
 ធូរដ៏លាភដ៏ធំ តែមិនធូរលេង ធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់
 កំហន មិនធូរចំរើន កំហន អនុសលយេតុ ក ធូរដ៏ច្បាស់
 ធូរដ៏លាភដ៏ធំ តែមិនធូរលេង មិនធូរចំរើន ធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ ក
 ហន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ កំហន ។ កត្តិយ្យោ ធូរដ៏ច្បាស់
 ធូរដ៏លាភដ៏ធំ តែមិនធូរលេង មិនធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់
 ។ កាយា ក ធូរដ៏ច្បាស់ ធូរដ៏លាភដ៏ធំ ធូរលេង កំហន
 ធូរចំរើន កំហន ធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ កំហន មិនធូរលេង កំហ
 ធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ កំហន ។ ឧស្ស ឧ ធូរដ៏ច្បាស់
 ធូរដ៏លាភដ៏ធំ តែមិនធូរលេង មិនធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់
 ។ មហានត្តា ធូរដ៏ច្បាស់ ធូរដ៏លាភដ៏ធំ ធូរ
 លេង កំហន ធូរចំរើន កំហន ធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ កំហន
 មិនធូរលេង មិនធូរចំរើន មិនធូរធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ កំហន ។

អភិធម្មវិទា វិក្ក

វេទនា ឯ សញ្ញា ឯ វេទនា ឯ ចិត្តា
អភិធម្មយ្យោ មភិធម្មយ្យោ ឯ មហាភត្តា ឯ ភាវត្តា
វេ សុត្តិភាគត្តា មហាវិញ្ញាណជាតុ អភិធម្មយ្យោ
មភិធម្មយ្យោ សិយោ មហាភត្តា សិយោ ភាវត្តា
សិយោ សុត្តិភាគត្តា សិយោ ឯ មហាភត្តា ឯ
ភាវត្តា ឯ សុត្តិភាគត្តា ។

[៣៤៣] មញ្ញុំ ទន្ធនិ កតិ សារម្មណា
សិទិ អនាម្មណា ។ វេ ។ សន្ធាំ ចិត្តានិ
វេទិ សារម្មណា កតិ អនាម្មណា ។ វុត្តុត្តោ
អនាម្មណា ធម្មាណ ទន្ធនា សារម្មណា ។ វិសា-
យននា អនាម្មណា មហាយននិ សារម្មណំ ធម្មា-
យននិ សិយោ សារម្មណំ សិយោ អនាម្មណំ ។
វេស ជាតុយោ អនាម្មណា សត្ត ជាតុយោ
សារម្មណា ធម្មជាតុ សិយោ សារម្មណា សិយោ
អនាម្មណា ។ ទ្វេ សញ្ញា សារម្មណា វិរោធន-
សន្ធាំ អនាម្មណំ វុត្តុសន្ធាំ សិយោ សារម្មណំ

អភិធម្មវិទា វិក្ក

វេទនា ឯ សញ្ញា ឯ វេទនា ឯ ចិត្តា ឯ ភូមិវច្ឆុសា ឬ
កំណត់ដីនៃ វេទនាស្រដៀង វេទនាស្រដៀង មិនគួរធ្វើឱ្យជាន់គ្នាស្រដៀង
យោវិញ្ញាណជាតុ ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា
ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា
ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា
ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា ភូមិវច្ឆុសា

[៣៤៤] មញ្ញុំ ទន្ធនិ កតិ សារម្មណា
សិទិ អនាម្មណា ។ វេ ។ សន្ធាំ ចិត្តានិ
វេទិ សារម្មណា កតិ អនាម្មណា ។ វុត្តុត្តោ
អនាម្មណា ធម្មាណ ទន្ធនា សារម្មណា ។ វិសា-
យននា អនាម្មណា មហាយននិ សារម្មណំ ធម្មា-
យននិ សិយោ សារម្មណំ សិយោ អនាម្មណំ ។
វេស ជាតុយោ អនាម្មណា សត្ត ជាតុយោ
សារម្មណា ធម្មជាតុ សិយោ សារម្មណា សិយោ
អនាម្មណា ។ ទ្វេ សញ្ញា សារម្មណា វិរោធន-
សន្ធាំ អនាម្មណំ វុត្តុសន្ធាំ សិយោ សារម្មណំ

បុព្វបទយវិកន្ត អនាម្បណា

សិយា អនាម្បណំ ។ សន្តិទ្រ័យា អនាម្បណា
កុប្បសិទ្ធិយា សាម្បណា ជីវិតិទ្រ័យេ សិយា
សាម្បណំ សិយា អនាម្បណំ ។ ធម៌ ហេតុ
សាម្បណា ។ កតតិកាណ អនាម្បណ អនាម្ប-
ណោ នយោ អនាម្បណ សាម្បណា ។ សន្ត
ជស្សា សន្ត វេទីយា សន្ត សត្តា សន្ត
លេខនា សន្ត មិត្តា សាម្បណា ។

[៣២២] បញ្ចុដ្ឋិ ខន្ធជំ កតិ សាម្បណា-
រម្បណា កតិ វនាម្បណារម្បណា កតិ វនាម្ប-
ណារម្បណា កតិ អនាម្បណា ។ ធម៌ ។ សន្តុដ្ឋិ
ជិម្ពាជំ កតិ សាម្បណារម្បណា កតិ អនាម្ប-
ណារម្បណា កតិ អនាម្បណា ។ វុធកុន្ធនោ
អនាម្បណោ ធម្មាណ ខន្ធជំ សិយា សាម្បណា-
រម្បណា សិយា អនាម្បណារម្បណា ។ ធម្មយ-
ននា អនាម្បណា ធម្មយននំ សិយា សាម្បណា-
រម្បណំ សិយា អនាម្បណារម្បណំ ធម្មយននំ

បុព្វបទយវិកន្ត អនាម្បណា

បិទហេតុម្បណំ កំហន ។ វស្សិយា វេ មិទនាម្បណាម្បណំ
វស្សិយា ធម៌ មិទនាម្បណំ វិវិតិទ្រ័យា ធម្មាម្បណំ កំហន បិទ
ហេតុម្បណំ កំហន ។ វេកុ វេ មិទនាម្បណំ ។ ធម្មយនន-
នោ មិទនាម្បណំ វេកុ វេ មិទនាម្បណំ ។ វេកុ វេ
វេកុ វេ សន្តា វេ វេកុ វេ វិទុ វេ មិទនាម្បណំ ។

[៣២២] បញ្ចុដ្ឋិ ខន្ធជំ ខន្ធជំ ប្រព្រឹត្តិវេកុម្បណា
វិទុម្បណំ វិទុម្បណាម្បណំ ខន្ធជំ មិទនាម្បណំ វេ
វេកុម្បណំ ខន្ធជំ មិទនាម្បណំ ។ ធម៌ ។ បញ្ចុដ្ឋិ វិទុ
វេ វិទុម្បណា ប្រព្រឹត្តិវេកុម្បណាម្បណំ វិទុម្បណា
វិទុម្បណា មិទនាម្បណំ វេកុម្បណា វិទុម្បណា វេកុ
ម្បណា ។ វេកុ មិទនាម្បណំ ខន្ធជំ ប្រព្រឹត្តិវេកុ
ម្បណាម្បណំ វិទុម្បណា កំហន មិទនាម្បណំ
វេកុម្បណំ កំហន ។ ធម្មយននៈ ធម៌ មិទនាម្បណំ
ម្បណាម្បណា ប្រព្រឹត្តិវេកុម្បណាម្បណា វិទុម្បណា
កំហន មិទនាម្បណំ វេកុម្បណា កំហន ធម្មយននៈ

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

សិយា សាវត្តណារម្មណំ សិយា អនាវត្តណារម្មណំ
 សិយា អនាវត្តណំ ។ ធិស ជាតុយោ អនាវត្តណា
 ធិ ជាតុយោ អនាវត្តណារម្មណា វេនាវិញ្ញាណជាតុ
 សិយា សាវត្តណារម្មណា សិយា អនាវត្តណា-
 រម្មណា ធម្មជាតុ សិយា សាវត្តណារម្មណា
 សិយោ អនាវត្តណារម្មណា សិយា អនាវត្តណា ។
 ធិរាជសត្វំ អនាវត្តណំ ធិក្កសត្វំ អនាវត្តណា-
 រម្មណំ សមុទយសត្វំ សិយា សាវត្តណារម្មណំ
 សិយា អនាវត្តណារម្មណំ ធិក្កសត្វំ សិយា
 អនាវត្តណារម្មណំ សិយា អនាវត្តណារម្មណំ សិយា
 អនាវត្តណំ ។ សត្តិក្ខ័យោ អនាវត្តណា បត្តិ-
 ក្ខ័យោ អនាវត្តណារម្មណា ធិក្ខ័យោ សិយា
 សាវត្តណារម្មណា សិយោ អនាវត្តណារម្មណា
 ធិក្ខ័យ័យំ សិយា សាវត្តណារម្មណំ សិយា
 អនាវត្តណារម្មណំ សិយា អនាវត្តណំ ។

អភិធម្មបិដក វិទ្យា

ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារម្មណំ កំពោ បិបោល
 ការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ បិបោលការម្មណំ កំពោ ។
 បាតុន្ត មិនមានការម្មណំ បាតុន្ត មិនមានការម្មណំ កែវិហារម្មណំ
 បាតុន្ត ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារម្មណំ
 កំពោ មិនមានការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ បាតុន្ត
 ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារម្មណំ កំពោ បិបោល
 ការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ បិបោលការម្មណំ កំពោ ។
 បិរាជសត្វ មិនមានការម្មណំ ធិក្កសត្វ បិបោលការម្មណំ កែវិ
 ហារម្មណំ សមុទយសត្វ ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារ
 ម្មណំ កំពោ មិនមានការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ បុព្វ-
 សត្វ ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារម្មណំ កំពោ
 មិនមានការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ បិបោលការម្មណំ កំពោ ។
 ឥន្ទ្រិយ ៧ មិនមានការម្មណំ ឥន្ទ្រិយ ៨ មិនមានការម្មណំ កែវិ
 ហារម្មណំ ឥន្ទ្រិយ ៩ ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារ
 ម្មណំ កំពោ បិបោលការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ ធិក្ខ័យ
 ប្រត្រ័ក្កោវេហិមួយនិវិការម្មណំ ចាំវិហារម្មណំ កំពោ បិបោល
 ការម្មណំ កែវិហារម្មណំ កំពោ មិនមានការម្មណំ កំពោ ។

ឧបាយកលកិច្ច ទិដ្ឋិវិហារ

១៧ រោគុ សិយា សាវត្ថុណាវត្ថុណា សិយា អនា-
 វត្ថុណាវត្ថុណា ។ កតត្ថិកាវេទ វេទយាវេ អនាវត្ថុ-
 ណា ករោ វាហាវេ សិយា សាវត្ថុណាវត្ថុណា
 សិយា អនាវត្ថុណាវត្ថុណា ។ ច ឥស្សិ អនាវត្ថុ-
 ណាវត្ថុណា អនាវត្ថុណាវត្ថុណាវត្ថុណា សិយា សា-
 វត្ថុណាវត្ថុណា សិយា អនាវត្ថុណាវត្ថុណា ។ ច
 វេទនា ច សន្ធា ច វេទនា ច ចិន្ទា អនា-
 វត្ថុណាវត្ថុណា អនាវត្ថុណាវត្ថុណា សិយា សាវត្ថុ-
 ណាវត្ថុណា សិយា អនាវត្ថុណាវត្ថុណា ។

(៣៤៨) ឧបាយកលកិច្ច ទិដ្ឋិវិហារ កតិ
 សុតា កតិ មុតា កតិ វិញ្ញាណ កតិ ច ទិដ្ឋិ
 ច សុតា ច មុតា ច វិញ្ញាណ ។ ២១ ។ សន្ធា
 ចិន្ទាវិ កតិ ទិដ្ឋិ កតិ សុតា កតិ មុតា កតិ
 វិញ្ញាណ កតិ ច ទិដ្ឋិ ច សុតា ច មុតា ច វិញ្ញាណ ។

ឧបាយកលកិច្ច ទិដ្ឋិវិហារ

១៧៧ ប្រត្រិក្កុវេទិយុយខីវិកាម្មណ៍ វិវិវាណាម្មណ៍ កិលេ
 មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ កិលេ ។ កតត្ថិកាវេ
 មិទេវកាម្មណ៍ កតតា ព ប្រត្រិក្កុវេទិយុយខីវិកាម្មណ៍ វិវិវា
 ណាម្មណ៍ កិលេ មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ កិលេ ។
 ឥស្សិ មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ អនាវត្ថុណាវត្ថុ-
 ណាវត្ថុណា ប្រត្រិក្កុវេទិយុយខីវិកាម្មណ៍ វិវិវាណាម្មណ៍ កិលេ
 មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ កិលេ ។ វេទនា ច សន្ធា ច
 ចិន្ទា មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ អនាវត្ថុណាវត្ថុ-
 ណាវត្ថុណា ប្រត្រិក្កុវេទិយុយខីវិកាម្មណ៍ វិវិវាណាម្មណ៍ កិលេ
 មិទេវកាម្មណ៍ តៃយិកាម្មណ៍ កិលេ ។

(៣៤៩) ឧបាយកលកិច្ច ទិដ្ឋិវិហារ ដែលបុគ្គលយើង
 ខ្លួន ដែលបុគ្គល ខ្លួន ដែលបុគ្គលពេលស្រែត ខ្លួន
 បុគ្គល ដែលបុគ្គលនឹងចូល ខ្លួន ដែលបុគ្គល មិនយើង
 មិនគ្រូ មិនគ្រូស្រី មិននឹងចូល ។ ២១ ។ ឧបាយកលកិច្ច វិវិវា
 ណាម្មណ៍ ដែលបុគ្គលយើង ចិន្ទាម្មណ៍ ដែលបុគ្គល មិនយើង
 ដែលបុគ្គលពេលស្រែត ចិន្ទាម្មណ៍ ដែលបុគ្គល នឹងចូល ចិន្ទ
 ម្មណ៍ ដែលបុគ្គល មិនយើង មិនគ្រូស្រី មិននឹងចូល ។

អក្សរសិលា ខ្មែរ

ប្រាសាទ សិលា ដំបូង សិលា សុភា សិលា
 បុរាណ សិលា ១ ដំបូង ១ សុភា ១ បុរាណ
 វិញ្ញាណ (២) បុរាណ ១ បុរាណ ១ ដំបូង ១ សុភា
 ១ បុរាណ វិញ្ញាណ ១ បុរាណ ១ ដំបូង ១ សុភា
 ១ បុរាណ វិញ្ញាណ (២) សុភាយក្ស ១ ដំបូង សុភា
 ១ បុរាណ វិញ្ញាណ បុរាណ ១ ដំបូង ១ ដំបូង ១
 យក្ស ១ ដំបូង ១ សុភា បុរាណ វិញ្ញាណ សុភាយក្ស
 ១ ដំបូង ១ សុភា ១ បុរាណ វិញ្ញាណ ១ បុរាណ
 វិញ្ញាណ ១ សុភា ១ បុរាណ វិញ្ញាណ សុភាយក្ស
 ១ ដំបូង សុភា ១ បុរាណ វិញ្ញាណ បុរាណ ១ ដំបូង
 យក្ស ដំបូង ១ សុភា បុរាណ វិញ្ញាណ
 បុរាណ ១ ដំបូង ១ សុភា ១ បុរាណ
 វិញ្ញាណ ១ តំណ សុភា (៣) ១ ដំបូង ១
 សុភា ១ បុរាណ វិញ្ញាណ បុរាណ សិលា ដំបូង

១ ២. វិញ្ញាណ ១ ៣. ៤ វិញ្ញាណ ១ ៥. ៦. ៧. សុភា ១

អក្សរសិលា ខ្មែរ

ប្រាសាទ ដែលបុគ្គលយើង ក៏មាន ១ ក៏មាន កាលប្រាំ ក៏មាន
 មិនយើង មិនឮ មិនកាលប្រាំ ក៏មាន ១ ១
 ដែលបុគ្គល មិនយើង មិនឮ មិនកាលប្រាំ ក៏មាន ១ ១
 ប្រុយកនៈ ដែលបុគ្គល យើង ក៏មាន មិនកាលប្រាំ ក៏មាន
 ច្បាស់ សុភាយក្ស ដែលបុគ្គល មិនយើង ក៏មាន មិនកាលប្រាំ
 ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១
 បុគ្គលមិនយើង មិនឮ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១
 ដែលបុគ្គល មិនយើង មិនឮ មិនកាលប្រាំ ក៏មាន ១
 ប្រាសាទ ដែលបុគ្គល យើង ក៏មាន មិនកាលប្រាំ ក៏មាន
 សុភាយក្ស ដែលបុគ្គល មិនយើង ក៏មាន មិនកាលប្រាំ ក៏មាន
 បុរាណ សុភាយក្ស ដែលបុគ្គល មិនយើង មិនឮ ក៏
 កាលប្រាំ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១
 មិនកាលប្រាំ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១
 មិនឮ មិនកាលប្រាំ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១ ក៏មាន ១

ឧបសម្ព័ន្ធនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

សិយា សុខំ សិយា ឌុន្តំ^(៤) សិយា ឧ ធិដ្ឋំ ឧ សុខំ
 ឧ ឌុន្តំ វិញ្ញាតំ ។ ភារីសត្តិច្រៀយា ឧ ធិដ្ឋា ឧ
 សុតា ឧ ឌុតា វិញ្ញាតា ។ ធរ ហេតុ ឧ ធិដ្ឋា
 ឧ សុតា ឧ ឌុតា វិញ្ញាតា ។ ចន្ទារា អាណា
 ឧ ធិដ្ឋា ឧ សុតា ឧ ឌុតា វិញ្ញាតា ។ សត្ត
 វស្សា ឧ ធិដ្ឋា ឧ សុតា ឧ ឌុតា វិញ្ញាតា ។
 សត្ត វេទនា សត្ត សញ្ញា សត្ត រោគនា
 សត្ត វិញ្ញា ឧ ធិដ្ឋា ឧ សុតា ឧ ឌុតា
 វិញ្ញា ឧ ។

[៣២៦ | មន្ទ្រំ ឧត្តមំ កតិ កុសលា
 កតិ មកុសលា កតិ មន្ទ្រកតា ។ ធរ ។
 សត្តំ វិញ្ញាតំ កតិ កុសលា កតិ មកុ-
 សលា កតិ មន្ទ្រកតា ។ វ្រុប្បត្តិ ម-
 ន្ទ្រកតា ចន្ទារា ឧត្តា សិយា កុសលា
 សិយា មកុសលា សិយា មន្ទ្រកតា ។

១ ឧ. ឌុន្តុរ សិយា វិញ្ញាតុំ ឌុន្តុរ ។

ឧបសម្ព័ន្ធនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ឧ កំហន កាល្បត្រុ កំហន មិនយើញ មិនត្ប មិនកាល្បត្រុ
 កែដីធិច្បាស់ កំហន ។ វស្សុយ ២២ វេលបុគ្គល មិនយើញ មិនត្ប
 មិនកាល្បត្រុ កែដីធិច្បាស់ ។ ហេតុ វ វេលបុគ្គល មិនយើញ
 មិនត្ប មិនកាល្បត្រុ កែដីធិច្បាស់ ។ អាណា ២ វេលបុគ្គល
 មិនយើញ មិនត្ប មិនកាល្បត្រុ កែដីធិច្បាស់ ។ ធរ វេល
 វេលបុគ្គល មិនយើញ មិនត្ប មិនកាល្បត្រុ កែដីធិច្បាស់ ។
 វេទនា វ សញ្ញា វ រោគនា វ មិន វ វេលបុគ្គល មិនយើញ
 មិនត្ប មិនកាល្បត្រុ កែដីធិច្បាស់ ។

[៣២៦ | មន្ទ្រកតុវាទំ ៧ ឧត្តប្បត្តិ ជាតុសល ឧត្ត
 ប្បត្តិ ជាតុសល ឧត្តប្បត្តិ ជាតុសល ឧត្ត ។ ធរ ។ មន្ទ្រ
 វិញ្ញាតិ ៧ វិញ្ញាតិ ជាតុសល វិញ្ញាតិ ជាតុសល វិញ្ញា
 តិ ប្បត្តិ ជាតុសល ។ វេល វ វេល វ វេល វ វេល វ វេល វ វេល វ
 តុសល កំហន ជាតុសល កំហន ជាតុសល កំហន ។

ព្រះបរមនិទ្ទេស វិទ្យា

ឈរយេនតា អន្សាភតា ទ្វេ អាយតនា សិយា
 ឡាសលា សិយា អត្តសលា សិយា អន្សាភតា ។
 យោឡាស ជាតុយា អន្សាភតា ទ្វេ ជាតុយា
 សិយា តុសលា សិយា អត្តសលា សិយា
 អន្សាភតា ។ សមុទយសន្តិ អត្តសលំ មត្តសន្តិ
 តុសលំ ធិរាជសន្តិ អន្សាភតំ តុត្តសន្តិ សិយា
 តុសលំ សិយា អត្តសលំ សិយា អន្សាភតំ ។
 ធិស្រ្តិយា អន្សាភតា គោមទស្ត្រិយំ អត្តសលំ
 អន្សាភតា ឡាមត្តិយំ តុសលំ ចត្តាវ្រិយោ
 សិយា តុសលា សិយា អន្សាភតា ធិស្រ្តិយា
 សិយា តុសលា សិយា អត្តសលា សិយា
 អន្សាភតា ។ គយោ អត្តសលោត្ត អត្តសលា
 គយោ តុសលោត្ត តុសលា គយោ អន្សាភតា-
 លោត្ត អន្សាភតា ។ គន្ស័យោ អាយា ។
 អន្សាភតា គយោ អាយា ។ សិយា តុសលា
 សិយា អត្តសលា សិយា អន្សាភតា ។

ព្រះបរមនិទ្ទេស វិទ្យា

ឈរយេនតា អន្សាភតំ អាយតនៈ ៦ ជាតុសល គីមា វិយតុ-
 សល គីមា ជាអន្សាភតំ គីមា ។ គន្ស ១៦ ជាអន្សាភតំ យតុ-
 ជាតុសល គីមា ជាអត្តសល គីមា ជាអន្សាភតំ គីមា ។
 សមុទយសន្តិ ជាអត្តសល មត្តសន្តិ ជាតុសល ធិរាជសន្តិ ជា
 អន្សាភតំ តុត្តសន្តិ ជាតុសល គីមា ជាអត្តសល គីមា ជា
 អន្សាភតំ គីមា ។ ឥន្ទ្រិយ ១០ ជាអន្សាភតំ គោមទស្ត្រិយ ជា
 អត្តសល អន្សាភតា ឡាមត្តិយ ជាតុសល ឥន្ទ្រិយ ៦ ជា
 តុសល គីមា ជាអន្សាភតំ គីមា ឥន្ទ្រិយ ៦ ជាតុសល
 គីមា ជាអត្តសល គីមា ជាអន្សាភតំ គីមា ។ អត្តសល-
 លោត្ត ជាអត្តសល តុសលលោត្ត ជាតុសល អន្សាភតា លោត្ត ។
 ជាអន្សាភតំ ។ គន្ស័យោ ១០ ជាអន្សាភតំ អាយា ៣ ជា
 តុសល គីមា ជាអត្តសល គីមា ជាអន្សាភតំ គីមា ។

ဓမ္မစာယောဂံ၊ ဝိပဿနာဝိပိဋကံ

၃။ သန္တာရံ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ ဓာတုဒိဗ္ဗာလာဓာရုပဗ္ဗုဒ္ဓိယျာ
 ဝိပဿနံ၊ နယယော၊ သိယာ၊ မဇ္ဈိယော၊ သိယာ၊
 မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ ၇။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။
 ၄။ ဝိညာ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ ဓာတုဒိဗ္ဗာလာဓာရု၊ သိယာ
 ဝိပဿနာ၊ သိယာ၊ မဇ္ဈိယော၊ သိယာ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ ၇။

[၈၆၄]။ မက္ခန္ဓိ၊ ဝိညာဝိ၊ နန္ဒိ၊ သုဘယ
 ဝိပဿနာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ နန္ဒိ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ နန္ဒိ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ ၇။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။
 ၅။ ဝိညာ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ နန္ဒိ၊ သုဘယ
 ဝိပဿနာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ နန္ဒိ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ နန္ဒိ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ ၇။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။
 ၆။ ဝိညာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သုဘယ၊ ဝိပဿနာ၊ သမ္ပယုတ္တံ ၇။

ဓမ္မစာယောဂံ၊ ဝိပဿနာဝိပိဋကံ

၇။ သန္တာရံ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ ဓာတုဒိဗ္ဗာလာဓာရုပဗ္ဗုဒ္ဓိယျာ
 ဝိပဿနာ၊ သိယာ၊ မဇ္ဈိယော၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊
 သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊

[၈၆၅]။ မဂ္ဂုဇ္ဈာနံ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။ ၉။

၈။ သန္တာရံ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊
 သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊
 သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တံ၊

ကပ်စုဝိသိက ဝါစာ

ဓနာယစတ ဝ ဝိန္တုန္တာ နုဘယ ဝေဒဏယ အဗျ-
ယုန္တအိဗိ ဝုနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ
မဂုနုမနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ ဗာဏ-
ယံအိ ခိယာ နုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ
ခိယာ ဝုနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ ခိယာ
မဂုနုမနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ ဝေဒဏယ
ခိယာ နုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ ခိယာ
ဝုနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ ခိယာ မဂုနုမ-
နုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ ခိယာ ဝ ဝိန္တု
နုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ ဝုနုဘယ ဝေ-
ဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ မဂုနုမနုဘယ ဝေဒဏယ
အဗျယုန္တအိဗိ ၇ ဓနာ ဝေဒဏယ ဝ ဝိန္တုန္တာ နုဘယ
ဝေဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ ဝုနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျ-
ယုန္တအိဗိ မဂုနုမနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တအိဗိ
ဗာဏ ဝေဒဏယ မဂုနုမနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယု-
န္တ နာယိက္ခာဝာဏာနု ခိယာ နုဘယ ဝေဒဏယ
အဗျယုန္တ ခိယာ ဝုနုဘယ ဝေဒဏယ အဗျယုန္တ

ကပ်စုဝိသိက ဝါစာ

ကဏသ: ၈၀ ဝိဒနုဘယ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ
ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ
ဝေဒဏသ: ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယ
ဝေဒဏ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏသ: ဖြာဟာယ
အနုဘယဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
အနုဘယဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
ဝေဒဏ ၇ ဝေဒဏ ၈၀ ဝိဒနုဘယ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယ
ဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
ဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
ဝေဒဏ ၈၀ ဝိဒနုဘယ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယ
ဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
ဝေဒဏ ဝ ဖြာဟာယအနုဘယဝေဒဏ ဝ ဝေဒဏ
ဝေဒဏ

ព្រះប្រាសាទ វិហារ

សព្វ វេទនា ឧ វត្តញ សុទ្ធាយ វេទនាយ
 សម្បយុត្តាភិបិ ធុត្តាយ វេទនាយ សម្បយុត្តាភិបិ
 ធុត្តាមសុទ្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តាភិបិ ។ មត្ត
 សញ្ញា មត្ត មេតថា មត្ត ធិញ មធុត្តមសុទ្ធាយ
 វេទនាយ សម្បយុត្តា កាយវិញ្ញាណំ^(១) សិយា
 សុទ្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តិ^(២) សិយា ធុត្តាយ
 វេទនាយ សម្បយុត្តិ^(២) មាតវិញ្ញាណាធាតុ សិយា
 សុទ្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តា សិយា ធុត្តាយ
 វេទនាយ សម្បយុត្តា សិយា មធុត្តមសុទ្ធាយ
 វេទនាយ សម្បយុត្តា ។

[៣២៥] មត្តធិ ឧបាទិ កតិ វិហាកា
 ភតិ វិហាកធម្មធម្មា កតិ ទេវ វិហាកធម្មវិហាក
 ធម្មធម្មា ។ មេ ។ សត្តធិ ធិត្តាធិ កតិ វិហាកា
 ភតិ វិហាកធម្មធម្មា កតិ ទេវ វិហាកធម្មវិហាកធម្ម
 ធម្មា ។ មត្តាធា ទេវ វិហាកធម្មវិហាកធម្មធម្មា
 ធម្មា ។ ឧបាទិ សិយា វិហាកា សិយា វិហាក
 ធម្មធម្មា សិយា ទេវ វិហាកធម្មវិហាកធម្មធម្មា ។

១ ឧ. កាយវិញ្ញាណាធាតុ ។ ២ ម. សម្បយុត្តា ។

ព្រះប្រាសាទ វិហារ

វេទនា វេ មធុត្តមសុទ្ធាយ ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនាវិ ឬ ប្រកថ
 វេយសុទ្ធាវេទនាវិ ឬ ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនាវិ ។
 សញ្ញា មេតថា ធិត្ត ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនា ធុត្ត
 វិញ្ញាណ ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនា កំមាន ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនា
 កំមាន មាតវិញ្ញាណាធាតុ ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនា កំមាន ប្រកថ
 វេយសុទ្ធាវេទនា កំមាន ប្រកថាយសុទ្ធាវេទនា កំមាន ។

[៣២៦] មត្តធិ ឧបាទិ ឧប្បដ្ឋាន ភតិ ភក មត្ត
 ប្បដ្ឋាន មាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ ឧប្បដ្ឋាន មិនមែនភតិ ភតិ
 មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ ។ មេ ។ មត្តធិ ឧប្បដ្ឋាន ភតិ ភក
 មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ
 មិនមែនភតិ ភតិ មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ ។ ប្រកថ
 មិនមែនភតិ ភតិ មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ ឧប្ប ៤
 ភតិ ភក កំមាន មាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ កំមាន មិនមែន
 មាតវិហាក ភតិ មិនមែនមាតវិហាកធម្ម ធុត្តប្រតិ កំមាន ។

អំណាចតែ វិញ

បោកប្រកែកការងារ របស់រាជ រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋបាល
 របស់ រាជរាជ សិយា វិចារកា សិយា វិចារក-
 រដ្ឋបាល សិយា រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋបាល ។
 អង្គ បញ្ជា វិចារកា អាចាណុសប្បុរស រដ្ឋ
 វិចារកា សិយា រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋបាល ម-
 ហោវិញ្ញាណុសប្បុរស រដ្ឋ វិចារកា សិយា
 វិចារករដ្ឋបាល សិយា រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋ-
 បាល ។ មក្ស រដ្ឋបាល អង្គ សញ្ញា មក្ស រដ្ឋបាល
 អង្គ កំណា វិចារកា អាចាណុ សិយា វិចារកា
 សិយា រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋបាល អាចាវិញ្ញាណុ-
 សប្បុរស សិយា វិចារកា សិយា វិចារករដ្ឋបាល សិយា
 រដ្ឋ វិចារករវិចារករដ្ឋបាល ។

(៣៧៧) មក្ស ខ្លះ កតិ ខោតិ ខ្លះ
 យាតិ កតិ អនុតិ ខ្លះ យាតិ កតិ អនុ-
 តិ ខ្លះ យាតិ កតិ ។ មេ ។ សញ្ញា ចិញ្ចាតិ

អំណាចតែ វិញ

ករដ្ឋបាល មិនមែនជាវិចារកា វិនិចារករវិចារករ ជាប្រាសាទ
 ករដ្ឋ មេ វិចារកា កំណា អាចាវិចារករជាប្រាសាទ កំណា វិចារកា
 វិចារកា វិនិចារករវិចារករជាប្រាសាទ កំណា ។ មក្ស វិចារកា
 វិចារកា អាចាណុសប្បុរស វិចារកា កំណា មិនមែនជាវិចារកា វិនិ-
 ចារករវិចារករជាប្រាសាទ កំណា មហោវិញ្ញាណុសប្បុរស
 វិចារកា កំណា អាចាវិចារករជាប្រាសាទ កំណា វិនិចារករវិចារកា
 វិនិចារករវិចារករជាប្រាសាទ កំណា ។ រដ្ឋបាល សញ្ញា វិ-
 ចារកា ចិញ្ចាតិ វិចារកា អាចាណុ វិចារកា កំណា មេ
 វិចារកា វិនិចារករវិចារករជាប្រាសាទ កំណា មហោ-
 វិញ្ញាណុស វិចារកា កំណា អាចាវិចារករជាប្រាសាទ កំណា
 មិនមែនជាវិចារកា វិនិចារករវិចារករជាប្រាសាទ កំណា ។

(៣៧៨) សញ្ញា ខ្លះ វិនិចារករ អាចាណុសប្បុរស វិចារកា
 កំណា អាចាណុសប្បុរស កំណា វិនិចារករវិចារករ វិចារកា
 វិនិចារករ អាចាណុសប្បុរស កំណា អាចាណុស វិចារកា
 កំណា មេ កំណា វិចារកា វិនិចារករវិចារករ វិចារកា
 អាចាណុសប្បុរស កំណា អាចាណុស មិនមែនជាវិចារកា វិនិ-
 ចារករវិចារករ វិចារកា ។ មេ ។ សញ្ញា ចិញ្ចាតិ វិចារកា

ឧប្បន្ទយោគីន្ទ្រ កុសលន្ទីកវិរាជ

សេតិ ឧបាទិទ្ធិនាណាមិយោ កាតិ អនុបាទិទ្ធិបា-

នាមិយោ កាតិ អនុបាទិទ្ធិនាណាមិយោ ។ រូប-

រូបោ សិយោ ឧទ្ធិនាណាមិយោ សិយោ អនុ-

បាទិទ្ធិនាណាមិយោ ចត្តារាម ខន្ធា សិយោ ឧបា-

ទិទ្ធិនាណាមិយោ សិយោ អនុបាទិទ្ធិនាណាមិយោ សិ-

យោ អនុបាទិទ្ធិនាណាមិយោ ។ បញ្ចាយតថា

ឧបាទិទ្ធិនាណាមិយោ សន្តាយតនំ អនុបាទិទ្ធិបា-

នាមិយំ ចត្តារាមយតថា សិយោ ឧបាទិទ្ធិនាណាមិយោ

ឧប្បន្ទយោគីន្ទ្រ កុសលន្ទីកវិរាជ

ទិទ្ធិប្តីនាម មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណវិធី លាភយក
 តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន ចិត្តប្តីនាម មានកម្មប្រកបដោយ
 កិលេស មានកល្យាណវិធីមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន
 ចិត្តប្តីនាម មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណវិធី មិនកាន់យក
 តាំងមិនជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន ។ រូបក្នុង មានកម្មប្រកបដោយ
 កិលេស មានកល្យាណវិធីមិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន
 កំណត់ មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណវិធី មិនកាន់យក
 តែជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន កំណត់ ខន្ធា ២ មានកម្មប្រកបដោយ
 កិលេស មានកល្យាណវិធីមិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន
 កំណត់ មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណវិធី មិនកាន់យក
 តែជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន កំណត់ មានកម្មប្រកបដោយកិលេស
 មានកល្យាណវិធី មិនកាន់យក តាំងមិនជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន
 កំណត់ ។ អាយតនៈ៨ មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យា
 ណវិធីមិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន សក្ខយតនៈ មាន
 កម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណវិធី មិនកាន់យក តែជាប្រ
 យោជន៍ ដល់វត្តមាន អាយតនៈ២ មានកម្មប្រកបដោយកិលេស មាន
 កល្យាណវិធីមិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ ដល់វត្តមាន កំណត់

អធិប្បដិសា វិទ្យា

សិយា អនុបាទិដ្ឋានានិយា ទ្វេ អាយតនា សិយា

ឧបាទិដ្ឋានានិយា សិយា អនុបាទិដ្ឋានានិយា

សិយា អនុបាទិដ្ឋានានិយា ។ ធរស តាតុយោ

ឧបាទិដ្ឋានានិយា សន្តតាតុ អនុបាទិដ្ឋានានិយា

ចក្ខុ តាតុយោ សិយា ឧបាទិដ្ឋានានិយា សិយា

អនុបាទិដ្ឋានានិយា ទ្វេ តាតុយោ សិយា

ឧបាទិដ្ឋានានិយា សិយា អនុបាទិដ្ឋានានិយា

សិយា អនុបាទិដ្ឋានានិយា ។ សមុទយសទ្ធិ

អធិប្បដិសា វិទ្យា

មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក តែជា
 ប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន ក៏មាន ពេលនេះ ២ មានម្បួតហោយ
 កិលេស មានកណ្តាជាដើមកាន់យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន
 ក៏មាន មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក
 តែជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន ក៏មាន មានម្បួតហោយកិលេស
 មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន
 ក៏មាន ។ ឧត្ត ១០ មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម
 កាន់យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន សុខុដកុ មានម្បួត
 ហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍
 ដល់វត្ថុពាន ចក្ខុ មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម
 កាន់យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន ក៏មាន មានម្បួត
 ហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់
 វត្ថុពាន ក៏មាន ជាតុ ២ មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តា
 ជាដើម កាន់យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន ក៏មាន មានម្បួត
 ហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុ
 ពាន ក៏មាន មានម្បួតហោយកិលេស មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់
 យក ពុំវិជ្ជាប្រយោជន៍ ដល់វត្ថុពាន ក៏មាន ។ សមុទយសទ្ធិ

ឧទ្ទេសន៍យោគី កុសលស្តីកថា

អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយំ ១ ឧ សច្ចា អនុចាតិទ្ធិតាតា-
 រិយា មុត្តុសច្ចំ សិយា ឧចាតិទ្ធិតាតាធិយំ សិយា
 អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយំ ២ ឧវិទ្ធិយា ឧចាតិទ្ធិតាតាធិយា
 ឈោធនស្ត្រីត្រិយំ អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយំ តីណិវិទ្ធិយា
 អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយា ឧវិទ្ធិយា សិយា ឧចា-
 តិទ្ធិតាតាធិយា សិយា អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយា សិយា
 អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយា ១ តយោ អកុសល-
 ហេតុ អនុចាតិទ្ធិតាតាធិយា តយោ កុសលហេតុ

ឧទ្ទេសន៍យោគី កុសលស្តីកថា

ពេទ្យប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខតាម សច្ចៈ ២ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល ពេទ្យកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក ពិនិត្យជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខតាម ឧត្តសប្បមានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម កាន់យក ពិនិត្យប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម គឺមាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល ពេទ្យកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម គឺពេទ្យ ១ កម្រិត ៧ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម កាន់យក ពិនិត្យប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខតាម រោមស្សិត្រិយ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខតាម កម្រិត ៣ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក ពិនិត្យប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម កម្រិត ៧ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល ពេទ្យកណ្តាជាដើមកាន់យក ពិនិត្យប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម គឺមាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម គឺមាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក ពិនិត្យប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម គឺពេទ្យ ១ អកុសលហេតុ ៣ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ដល់ទុក្ខតាម កុសលហេតុ ៣

អំណាចសិទ្ធិ វិញ្ញា

សិយា អនុចាមិទ្ធិតាតាមិយា សិយា អនុចាមិទ្ធិតា-

មុតាមិយា តយោ អញ្ញាតតេស្វ សិយា ទតា-

មិទ្ធិតាមិយា សិយា អនុចាមិទ្ធិតាតាមិយា សិយា

អនុចាមិទ្ធិតាតាមិយា ។ កតស្សីការេន អាណារេន

សិយា ទតាមិទ្ធិតាតាមិយា សិយា អនុចាមិទ្ធិតាតា-

មិយា តយោ អាណារេន សិយា ទតាមិទ្ធិតាតាមិយា

សិយា អនុចាមិទ្ធិតាតាមិយា សិយា អនុចាមិទ្ធិតាតា-

មាតាមិយា ។ បញ្ច ធស្សា ទតាមិទ្ធិតាតាមិយា

អំណាចសិទ្ធិ វិញ្ញា

មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក ចំណែក ចំណែក
 ជាប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល
 មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក ចំណែកជាប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន
 ក៏មាន អញ្ញាតតេស្វ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជា
 ដើមកាន់យក ចំណែកជាប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន មានកម្មប្រកប
 ដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ផល
 ទុក្ខាន ក៏មាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើមមិន
 កាន់យក ចំណែកជាប្រយោជន៍ផលទុក្ខាន ក៏មាន ។ កតស្សីការេន
 មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម កាន់យក ចំណែក
 ប្រយោជន៍ផលទុក្ខាន ក៏មាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តា
 ជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន កតស្សី
 ។ មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម កាន់យក ចំណែក
 ប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន មានកម្មប្រកបដោយតិរលល មាន
 កណ្តាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន មាន
 កម្មប្រកបដោយតិរលល មានកណ្តាជាដើម មិនកាន់យក ចំណែកជា
 ប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន ក៏មាន ។ ធស្សៈ ៤ មានកម្មប្រកបដោយ
 តិរលល មានកណ្តាជាដើមកាន់យក ចំណែកប្រយោជន៍ ផលទុក្ខាន

ធម្មនិទានសូត្រ បុរាណបិដក

សិលោ អវិភង្គវិបាកោ ធម្មា សិលោ អវិភង្គវិបាកោ ។
មញ្ញុ វេទនា មញ្ញុ សញ្ញា មញ្ញុ វេទនា មញ្ញុ
ចិត្តោ អវិភង្គវិបាកោ មាតាទានុ សវិភង្គសវិបាកោ
មាតាវិញ្ញាណទានុ សិលោ អវិភង្គសវិបាកោ សិលោ
អវិភង្គវិបាកោ ធម្មា សិលោ អវិភង្គវិបាកោ ។

[៣៨០] មញ្ញុច្ឆិ ទន្ធានំ កតិ វុចា កតិ
អរុចា ។ មេ ។ សន្ធានំ ចិត្តានំ កតិ វុចា កតិ
អរុចា ។ វុសន្តៈត្ថា វុបំ ចត្តារោ ទន្ធា អរុចា ។
ធម្មាយតនា វុចា មាយយតនំ អរុចំ ធម្មាយតនំ
សិលោ វុបំ សិលោ អរុចំ ។ ធម្ម ធម្មាយោ
វុចា សន្ធា ធម្មាយោ អរុចា ធម្មាយោ សិលោ
វុចា សិលោ អរុចា ។ កំណិ សិលោ
អរុចា ធម្មាយោ សិលោ វុបំ សិលោ អរុចំ ។
សត្តិច្ឆ័យោ វុចា ធម្មសិច្ឆ័យោ អរុចា ជីវិតិច្ឆ័យំ
សិលោ វុបំ សិលោ អរុចំ ។ មេ វេទនុ អរុចា ។

ធម្មនិទានសូត្រ បុរាណបិដក

បិទានវិញ្ញាណោ ធម្មាស្រីវិបាកោ កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ បិទានវិញ្ញាណោ
កំណោ ។ មេ ។ មេ ។ សញ្ញា ។ វេទនា ។ ចិត្តោ
មិទានវិញ្ញាណោ បិទានវិញ្ញាណោ មាតាទានុ ប្រកបយោវិញ្ញាណោ
បិទានវិញ្ញាណោ មាតាទានុ ប្រកបយោវិញ្ញាណោ បិទានវិញ្ញាណោ
ប្រកបយោវិញ្ញាណោ កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ ធម្មាស្រីវិបាកោ កំ
ណោ មិទានវិញ្ញាណោ បិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។

[៣៨១] ចណ្ណោទន្ធានំ ។ ទន្ធានំ ធម្មាយោ ធម្មាយោ
មិទានវិញ្ញាណោ ។ មេ ។ ចណ្ណាទន្ធានំ ។ ចិត្តិច្ឆ័យោ ធម្មាយោ
ចិត្តិច្ឆ័យោ មិទានវិញ្ញាណោ ។ ប្រកបយោវិញ្ញាណោ មិទានវិញ្ញាណោ
មិទានវិញ្ញាណោ ។ កាយតនៈ ។ មិទានវិញ្ញាណោ មិទានវិញ្ញាណោ
ធម្មាយោ ។ ធម្មាយោ កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។
ធម្មាយោ មិទានវិញ្ញាណោ ធម្មាយោ មិទានវិញ្ញាណោ មិទានវិញ្ញាណោ
កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។ សញ្ញា ។ មិទានវិញ្ញាណោ
មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។ ក្រិច្ឆ័យោ ។
មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។ ក្រិច្ឆ័យោ ។
កំណោ មិទានវិញ្ញាណោ កំណោ ។ មេ ។ វេទនុ ។ មិទានវិញ្ញាណោ ។

ឧបាយកលកថា វិជ្ជា

ចេតនាទ្រឹកាវេន មនោវាទ វុទ្ធិ កាយោ អាណាព
ពន្យាម ។ សន្ត ធម្មតា អន្តរា ។ សន្ត វេទនា
សន្ត សញ្ញា សន្ត រោគពា សន្ត ចិត្តា
ពន្យាម ។

[៣៤៤] មន្ទុក្ខំ ទទ្ធក្ខំ កតំ លោកិយា
កតំ លោក្យក្កាម ភិយេ ។ សន្តុក្ខំ ចិត្តក្ខំ កតំ
លោកិយា កតំ លោក្យក្កាម ។ វូបក្កោទ្ធា លោ-
កិយោ មន្តារា ទទ្ធា សិយោ លោកិយោ សិយោ
លោក្យក្កាម ។ វេសាយទទ្ធា លោកិយោ ទ្វេ
វេយគតា សិយោ លោកិយោ សិយោ លោក្យក្កា-
ម ។ កោឡស តាឡយា លោកិយោ ទ្វេ
តាឡយា សិយោ លោកិយោ សិយោ លោក្យក្កាម ។
ទ្វេ សន្តា លោកិយោ ទ្វេ សន្តា លោក្យក្កាម ។
ធម្មិទ្ធិយោ លោកិយោ វិណិទ្ធិយោ លោក្យក្កាម
វិទ្ធិយោ សិយោ លោកិយោ សិយោ លោក្យក្កាម ។
គយោ អកុសលាហក្ខ លោកិយោ ច ហោត្វ
សិយោ លោកិយោ សិយោ លោក្យក្កាម ។

ព្រហ្មសម្ពាសន្ត

ករម្បៀត្តិកាយា តាវុប មោហា ឲ មិនចានុប ។ វស្សៈ វ
មិនចានុប ។ វេទនា វ សញ្ញា វ វោគរា វ ចិត្ត វ
មិនចានុប ។

[៣៤៥] បណ្ណាខន្ធជាំង ៤ ខន្ធជាំង មាលោកិយ ខ្មុ
ប្រដាម ដោះលោក្យក្កាម ។ ១២ ។ បណ្ណាចិត្តជាំង ៧ ចិត្តជាំង
មាលោកិយ ចិត្តជាំង ដោះលោក្យក្កាម ។ ប្រក្ខន្ធផ មាលោកិយ
ខន្ធជាំង ដោះលោកិយ កំពោទ ដោះលោក្យក្កាម កំពោទ ។ កាយ-
ករៈ ១០ ដោះលោកិយ កាយករៈ ៤ ដោះលោកិយ កំពោទ ដោះ
លោក្យក្កាម កំពោទ ។ បាតុ ១៦ ដោះលោកិយ បាតុ ៤ ដោះ
លោកិយ កំពោទ ដោះលោក្យក្កាម កំពោទ ។ សច្ចៈ ៤ ដោះ
លោកិយ សច្ចៈ ៤ ដោះលោក្យក្កាម ។ វិទ្ធិកិយ ១០ ដោះលោកិយ
វិទ្ធិកិយ ១០ ដោះលោក្យក្កាម វិទ្ធិកិយ ៥ ដោះលោកិយ កំពោទ
ដោះលោក្យក្កាម កំពោទ ។ អកុសលាហក្ខ ៧ ដោះលោកិយ
បាតុ ៦ ដោះលោកិយ កំពោទ ដោះលោក្យក្កាម កំពោទ ។

ឥតិធម្មពីដក
វិក្កង្គស្ស ធម៌យោ ភាគោ
មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	អង្ក
សិក្ខាបទវិក្កង្គ	
សិក្ខាបទវិក្កង្គ	១
សុត្តន្តភាគទីដប់	១៦
បដិសម្ពិទ្ធាវិក្កង្គ	
បដិសម្ពិទ្ធាវិក្កង្គ	២០
សុត្តន្តភាគទីដប់	២២
អតិធម្មភាគទីដប់	២៤
បញ្ញាបុព្វកំ	២៤
ញាណវិក្កង្គ	
ញាណវិក្កង្គ	៥៦
មាតិកា	៥៨
ឯកភិក្ខុវិក្កង្គ	៥៧
ទុក្ខវិក្កង្គ	៥៧
ភិក្ខុវិក្កង្គ	៥៧
បុគ្គលវិក្កង្គ	៥៧

ឥតិធម្មពីដក
វិក្កង្គ ធម៌យោភាគ
សិក្ខាបទវិក្កង្គ

មាតិកា	អង្ក
សិក្ខាបទវិក្កង្គ	
សិក្ខាបទវិក្កង្គ	១
សុត្តន្តភាគទីដប់	១៦
បញ្ញាបុព្វកំ	១៦
បដិសម្ពិទ្ធាវិក្កង្គ	
បដិសម្ពិទ្ធាវិក្កង្គ	២០
សុត្តន្តភាគទីដប់	២២
អតិធម្មភាគទីដប់	២៤
បញ្ញាបុព្វកំ	២៤
ញាណវិក្កង្គ	
ញាណវិក្កង្គ	៥៦
មាតិកា	៥៨
ឯកភិក្ខុវិក្កង្គ	៥៧
ទុក្ខវិក្កង្គ	៥៧
ភិក្ខុវិក្កង្គ	៥៧
បុគ្គលវិក្កង្គ	៥៧

មាតិកាចម្លង

មាតិកា	រង្វង់
បញ្ជាក់ខ្លះខ្លួន	១១៣
ធុកខ្លះខ្លួន	១១៤
សក្កកខ្លះខ្លួន	.
អង្កកខ្លះខ្លួន	១១៧
ខ័កខ្លះខ្លួន	.
សកខ្លះខ្លួន	១១៨
ខ្លួនក្នុងច្បាប់	
ខាត	១២៣
ឯកខ្លះខ្លួន	១២១
ខុកខ្លះខ្លួន	១៧២
កិកខ្លះខ្លួន	១៨២
ចក្កខ្លះខ្លួន	២១៧
បញ្ចកខ្លះខ្លួន	២២៣
ឧក្កខ្លះខ្លួន	២៣១
សក្កកខ្លះខ្លួន	២៣៧
អង្កកខ្លះខ្លួន	២៤៧

សង្ខេបប្រយោគ

មាតិកា	រង្វង់
បញ្ចកខ្លះខ្លួន	១១៣
ធុកខ្លះខ្លួន	១១៤
សក្កកខ្លះខ្លួន	.
អង្កកខ្លះខ្លួន	១១៧
ខ័កខ្លះខ្លួន	.
សកខ្លះខ្លួន	១១៨
ខ្លួនក្នុងច្បាប់	
ខាត	១២៣
ឯកខ្លះខ្លួន	១២១
ខុកខ្លះខ្លួន	១៧២
កិកខ្លះខ្លួន	១៨២
ចក្កខ្លះខ្លួន	២១៧
បញ្ចកខ្លះខ្លួន	២២៣
ឧក្កខ្លះខ្លួន	២៣១
សក្កកខ្លះខ្លួន	២៣៧
អង្កកខ្លះខ្លួន	២៤៧

មាតិកាបន្តទី

មាតិកា	ទំព័រ
ឧទ្ធរណ៍ក្រឹត្យ	២៧៦
សេចក្តីសម្រេច	២៧៦
ក្រឹត្យសេចក្តីសម្រេច	២៧៧
ក្រឹត្យសេចក្តីសម្រេច	២៧៦
ធម្មបទយុត្តិកថា	
ធម្មបទយុត្តិកថា	២៧៧
ឧប្បន្តធម្មបទយុត្តិកថា	២៧១
បរិយាយនាមបរិយាយធម្មបទ	៣១១
វិជ្ជាមាតិកាធម្មបទ	៣០៧
កម្មបទ	៣២៧
ឧប្បន្តកម្មបទយុត្តិកថា	៣២៨
អនិច្ចាយបទ	៣៣៨
ការម្មណ៍	៣២២
ខ្ញុំប្រាណ	៣២៧
កុសលក្ខណ៍	៣២៧

សង្ខេបប្រែប្រួល

មាតិកា	ទំព័រ
ឧទ្ធរណ៍ក្រឹត្យ	២៧៦
សេចក្តីសម្រេច	២៧៦
ក្រឹត្យសេចក្តីសម្រេច	២៧៧
ក្រឹត្យសេចក្តីសម្រេច	២៧៦
ធម្មបទយុត្តិកថា	
ធម្មបទយុត្តិកថា	២៧៧
ឧប្បន្តធម្មបទយុត្តិកថា	២៧១
បរិយាយនាមបរិយាយធម្មបទ	៣១១
វិជ្ជាមាតិកាធម្មបទ	៣០៧
កម្មបទ	៣២៧
ឧប្បន្តកម្មបទយុត្តិកថា	៣២៨
អនិច្ចាយបទ	៣៣៨
ការម្មណ៍	៣២២
ខ្ញុំប្រាណ	៣២៧
កុសលក្ខណ៍	៣២៧

វិទ្យុធម៌	វិទ្យុធម៌	អង្គ	រដ្ឋលេខាយិ
សិល្បៈ	សិល្បៈ	៣០	០
វប្បធម៌	វប្បធម៌	៣៤	១៧
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច	៣៧	៤
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	"	៦
វប្បធម៌	វប្បធម៌	"	៧
ភាសា	ភាសា	៤៤	៤
បរិស្ថាន	បរិស្ថាន	៤៦	៦
បរិស្ថាន	បរិស្ថាន	៤៧	១
កម្មវិធី	កម្មវិធី	៤៨	៤
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	៥១	១៦
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	៥៦	៥
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	"	៧
កម្មវិធី	កម្មវិធី	៦៥	១
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	៧១	១៧
"	"	៧២	៣
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	៧៦	៦
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	៧៧	៥

វិទ្យុធម៌	វិទ្យុធម៌	អង្គ	រដ្ឋលេខាយិ
សិល្បៈ	សិល្បៈ	១០៦	១១
វប្បធម៌	វប្បធម៌	១១៥	៧
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច	១១៧	៣
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	១៣៦	៧
វប្បធម៌	វប្បធម៌	១៣៧	១០
ភាសា	ភាសា	១៤៤	៧
បរិស្ថាន	បរិស្ថាន	១៥១	៤
បរិស្ថាន	បរិស្ថាន	១៥៦	៤
កម្មវិធី	កម្មវិធី	១៧៥	៧
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	១៧៥	៧
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	១៧៧	៧
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	១៧៧	៧
កម្មវិធី	កម្មវិធី	២០១	៤
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	២០៣	១១
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	២១៧	៧
សេដ្ឋកិច្ច	សេដ្ឋកិច្ច	២២៤	៦
កម្មវិធី	កម្មវិធី	"	៣
វិចិត្រ	វិចិត្រ	"	៦

វិទ្យុបាលី	វិទ្យុបាលី	អង្គ	ចំនួនខ្សែ
កងមុត្តក	កងមុត្តក	២២៤	៤
.	.	.	៦
ខ័ណ្ឌរាង	ខ័ណ្ឌរាង	.	៨
លោកខ័ណ្ឌ	លោកខ័ណ្ឌ	.	៨
ភាសា	ភាសា	២៣១	១១
សំស្ក្រឹត	សំស្ក្រឹត	២៣៧	១៦
អសុភវិទ្យា	អសុភវិទ្យា	២៤១	១១
កាមព្យាបាល	កាមព្យាបាល	៣១១	១៤
អរិយសុភវិទ្យា	អរិយសុភវិទ្យា	៣១៦	១៧
វេទសុភវិទ្យា	វេទសុភវិទ្យា	៣១៧	១១
.	.	៣១៨	៣
វេទសុភវិទ្យា	វេទសុភវិទ្យា	.	៤
ព្រាណវិទ្យា	ព្រាណវិទ្យា	៣២១	៦
ព្យាសន្ត	ព្យាសន្ត	៣២១	៧
ព្យាសន្ត	ព្យាសន្ត	៣២៣	១៦
ខន្ត	ខន្ត	៣៤៦	១៦
វិទ្យាសុភវិទ្យា	វិទ្យាសុភវិទ្យា	៣៦៤	៦

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ			
ពាក្យ	ពាក្យ	ទំហំ	ប្រភេទ
វិទ្យា	វិទ្យា	១៦	១៦
ចិត្តវិទ្យា	ចិត្តវិទ្យា	២៦	៦
អក្សរសាស្ត្រ	អក្សរសាស្ត្រ	៣៦	៧
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៣៨	១៦
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៤៦	១០
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៥៤	៦
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៦៤	១៦
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៧៦	៤
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៨៤	៦
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	៩៦	៦
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	១០៤	៧
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	១១៦	៨
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	១២៦	១៧
វិទ្យាសាស្ត្រ	វិទ្យាសាស្ត្រ	១៣៦	៨

សម្រាប់ប្រាប់ការប្រឡង-ប្រឡង

ពាក្យខ្មែរ	ពាក្យប្រូវ	ទំព័រ	រដ្ឋាន
គ្រងវិសេសបុគ្គលដល់ប្រម	គ្រងវិសេសបុគ្គលដល់ប្រម	១១៧	១៦
ប្រមលាយបាតាសុចរិត	ប្រមលាយបាតាសុចរិត	១២៦	១៧
ក្នុងលិខិតឡាយនា	ក្នុងលិខិតឡាយនា	.	១៨
ប្រោះកាស្រីយ	ប្រោះកាស្រីយ	១២៦	១៦
រោគញាតិសង្ហា	រោគញាតិសង្ហា	១៣៦	១៣
កិច្ចសិក្សាណាញាយនា	កិច្ចសិក្សាណាញាយនា	១៣៧	២
រោគញាតិសង្ហាណាញាយនា	រោគញាតិសង្ហាណាញាយនា		
	សមាបត្តិ	១៣៧	៣
រោគញាតិ	រោគញាតិ	១២៦	៤
រោគញាតិ	រោគញាតិ	១២៦	១៦
រោគញាតិ	រោគញាតិ	១២៦	១៨
សេចក្តីសំគាល់	សេចក្តីសំគាល់	១៧៦	១០
ចប់តួកថាទី ១	ចប់តួកថាទី ១	១៧៦	៨
ការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិកិច្ចការណ៍សង្គម	ការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិកិច្ចការណ៍សង្គម	១៧៧	៨
ចប់តួកថាទី ២	ចប់តួកថាទី ២	១៨៦	១៣
សេចក្តីខ្លីល	សេចក្តីខ្លីល	២០៨	៧
ផ្លូវប្រើប្រាស់	ផ្លូវប្រើប្រាស់	២១១	៧

សម្រាប់ប្រាប់ការប្រឡង-ប្រឡង

ពាក្យខ្មែរ	ពាក្យប្រូវ	ទំព័រ	រដ្ឋាន
ចប់ តួកថាទី ៣	ចប់ តួកថាទី ៣	២១៧	១៧
ការស្រាវជ្រាវយោធាសង្គម	ការស្រាវជ្រាវយោធាសង្គម	២២០	៧
ដល់តួប្រះភិក្ខុ	ដល់តួប្រះភិក្ខុ	២២៧	៧
ចប់ តួកថាទី ៤	ចប់ តួកថាទី ៤	២៣១	១០
សាស្ត្រ ១	សាស្ត្រ ១ ១ ២ ៣	២៣១	៧
ក្នុងសង្គម ១ ១ ២ ៣	ក្នុងសង្គម ១	"	១១
ផ្លូវប្រើប្រាស់ណាញាយនា	ផ្លូវប្រើប្រាស់ណាញាយនា	២៤៤	១៣
មិនបានប្រាស្រីជីវិត	មិនបានប្រាស្រីជីវិត	២៤៥	៧
ខ្លួនមានទំនៀម	ខ្លួនមានទំនៀម	២៤៥	៧
កិច្ចការ	កិច្ចការ	២៤៥	៧
កសិករវិចិត្រ	កសិករវិចិត្រ	២៤៥	៧
		២៤៨	១៧
បណ្តា	បណ្តា	២៤៦	៧
ភិក្ខុបុគ្គល	ភិក្ខុបុគ្គល	៣២៦	៧
ភាសាប្រាម	ភាសាប្រាម	៣២៧	១២
ក្នុងប្រាសាទ	ក្នុងប្រាសាទ	.	១៧
មិនមានការប្រឡង	មិនមានការប្រឡង	៣២៦	១៦
ពិធីប្រកបដោយវិញ្ញាណ	ពិធីប្រកបដោយវិញ្ញាណ	.	១៧

ကျေးဇူးတင်စွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။ အထူးတောင်းဆိုချက်များ
အတိုင်းပြုလုပ်ပေးပါမည်။

Printing costs were met through the gift of

Wat. Sotoshu Taisoji Temple
The Rev. Kicho Hatamoto
7-1-1 Kojimachi, Toshima-ku, Tokyo 170 Japan

この本は次の方によって複製されました。

宗教法人 泉宗寺 代表役員 藤本宗昌
〒170 東京都豊島区駒込7丁目1番1号
☎03-3917-4477

ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။ * အစီအစဉ်အရ *

ကျေးဇူးတင်စွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်စွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။ အထူးတောင်းဆိုချက်များ
အတိုင်းပြုလုပ်ပေးပါမည်။

ကျေးဇူးတင်စွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်စွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ပါသည်။

TRIPITAKA VOL. 82 of 109 volumes total
"SHINDHANNA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition: December 8, 1984

Printed in Japan by Hiroseki, Saga Printing Ltd.

トリピタカ (西伝大蔵経) 全110巻・第82巻アビダマピタカ (第5)

発行者：ブッダベトナム仏教研究所

複製協力：カンボジアトリピタカ(若)仏大蔵経刊行委員会

発行：1984年12月3日

印刷：製本/印刷相互印刷株式会社

製作：この本は仏教刊行委員会からの協力を得ました。